

## Jogászai hivatások

Az Európai Unió (EU) tagállamainak különböző jog- és igazságszolgáltatási rendszereiben számos jogi szakma létezik, így például az ügyvédek, a közjegyzők, a bírúk, az ügyészek és a végrehajtók. A jogi szakmák képviselői nem minden tagállamban ugyanazt a címet viselik, valamint szerepük és jogállásuk is jelentősen különbözhet az egyes tagállamokban.



Ez az oldal általános információkkal szolgál a különböző jogi szakmákra (szerepükre és feladataikra) vonatkozóan.

**Ha szeretne részletesebben tájékozódni valamelyik tagállamról, válassza ki a kívánt ország zászlaját.**

Ha az Európai Unió valamely tagállamában jogi szakemberhez kíván fordulni vagy jogi szakembert keres, tekintse meg a [Hogyan keressék ...](#) részt.

### Bevezetés

Az ügyvédek kivéve az uniós jog nem szabályozza a jogi szakmák gyakorlásának feltételeit. A jogi szakmákat általában nemzeti szinten szabályozzák. Bár lehetnek köztük természetes hasonlóságok, e nemzeti szabályozások országonként jelentős mértékben különböznek egymástól, mivel gyakran nagyon régi hagyományok folytatását jelentik.

Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága számos ajánlást adott ki a jogi szakmákra vonatkozóan. E kezdeményezések egyike az ügyvédi szakma gyakorlását érinti, egy másik a bírói függetlenséggel foglalkozik. Az Európa Tanács ajánlásai, valamint e kérdésben további információk [itt](#) [annak honlapján](#) találhatóak.

Emellett az [emberi jogok európai egyezménye](#) rögzíti, hogy minden bűncselekménnyel gyanúsított személynek joga van arra, hogy személyesen, vagy az általa választott védő segítségével védekezhessen, és ha nem állnak rendelkezésére eszközök védő díjazására, amennyiben az igazságszolgáltatás érdekei ezt követelik meg, hivatalból és ingyenesen rendeljenek ki számára ügyvédet. Ez a rendelkezés elsősorban büntetőügyekre vonatkozik, de az [Emberi Jogok Európai Bírósága](#) (EJEB) polgári ügyekre is kiterjesztette.

### Bírúk

A bíró olyan tisztviselő, aki egyedül vagy bírói tanács tagjaként a bírósági tárgyaláson elnököl. A bírúk hatásköre, feladatai, kinevezésük módja, fegyelmi felelősségük és képzésük terén jelentős különbségek mutatkoznak a különböző jogrendszerek között. A bíró olyan, mint a döntőbíró egy játékban, pártatlanul és nyilvánosan vezeti a pert. A bíró meghallgatja a tanúkat és megtekinti a felek által bemutatott egyéb bizonyítékokat, értékeli a felek szavahihetőségét, és ezt követően ítéletet hoz az adott ügyben a jog értelmezése és saját személyes meggyőződése alapján.

E hivatásról az alábbi honlapokon találhat további információkat:

- [Európai Közigazgatási Bírák Szövetsége](#) (Association of European Administrative Judges – AEAJ),
- Európai Bírák és Ügyészek Szövetsége (European Judges and Prosecutors Association – EJPA),
- [Bírák Nemzetközi Egyesülete](#) (International Association of Judges), főként az európai részleg
- [Európai Bírák a Demokráciáért és a Szabadságért](#) (European Judges for Democracy and Liberty – MEDEL).

## Ügyészek

Az ügyészség vagy ügyészi hivatal rendkívül fontos szerepet játszik a büntetőeljárások során. A tagállamok rendszerei az ügyészek szerepét, feladatait és hatáskörét illetően is nagy mértékben különböznek egymástól.

## Bírósági tisztviselők

A bírósági tisztviselők feladatai és elnevezései nagyon különbözőek lehetnek (például Franciaországban „Greffier”, Németországban „Rechtspfleger”, Angliában „Court clerk”).

Emellett az általuk betöltött feladatkörök között jogrendszerenként jelentős eltérések tapasztalhatók: ide tartozhat a bírók vagy ügyészek segítése, a bíróságok igazgatása, és bizonyos eljárásokban ellátott feladatok is. Az adott országtól függően jogi tanulmányokat kell folytatniuk, jogi tanácsot adhatnak és/vagy folyamatos képzésben részesülhetnek.

Szerepük minden esetben fontos a bíróságokon (mivel az ő feladatuk a sértettek és az alperesek fogadása), valamint az igazságszolgáltatási rendszer általános hatékonysága terén.

E szakma képviselőit európai szinten az [Európai bírósági tisztviselők szervezete](#) (European Union of Rechtspfleger – E.U.R) képviseli – ez a nem kormányzati szervezet több ország szakmai szövetségeit tömöríti. Az E.U.R. célkitűzései közé tartozik a jogszabályok európai és nemzetközi szintű megalkotásában, harmonizációjában és fejlesztésében történő részvétel; az európai intézményekkel való együttműködés; tagjainak szakmai érdekképviselete, valamint a szakma előmozdítása az igazságügyi rendszer működésének javítása érdekében.

## Végrehajtók

A végrehajtói szakmát az egyes tagállamok joga szabályozza, és e szabályozás tagállamról tagállamra eltérő.

E szakma képviselőit európai szinten a [Bírósági Végrehajtók Nemzetközi Uniója](#) (International Union of Judicial Officers, UIHJ) képviseli. Az UIHJ célja, hogy nemzetközi szervezetekben képviselje tagjait, és biztosítsa a nemzeti szakmai testületek közötti együttműködést. A nemzeti eljárási jog és a nemzetközi szerződések javítása érdekében munkálkodik, és mindent megtesz a végrehajtók függetlenségét előmozdító gondolatok, projektek és kezdeményezések terjesztése érdekében.

A [Bírósági Végrehajtók Európai Kamarája](#) (francia rövidítése CEHJ) szintén a bírósági végrehajtókat képviseli. A CEHJ egy belga jog által szabályozott nonprofit szervezet, amelynek célja, hogy a végrehajtók nagyobb szerephez jussanak a jogi szakmák európai érdekképviseletében.

## Ügyvédek

Az ügyvéd – függetlenül attól, hogy szerepét magánszemély, társaság vagy az állam tölti-e be – az ügyfél tanácsadója és képviselője, harmadik felek által tisztelt szakember, és nélkülözhetetlen szereplő a tisztességes igazságszolgáltatás biztosításában. Az ügyfelek érdekképviseletét és jogvédelmét hűen ellátó ügyvédeknek társadalmi funíciója is van: a konfliktusok megelőzése, annak biztosítása, hogy a konfliktusokat a polgári jog, közjog vagy büntetőjog elismert elveivel összhangban, a jogok és érdekek megfelelő figyelembevételével rendezzék, valamint a jog fejlődésének ösztönzése és a szabadság, az igazság és a jogállamiság védelme.

Tevékenységük során az ügyvédek tagállami szakmai szervezeteik vagy hatóságok – az ügyvédi kamarák és jogászegyesületek – irányítják, amelyek a szakmai magatartási szabályok meghatározásáért és az ügyvédek fegyelmi felelősségének érvényesítéséért felelősek.

Az uniós jog nem szabályozza a jogi szakmák gyakorlásának feltételeit. Az 1998-as [irányelv](#) azonban rögzíti azokat a feltételeket, amelyek mellett az egyik tagállamban képesítést szerzett ügyvéd tartós jelleggel egy másik tagállamban gyakorolhatja hivatását.

Uniós szinten az ügyvédek képviseletét az [Európai Ügyvédi Kamarák Szövetsége](#) (Council of Bars and Law Societies of Europe – CCBE) – egy 1960-ban alapított nemzetközi nonprofit szervezet látja el. A CCBE az EU és a nemzeti ügyvédi kamarák közötti összekötő szerepet tölti be az ügyvédi hivatás gyakorlásához kapcsolódó, kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekben.

## Közjegyzők

A közjegyző meghatározott jogi ügyekben való eljárásra szakosodott és arra jogosult jogi szakember. Feladataik és kötelezettségeik alapján a közjegyzők fontos szerepet játszanak a jogrendszerben abban a 22 tagállamban, amelyek jogrendje a római jogon alapul. Az angolszász jogrendszerű uniós tagállamokban szintén létezik közjegyzői hivatás, amelynek gyakorlóit a jogi szolgáltatások széles skáláját nyújtják, feladataik és joghatóságuk pedig főként a tengerentúli jogrendszerekben lévő jogi aktusokban és eszközökben van meghatározva. Jelentős nemzeti hatáskörrel rendelkeznek a nemzetközi kereskedelemben.

Elsősorban a következő feladatokat látják el:

- magánfelek közötti megállapodások készítése és tanácsadás a felek részére, ennek során eleget téve a mindkét féllel szembeni tisztességes bánásmódra vonatkozó kötelezettségüknek. Hivatalos okiratok készítése során a közjegyző felelős ezen okiratok és az általa adott tanácsok jogszerűségéért. Tájékoztatnia kell a feleket az általuk vállalt kötelezettségek hatásairól és következményeiről;
- az elkészített okiratok érvényesítése. Az okiratot ezt követően közvetlenül be lehet jegyeztetni a hivatalos nyilvántartásba, vagy ha a felek egyike nem teljesíti kötelezettségeit, közvetlenül végrehajtható;
- választottbírói szerep betöltése. Ennek keretében pártatlanul és a jogszabályok szigorú betartása mellett eljárva lehetővé teszi a felek számára, hogy mindkét fél számára elfogadható megállapodásra jussanak.

A közjegyzők hivatalos személyek – az állam átruházza rájuk a közhatalom egy részét, így feljogosítja őket arra, hogy közfeladatot töltsenek be –, akik független szakma keretei között látják el feladataikat.

A közjegyzőket köti a szakmai titoktartás. A közjegyzői kinevezés feltételei hasonlóak a bírói kinevezés feltételeihez, és a közjegyzőkre is vonatkozik a függetlenség, a tisztség állandósága, a pártatlanság, aktuális közhitelessége és végrehajthatósága, emellett pedig az igazságügyi minisztérium felügyeletet gyakorol a tevékenységük fölött.

Az Európai Unió 22, a római jogra épülő jogrendszerű tagállamában körülbelül 35 000 közjegyző van, és több mint 1 000 áll a polgárok szolgálatában az angolszász jogrendszerű Egyesült Királyságban és Írországban.

Az európai intézményekkel való kapcsolatban a közjegyzők képviselétét az [Európai Unió Közjegyzőségeinek Tanácsa](#) (Council of the Notariats of the European Union – CNUe) látja el, amelyet 1993-ban hoztak létre. A CNUe képviseli a közjegyzőket az összes olyan uniós tagállamban, ahol a római jogi közjegyzői tisztség létezik. E tagállamok: Ausztria, Belgium, Bulgária, a Cseh Köztársaság, Észtország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Németország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Szlovákia és Szlovénia. Az Egyesült Királyság és Írország minden egyes joghatósága alatt saját képviselő szervezete van a praktizáló közjegyzőknek. Nemzetközileg Angliát és Walest, Skóciát, Írországot és Észak-Írországot az [Egyesült Királyság és Írország Közjegyzői Fóruma](#) (the UK and Ireland Notarial Forum) képviseli együttesen.

---

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

Utolsó frissítés: 21/01/2019

### Jogászai hivatások - Belgium



Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [fr](#) [nl](#).

Ebben a részben áttekintést talál a Belgiumban gyakorolt különböző jogi szakmákról.

[Jogászai hivatások – bevezetés](#)

[Ügyészség](#)

[Bírák](#)

[Ügyvédek](#)

[Közjegyzők](#)

[Egyéb jogászai hivatások](#)

[Ingyenes jogi tanácsadást nyújtó szervezetek](#)



## Jogászi hivatások – bevezetés

Ebben a részben a következő jogászi hivatásokkal kapcsolatban talál információkat:

- ügyészek
- bírák
- ügyvédek
- közjegyzők és
- bírósági végrehajtók

## Ügyészség

### Szervezet

Az **ügyészség** mint szervezet (*Ministère public*) egy konkrét **ügyészséghez** (*parquet*) vagy **munkaügyi ügyészséghez** (*auditorat*) kirendelt jogi tisztviselők összessége, akik bíróságuk illetékességi területén látják el a tisztségükből eredő feladatokat.

Az **igazságügyi kerület szintjén** a **királyi ügyész**, továbbá első helyettesei és helyettesei járnak el az ügyészség nevében az elsőfokú bíróság, valamint – különösen – az elsőfokú bíróság részlegeként működő, fiatalokú bírósága előtt. Ugyancsak ők járnak el az illetékességi területükhöz tartozó rendőrbíróság és kereskedelmi bíróság előtt.

A **munkaügyi bíróságok előtt** ezt a funkciót a **munkaügyi ügyész** látja el, akinek munkáját helyettesei – és adott esetben első helyettesei – segítik. Ugyancsak ők járnak el a hatáskörükbe tartozó büntetőügyekben az elsőfokú bíróság részlegeként működő büntetőbíróság vagy a rendőrbíróság előtt.

A **fellebbviteli bíróságok és a munkaügyi bíróságok szintjén** az ügyészséget a **főügyész** képviseli, aki irányítja és felügyeli a főügyészség és a munkaügyi főügyészség ügyészeinek tevékenységét. A főügyész munkáját egy első főtanácsnok, továbbá főtanácsnokok és a főügyész helyettesei segítik, míg munkaügyi bíróságon egy első főtanácsnok, továbbá főtanácsnokok és általános helyettesek látják el ezt a feladatot.

A **Semmtőszéknél** az ügyészség feladatait a **Semmtőszék mellett eljáró főügyész** látja el, akinek munkáját egy első főtanácsnok és főtanácsnokok segítik. Az ügyészség feladata ebben az esetben – az azonos megnevezés ellenére – teljesen eltérő. A Semmtőszék ugyanis nem ítélkezik érdemben, hanem a lefolytatott eljárás jogszerűségét és szabályosságát ellenőrzi.

Az ügyészség az egyes nyomozási és vádemelési feladatok ellátása során **függetlenül** jár el; mindez nem érinti az illetékes miniszter arra vonatkozó jogát, hogy büntetőeljárást kezdeményezzen és büntetőpolitikai tárgyú kötelező iránymutatásokat bocsásson ki, ideértve a büntetőpolitikának a nyomozási és vádemelési feladatokkal kapcsolatos területeit is.

### Feladat- és hatáskörök

Az ügyészség feladatai és kötelezettségei sokrétűek. Munkája a **büntető- és polgári ügyek kezelésére és nyomon követésére** irányul.

- A **büntetőügyekben** az ügyészség ügyészei (a társadalom érdekében) felügyelik a büntetőeljárás megfelelő és szabályos lefolytatását. Ezt a feladatot nemcsak az ügy érdemi kezelésekor, hanem az azt megelőző adatgyűjtési és vizsgálati szakaszban is ellátják (tárgyalás előtti nyomozás: tárgyaláselőkészítő tanács és vádtanács). A tárgyaláson kérelmezik a büntetőtörvény alkalmazását; ugyanakkor ügyelnek a kiszabott büntetések megfelelő végrehajtásához szükséges intézkedések meghozatalára is. Az **esküdtbíróság előtt** az ügyészség feladatait a fellebbviteli bíróság mellett eljáró főügyész látja el, aki azonban az ügyészség egyik tagját is megbízhatja e feladat ellátásával.
- **Polgári ügyekben** az ügyészség hivatalból jár el a törvény által előírt esetekben, továbbá minden olyan alkalommal, amikor az a közrend érdekében szükséges. Ekkor az ügyészség (írásban vagy szóban) véleményt nyilvánít az ügygel kapcsolatban. Az ügyészség véleményét kötelező kikérni a bírósági törvény 764. cikkének (1) bekezdésében felsorolt ügyekben. Véleménye emellett minden egyéb indokolt esetben kikérhető; a bíróság ezt hivatalból is elrendelheti (a bírósági törvény 764. cikkének (2) bekezdése).

E konkrét fő feladatokon kívül az ügyészség az illetékességi területén felel a **büntetőpolitikai határozatok és iránymutatások nyomon követéséért és megfelelő végrehajtásáért**.

A büntetőpolitikai iránymutatásokat az igazságügyi miniszter határozza meg, miután kikérte a főügyészi kollégium (a fellebbviteli bíróságok mellett eljáró öt főügyészből álló testület) véleményét.

Az Igazságügyi Minisztérium felügyelete alatt álló kollégium a büntetőpolitika lehető legegységesebb kidolgozása és megszervezése, valamint az ügyészség megfelelő általános működése érdekében hozza határozatait.

A kollégium illetékessége kiterjed az ország egész területére, és határozatai kötelező érvényűek a fellebbviteli bíróságok mellett eljáró főügyészek, valamint a felügyeletük és irányításuk alatt álló valamennyi ügyész számára.

További információk a [weboldalán](#) található (Igazságügyi Minisztérium, „Rendes bíraskodás” rovat, – „Ügyészség”) („Ordre judiciaire” – „Parquet” vagy „Rechterlijke Orde” – „Parket”).

## Bírák

### Szervezet

Megkülönböztetjük egymástól a bírákat (*la magistrature assise/de zittende magistratuur*, ún. „ülő bírák”) és az ügyészeket (*la magistrature debout/de staande magistratuur*, ún. „álló bírák”) (lásd fentebb).

Az elsőfokú bíróságok bíráit általában a *juges / rechters*, a fellebbviteli bíróságok bíráit pedig a *conseillers / raadsheren* elnevezéssel jelölik.

A bírók **feladata** a törvény alkalmazása az eléjük utalt polgári jogi helyzetre/jogvitára, valamint a jogsértést elkövető személyekre.

Bizonyos alacsonyabb fokú bíróságok munkájában a hivatásos bírák mellett nem hivatásos bírák is részt vesznek. A következő bíróságokon találhatunk **nem hivatásos bírákat**:

- Kereskedelmi bíróság: hivatásos bírák és nem hivatásos bírák (*juges consulaires/consulaire rechters*).
- Munkaügyi bíróság: hivatásos bírák és nem hivatásos bírák (*juges sociaux/sociale rechters*).
- Büntetés-végrehajtási bíróság: hivatásos bírák és nem hivatásos bírák (*assesseurs en application des peines/assessoren in straitvoeringszaken*).

### Felelős hatóság

A [Conseil supérieur de la justice/Hoge Raad voor de Justitie](#)) **hármás feladatot** tölt be:

- Meghatározó szerepe van a bíróságok és ügyészségek **kinevezési** politikájában, mely szerepet objektív módon, politikai megfontolásoktól mentesen kell betöltenie;
- Biztosítja az igazságszolgáltatás működésének **külső ellenőrzését**, ideértve a panaszok kezelését is;
- A bíróságok és ügyészségek működésének javítása érdekében **véleményeket bocsát ki** a politikai vezetők számára.

További információk a [weboldalán](#) található

## Ügyvédek

## Feladat- és hatáskörök

Az ügyvéd jogi és igazságügyi szakember. Munkáját szakmai etikai szabályok alapján végzi, amelyek garantálják **teljes függetlenségét**. Emellett szakmai titoktartásra is köteles.

Képzettsége alapján az ügyvéd különböző jogterületeken jár el, amelyek gyakran keverednek egymással (társasági jog, közigazgatási jog, várostervezési jog, adójog, családjog stb.). Pályája során az ügyvéd szakosodhat egy vagy több olyan jogterületre, amelyben különleges szakértelmet szerzett.

Az ügyvéd nemcsak a bíróságok előtt nyújt segítséget ügyfeleinek, hanem minden olyan helyzetben, amelyben az ügyfélnek – adott esetben – jogi segítségre, szószólóra, fogalmazóra, vagy akár lelki támogatásra van szüksége.

Általánosságban tehát hármass feladatot lát el:

- **Tanácsadó** ügyvéd
- **Békítő** ügyvéd
- **Védő** ügyvéd

Az ügyvéd ügyfelei nevében és képviselőként az ország valamennyi bírósága – rendőrbíróság, békebíróság, elsőfokú bíróság, kereskedelmi bíróság, munkaügyi bíróság, fellebbviteli bíróság, esküdtszék, Államtanács) – előtt, valamint az Európai Unió többi tagállamában is eljárhat.

Segítséget nyújt továbbá a választottbírói vagy közvetítői eljárásokban, valamennyi alternatív vitarendezési eljárás, illetve bármely értekezlet vagy gyűlés során is.

Az ügyvéd nemcsak konfliktus esetén jár el. Tanácsaival, valamint az általa készített vagy módosított szerződésekkel gyakran segít elkerülni a pereskedést.

Akkor is segíthet Önnek, ha ingatlant kíván bérelni vagy vásárolni, ha társaságot kíván alapítani, ha nem tudja rendezni tartozását, ha szerződést kíván kötni új munkáltatójával, ha baleset vagy támadás érte, ha bíróság elé idézték, ha elválik házastársától stb.

### A nép ügyvédje

A hátrányos vagyoni helyzetű személyek számára a törvény lehetővé teszi a (korábban *pro deo* néven ismert) költségmentesség és illetékmentesség igénybevételét.

A **költségmentesség** teljesen vagy részben ingyenes ügyvédi szolgáltatások igénybevételét teszi lehetővé. Két szinten vehető igénybe:

- Az **elsődleges költségmentesség** mindenki számára hozzáférhető, nincs adott jövedelemszinthez kötve. Ennek keretében az ügyvéd ügyeleti rendszer alapján, rövid konzultáció erejéig áll az Ön rendelkezésére, például első jogi tanács, tájékoztatás stb. nyújtásával.  
Az elsődleges költségmentesség kérdése az ún. költségmentességi bizottságok hatáskörébe tartozik.
- A **másodlagos költségmentesség** bizonyos pénzügyi feltételeknek megfelelő vagy meghatározott helyzetben lévő személyek számára hozzáférhető. Ebben az esetben – amely a konkrét helyzettől függően teljes vagy részleges költségmentességet jelent – lehetőség van kirendelt ügyvéd igénybevételére, aki bírósági vagy közigazgatási eljárásban, részletes jogi tanácsadással, vagy akár közvetítői eljárás során segíti Önt.  
A másodlagos költségmentesség kérdése az ún. költségmentességi irodák hatáskörébe tartozik.

Az **illetékmentesség** teljes vagy részleges mentességet biztosít az eljárási illetékek (hivatali díj, bejegyzési illeték, végrehajtói, közjegyzői és szakértői díj stb.) megfizetése alól. Az illetékmentességre irányuló kérelmet az ügyfélnek közvetlenül vagy ügyvédje útján az illetékmentességi irodához kell benyújtania.

### Illetékes hatóságok

Minden ügyvéd tagja valamelyik ügyvédi kamarának (*barreau/balie*). Jelenleg 28 ügyvédi kamara működik Belgiumban.

A francia- és németajkú ügyvédi kamarák rendje (AVOCATS.BE) az ország francia- és németajkú közösségeinek összes ügyvédi kamaráját (13 francia- és 1 németajkú ügyvédi kamarát) tömörítő szervezet.

A flamandajkú ügyvédi kamarák rendje (*Orde van Vlaamse Balies* [OVB]) az ország hollandajkú közösségének összes ügyvédi kamaráját (14 kamarát) tömörítő szervezet.

Az ügyvédi szakmáról a következő weboldalak adnak tájékoztatást:

- [Belgium franciaajkú és németajkú ügyvédi kamaráinak rendje](#)
- [Flamandajkú ügyvédi kamarák rendje](#)

Az adatbázisokhoz való hozzáférés **ingyenes**.

## Közjegyzők

A közjegyzők a király által kinevezett **köztisztviselők**, feladatuk többek között az okiratok hitelesítése. Bizonyos okiratok esetében – például ingatlan értékesítésekor – ugyanis a törvény értelmében közjegyzőnek kell hitelesítenie a felek közötti megállapodást (**közjegyői okiratok**). Az okiratok hitelesítésén kívül a közjegyző lefolytatja a hagyatéki eljárást, magánokiratnak minősülő megállapodást szerkeszt, jogi vélemény ad stb.

A közjegyzők hatásköre elsősorban három fontos területet érint:

- **Ingatlanjog** (ingatlan eladása, kölcsön stb.),
- **Családjog** (házassági szerződés, örökösödés, házasság felbontása stb.), valamint
- **Gazdasági jog** (cégalapítás stb.).

Az **Országos Közjegyzői Kamara** fő **feladatai** a következők:

- hatáskörének korlátain belül képviseli Belgium közjegyzőit a hatóságokkal és intézményekkel szemben,
- megállapítja a szakmai etikai szabályokat,
- hasznos, fegyelmi tárgyú ajánlásokkal látja el a közjegyzői kamarákat.

Tartományi szinten is működnek közjegyzői kamarák. Ezek a szakma fegyelmi szervei, amelyek fő feladata a szakmai etikai szabályok tiszteletben tartásának ellenőrzése és a szakmai jellegű viták rendezése (például a panaszkezelés).

A közjegyzőket szakmai egyesületük, a Belga Közjegyzők Királyi Szövetsége is egybefogja, amely igényre szabott szolgáltatások ajánlásával segíti a közjegyzők mindennapi működését, és számos ügyben ellátja külső képviseletüket.

További információk  érhetők el.

## Egyéb jogász hivatások

### Bírósági végrehajtók

A bírósági végrehajtók olyan **minisztériumi és köztisztviselők**, akik **szabadfoglalkozásúként** látják el feladatukat. Ez azt jelenti, hogy kettős szakmai jogállással rendelkeznek: egyrészt köztisztviselők, másrészt **függetlenül** gyakorolják hivatásukat.

A bírósági végrehajtókat azért tekinthetjük **minisztériumi és köztisztviselőknak**, mert az állam rájuk ruházta a közhatalom egy részét. Ezért a bírósági végrehajtók nem tagadhatják meg a kapott megbízatás teljesítését, kivéve, ha a szakmai etikai szabályok vagy a törvény értelmében nem járhatnak el (például összeférhetetlenség vagy jogellenes felkérés esetében). A bírósági végrehajtók tehát soha nem saját kezdeményezésük alapján járnak el, hanem mindig harmadik személy kérelmére, akitől hivatalos felkérést kapnak. Feladataik végrehajtása közben különböző törvényi előírásokat kell követniük. A bírósági végrehajtók eljárásukért – költségeik részleges vagy teljes fedezésére – fizetséget kérhetnek.

**Szabadfoglalkozásúként** a bírósági végrehajtók függetlenül és pártatlanul járnak el. Szakmai tapasztalatukat a köz szolgálatába állítják. Ez azt is jelenti, hogy a hatóságoktól nem kapnak semminemű illetményt, költségtérítést vagy egyéb ellátást. Minden költséget maguknak kell állniuk.

A bírósági végrehajtók eljárásának eseteit két nagy csoportba oszthatjuk: az **ún. „bíróságon kívüli” eljárások** (például kintlévőségek békés úton történő behajtása, hatósági jegyzőkönyv felvétele) és a **„bírósági eljárások”** (azaz határozatok kézbesítése, végrehajtása). Az eljárások folyamán gyakran a bírósági végrehajtók feladata, hogy tájékoztassák az állampolgárokat a joggyakorlás módjairól, és válaszoljanak a feladatukra vonatkozó kérdésekre. A bírósági végrehajtók eljárását nem befolyásolja az, hogy az eljárás az állampolgár kérelmére vagy vele szemben indult-e.

Minden **bírósági kerületben** működik egy **kamara**, amely a kerület valamennyi bírósági végrehajtóját egybefogja. A kamara fő feladata egyrészt annak ellenőrzése, hogy a kerület bírósági végrehajtói betartják-e a fegyelmi szabályokat, valamint a rájuk vonatkozó törvényeket és rendeleteket, másrészt a végrehajtók között esetlegesen felmerülő jogviták rendezése.

Belgiumban országos bírósági végrehajtói kamara is működik, amelynek fő **feladatai** a következők:



- felügyeli a bírósági végrehajtók fegyelmi, valamint szakmai etikai szabályainak egységességét,
- védi tagjainak érdekeit, és
- képviseli őket.

További információk a [☞](#) weboldalon találhatók.

## Egyebek

A bírákat és az ügyészeket igazgatási és jogi munkatársak széles köre segíti.

A bírót minden egyes tárgyaláson **bírósági titkár** segíti. A bírósági titkár előkészíti a bíró feladatait, például összeállítja a tárgyalási aktát. A tárgyaláson rögzíti a tárgyalás menetét és az ott elhangzottakat, továbbá biztosítja, hogy minden szükséges okirat megfelelően elkészüljön. Emellett biztosítja és összehangolja a bírósági hivatal igazgatási és számviteli feladatainak elvégzését. Minden bíróságnak van egy hivatala, amelyet a hivatalvezető irányít. A bíróság hivatalában – a bíróság méretétől függően – egy vagy több bírósági titkár dolgozik. A bírósági titkárokat munkájuk során igazgatási személyzet segíti.

A **bírósági fogalmazók** olyan jogászok, akik az ítéletek elkészítésében segítik a bírákat. Egy vagy több bíró utasításai alapján, illetve irányítása alatt közreműködnek az ügyek feldolgozásában. Tanulmányozzák az ügyeket, megvizsgálják a jogi problémákat, és ítélettervezeteket készítenek.

Az ügyek jogi előkészítése érdekében az ügyészek is igénybe vehetik jogászok segítségét, akiket a *juristes du parquet* /*parquetjuristen* elnevezés jelöl. Ők elsősorban – egy vagy több ügyész utasításai alapján, illetve irányítása alatt – jogi kutatómunkát végeznek, információkat szereznek be vagy jogi szempontból előkészítik a megkereséseket és az idézéseket.

Minden ügyészség rendelkezik titkársággal, amelynek az élén a titkárságvezető áll. Az ügyészségi titkárok elsősorban a dokumentációs és kutatómunkában, valamint az akták összeállításában segítik az ügyészeket. Naprakészen tartják az ügyészség dokumentumait és nyilvántartásait, kezelik az irattárat stb. Az ügyészségi titkárok száma az ügyészség méretétől függ. A titkárok munkáját igazgatási munkatársak segítik.

Sok igazgatási munkatárs dolgozik a bírósági hivatalokban és az ügyészségek titkárságain. Ők gondoskodnak az ügyekkel kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátásáról, valamint az adatok nyilvántartó rendszerekbe történő beviteléről. Az igazgatási munkatársak kezelik a postázást és az iktatást is, valamint útba igazítják a hivatalba érkező látogatókat.

További tájékoztatást találhat ezekről a szakmákról a [ce document](#) weboldalon.

## Ingyenes jogi tanácsadást nyújtó szervezetek

Minden állampolgár részesülhet **ingyenes jogi tanácsadásban**, amelyet **elsődleges költségmentesség** alapján hivatásos jogi szakember biztosít. Ez az alábbiakra terjedhet ki:

- gyakorlati felvilágosítás,
- jogi tájékoztatás,
- előzetes jogi vélemény adása, vagy
- szakmai testülethez irányítás.

Az ügyet nem rendezik azonnal, de az ügyfél **előzetes iránymutatást** kap. Jogi ügyelet működik a bíróságokon, a békebíróságokon, az uniós jogi központokban, bizonyos települések közigazgatási hivatalában, a szociális segélyek állami központjainak többségében és számos, jogi szolgáltatásokat nyújtó nonprofit szervezetnél. Jogi segítségnyújtás: elérhetőbb igazságszolgáltatás

További információk a következő tájékoztatóban [☞](#) található .

## Jogi adatbázisok

Tájékoztatást a [\(Igazságügyi Minisztérium\)](#) weboldalon talál.

## A Szövetségi Igazságügyi Közzolgálat weboldala

### Kategóriák

### Információk

- Igazságszolgáltatás A-tól Z-ig



- Felvilágosításért felelős tisztviselő
- Kiadványok
- Panaszok
- Bíróságok címe
- Sajtóközlemények
- Statisztikák

#### **Bíraskodás**

- Fellebbviteli bíróságok és bíróságok
- Ügyészségek
- Illetékesség
- Bírósági tanácsadó testület
- A bíróságok korszerűsítéséért felelős bizottság

A jogi környezet rendezése

#### **Kapcsolódó linkek**

<https://justitie.belgium.be>

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 17/11/2016

### **Jogászai hivatások - Bulgária**

Ez az oldal a Bulgáriában gyakorolt jogi szakmákról közöl információkat.

[Jogi szakmák: bevezetés](#)

[Ügyészek](#)

[Nyomozók](#)

[Bírák](#)

[A jogi szakmák szervezete: ügyvédek](#)

[Közjegyzők](#)

[Más jogi szakmák](#)

---



## Jogi szakmák: bevezetés

Bulgáriában a főbb jogi szakmák a következők: **ügyész, nyomozó, bíró, ügyvéd, közjegyző, magánvégrehajtó, állami végrehajtó és nyilvántartási bíró**. Az e szakmákkal kapcsolatos előírásokat a Bolgár Köztársaság Alkotmánya és az igazságszolgáltatási rendszerről szóló törvény állapítja meg.

## Ügyészek

### Szervezet

A bolgár ügyészség felépítése a következő: a legfőbb ügyész, a Legfőbb Semmítőszék melletti ügyészség, a Legfőbb Közigazgatási Ügyészség, a Nemzeti Nyomozószolgálat, a fellebbviteli ügyészségek, a szakosított fellebbviteli ügyészség, a katonai fellebbviteli ügyészség, a regionális ügyészségek, a szakosított ügyészség, a regionális katonai ügyészségek és a kerületi ügyészségek. A regionális ügyészségek szervezetén belül regionális nyomozóosztályok találhatóak, valamint a szakosított ügyészségen belül is működik egy nyomozóosztály. A regionális ügyészségek közigazgatási osztályain dolgozó ügyészek közigazgatási ügyekben járnak el.

Az ügyészség egységes és központosított szervezet. Minden ügyész és nyomozó a legfőbb ügyész irányítása alá tartozik. Mindegyik ügyész felettes ügyészenek tartozik jelentéstételi kötelezettséggel, és minden ügyész és nyomozó az adott ügyészség igazgatási vezetőjének irányítása alá tartozik. A katonai ügyészek és nyomozók szolgálati kötelezettségeik ellátásakor függetlenek a katonai hatóságoktól.

A legfőbb ügyészt a [Legfőbb Igazságszolgáltatási Tanács \(Vissh Sadeben Savet\)](#) (VSS) javaslatára a Bolgár Köztársaság elnöke nevezi ki hét évre (és menti fel), mandátuma nem megújítható.

Az ügyészeket a Legfőbb Igazságszolgáltatási Tanács döntése alapján nevezik ki, léptetik elő, fokozzák le, helyezik át vagy mentik fel.

Az ügyészi beosztások és a betöltésükhöz szükséges szakmai tapasztalat a következő:

- a Legfelsőbb Semmítőszék melletti ügyészségen és a Legfelsőbb Közigazgatási Ügyészségen dolgozó ügyész – legalább 12 évnnyi jogi tapasztalat;
- a fellebbviteli ügyészségen, a katonai fellebbviteli ügyészségen és a szakosított fellebbviteli ügyészségen dolgozó ügyész – legalább 10 évnnyi jogi tapasztalat, de a szakosított fellebbviteli ügyészségen lévő ügyészi beosztáshoz legalább 12 évnnyi tapasztalat szükséges, amelyből legalább 8-at ügyészként vagy nyomozóként kellett megszerezni;
- a regionális ügyészségen, a regionális katonai ügyészségen és a szakosított ügyészségen dolgozó ügyész – legalább 8 évnnyi jogi tapasztalat, de a szakosított ügyészségen lévő ügyészi beosztáshoz legalább 10 évnnyi tapasztalat szükséges, amelyből legalább ötöt ügyészként vagy nyomozóként kellett megszerezni;
- kerületi ügyészségen dolgozó ügyész – legalább 3 évnnyi jogi tapasztalat;
- ügyészségi fogalmazó – nem szükséges tapasztalat.

Az ügyészeket pozitív teljesítményértékelés esetén, öt év szolgálati idő után a Legfőbb Igazságszolgáltatási Tanács határozattal nevezi ki.

### Szerepük és feladataik

Az ügyészség élén a **legfőbb ügyész** áll, aki utasításokat és iránymutatásokat bocsát ki az ügyészség tevékenységére nézve; a minisztériumok és állami intézmények vezetőivel együtt szakosított intézményközi egységeket állít fel az általa kinevezett ügyész eljárási irányítása alatti nyomozásokban való közreműködésre. A legfőbb ügyész az Alkotmánybíróság elé utalhat ügyeket.

Az **ügyész** nyomozásfelügyelő ügyészként irányítja a nyomozást. A jogszabály által meghatározott időkereteken belül és feltételeknek megfelelően kifogásokat nyújthatnak be és jogellenes intézkedések visszavonását vagy módosítását kérhetik. Egy intézkedés végrehajtását a kifogás elbírálására illetékes hatóság döntéséig felfüggeszthetik. Az ügyészség minden aktusa és döntése ellen a közvetlen felettes ügyészségen lehetőség van fellebbezésre, kivéve, ha azokat bíróság vizsgálhatja felül. A felettes ügyész vagy a felettes ügyészségen tevékenykedő ügyész elláthatja az alárendelt ügyészek hatáskörébe tartozó feladatokat, és a jogszabályban meghatározott esetekben döntéseiket írásban felfüggesztheti vagy visszavonhatja.

Feladataik ellátása során az ügyészek függetlenek és a jogszabályoknak megfelelően járnak el. Politikailag semlegesek, döntéseiket a jogszabályokra és az adott ügyben összegyűjtött bizonyítékokra alapozzák, lelkiismeretük és belső meggyőződésük szerint járnak el.

További információk a [Bolgár Köztársaság ügyészségének](http://www.prokuratura.bg/) (Prokuratura na Republika Bulgaria) honlapján található.

Az Ügyészek Országos Szövetsége a bolgár ügyészség jelenlegi és korábbi tagjainak önkéntes, nem politikai jellegű szövetsége. A Szövetség célja országszerte az ügyészségek tagjainak összefogása, és az ügyészségi munkához szükséges információk, valamint az ahhoz kapcsolódó kérdéskörökben folytatott eszmecsere biztosítása, továbbá az ügyészség és az ügyészek nemzetközi kapcsolatainak kiterjesztése. További információk a Szövetség honlapján található: <http://apb.prb.bg/>.

## Nyomozók

Az igazságszolgáltatási törvény értelmében a Bolgár Köztársaság nyomozói magisztrátusi (bírói és ügyészi) jogállással rendelkeznek.

A nyomozószervek a következők: Nemzeti Nyomozószolgálat, a regionális ügyészségek regionális nyomozóosztályai, valamint a szakosított ügyészség nyomozóosztálya. A szófiai városi ügyészség nyomozóosztálya regionális nyomozóosztály jogállásával rendelkezik.

A Nemzeti Nyomozószolgálat vezetője a legfőbb ügyész; ezt a feladatát közvetlenül vagy a Szolgálat igazgatóján keresztül látja el, aki nyomozati kérdésekben a legfőbb ügyész helyettese. A Nemzeti Nyomozószolgálat igazgatója felelős a Szolgálat nyomozóinak és alkalmazottainak adminisztratív és szervezeti irányításáért, továbbá módszertani iránymutatást biztosít a regionális ügyészségek regionális nyomozószolgálatainak nyomozói számára.

A regionális ügyészségek regionális nyomozóosztályai és a szakosított ügyészség nyomozóosztálya nyomozókból áll.

A regionális ügyészségek regionális nyomozóosztályainak és a szakosított ügyészség nyomozóosztályának nyomozói az adott ügyészség igazgatási vezetője által rájuk szignált ügyekben nyomoznak.

Amikor büntetőeljárási feladataikat látják el, a nyomozó hatóságok ügyész irányítása és felügyelete alatt járnak el.

A nyomozás során a nyomozók által kibocsátott utasítások minden állami szervre, jogi személyre és állampolgárra kötelezőek.

## Bírák

Bulgáriában a bírákat a Legfőbb Igazságszolgáltatási Tanács döntése alapján nevezik ki, léptetik elő, fokozzák le, helyezik át vagy mentik fel.

## Szervezet

A megfelelő tapasztalattal rendelkező bírák a következő beosztásokat tölthetik be:

- a Legfelsőbb Semmítőszéken és a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságon dolgozó bíró – legalább 12 évnyi jogi tapasztalat;
- a fellebbviteli bíróságokon, a katonai fellebbviteli bíróságokon és a szakosított fellebbviteli büntetőbíróságon bíró – legalább 10 évnyi jogi tapasztalat, de a szakosított fellebbviteli büntetőbíróságon lévő bírói beosztáshoz legalább 12 évnyi tapasztalat szükséges, amelyből legalább 8-at büntetőbíróként kellett megszerezni;
- a regionális bíróságokon, a közigazgatási bíróságokon, a katonai bíróságokon és a szakosított büntetőbíróságon dolgozó bíró – legalább 8 évnyi jogi tapasztalat, de a szakosított büntetőbíróságon lévő bírói beosztáshoz legalább 10 évnyi tapasztalat szükséges, amelyből legalább ötöt büntetőbíróként kellett megszerezni;
- kerületi bírsági bíró – legalább 3 évnyi tapasztalat;

- bírósági fogalmazó – nem szükséges tapasztalat.

A pozitív teljesítményértékeléstől függően a bírák beosztását öt év szolgálati idő után a Legfőbb Igazságszolgáltatási Tanács határozza meg.

**A bulgáriai bírák egyesületét** (SSB) 1997. március 28-án alapította 30 alapító tagja, ideértve a Legfelsőbb Semmitőszék, valamint különböző regionális és kerületi bíróságok bíráit is.

A bulgáriai bírák egyesülete az 1919-es alapítású, 1945-ig működött bolgár bírói egyesület jogutódjaként, informális szakmai szervezetként fogja össze a bírák közösségét, célja pedig szakmai érdekeik védelme, valamint a problémák megvitatása és megoldások keresése.

További információk a [bulgáriai bírák egyesülete](#) (Sayuzat na Sadiite v Bulgaria) honlapján található.

**A bolgár bírói szövetséget annak érdekében hozták létre**, hogy biztosítsák a tisztességes eljárást, az átláthatóságot és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést.

Az igazságszolgáltatási rendszer keretében a Szövetség az Alkotmánynak és a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően működve tevékenykedik, miközben a szakmai etika szabályait is követi. További információk a bolgár bírói szövetség honlapján található: <http://www.judgesbg.org/bg/>.

#### **Szerepük és feladataik**

A bulgáriai bírák egyesülete aktákat állít össze, többek között a bírák ellen folyó fegyelmi eljárásokról, továbbá viták esetén közvetít a bírák és más köztisztviselők között, segítséget nyújt a jogalkotónak a jogalkotási folyamat során, nyilvántartásokat vezet és saját kiadványt ad ki.

#### **Bírósági asszisztensek és ügyészségi asszisztensek**

Bírósági asszisztenseket a regionális és közigazgatási bíróságokon, a fellebbviteli bíróságokon, a Legfelsőbb Semmitőszéken és a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságon alkalmaznak.

Ügyészségi asszisztenseket a regionális és fellebbviteli ügyészségeken, a Legfelsőbb Semmitőszék melletti ügyészségen és a Legfelsőbb Közigazgatási Ügyészségen alkalmaznak.

A bírói, ügyészi vagy nyomozói pozíciók betöltésére vonatkozó feltételeknek megfelelő azon személyek, akik letették az igazságügyi tisztviselői versenyvizsgát, bírósági vagy ügyészségi asszisztensnek nevezhetők ki.

A bírósági asszisztenseket az adott bíróság igazgatási vezetője nevezi ki. Az ügyészségi asszisztenseket a legfőbb ügyész vagy az adott ügyészség igazgatási vezetője nevezi ki.

#### **A jogi szakmák szervezete: ügyvédek**

##### **Ügyvédek**

Bulgáriában az ügyvédi hivatásról az Alkotmány rendelkezik. Csak azok a személyek lehetnek ügyvédek, akik letették a megfelelő esküt, és akiket az ügyvédi kamara nyilvántartásba vett. Minden regionális bírósághoz tartozó bírósági körzetben működik egy ügyvédi kamara. Ezek a Legfelsőbb Ügyvédi Kamarai Tanács irányítása alatt működnek, amelynek székhelye Szófiában található. Az ügyvédek helyzetét, jogait és kötelezettségeit a bolgár ügyvédi kamarai törvény szabályozza.

**A Legfelsőbb Kamarai Tanács** a kamarák képviselőiből álló jogi személy, amelyben 40 ügyvédre jut egy delegált képviselő.

A Legfelsőbb Kamarai Tanács hívja össze és szervezi meg a Bolgár Ügyvédek Közgyűlésének üléseit, végrehajtja határozatait, előkészíti és benyújtja jelentéseit a közgyűlésnek, meghatározza az ügyvédek kezdeti és éves hozzájárulását a költségvetéséhez, a kamarai törvénnyel összhangban rendeleteket bocsát ki, elbírálja az ügyvédi kamarák közgyűléseinek jogellenes határozatait, valamint a kamarai tanácsi választások jogszerűsége elleni fellebbezéseket, elbírálja a kamarai tanácsok ügyvédjelöltek felvételére vonatkozó határozatait elleni, valamint az ügyvédi regisztráció megtagadása elleni fellebbezéseket és kifogásokat, biztosítja és jóváhagyja a Legfőbb Felügyelő Bizottság és a Legfőbb Fegyelmi Törvényszék működésével kapcsolatos kiadásokat.

A Legfelsőbb Kamarai Tanács vezeti az ügyvédek, az ügyvédjelöltek és az ügyvédi irodák, valamint a bolgár bíróságok előtt védőügyvédként fellépni jogosult külföldi ügyvédek nyilvántartását.

##### **Jogi adatbázis**

További információk a [Legfelsőbb Kamarai Tanács](#) (Visshiya Advokatski Savet) honlapján található.

## Közjegyzők

### Szervezet

A közjegyző olyan személy, akit az állam a jogszabályi rendelkezések szerinti közjegyzői tevékenységek ellátásával bízott meg. A közjegyző feladatai teljesítésekor függetlenül jár el, és kizárólag a jogszabályokat kell tiszteletben tartania. Az igazságügyi miniszter a jogszabályok és a közjegyzői kamara alapszabályának tiszteletben tartása tekintetében felügyeli valamennyi közjegyző tevékenységét.

A közjegyzők helyzetét, jogait és kötelezettségeit a bolgár közjegyzőkről és közjegyzői tevékenységekről szóló törvény szabályozza.

### Szerepük és feladataik

A [☞ közjegyzői kamara](#) (Notarialnata Kamara) a Bolgár Köztársaság közjegyzőinek szervezete, amelyet a közjegyzőkről és közjegyzői tevékenységekről szóló törvény alapján hoztak létre. Jog szerint valamennyi közjegyző tagja a bulgáriai közjegyzői kamarának, amely jogi személy, székhelye Szófiában található

A közjegyzői kamara irányító szervei a közgyűlés, a közjegyzői tanács, a felügyelő bizottság és a fegyelmi bizottság. A közjegyzői kamarát a közjegyzői tanács elnöke képviseli.

A közjegyzői tanács szervezi meg a közjegyzők tevékenységét és biztosítja az ehhez szükséges támogatást, védi és erősíti a szakma tekintélyét, valamint kapcsolatokat tart fenn a hasonló tevékenységet folytató nemzetközi szervezetekkel.

További információk a [☞ közjegyzői kamara](#) (Notarialnata Kamara) honlapján található.

### Más jogi szakmák

#### Magánvégrehajtók

A magánvégrehajtó olyan személy, akit az állam a magánjogi követelések végrehajtásával és az állami követelések behajtásával bízott meg. A magánvégrehajtó illetékessége megegyezik az adott regionális bíróság illetékességével.

A **magánvégrehajtók kamarájának feladata**, hogy előmozdítsa a magánvégrehajtói szakma tekintélyét, továbbá a közérdek védelme és tagjainak támogatása révén javítsa Bulgáriában a végrehajtási eljárást.

#### Jogi adatbázis

A [☞ magánvégrehajtók kamarája](#) (Kamarata na Chastnite Sadebni Izpalniteli) vezeti a magánvégrehajtók nyilvántartását.

A nyilvántartás nyilvános és a kamara honlapján keresztül hozzáférhető. Bárki jogosult a nyilvántartással kapcsolatban információkat, illetve a nyilvántartásból kivonatot kérni (a magánvégrehajtókról szóló törvény alapján).

A magánvégrehajtóknak tevékenységükről félévente és évente jelentéseket kell benyújtaniuk az igazságügyi minisztériumnak, amelyeket egy igazságügyi végrehajtási információs rendszer kialakításához, fenntartásához és fejlesztéséhez használnak fel. Az információs rendszer használatáért az igazságügyi minisztérium díjat szed, amelynek mértékét a miniszterek tanácsa által jóváhagyott díjjegyzék határozza meg. Az információs rendszerhez való, hivatalból történő hozzáférés az állami hatóságok, a helyi önkormányzati és a helyi közigazgatási szervek, valamint a közfeladat ellátásával megbízott személyek részére díjtalan.

#### Állami végrehajtók

Az állami végrehajtók feladata a magánjogi követelések végrehajtása. Az állam jogszabály által meghatározott, konkrét ügyekben az állami követelések behajtásával is megbízhatja az állami végrehajtókat.

Az állami végrehajtók számát az igazságügyi miniszter állapítja meg.

Az állami végrehajtóval nem rendelkező kerületi bíróságokon ezeket a feladatokat az adott bíróság elnöke által kijelölt kerületi bírólátja el, mely tényről az igazságügyi minisztert értesítik.

Az állami végrehajtókat versenyvizsgát követően az igazságügyi miniszter nevezi ki. Az igazságügyi miniszter valamely kerületi bíróság elnökének javaslatára is kiírhat versenyvizsgát.

A [☞ Bolgár Állami Végrehajtók Szövetsége](#) (Asotsiatsiyata na Darzhavnite Sadebni Izpalniteli v Bulgaria) független és önkéntes szakmai szervezet, amely védi a bolgár állami végrehajtók szakmai, szellemi, kulturális, szociális és anyagi érdekeit, valamint az ország és a társadalom egészében hozzájárul a szakma és tekintélye előmozdításához.

#### Jogi adatbázis

Az [állami végrehajtók nyilvántartása](#) (Registar na Darzhavnite Sadebni Izpalniteli) szintén megtalálható az Állami Végrehajtók Szövetsége honlapján.

### Nyilvántartási bírák

A nyilvántartási bírák a kerületi bíróságokon látják el feladataikat az alábbiak szerint.

Ingatlan-nyilvántartási bejegyzéseket, feljegyzéseket, illetve törléseket rendelnek el vagy utasítanak el, kivonatok és igazolások kiadásáról döntenek, valamint közjegyzői és jogszabályban meghatározott egyéb okiratok alapján járnak el. A nyilvántartási bírák kizárólag saját kerületükben járhatnak el.

A nyilvántartási bírák számát az igazságügyi miniszter állapítja meg.

Azokon a kerületi bíróságokon, ahol nincs nyilvántartási bíró, vagy ahol a nyilvántartási bíró feladatai ellátásában akadályoztatva van, e feladatokat egy kerületi bíró látja el, mely tényről az igazságügyi minisztert értesítik.

Az igazságügyi miniszter az adott bíróságon működő állami végrehajtót is megbízhat a nyilvántartási bírói feladatok ellátásával.

A nyilvántartási bírakat versenyvizsgát követően az igazságügyi miniszter nevezi ki. Az igazságügyi miniszter valamely kerületi bíróság elnökének javaslatára is kiírhat versenyvizsgát.

A Bolgár Nyilvántartási Bírák Szövetsége független és önkéntes szakmai szervezet, amely védi a bolgár nyilvántartási bírák szakmai, szellemi, kulturális, szociális és anyagi érdekeit, valamint az ország és a társadalom egészében hozzájárul a szakma és tekintélye előmozdításához. További információk a Szövetség honlapján találhatóak: <http://www.basv.free.bg/>

A bírósági alkalmazottakról további információk [itt](#) találhatóak.

---

**E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.**

Utolsó frissítés: 17/12/2018

### Jogászai hivatások - Csehország



Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [CS](#).

---

**Ez az oldal a jogi hivatás Cseh Köztársaságban gyakorolt formáiról ad áttekintést.**



### Jogi szakmák – bevezetés

A jogi szakmák közé a következők tartoznak: bírák, ügyészek, ügyvédek, közjegyzők és bírósági végrehajtók.

#### Ügyészek



## Szervezet

Az ügyészek olyan jogi szakemberek, akik az ügyészségen folytatják tevékenységüket. Az ügyészség olyan állami szervek rendszere, melyek meghatározott ügyekben az államot képviselik a közérdek védelmében. Az ügyészség hatáskörébe tartozó ügyeket az ügyészek intézik; más hatóságok vagy személyek nem avatkozhatnak bele tevékenységükbe, vagy azok teljesítésekor nem helyettesíthetik vagy képviselhetik őket.

Az ügyészségek felépítése azonos a bíróságok felépítésével (kerületi, regionális és legfelső szint). A rendszer élén a Brno-i székhellyel rendelkező Legfőbb Ügyészség áll, amely betölti a központi ügyészi hivatal szerepét és ellátja az ügyészi szervezet felügyeletét. A legfőbb ügyész kinevezése és felmentése az igazságügyi miniszter javaslatára a kormány hatáskörébe tartozik.

## Szakmai szervezetek

☑ **A Cseh Köztársaság Ügyészi Egyesülete** (Unie státních zástupců České republiky) az ügyészek önkéntes szakmai szervezete, melynek célja az ügyészség tevékenységének segítése és a jogszerűség érvényre juttatása a döntéshozatalban, mindennemű befolyásolástól függetlenül. Az egyesület részt vesz az ügyészek és ügyészségi fogalmazók képzésében, valamint az ügyészek érdekeinek védelmében is.

A szakmai előírásokat az ügyészek szakmai magatartási kódexe (Kodex profesionální etiky státního zástupce) tartalmazza.

Az államügyészek jegyzéke – hivataluk szerinti bontásban – az Igazságügyi Minisztérium (Ministerstvo spravedlnosti) honlapján érhető el: ☑ [Igazságügyi Minisztérium](#).

## Szerepük és kötelezettségeik – az ügyészség hatásköre

Az ügyészek közhivatalnokok, akiknek feladata az állam képviselete a közérdek védelmében, így különösen a büntetőeljárás során történő vádemelés, továbbá a jogszabályi rendelkezések betartásának ellenőrzése a fogvatartás, a szabadságvesztés, a kényszergyógykezelés, a fiatakorúak fogháza és az ellátóközpontok tekintetében, valamint a bűnmegelőzési cselekmények foganatosítása és a bűncselekmények sértettjei részére történő segítségnyújtás.

### Az ügyészség hatásköre büntetőeljárás esetén

Az ügyész a bűnüldöző hatóság szerepét tölti be, és a büntetőeljárás minden fázisában rendelkezik hatáskörrel. Az ügyész bizonyos eljárási jogkörökkel van felruházva, és egyúttal felelős az ennek megfelelő eljárási kötelezettségek teljesítéséért.

Az ügyészség hatáskörét, tevékenységének feltételeit és módját a 283/1993 Sb. számú törvény írja elő. Az ügyészség tehát elsősorban vádat emel büntetőeljárás esetén, emellett a büntető törvénykönyv alapján további feladatokat is ellát. Továbbá a jogszabályi rendelkezések betartásának ellenőrzését végzi a fogvatartás, a szabadságvesztés, a kényszergyógykezelés, a fiatakorúak fogháza és az ellátóközpontok tekintetében, és más olyan esetekben, amikor jogszerűen korlátozzák a személyi szabadságot; emellett az ügyészség büntetőeljáráson kívül is eljár, és külön törvény által előírt egyéb feladatokat lát el.

A büntetőeljárást megelőző fázisban az ügyész a jogszabályok betartását felügyeli. Az eljárást megelőző fázisban kizárólag az ügyész jogosult bizonyos aktusok végrehajtására, melynek módját a büntető törvénykönyvben (141/1961. sz. törvény) szereplő felhatalmazás írja elő.

A büntetőeljárás megkezdését megelőzően az ügyészt tájékoztatni kell a bűncselekmény elkövetését alátámasztó információkról (a büntető törvénykönyv 158. cikkének (2) bekezdése).

A vádemelés benyújtásával (büntetés kiszabására irányuló javaslat) az ügyész kezdeményezi a bírósági eljárás megkezdését az illetékes bíróságnál. Az ügyész köteles részt venni a tárgyaláson, melynek kezdetén ismerteti a vádat, végezetül pedig záróbeszédet mond.

Az ügyész jogkörébe tartozik a bűnösségről és a büntetésről szóló megállapodás megvitatása is.

Az ügyész jogosult a határozat ellen, az ítélet bármely részének helytelensége okán fellebbezni. Az ügyész a vádlott javára és hátrányára is fellebbezhet.

A felülvizsgálatra irányuló javaslat benyújtása a legfőbb ügyész jogkörébe tartozik.

Az ügyész továbbá jogosult az eljárás megismétlésére irányuló javaslat benyújtására, a vádlott javára vagy hátrányára egyaránt.

Fiatakorú elleni eljárásban az ügyész köteles végig jelen lenni, tehát nem csak a tárgyaláson, hanem a nyilvános ülésen is (a fiatakorúak bíróságairól szóló 218/2003 Sb. sz. törvény).

A tárgyalás előtti alternatív szankciók tárgyában történő döntéshozatal az ügyész kizárólagos döntéshozatali jogkörébe tartozik.



## **Az ügyészség büntetőügyeken kívüli tevékenysége**

Az ügyészség törvény által előírt esetekben jogosult polgári jogi eljárás megindítására, vagy beavatkozhat egy már folyamatban lévő polgári jogi eljárásba is.

Az ügyészség polgári jogi eljárásokkal kapcsolatos hatáskörének alapjául a Cseh Köztársaság Alkotmányának 80. cikke szolgál, amely megállapítja, hogy az ügyészség törvény alapján a vádemelésen kívül más feladatokat is ellát. Az ügyészségi törvény (Zákon o státním zastupitelství) továbbá megállapítja, hogy az ügyészség a büntetőjogi eljáráson kívül egyéb eljárásokban is részt vesz. Az ügyészség e hatáskörét részletesen a polgári perrendtartás szabályozza, amely előírja, hogy mely esetekben avatkozhat be az ügyészség a folyamatban lévő polgári eljárásokba.

A polgári eljárásokba való beavatkozás joga mellett az ügyészség maga is javaslatot tehet a legfőbb ügyésznek eljárás megindítására, például a családjogi törvény szerinti, apaság megtagadásával kapcsolatos ügyekben.

## **Az ügyészi tisztség betöltésének szakmai és egyéb feltételei**

Az ügyészi tisztség kinevezés útján jön létre. Az ügyészeket a legfőbb ügyész javaslatára az igazságügyi miniszter nevezi határozatlan időre. Az ügyész kinevezését követően az igazságügyi miniszter előtt ügyészi esküt tesz.

Ügyészi tisztséget a Cseh Köztársaság azon állampolgára tölthet be, aki:

- cselekvőképességgel rendelkezik,
- büntetlen előéletű,
- a kinevezés napján legalább 25 éves,
- csehországi egyetemen szerzett mesterfokozatú jogi egyetemi végzettséggel rendelkezik,
- sikeresen teljesítette a záróvizsgát,
- a tisztség megfelelő ellátását garantáló erkölcsi hozzáállással rendelkezik és
- elfogadja az ügyészi kinevezést és egy adott ügyészségre történő beosztását.

Az ügyészeket határozatlan időre nevezik ki; az igazságügyi miniszter azonban határozatával felfüggesztheti őket tisztségükből. Az ügyész tisztsége megszűnik, ha az ügyész betölti 70. életévét, meghal vagy hivatalosan holtta nyilvánítják, elveszíti cselekvőképességét vagy cselekvőképességét korlátozzák, megtagadja az eskütételt, elveszti cseh állampolgárságát, az ügyészi tisztséggel összeegyeztethetetlen hivatalt vállal, bűncselekmény elkövetése miatt elítélik, hivatalának betöltésére alkalmatlannak minősítik, illetve egészségi állapota miatt hosszú távon nem tudja ellátni feladatait. Az ügyész fegyelmi eljárásban is felmenthető tisztségéből, illetőleg lemondhat tisztségéről.

Az ügyészség költségvetéséért az igazságügyi miniszter felelős. Az ügyészek jogállását a 283/1993 Sb. sz. törvény szabályozza.

## **Hivatali összeférhetlenség**

Az ügyészek a jogszabályban foglalt kivételektől eltekintve nem járhatnak el választottbíróként vagy közvetítőként jogviták rendezése során, nem képviselhetnek peres felet bírósági eljárásban, illetve nem járhatnak el a kérelmező vagy valamelyik fél megbízottjaként bírósági vagy közigazgatási eljárásban. Az ügyészek továbbá – ügyészi, főügyészi és főügyészhelyettesi tisztségükön, valamint a minisztériumok vagy a Bírósági Akadémia ideiglenes megbízásához kapcsolódó tevékenységen kívül – semmiféle más fizetett hivatalt nem viselhetnek, valamint saját vagyonuk kezelésén és tudományos, oktatói, irodalmi, publicisztikai és művészeti tevékenységen, illetőleg a kormány vagy a minisztériumok tanácsadó testületeiben vagy parlamenti szervben végzett tevékenységen kívül más kereső foglalkozást nem folytathatnak.

## **Díjazás**

Az ügyészek díjazását jogszabály rögzíti; az ügyészek jövedelmét az állam fizeti.

## **Szakmai felelősség**

Az állam külön jogszabály értelmében felelős az ügyész jogellenes határozatával vagy helytelen hivatali eljárásával okozott kárért.

Az ügyészek a fegyelmi vétségekért is felelősek.

## **Bírák**

## **Szervezet**

A bírák jogállásának alapvető szabályát a Cseh Köztársaság Alkotmánya 82. cikkének (1) bekezdése tartalmazza. E cikk értelmében a bírák tisztségük betöltésekor függetlenek maradnak, pártatlanságukat senki sem veszélyeztetheti. A bírák jogállását továbbá a bíróságokról és bírákról szóló 6/2002 Sb. sz. törvény szabályozza.

#### **A kinevezés folyamata és a hivatali idő**

A bírakat – valamennyi szükséges feltétel teljesítése esetén – a köztársasági elnök nevezi ki, és a bíró eskütételt követően lép hivatalba. A bírói kinevezésre azonban senkinek nincs joga.

A bíróvá történő kinevezés felkészülési ideje alatt a jelölt három éves bírósági fogalmazói szolgálatot teljesít valamely bíróságon. A felkészülési időszak végén a bírósági fogalmazók bírói szakvizsgát tesznek.

A bírói kinevezésnek nincs határideje; a bírakat azonban az igazságügyi miniszter felfüggesztheti tisztségükből. A bíró hivatali ideje azon év végéig tart, amelyben 70. életévét betölti, illetőleg a bíró haláláig vagy hivatalos holtá nyilvánításáig, a bíró hivatalának ellátására való képtelenségéről szóló határozat meghozataláig, illetőleg a bíró lemondásáig terjed.

#### **A bírói tisztség betöltésének szakmai és egyéb feltételei**

A kinevezés feltételei a következők:

- cseh állampolgárság,
- teljes cselekvőképesség,
- büntetlen előélet,
- legalább 30 éves kor betöltése,
- csehországi egyetemen szerzett mesterfokozatú jogi egyetemi végzettség,
- bírói szakvizsga teljesítése,
- a tisztség megfelelő ellátását garantáló tapasztalat és erkölcsi hozzáállás,
- a bírói kinevezés és egy adott bíróságra történő beosztás elfogadása.

A bírósági ülnököket a lakosság soraiból nevezik ki (feltéve, hogy büntetlen előéletűek). A bíróság elnöke előtt tesznek esküt és négy évig teljesítenek szolgálatot.

#### **Hivatali összeférhetlenség**

A bírák saját vagyonuk kezelésén, valamint tudományos, oktatói, irodalmi, publicisztikai és művészeti tevékenységen, illetőleg minisztériumok vagy a kormány tanácsadó testületeiben vagy parlamenti szervben végzett tevékenységen kívül más kereső foglalkozást nem folytathatnak (kivéve a bírósági elnöki és elnökhelyettesi tisztséget).

#### **Díjazás**

A bírák díjazásáról jogszabály rendelkezik.

#### **Szerepük és kötelezettségeik**

A bírák feladatuk ellátásával kapcsolatos alapvető joga és kötelezettsége, hogy függetlenségüket megőrizték, valamint hogy határozataikkal kapcsolatban kizárólag a jogszabályokat kövessék, amelyeket legjobb tudásuk és meggyőződésük szerint kötelesek értelmezni; nem engedhetik például, hogy politikai pártok érdekei, a közvélemény vagy a média befolyásolja őket. A bírák függetlenségének és pártatlanságának megsértése vagy veszélyeztetése tilos.

A bírák kötelesek a határozatokat ésszerű határidőn belül, indokolatlan késedelem nélkül meghozni, és kötelesek módot adni az eljárásban részt vevő feleknek és képviselőiknek jogaik gyakorlására; nem vitathatják meg azonban velük az adott ügy érdemét vagy olyan eljárási kérdéseket, amelyek befolyásolhatják az ügyet.

A bíró tisztségének megszűnése után is köteles bizalmasan kezelni a hivatali ideje alatt tudomására jutott tényeket; e kötelezettsége alól kizárólag kivételes esetben kaphat felmentést.

A bírák és bíróságaik jegyzéke az Igazságügyi Minisztérium honlapján található: [Igazságügyi Minisztérium](#).

A [Bírák Szövetsége](#) nem képviseli az összes bírót, mivel a tagság önkéntes; a szövetség közgyűlésén elfogadásra került a bírói magatartás etikai szabályzata (Etické zásady chování soudce), amely a bírói tevékenység erkölcsi alapelveit tartalmazza.

#### **Bírói kategóriák és bírói szakosodás**

A bírák – ítélkezési tevékenységükön kívül – kinevezhetők valamely bíróság elnöki, illetve alelnöki tisztségére. A köztársasági elnök (a Legfelsőbb Bíróság és a Közigazgatási Legfelsőbb Bíróság esetében) vagy az igazságügyi miniszter (felső, regionális és kerületi bíróságok esetében) nevezi ki őket e tisztségre. E tisztviselők feladata a bíróságok állami igazgatásának ellátása.

A bíró a Legfelsőbb Bíróság valamely kollégiumának vagy a Közigazgatási Legfelsőbb Bíróság valamely kollégiumának, illetve valamely bírósági tanács elnökévé is kinevezhető.

A kerületi, regionális és felső bíróságok belső szervezete – az egyes eljárásfajtákhoz igazodva – büntető, polgári és közigazgatási ügyszakokra bomlik.

#### **A bíró szakmai felelőssége**

Az állam felelős a bíró jogellenes ítélete vagy őrizetbe vételt elrendelő végzése, határozata vagy ideiglenes intézkedése által okozott károkért, illetve az eljárási szabálytalansággal okozott kárért; az állam kizárólag abban az esetben követelheti vissza a kifizetett kártérítést a bírótól, ha a bírát fegyelmi vagy büntetőeljárásban bűnösnek találják. A bírák igazságszolgáltatási feladataik teljesítésével kapcsolatban szakmai hozzáértésükért elszámoltathatók.

#### **Közjegyzők**

##### **Szervezet**

A közjegyzőket és tevékenységüket (a közjegyzői eljárásokat) a közjegyzőkről és tevékenységükről szóló 358/1992 Sb. számú törvény (közjegyzői törvénykönyv) szabályozza.

A közjegyzők számára kötelező a tagság a Közjegyzői Kamarában, amely a szakmai igazgatásért felelős szervezet. A Kamara szervezi a közjegyzőjelöltek szakmai képzését és vizsgáztatását is. A közjegyzők jegyzéke – régiónkénti bontásban – a [Közjegyzői Kamara](#) (Notárská komora) honlapján található.

##### **A kinevezés folyamata és a hivatali idő**

A megüresedett közjegyzői tisztségre a közjegyzőket az igazságügyi miniszter nevezi ki nyílt versenyvizsgát követően, a Kamara javaslata alapján. A közjegyző a Cseh Köztársaság Közjegyzői Kamarája (Notárská komora ČR) által vezetett közjegyzői névjegyzékbe történő felvétele után lép hivatalba.

A közjegyzőjelöltek közjegyző felügyelete alatt eltöltött gyakorlati idő során készülnek fel jövőbeni hivatásukra. A felkészülési időszak következő állomásaként, három év gyakorlat megszerzése és a közjegyzői szakvizsga letétele után közjegyzőhelyettség lépnek elő.

Kinevezését követően a közjegyző határozatlan ideig hivatalában marad, azonban felfüggeszthető. A közjegyzői tisztség megszűnik, ha a közjegyző betölti 70. életévét, meghal vagy hivatalosan holtta nyilvánítják, felmentik, elveszti cseh állampolgárságát, elveszti cselekvőképességét, vagy ha a kinevezett közjegyző megtagadja az eskütételt, illetve egészségi állapota miatt közjegyzői feladatait nem tudja megfelelően ellátni.

A közjegyzői irodák számát minden egyes kerületi bíróság kerületében a Közjegyzői Kamara állásfoglalását követően az igazságügyi miniszter állapítja meg.

Közjegyzői jogkörének gyakorlásakor a közjegyző független; tevékenységét kizárólag jogszabályok kötik. A közjegyzői tevékenység más jövedelemszerző tevékenységgel – a jogszabályban foglalt kivételektől eltekintve – összeegyeztethetetlen.

##### **A közjegyzői tisztség betöltésének szakmai és egyéb feltételei**

A kinevezés feltételei a következők:

- cseh állampolgárság,
- teljes cselekvőképesség,
- büntetlen előélet,
- egyetemi végzettség,
- legalább öt éves közjegyzői gyakorlat,
- közjegyzői vizsga teljesítése.

A közjegyzői tevékenység megkezdésének feltételei:

- közjegyzői kinevezés,

- eskütétel az igazságügyi miniszter előtt, amennyiben erre korábban még nem került sor,
- hivatalos közjegyzői pecsét beszerzése,
- felelősségbiztosítási szerződés megkötése a közjegyzői tevékenységből eredő esetleges károokra vonatkozóan.

#### **Hivatali összeférhetlenség**

A közjegyzői hivatal a közjegyző saját vagyonának kezelésén kívül más jövedelemszerző tevékenységgel összeegyeztethetetlen; a közjegyző végezhet azonban tudományos, publicisztikai, oktatói, tolmácsolási, szakértői és művészeti tevékenységet ellenszolgáltatás fejében.

#### **Díjazás**

A közjegyzői törvénykönyv úgy rendelkezik, hogy a közjegyző ellenszolgáltatás fejében végzi tevékenységét, ami elsősorban díjból, valamint az időráfordítás és a költségek megtérítéséből áll. A költségeket a közjegyző tevékenységét igénylő fél fedezi; a közjegyző jogosult ésszerű mértékű előleget kérni a díjból és a költségekből. A közjegyzői díjak részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg.

#### **Szerepük és kötelezettségeik**

A közjegyző közjegyzői tevékenység végzésére jogosult; köteles betartani a törvényeket és más általánosan kötelező jogszabályi rendelkezéseket, jogi segítségnyújtás során pedig az ügyfél utasításaihoz is kötve van. Kizárólag akkor jogosult megtagadni a közjegyzői cselekmények elvégzését, ha e cselekmények általánosan kötelező rendelkezést sértenének, ha a közjegyző vagy közeli hozzátartozója az adott ügyben félként szerepel, ha a közjegyző az adott ügyben már nyújtott jogi segítséget másik, ellenérdekű félnek, vagy ha a kérelmező alapos indok nélkül nem fizeti meg az előleget a közjegyzői díjból. A közjegyző elállhat az ügyféllel kötött szerződéstől, illetve elutasíthatja a jogi segítségnyújtásra irányuló kérelmet, ha az ügyféllel fennálló kölcsönös bizalmi viszony megrendült.

A közjegyző továbbá köteles bizalmasan kezelni a hivatali ideje alatt tudomására jutott, az ügyfél vagy a jogi segítségnyújtást kérelmező jogos érdekét esetlegesen befolyásoló tényeket; e kötelezettsége alól kizárólag az érintett személyek adhatnak felmentést.

A közjegyzők az alábbi területeken nyújtanak jogi és egyéb szolgáltatásokat:

- Öröklés – bírósági megbízottként, tehát a bíróság képviselőiként tevékenykednek
- Közjegyzői okiratokat állítanak ki – jogi aktusokról, jogi személyek közgyűléseiről és üléseiről, más aktusokról és tényállásokról
- Szerződéseket szerkesztenek,
- Közjegyzői letétet kezelnek
- Végrehajtási tanúsítvánnyal ellátott közjegyzői okiratokat állítanak ki,
- Végrendeleteket szerkesztenek és őriznek
- Házassági szerződéseket (közjegyzői okirat formájában szükséges), zálogszerződéseket szerkesztenek, és kezelik a zálognyilvántartást
- Tanúsítási és hitelesítési szolgáltatásokat nyújtanak

Kivonatokat állítanak ki a Cseh Köztársaság ingatlan-nyilvántartásából, stb.

#### **A közjegyzők szakmai felelőssége**

A közjegyző a kérelmezővel, az ügyféllel és a többi féllel szemben felelős a közjegyzői tevékenység végzése során e személyeknek okozott károkért, felelős továbbá az alkalmazottak felé a munkavégzésük során bekövetkező károkért. A közjegyző köteles e tekintetben felelősségbiztosítást kötni.

A közjegyző ellen fegyelmi eljárás indítható.

A közjegyzők tevékenységének állami felügyelete az Igazságügyi Minisztérium, a Cseh Köztársaság Közjegyzői Kamarája és a közjegyzői kamarák feladata.

#### **Szakmai szervezetek**

Az egyes regionális bíróságok és a prágai Fővárosi Bíróság illetékességi területén jogszabály alapján létrehozott közjegyzői kamarák az adott területen működő valamennyi közjegyzőt tömörítik. A közjegyzői kamara saját szervekkel és bevétellel rendelkező jogi személy.

A Cseh Köztársaság Közjegyzői Kamarája (Notářská komora ČR) a közjegyzői kamarákból álló autonóm szakmai szervezet; saját bevétellel és szervekkel rendelkező jogi személy, amelynek feladatai közé tartozik a végrendelet-nyilvántartás vezetése és kezelése. A végrendelet-nyilvántartás a végrendeleteknek, az örökségből való kizárásról szóló okiratoknak és e cselekmény visszavonó iratoknak, a végrendeleti végrehajtók kinevezési és felmentési okiratainak stb. elektronikus, nem nyilvános listája. A Cseh Köztársaság Közjegyzői Kamarája a zálogjogokról is nyilvántartást vezet.

## A jogi hivatás szervezete: ügyvédek

### Ügyvédek

Az ügyvédek részére kötelező a tagság a [Cseh Ügyvédi Kamarában](#), amely a szakmai igazgatásért felelős, központi, nem kormányzati, autonóm szervezet.

Az ügyvédi szolgáltatások nyújtását az [ügyvédekről szóló](#) 85/1996 Sb. számú törvény szabályozza.

### Az ügyvédi tisztség betöltésének feltételei

Ügyvéd kizárólag a cseh [Ügyvédi Kamara](#) (Česká advokátní komora) által vezetett ügyvédi névjegyzékbe bejegyzett személy lehet. Az Ügyvédi Kamara írásos kérvény alapján felvesz minden olyan személyt a jegyzékbe, aki teljesíti a következő feltételeket:

- [cselekvőképességgel](#) rendelkezik,
- [büntetlen előéletű](#),
- [mesterfokozatú](#) jogi egyetemi végzettséggel rendelkezik
- legalább három év [ügyvédjelölti](#) gyakorlattal rendelkezik,
- sikeresen teljesítette az [ügyvédi vizsgát](#)
- esküt tett a cseh [ügyvédi kamara](#) elnöke előtt.

Ellenszolgáltatás fejében és állandó jelleggel a [Cseh Köztársaságban](#) kizárólag a következő személyek nyújthatnak jogi szolgáltatásokat:

- a cseh [Ügyvédi Kamara](#) névjegyzékében szereplő ügyvédek
- európai ügyvédek.

A Cseh Köztársaságban csak egyetlen ügyvédi kategória van, mindendféle megkülönböztetés nélkül; az ügyvéd tevékenységének gyakorlása során kiépíti saját szakterületét egy bizonyos jogterületen.

### Az ügyvédek jogai és kötelezettségei

Az ügyvéd az ügyvédi névjegyzékbe történő felvételt követően kezdheti meg működését.

A szakmai felkészülést az ügyvédjelölti időszak jelenti, amely egy ügyvéd felügyelete alatt eltöltött gyakorlati idő.

Az ügyvédnek az ügyvédi névjegyzékbe történő felvételére vonatkozóan nincs előírt határidő; az ügyvéd azonban a jogszabályban foglaltaknak megfelelően, illetve a cseh Ügyvédi Kamara határozata alapján felfüggeszthető tevékenységéből.

Az ügyvédi tevékenység végzésének joga megszűnik, ha az ügyvédet jogszabályban meghatározott okból törlik az ügyvédi névjegyzékből. Az ügyvédi névjegyzékből való törlés főbb okai többek között a következők: az ügyvéd halála, holtta nyilvánítása, cselekvőképességének elvesztése vagy korlátozása, az ügyvédi névjegyzékből való törléssel járó fegyelmi intézkedés foganatosítása az ügyvéddel szemben, az ügyvéd csődhelyzete, illetve az ügyvédnek az ügyvédi névjegyzékből való törlésére irányuló kérelem. A cseh Ügyvédi Kamara is dönthet az ügyvédnek az ügyvédi névjegyzékből való törléséről.

### Hivatali összeférhetlenség

A jogszabály úgy rendelkezik, hogy az ügyvédek ügyvédi működésük ideje alatt nem állhatnak munkaviszonyban, illetve más hasonló jogviszonyban (az egyetemi óraadó tanárként történő foglalkoztatás kivételével), és az ügyvédi működéssel nem összeegyeztethető más tevékenységet nem folytathatnak.

### Díjazás

Az ügyvéd rendszerint az ügyfél által fizetett díj ellenében nyújt jogi szolgáltatásokat; az ügyvéd jogosult ésszerű mértékű előleget kérni a díjból. A jogi szolgáltatásokért fizetendő ügyvédi díj megállapításának módját, valamint a költségek és az időráfordítás megtérítését általánosan kötelező rendelet állapítja meg. A jogi szolgáltatások teljesítéséért járó ügyvédi díjra alapvetően az ügyvéd és az ügyfél között fennálló szerződés az irányadó (szerződéses díj); ha nem kötnek ki szerződéses díjat, a díjazást a szerződésen kívüli díjak mértékét megállapító rendelkezésekkel összhangban határozzák meg. Ha az ügyvédet az állam rendeli ki jogi szolgáltatások nyújtására, az ügyvéd díjazását az állam fizeti.

### **Szakmai szervezetek**

A prágai székhelyű és Brnóban kirendeltséggel rendelkező cseh Ügyvédi Kamara valamennyi ügyvéd autonóm szakmai szervezete; saját testületei vannak, és az ügyvédekre nézve kötelező szakmai rendelkezéseket ad ki, amelyeket a cseh Ügyvédi Kamara lapjában tesz közzé.

Az egyik ilyen rendelkezés a Cseh Köztársaság ügyvédek szakmai etikai és versenyszabályzata.

### **Szakmai felelősség**

Az ügyvéd felel az ügyféllel szemben az általa, alkalmazottja vagy képviselője által a jogi szolgáltatások nyújtása kapcsán az ügyfélnek okozott kárért. E felelősség vonatkozásában az ügyvéd köteles biztosítást kötni.

Az ügyfél fegyelmi vétség elkövetése esetén (kötelezettségeinek súlyos vagy ismételt megszegése) is felelősséggel tartozik. **Jogi adatbázis**

Az ügyvédek jegyzéke a cseh Ügyvédi Kamara honlapján található. Ezen a honlapon az ügyvédek a földrajzi terület mellett szakterületük és nyelvtudásuk szerint is kereshetők.

### **Ingyenes az adatbázishoz való hozzáférés?**

Az adatbázishoz való hozzáférés ingyenes.

### **Gazdasági jogászok / jogtanácsosok**

A Cseh Köztársaságban csak egyetlen ügyvédi kategória van.

### **Egyéb jogi szakmák**

#### **Bírósági végrehajtók**

**A bírósági végrehajtó** [szabad jogi foglalkozás](#); a végrehajtók a [végrehajtási törvénykönyv](#) (exekuční řád) értelmében [végrehajtások](#) teljesítéséért felelősek. A Cseh Köztársaság Bírósági Végrehajtói Kamarája ([Exekutorská komora ČR](#)) valamennyi bírósági végrehajtót tagként tömörít.

Jogállásukat a bírósági végrehajtókról és a végrehajtói tevékenységről szóló 120/2001 Sb. számú törvény (végrehajtási törvénykönyv) szabályozza.

A végrehajtókat az igazságügyi miniszter nevezi ki.

A Cseh Köztársaságban a bírósági végrehajtó közhivatalnok, tevékenysége bírósági tevékenységnek minősül.

Bírósági végrehajtónak azon cseh állampolgárok nevezhetők ki, akik:

- teljes [cselekvőképességgel](#) rendelkeznek
- cseh jogi [egyetemi](#) végzettséggel rendelkeznek
- [büntetlen előéletűek](#)
- legalább hároméves szakmai gyakorlattal rendelkeznek
- teljesítették a [végrehajtói vizsgát](#).

#### **A kinevezés folyamata és a hivatali idő**

A bírósági végrehajtókat – nyilvános kiválasztási eljárás alapján – eskütételt követően az igazságügyi miniszter nevezi ki. Kinevezésük napján a Bírósági Végrehajtók Kamarájának (Exekutorská komora) tagjává válnak. A bírósági végrehajtóvá történő kinevezéshez bírósági végrehajtójelöltként eltöltött, bírósági végrehajtó felügyelete alatt teljesítendő szakmai gyakorlat szükséges;

a felkészülési időszak magasabb szintjén a bíróságivégrehajtó-helyettesek állnak, akik a bírósági végrehajtók névjegyzékébe történő felvételük előtt legalább három év szakmai gyakorlatot szereztek a végrehajtás területén és letették a bírósági végrehajtói szakvizsgát.

A bírósági végrehajtó kinevezésnek nincs határideje; az igazságügyi miniszter azonban felfüggesztheti a bírósági végrehajtót tisztségéből. Felfüggesztése esetén a bírósági végrehajtó nem végezheti végrehajtási tevékenységét, és helyére helyettes neveznek ki; ha a bírósági végrehajtó más ok miatt (például betegség, szabadság) nem tudja ellátni a végrehajtási tevékenységet, helyére helyettes meghatározott időre is kinevezhető.

A bírósági végrehajtó tisztsége megszűnik, ha megszűnik a Bírósági Végrehajtók Kamarájában fennálló tagsága; ez az alábbi okok miatt következhet be: a bírósági végrehajtó halála vagy hivatalos holtta nyilvánítása, a bírósági végrehajtó felmentése, ha a bírósági végrehajtó elveszti cseh állampolgárságát, illetve amennyiben elveszíti cselekvőképességét, vagy azt korlátozzák.

#### Hivatali összeférhetlenség

A bírósági végrehajtó végrehajtási tevékenysége a saját vagyonának kezelésén kívül más jövedelemszerző tevékenységgel összeegyeztethetetlen. A bírósági végrehajtó végezhet azonban tudományos, publicisztikai, oktatói, tolmácsi, szakértői és művészeti tevékenységet ellenszolgáltatás fejében.

#### Díjazás

A bírósági végrehajtó díjazás ellenében végez végrehajtási és más tevékenységet, a díjazás elsősorban a bírósági végrehajtói díjból, a végrehajtás során felmerült költségek és az időráfordítás megtérítéséből, valamint az iratok kézbesítési díjából áll. A bírósági végrehajtó díja a bírósági végrehajtó és a jogosult személy közti megállapodásban rögzíthető; ilyen megállapodás hiányában a díj összegét általánosan kötelező rendelet határozza meg. A bírósági végrehajtó jogosult ésszerű mértékű előleget kérni a végrehajtási eljárás költségeire.

#### Szakmai felelősség

A bírósági végrehajtók felelősek a végrehajtási tevékenység során általuk vagy alkalmazottaik által okozott kárért. Számukra a biztosítás e károk vonatkozásában kötelező.

A bírósági végrehajtók és a bíróságivégrehajtó-helyettesek fegyelmi eljárásban felelnek jogi kötelezettségeik megszegéséért, illetve a bírósági végrehajtói hivatás méltóságának súlyos vagy ismételt megsértéséért.

További információ a [Bírósági Végrehajtói Kamara](#) honlapján található.

#### A pro bono (ingyenes) jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

Számos nem kormányzati szervezet kínál általános jogi segítségnyújtást különböző területeken, például: [Ökológiai jogi szolgálat](#) (Ekologický právní servis), [Iucidum remedium](#).

Meghatározott esetekben a Cseh Ügyvédi Kamara (Česká advokátní komora) ingyenes jogi tanácsadási szolgáltatásokat nyújt.

A Cseh Köztársaság Bírósági Végrehajtói Kamarája (Exekutorská komora ČR) ítéletek és egyéb határozatok végrehajtásával kapcsolatos ingyenes jogi tanácsadói irodákat működtet.

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 13/05/2019

#### Jogászai hivatások - Dánia



Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [da](#).

---

Ez az oldal a jogi hivatás Dániában gyakorolt formáiról nyújt áttekintést.

---





## Ügyészek

### Szervezet

A **Dán Ügyészségi Szolgálat** az államügyészeket felügyelő Igazságügyi Minisztérium alá tartozik. A szolgálat a az ügyészség igazgatójából, az államügyészekből és a rendőrfőnökökből áll.

Az ügyészség vezetője (a legfőbb ügyész) képviseli a vádat a Legfelsőbb Bíróság előtt, emellett részt vesz a **Büntetőügyeket Felülvizsgáló Bizottság** tárgyalásain is.

A legfőbb ügyész a többi ügyész felettese, és felügyeli ez utóbbiak munkáját. Az államügyészi határozatok ellen benyújtott panaszok elbírálásában első fokon a legfőbb ügyész jár el.

### Feladatuk és kötelezettségeik

Az [Ügyészségi Szolgálat](#) feladatkörének és szervezetének ismertetése a **dániai igazságszolgáltatási igazgatásról szóló törvény** 10. részében (95–107. cikk) található.

A törvény értelmében az ügyészségi szolgálat feladata a rendőrséggel együttműködésben folytatott bűnüldözés. A 96. cikk (2) bekezdése előírja, hogy az ügyészségnek az egyes ügyekkel az ügy jellege által megkívánt sürgősséggel kell foglalkoznia. Ezzel összefüggésben az ügyészségi szolgálatnak biztosítania kell, hogy a bűnösöket, és ne az ártatlanokat üldözzék („a tárgyilagosság elve”).

Hat regionális államügyész foglalkozik felsőbbbírósági büntetőügyekkel (fellebbezési ügyek és esküdtszéki ügyek) továbbá ők felügyelik a rendőrfőnökök büntetőügyekben kifejtett tevékenységét is. Ezen túlmenően a regionális államügyészek bírálják el a rendőrfőnökök ellen benyújtott, bűnüldözési tevékenységgel kapcsolatos panaszokat. Végezetül az államügyészek foglalkoznak a büntetőügyi kártérítési ügyekkel és a rendőrség elleni panaszokkal.

A súlyos gazdasági bűncselekményekkel foglalkozó államügyész feladata – egész országra kiterjedő illetékességgel – a jelentős gazdasági bűncselekményekkel kapcsolatos vádemelés.

A súlyos nemzetközi bűncselekményekkel foglalkozó főügyész feladata az országon belül a külföldön elkövetett nemzetközi jellegű bűncselekmények üldözése. Ide tartozik a népiirtás, az emberiség elleni és a háborús bűncselekmények.

A rendőrfőnökök járnak el a vád képviselőjében a városi bíróságokon (első fokon), és ekként – a rendőrség irányítása mellett – felelősek a rendőrkörzet által folytatott nyomozásokért és vizsgálatokért, valamint a helyi ügyészi szolgálat működéséért.

## Bírák

### Szervezet

Bírói posztra való kinevezésre a [Dán Bírói Kinevezési Tanács](#) nyújt be ajánlást az **igazságügyi miniszternek**. Ez alól a Legfelsőbb Bíróság elnökének kinevezése kivételt képez. A gyakorlatban az igazságügyi miniszter minden esetben követi a tanács ajánlásait.

A bírák és a bíróságokon foglalkoztatott egyéb jogászok fegyelmi ügyeivel a [Különleges Vád- és Felügyeleti Bíróság](#) foglalkozik.

A [Dán Bírósági Igazgatóság](#) általános feladatkörébe a bíróságok igazságszolgáltatással foglalkozó személyzetének oktatása és képzése tartozik.

### Szerepük és kötelezettségeik

Dániában a **hivatásos bírák** általában nem szakosodnak jogterületekre. Kinevezésük lehet állandó vagy szólhat határozott időre („*konstituert*”). A bírósági titkárok és a fogalmazók rendszerint kevésbé összetett (pl. a végrehajtók által indított) ügyeket tárgyalnak.

Az első- és másodfokú bíróságok által tárgyalta büntetőügyekben – néhány jelentős kivétellel – **laikus bírák** is részt vesznek. Polgári ügyekben első- és másodfokon szakértő ülnökök kérhetők fel közreműködésre. A laikus bírák és a szakértő ülnökök kinevezése négy évre szól.

## Jogi adatbázisok

További információk az alábbi oldalon találhatóak:

a [Dán Bírák Szövetsége](#) nyilvános internetes oldala

a [Bírósági Titkárok Szövetsége](#) internetes oldala.

## A jogi hivatás szerveződése: ügyvédek

### Tárgyaló ügyvédek / védőügyvédek

### Magánpraxist folytató ügyvédek

A **Dán Jogászai és Ügyvédi Kamara** 1919-ben alakult. A tagság valamennyi dán ügyvéd (*advokater*) számára kötelező.

### Alkalmazott ügyvédek és ügyvédjelöltek

A **FAAF** az alkalmazott ügyvédek és ügyvédjelöltek szövetsége, amely a Dán Ügyvédek és Közgazdászok Szövetségének (DJØF) keretében működik. A DJØF a jogi, közigazgatási, államigazgatási, kutatási, oktatási, kommunikációs, közgazdasági, politikai és társadalomtudományi területen tevékenykedő diákok és szakemberek legnagyobb dániai szakszervezete és érdekképviseleti szerve. Körülbelül 50 000, ezeken a területeken dolgozó tagot számlál. A FAAF mintegy 1500 tagjából kilencszázan magánpraxisban alkalmazott ügyvédek.

## Jogtanácsosok

A jogtanácsosok nem csak a Dán Jogászai és Ügyvédi Kamara tagjai lehetnek, hanem a jogtanácsosi szövetség (*Danske Virksomhedsjurister* – DVJ) tagságát is választhatják. Jelenleg a DVJ társaság tagságának mintegy kétharmada rendelkezik ügyvédi működési engedéllyel. A DVJ általánosságban a jogtanácsosok szakmai érdekképviseletét látja el. A szervezet célja az, hogy támogassa a jogtanácsosok státuszának és növekvő fontosságának elismerését és a velük kapcsolatos ismereteket a szakmai közösségek, a hatóságok, a nem kormányzati szervezetek és általában a társadalom előtt. A DVJ tagja az **Európai Vállalati Jogászok Szövetségének** (*European Company Lawyers' Association* – ECLA).

## A magánpraxist folytató ügyvédek és a jogtanácsosok közötti különbség

Dániában a működési engedéllyel rendelkező **jogtanácsosok / jogi tanácsadók** a magánpraxist folytató ügyvédekkel mindenben megegyező szabályozás alá tartoznak. Az igazságszolgáltatás igazgatásáról szóló törvény nem tesz megkülönböztetést az ügyvédek e két kategóriája között, és mindannyian tagjai a Dán Jogászai és Ügyvédi Kamarának.

Ez annyit jelent, hogy a jogtanácsosok jogállása a magatartási szabályok, a szakmai és ügyvédi titoktartás, a törvény előtti kiváltságok stb. tekintetében tágabb értelemben megegyezik az ügyvédek jogállásával. A magatartási szabályok körét azonban kibővítették, és ezeket különösen a sajátos munkafeltételek figyelembe vétele érdekében módosították, hogy a jogtanácsosokra is alkalmazhatók legyenek.

Ekként a jogtanácsosok törvény előtti kiváltságaira (hatóságok előtt is) a magánpraxist folytató ügyvédekre vonatkozó szabályokkal azonos szabályok vonatkoznak. A bíróságok feladata azonban eldönteni, hogy a kiváltságokat az ügyvédek kiváltságaival azonos szinten vagy annál kisebb súllyal alkalmazzák.

Az azonos jogállás kérdése tekintetében az egyetlen eltérés az, hogy a jogtanácsos kit képviselhet ügyvédi működési engedélye alapján. A jogtanácsosként történő eljárás törvényben előírt lehetősége kifejezett kivételt képez az igazságszolgáltatás igazgatásáról szóló törvény 124. szakasza alól, amely azt szabályozza, hogy az ügyvéd milyen társaságokat képviselhet.

Ezért a jogtanácsos – amennyiben főállása mellett magánpraxissal nem rendelkezik – az ügyvédi címet csak akkor használhatja, ha az őt alkalmazó vállalatot vagy szervezetet képviseli. Azaz ha a munkaadó a jogtanácsost arra kéri fel, hogy a vállalat ügyfele vagy a szervezet tagja részére nyújtson tanácsot, ügyvédi jogcímre nem lehet hivatkozni, amennyiben a jogtanácsos nem rendelkezik munkaviszonyán kívül magánpraxissal, és az ügyfél/tag számára történő tanácsadást nem saját praxisa keretében vállalja.

Ha azonban a jogtanácsosnak magánpraxisa nincs, és jogi tanácsot ad a fogyasztónak minősülő ügyfélnek/tagnak, a jogi tanácsadásra vonatkozó szabályok a jogtanácsosra egy kivétellel vonatkoznak: ezek a szabályok nem alkalmazandók, ha a jogi tanácsot szakszervezetek vagy nem kormányzati szervezetek nyújtják. Ennek a kivételnek az az oka, hogy az ilyen tanácsadás nem kereskedelmi céllal történik, és rendszerint a tagokat megillető olyan szokásos szolgáltatásnak tekintik, amely a szakszervezet céljához kötődik.

A szakszervezet (üggyévi működési engedéllyel rendelkező) munkavállalója által fogyasztóknak adott tanácsra ezért a szerződésen kívüli károkozás szabályai vonatkoznak, amelyet a dán magatartási szabályzat csak közvetetten szabályoz. Ez utóbbi előírja, hogy az ügyvéd az igazságszolgáltatás igazgatásáról szóló törvény 126. cikkének (4) bekezdése szerint (jogi vállalkozásának keretein kívül) nem tanúsíthat ügyvédhez méltatlan magatartást üzleti vagy pénzügyi jellegű kérdésekben.

### **A jogi tanácsadásra vonatkozó jogszabályok**

2006 júliusa óta a fogyasztóknak kereskedelmi céllal nyújtott jogi tanácsadásra külön szabályozás vonatkozik, amely nem veszi figyelembe a jogi tanácsadó végzettségét. A jogszabály a független jogi praxis keretében történő, ügyvéd által nyújtott jogi tanácsadást kifejezetten kizárja a hatálya alól. A jogszabály nem vonatkozik a szakszervezetek vagy nem kormányzati szervezetek által nyújtott jogi tanácsadásra, mivel az ilyen tanácsadási tevékenységet nem tekintik kereskedelmi jellegűnek (lásd fent). Ezen túlmenően a pénzügyi szervezetek által nyújtott jogi tanácsadás is kívül esik a jogszabály hatályán annyiban, amennyiben a pénzügyi szervezetre a gazdasági és vállalkozási miniszter által kiadott magatartási szabályzatok vonatkoznak.

Azonban – amint azt már említettük – ez nem egyenértékű azzal, hogy az ügyvédi működési engedéllyel rendelkező személy által nyújtott jogi tanácsadást a jogszabály nem szabályozza. Ha egy ügyvédi működési engedéllyel rendelkező jogtanácsos fogyasztónak (tehát nem saját munkaadójának) ad jogi tanácsot, és emellett nem rendelkezik ügyvédi praxissal, ez a szolgáltatás akkor tartozik a jogi tanácsadásra vonatkozó jogszabály hatálya alá, ha azt kereskedelmi célból nyújtották.

### **A jogi tanácsadókra vonatkozó jogszabály főbb jellemzői az alábbiakban foglalhatóak össze:**

- A jogi tanácsadónak a magatartási szabályzatnak megfelelően kell viselkednie. Ebbe beletartozik az is, hogy feladatait alaposan, lelkiismeretesen és az ügyfél érdekeit megfelelően figyelembe véve kell ellátnia. A tanácsadást szükségtelen késedelem nélkül kell elvégezni.
- A jogi tanácsadásra vonatkozó megállapodást írásban kell megkötöni.
- A jogi tanácsadó nem köteles felelősségbiztosítást kötni, az erre vonatkozó tájékoztatásnak azonban szerepelnie kell a jogi tanácsadásra vonatkozó megállapodásban.
- A jogi tanácsadónak közölnie kell az ügyféllel a jogi tanácsadás díját.
- A jogi tanácsadó letétet nem vehet át.
- A jogi tanácsadó nem láthatja el az ügyfél képviselőjét, ha az ügy kimeneteléhez személyes vagy pénzügyi érdeke fűződik.
- A jogi tanácsadóra az igazsági ügyminiszter által kiadott magatartási szabályzat vonatkozik. A jogszabályok és a magatartási szabályzat betartását a fogyasztóvédelmi ombudsman felügyeli.

### **Jogi adatbázisok**

Ezek az információk megtalálhatók a [Dán Jogászai és Ügyvédi Kamara](#) oldalán.

Az oldal angol nyelven is eligazítást ad a jogi hivatás Dániában gyakorolt formáit illetően. A honlapon a gyakorló ügyvédek (dán nyelvű) adatbázisa is megtalálható.

### **Egyéb jogi hivatások**

#### **Ingyenes jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek**

**Jogi segítségnyújtási irodák** egész Dánia területén működnek. A jogi segítségnyújtást igénylő személyek a [Polgári Jogi Ügyekkel Foglalkozó Hivatalhoz](#) fordulhatnak, amely a legközelebbi irodához irányítja őket. A szervezet címe:

Civilstyrelsen (Polgári Ügyekkel Foglalkozó Hivatal)

Gyldenløvesgade 11, 2.

1600 Copenhagen V

Telefon: +45 33 92 33 34,

Fax: +45 39 20 45 05


E-mail: [civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk](mailto:civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk)

Hétfő–csütörtök: 10–15 h, péntek: 10–14 h.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 01/05/2010

## Jogászai hivatások - Németország

 Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [de](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Ez az oldal a németországi jogi szakmáról nyújt áttekintést.



## Jogászai hivatások

### Ügyészek

#### Szerepük és feladataik

Az **ügyészség** a büntető igazságszolgáltatási rendszer részét képező független szervezet, amelynek az egyes szervei a bíróságokkal azonos szinteken helyezkednek el. Az ügyészség feladata a nyomozás lefolytatása és a vád képviselete a büntetőeljárásban. Az ügyészség a büntetések végrehajtásáért is felelős. Ha törvény eltérően nem rendelkezik, az ügyészség büntetőeljárás keretében szabálysértési ügyekben is eljár.

Üldözendő cselekmények esetén az ügyészség köteles fellépni, ha erre elegendő alapot lát. Ez azt jelenti, hogy minden esetben köteles vádat emelni és a vádat képviselni, ha a vonatkozó törvényi feltételek teljesülnek.

A büntetőeljárásban végzett nyomozáshoz az ügyészség bizonyos további személyeket is igénybe vehet, így többek között rendőröket, adóellenőröket és vámtisztakat. E személyek kötelesek követni az ügyészség utasításait.

Az ügyészség elsősorban büntetőeljárás során jár el a bíróságok előtt. Ez az elsőfokú és a jogorvoslati eljárásokra egyaránt vonatkozik.

Ahhoz, hogy büntetőeljárás során bírósági tárgyalásra kerüljön sor, az szükséges, hogy a terhelt ellen vádat emeljenek. A csekély súlyú bűncselekmények kapcsán érvényesülő néhány kivételtől eltekintve az ügyészségnek kell vádat emelnie. Az ezt követő bírósági eljárásban részt vesz a vádhatóságot képviselő ügyész.

Az elsőfokú eljárásokban az ügyésznek fel kell olvasnia a vádiratot. Az ügyésznek joga van a vádlott és a tanúk kihallgatásához. A tárgyalás végén az ügyész előadja vádbeszédét, amelynek során értékeli a ténybeli és a jogi helyzetet, indítványozza a vádlott elítélését és meghatározott büntetés kiszabását, vagy a vádlott felmentését kéri.

Ennek során az ügyész köteles pártatlanul eljárni, és nemcsak a súlyosító, hanem az enyhítő körülményeket is köteles figyelembe venni. Ha az ügyészség meg van győződve arról, hogy a bíróság döntését ténybeli vagy jogi okokból felül kell vizsgálni, joga van fellebbezni – még a vádlott érdekében is.

## Szervezet

Az ügyészség hierarchikus felépítésű szervezet. Következésképpen az ügyészségi tisztviselők kötelesek követni feletteseik utasításait.

A németországi szövetségi rendszer miatt különbséget kell tenni a Szövetség és a Land-ok (tartományok) hatáskörei között.

## Szövetségi ügyészség

A „**Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof**” (a szövetségi törvényszék mellett működő szövetségi legfőbb ügyész) a Németországi Szövetségi Köztársaság legmagasabb szintű vádhatósága az államvédelem területén. Képviseli az ügyészséget a súlyos állam elleni bűncselekmények esetén, a Németországi Szövetségi Köztársaság belső és külső biztonságát különösen érintő ügyekben (pl. politikai okból elkövetett bűncselekmények, különösen terrorcselekmények, árulás és kémkedés).

A szövetségi legfőbb ügyész feladata továbbá a nemzetközi büntetőjogot sértő bűncselekmények üldözése, valamint a szövetségi **törvényszék** büntetőtanácsai előtt folyó felülvizsgálati és jogorvoslati eljárásban való közreműködés.

A szövetségi **törvényszék** mellett működő **szövetségi** ügyészség hivatalát a szövetségi legfőbb ügyész (Generalbundesanwalt) irányítja, aki felügyeli és irányítja a hivatalához tartozó szövetségi ügyészeket, főügyészeket és ügyészeket.

A szövetségi legfőbb ügyész munkáját a szövetségi igazságügy-miniszter felügyeli. A miniszter azonban a tartományi ügyészek felett nem rendelkezik felügyeleti és utasítási joggal.

## A tartományi ügyészségek

A vádhatósági feladatok ellátásáért minden egyéb ügyben (általános bűncselekmények) a tartományi ügyészségek felelősek. A szövetségi legfőbb ügyészség és a tartományok szintjén működő ügyészségek egymástól elkülönült, önálló szervezetet alkotnak. A szövetségi szint és a tartományok szintje között nincs hierarchikus kapcsolat.

Mind a 16 tartománynak saját ügyészsége van, amelyek a következőképpen épülnek fel:

Minden tartományi bírósághoz tartozik egy ügyészség, amely a tartományi bíróság illetékességi területén működő helyi bíróságok mellett is ellátja az ügyészi feladatokat.

Az ügyészségeket az illetékes tartományi fellebbviteli bíróságok mellett működő főügyészség irányítja és felügyeli, utóbbiakat pedig az egyes tartományok igazságügy-minisztériuma felügyeli.

A főügyészség (Generalstaatsanwaltschaft) a tartományi fellebbviteli bíróságok előtti fellebbezési és felülvizsgálati eljárásokban jár el. Ha egy ilyen eljárás a szövetségi **törvényszék** hatáskörébe tartozik, az ügyészség feladatait a szövetségi legfőbb ügyész látja el.

Az ügyészségről további információ található a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium weboldalának [bíróságok és ügyészségek](#) rovatában. Számos ügyészség saját weboldalt is működtet, amelyek elérhetők az egyes tartományok igazságügyi portáljáról.

## Bírák

### Szervezet

A bírói hivatást szövetségi és tartományi szinten is a **bírásról szóló német törvény** (DRiG) szabályozza. További rendelkezéseket találhatunk az egyes tartományok bírókra vonatkozó jogszabályai között is.

A tartományok bíráinak felügyeletét az egyes tartományok igazságügy-minisztériumai látják el. A szövetségi szintű bírák felügyeletét – a szövetségi alkotmánybíróság bíráinak kivételével – a tárgy szerint hatáskörrel rendelkező szövetségi minisztériumok látják el.

### Szerepük és feladataik

#### Hivatásos bírák és ülnökök

A **hivatásos bírák** szövetségi vagy tartományi szinten járnak el. A tartományi szinten eljáró bírák pl. helyi bíróságnál, tartományi bíróságnál vagy tartományi fellebbviteli bíróságnál teljesítenek szolgálatot. A legtöbb bíró a tartományok bíróságain dolgozik.

Szövetségi bírák látják el az igazságszolgáltatást a szövetségi alkotmánybírószágon, a szövetségi **törvényszéken**, a szövetségi munkaügyi bíróságon, a szövetségi pénzügyi bíróságon, a szövetségi szociális bíróságon, a szövetségi közigazgatási bíróságon és a szövetségi szabadalmi bíróságon.

A büntetőeljárásban a hivatásos bírák mellett ülnökök is részt vesznek. E tiszteletbeli pozíciót az állampolgárok kijelölés útján tölthetik be. Ez elméletileg a kinevezett személy hozzájárulása nélkül is megtörténhet; a tisztség ellátása csak különleges körülmények között tagadható meg. Ülnökök a helyi bíróságokon, valamint a tartományi bíróságok büntetőügyekkel és fiatalkorúakkal foglalkozó tanácsaiban működnek.

Az ülnökök főszabály szerint a hivatásos bírakkal azonos szavazati joggal rendelkeznek. Ez azt jelenti, hogy a hivatásos bírák és az ülnökök közösen döntenek a vádlott bűnösségének kérdéséről és a kiszabott büntetésről.

**A bíróságok szervezetéről szóló törvény (GVG) 36. §-a** értelmében az ülnököket ötévente választják. Ülnök csak német állampolgár lehet (**a GVG 31. §-a**). Nem lehet ülnök az az állampolgár,

- aki az ülnöki tevékenység megkezdésekor 25 évnél fiatalabb vagy 70 évnél idősebb (**a GVG 33. §-a**);
- aki nem rendelkezik lakóhellyel az illetékes önkormányzat területén;
- aki egészségi állapota miatt nem alkalmas a feladat ellátására;
- aki kielégítő német nyelvtudás híján nem alkalmas a tisztség betöltésére;
- akit fizetéképtelenség fenyeget;
- akit korábban elítéltek, vagy akivel szemben büntetőeljárás van folyamatban (**a GVG 32. §-a**).

Az ülnökök díjazásra jogosultak. E díj összegét az igazságügyi díjazásról és költségtérítésről szóló törvény szabályozza (**a GVG 55. §-a**). A tartományok – interneten is elérhető – kiadványokban tájékoztatják az ülnököket feladataikról. A tartományok az ülnökök számára képzéseket is szerveznek.

### **Bírósági titkárok**

A bírósági titkárok az igazságügyi szervek alkalmazottai. A „harmadik hatalmi ág második pilléréként” elsősorban az ún. peren kívüli eljárások körében látnak el feladatokat (egyebek mellett hagyatékkal, gondnoksággal, leszármazással és örökbefogadással, ingatlan-nyilvántartással, cégek, szövetkezetek és partnerségek nyilvántartásával, fizetéképtelenséggel, egyesületekkel, vagyoni jogi nyilvántartással, hajórajstrommal kapcsolatos ügyekben). Emellett azonban számos további bírósági tevékenységben is közreműködnek, pl. a fizetési meghagyásos eljárás, a költségmentesség, a végrehajtási eljárás, árverés és zárgondnokság körében, továbbá a költségek megállapításával és a büntetések végrehajtásával kapcsolatban, a Bundespatentgericht (szövetségi szabadalmi bíróság) előtti eljárásban, valamint a nemzetközi jogi eljárásokban.

Az elsőfokú bíróságokon (Amtsgerichten) dolgozó bírósági titkárok száma ma már meghaladja a bírák számát. A bírósági titkárok tevékenységi körét a bírósági titkárokról szóló törvény (Rechtspflegergesetz – RPfIG) szabályozza. Feladataik ellátása és döntéseik meghozatala során a bírósági titkárok – a bírákhoz hasonlóan – teljesen függetlenek; csak a törvényeknek és az egyéb jogszabályoknak vannak alárendelve. Döntéseik ellen főszabály szerint az általános eljárásjogi szabályok alapján megengedett jogorvoslati lehetőségek vehetők igénybe.

### **Jogi adatbázisok**

Az igazságügyi hivatásokról szóló, a nyilvánosság számára is hozzáférhető adatbázisok az alábbiak:

- a [Szövetségi Igazságügyi Minisztérium](#) weboldala;
- a tartományi igazságügyi minisztériumok weboldalai (pl. [Hamburg](#), Berlin vagy [Bajorország](#));
- az egyes bíróságok által az interneten közzétett információk;
- a közös [szövetségi és tartományi igazságügyi portál](#).

Tájékoztató a [Német Bírói Egyesület](#) vagy a [Német Bírósági Titkárok Szövetsége](#) honlapján is elérhető.

### **Ügyvédek**

Németországban mintegy 160 000 ügyvéd van. Az ügyvédek – akiknek a bírakkal azonos képesítéssel kell rendelkezniük – valamennyi jogi ügyben jogosultak arra, hogy megbízóiknak tanácsot adjanak, és őket képviseljék. Bíróság előtt és bíróságon kívül



is eljárhatnak; a német jogban nincs külön ügyvédi kategória az eljárási képviselőre. A bíróság előtti képviselői jogkör Németország valamennyi bírósága előtt, megkülönböztetés nélkül érvényes. Kivételt egyedül polgári ügyekben a szövetségi **törvényszék** előtti képviselő jelent, ahol különleges előfeltételek érvényesülnek.

Az ügyvédek tevékenységére a szövetségi ügyvédi rendtartás (BRAO) törvényi rendelkezései vonatkoznak. Emellett az ügyvédek öngazgatás útján további szakmai szabályzatokat fogadnak el; ilyen az ügyvédi etikai kódex (BORA) és a szakjogászai rendtartás (FAO). Az ügyvédek díjazását az ügyvédek díjazásáról szóló törvény (RVG) szabályozza.

Az ügyvédek 27 regionális ügyvédi kamarába, valamint a szövetségi **törvényszék** melletti ügyvédi kamarába szerveződnek. A kamarák jogkörébe tartozik az ügyvédi tevékenység végzésének engedélyezése. Emellett felügyelik többek között az ügyvédi szakmai kötelezettségek betartását is.

### Jogi adatbázisok

Az **ügyvédekről** átfogó **tájékoztató** található a [Szövetségi Ügyvédi Kamara](#) (BRAK) weboldalán. Emellett a legnagyobb német önkéntes ügyvédi érdekképviseleti szerv, a [Német Ügyvédi Egyesület](#) (DAV) weboldala angol és francia nyelven is számos információt kínál az ügyvédi hivatásról.

Ügyvédkereséshez a – német és angol nyelven elérhető – [hivatalos szövetségi ügyvédi névjegyzék](#) nyújt segítséget, amelyben valamennyi ügyvéd szerepel. Hasonló szerepet tölt be a [német ügyvédkereső](#).

### Szabadalmi ügyvivők

Németországban mintegy 3000 szabadalmi ügyvivő működik. Természettudományi vagy műszaki egyetemi képesítéssel és jogi kiegészítő képesítéssel rendelkeznek. Jogkörük az iparjogvédelmi jogok (elsősorban szabadalmak, felhasználói minták, formatervezési minták, védjegyek) területén történő tanácsadásra és képviselőre korlátozódik, különös tekintettel ezek bejelentésére és figyelemmel kísérésére. Jogosultak megbízóikat a Német Szabadalmi és Védjegy hivatal előtt, a Szövetségi Szabadalmi Bíróság, valamint – kivételes esetekben – a szövetségi **törvényszék** előtt képviselni. A tartományi bíróságok és a tartományi fellebbviteli bíróságok előtt a szabadalmi ügyvivők csak állásfoglalást adhatnak ügyfeleik részére, kérelmet azonban nem nyújthatnak be.

A szabadalmi ügyvivők tevékenységére a szabadalmi ügyvivői rendtartás (PAO) törvényi rendelkezései vonatkoznak. A szabadalmi ügyvivőket a szabadalmi ügyvivői kamara tömöríti.

### Jogi adatbázisok

A szabadalmi ügyvivőkre vonatkozó információk elérhetők a [szabadalmi ügyvivői kamara](#) internetes oldalán, ahol a szabadalmi ügyvivők jegyzéke is megtalálható.

### Közjegyzők

Németországban jelenleg mintegy 8 000 közjegyző tevékenykedik, akiknek általában a bírakkal azonos képesítéssel kell rendelkezniük. Független, pártatlan és objektív tanácsadási és egyéb szolgáltatásokat nyújtanak a fontos jogügyleteknél és a preventív igazságszolgáltatás területén. Legfontosabb feladatuk a jogi aktusok hitelesítése.

Németország szövetségi felépítése miatt különböző közjegyzői kategóriák léteznek. A közjegyzők a legtöbb tartományban főállásban dolgoznak (független közjegyzői iroda); egyes tartományokban azonban az ügyvédek e hivatásuk mellett látják el a közjegyzői feladatokat (ügyvédi-közjegyzői iroda). Baden-Württembergben hivatali közjegyzők is működnek (2017-ig). A közjegyzők kinevezését és felügyeletét minden esetben az illetékes tartomány igazságügyi hatóságai látják el.

A közjegyzőkre vonatkozó szakmai jogi előírások a szövetségi közjegyzői rendtartásban (BNotO) találhatóak. A közjegyzők díjazását a költségrendelet (KostO) szabályozza.

Minden közjegyző az illetékes regionális közjegyzői kamara tagja.

### Jogi adatbázisok

A közjegyzőkhöz kapcsolódó különböző témákról átfogó információk találhatóak a [Szövetségi Közjegyzői Kamara](#) internetes oldalán. A [közjegyzők](#) ott megtalálható listája segítséget jelent a közjegyzőkeresésnél. Az információk németül, angolul, franciául és spanyolul is lekérhetők.

### Egyéb jogász hivatások

**A jogi szolgáltatásokról szóló törvény szerinti jogász hivatások**



A jogi szolgáltatásokról szóló törvény (RDG) lehetővé teszi a követelésbehajtók, a nyugdíjtanácsadók és a valamely külföldi jog területén különleges szakértelemmel rendelkező jogi tanácsadók számára, hogy bíróságon kívüli ügyekben jogi szolgáltatásokat nyújtsanak. A követelésbehajtók és a nyugdíjtanácsadók meghatározott ügyekben jogosultak ügyfeleik bíróság előtti képviseletére is. A tevékenység végzésének nyilvántartásba vétel az előfeltétele, amelyet kérelemre bíróság teljesít. A nyilvántartásba vételt közzéteszik a jogi szolgáltatások nyilvántartásában.

E jogi szolgáltatások vonatkozásában nem áll fenn kamarai vagy egyéb szakmai egyesületi tagságot előíró törvényi kötelezettség. A követelésbehajtók és a nyugdíjtanácsadók egy része szakmai egyesületekbe tömörül; a legnagyobb ilyen egyesületek a Német Követelésbehajtó Vállalkozások Szövetségi Egyesülete, a Német Jogi Tanácsadók/Jogi Szolgáltatók Szövetségi Egyesülete, valamint a Nyugdíjtanácsadók Szövetségi Egyesülete.

### Jogi adatbázisok

A jogi szolgáltatások nyilvántartása – amely tartalmazza a jogi szolgáltatók és a nyilvántartásba vételre hatáskörrel rendelkező bíróságok listáját – elérhető a német igazságügyi portálról. A [Német Követelésbehajtó Vállalkozások Szövetségi Egyesületének](#), a [Német Jogi Tanácsadók/Jogi Szolgáltatók Szövetségi Egyesületének](#), valamint a [Nyugdíjtanácsadók Szövetségi Egyesületének](#) internetes oldala további széleskörű tájékoztatást nyújt.

### Ingyenes jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

Németországban (a **jogi szolgáltatásokról szóló törvény 6. és 8. §-a** alapján) számos jótékonyági szervezet nyújt ingyenes jogi tanácsadást. A legfontosabbak közé tartoznak az alábbiak:

- [Dolgozók Szövetségi Jóléti Egyesülete](#)
- [Caritas](#)
- [Diakonie](#)
- [Németországi Zsidók Központi Szociális Szolgálat](#)
- [Német Vöröskereszt](#)
- [Paritätische - jóléti egyesület](#)

### Kapcsolódó linkek

[Szövetségi és tartományi igazságügyi portál](#)

[Szövetségi Igazságügyi Minisztérium](#)

[Német Szövetségi Igazságügyi Minisztérium](#)

[Hamburg igazságügyi minisztériuma](#)

[Berlin igazságügyi minisztériuma](#)

[Bajorország igazságügyi minisztériuma](#)

[Német Bírói Egyesület](#)

[Német Ügyvédi Kamara](#)

[Hivatalos szövetségi ügyvédi névjegyzék](#)

[Német Ügyvédi Egyesület](#)

[Német ügyvédkereső](#)

[Szabadalmi ügyvivői kamara](#)

[Közjegyzői lista](#)

[Szövetségi Közjegyzői Kamara](#)

Bejegyzett jogi szolgáltatók információs oldala

[Dolgozók Szövetségi Jóléti Egyesülete](#)

[Caritas](#)

[☞ Diakonie](#)

[☞ Németországi Zsidók Központi Szociális Szolgálata](#)


[☞ Német Vöröskereszt](#)

[☞ Paritätische - jóléti egyesület](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 04/04/2013

## Jogászai hivatások - Észtország

 Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [et](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Ez az oldal az észtországi jogi szakmák szervezeti felépítéséről nyújt áttekintést.



## A jogi szakmák – bevezetés

A jogi szakmák közé Észtországban a következők tartoznak:

- ügyészek;
- bírák;
- ülnökök;
- bírósági fogalmazók és bírósági titkárok;
- ügyvédek;
- közjegyzők;
- végrehajtók;
- csődbiztosok.

## Ügyészek

### Szervezet

Az [☞ ügyészség](#) az Igazságügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó kormányzati szerv. Két szintje van: a Legfőbb Ügyészség (mint felügyeletet gyakorló ügyészség) és négy körzeti ügyészség.

A Legfőbb Ügyészség illetékessége Észtország egész területére kiterjed, míg a körzeti ügyészségek illetékessége a rendőrségi prefektúrák illetékességi területével esik egybe. Az ügyészi szervezet élén a legfőbb ügyész áll, akit az igazságügyi miniszter javaslatára – az észti parlament jogi ügyekkel foglalkozó bizottsága véleményének meghallgatása után – az észti kormány nevez ki öt évre.

A legfőbb ügyész minden évben, a parlament tavaszi ülészakán áttekintő jelentést terjeszt a parlament alkotmányügyi bizottsága elé arról, hogy az ügyészség az előző naptári évben hogyan teljesítette a törvény által előírt feladatait.

A körzeti ügyészségek élén a főügyészek állnak, akiket szintén öt évre nevez ki az igazságügyi miniszter, a legfőbb ügyész javaslatára.

Észtországban az ügyészeknek összesen nyolc típusa van: a legfőbb ügyész, a Legfőbb Ügyészségen működő főügyészek, ügyészek és ügyészségi fogalmazók, valamint a körzeti ügyészségeken működő főügyészek, vezető ügyészek, különleges ügyészek, körzeti ügyészek és ügyészségi fogalmazók.

Lásd továbbá: [az ügyészségről szóló törvényt](#).

## **Szerepük és kötelezettségeik**

Az ügyészségről szóló törvény szerint:

- az ügyészség részt vesz a bűncselekmények megelőzéséhez és felderítéséhez szükséges megfigyelések tervezésében;
- irányítja a büntetőeljárások tárgyalás előtti részét, és biztosítja azok törvényességét és eredményességét;
- képviseli a vádat a bíróság előtt;
- ellátja a jogszabály által az ügyészségre rótt egyéb feladatokat.

Az ügyészség függetlenül látja el az ügyészségi törvényben meghatározott feladatait.

A büntetőeljárás vezetőjeként az ügyész irányítja a nyomozást végző szervezet a bizonyítékok összegyűjtése során, és a megállapított tények alapján dönt arról, vádat emel-e egy személy ellen.

Az ügyészségi törvény értelmében:

a Legfőbb Ügyészség:

- hivatali visszaélés büntette, gazdasági bűncselekmények, a honvédségnél betöltött szolgálattal összefüggő bűncselekmények, környezetvédelmi bűncselekmények, az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények, a szervezett bűnözéssel összefüggő bűncselekmények, ideértve a határokon átnyúló jellegű és más különösen súlyos szervezett bűncselekményeket, vagy a nyilvánosság nagy érdeklődése által kísért bűncselekmények, továbbá az emberiség és a nemzetközi biztonság elleni bűncselekmények, az állam elleni bűncselekmények súlyosabb esetei, ügyészek által elkövetett bűncselekmények és a legfőbb ügyész által a hatáskörébe utalt egyéb bűncselekmények esetében irányítja az előzetes nyomozást és képviseli a vádat valamennyi fokú bíróság előtt;
- felügyeli és tanácsadással segíti a körzeti ügyészségek tevékenységét, valamint elemzi a bíróságok és ügyészségek gyakorlatát, és általános következtetéseket von le azokból;
- ellátja a nemzetközi együttműködésből eredő feladatokat, ideértve az Eurojust munkájában való részvételt is;
- részt vesz az ügyészség tevékenységét érintő törvények, kormányrendeletek és igazgatási rendeletek, valamint igazságügyi miniszteri rendeletek és határozatok megszövegezésében.

## **Bírák**

### **Szervezet**

Bíró csak olyan észti állampolgár lehet, aki államilag elismert, mesterfokozatú jogi diplomával, vagy az Észti Köztársaság oktatási törvénye 28. szakasza (2<sup>2</sup>) bekezdésének értelmében azzal egyenértékű képesítéssel, vagy azzal egyenértékű külföldi képesítéssel rendelkezik, felsőfokon beszéli az észti nyelvet, erkölcsileg feddhetetlen, és rendelkezik azokkal a képességekkel és jellemvonásokkal, amelyek a bírói hivatás ellátásához szükségesek. A bírák élethosszig tartó kinevezést kapnak. Az igazságügyi miniszter nem gyakorol irányítási és fegyelmi jogkört a bírák felett. A bírót hivatalából kizárólag jogerős bírói ítélet alapján lehet elmozdítani. A bírák 67 éves korukig maradhatnak hivatalukban, a korhatár azonban felemelhető.

Nem nevezhető ki bíróvá:

- az, akit bűncselekmény elkövetése miatt elítéltek;
- az, akit bírói, közjegyzői, hiteles fordítói vagy végrehajtói tisztségéből felmentettek;
- az, akit az Észk Ügyvédi Kamarából kizártak;
- az, akit a közszolgálatból fegyelmi vétség miatt felmentettek;
- az, aki csődhelyzetben van;
- az, akinek könyvvizsgálói szakmai tevékenysége megszűnt, kivéve, ha a megszűnés a könyvvizsgáló kérelmére történt;
- az, akitől megvonták a szabadalmi ügyvivőként történő eljárás jogát, kivéve, ha a megszűnés a szabadalmi ügyvivő kérelmére történt.

Az, aki a bírói szakmai gyakorlatot elvégezte vagy a gyakorlat alól menteséget élvez, és letette a bírói vizsgát, megyei vagy közigazgatási bíróságon nevezhető ki bíróvá. A bírói szakmai gyakorlatot annak nem kell teljesítenie, aki közvetlenül a bírói vizsga letétele előtt legalább két évig dolgozott ügyvédként vagy ügyészként (ide nem értve az ügyészségi fogalmazókat), illetve aki korábban bíróként dolgozott, amennyiben a bírói tisztség megszűnése óta legfeljebb 10 év telt el.

Körzeti bírósági bíróvá a bírói vizsgát letett, tapasztalt és elismert jogászok nevezhetők ki. Annak, aki közvetlenül kinevezése előtt bíróként dolgozott, nem kell bírói vizsgát tennie.

A Legfelsőbb Bíróság bírójává tapasztalt és elismert jogászok nevezhetők ki.

A bírókat nyílt versenyvizsga alapján nevezik ki.

A bíró – az oktatói vagy kutatói minőségben történő munkavégzés kivételével – kizárólag bíróként végezhet munkát. A bíró köteles a bíróság elnökét tájékoztatni a bírói tisztségen kívüli valamennyi munkavégzésére irányuló tevékenységéről. A bírói tisztségen kívüli munkavégzés nem veszélyeztetheti a bíró hivatali kötelezettségeinek teljesítését vagy a bíró igazságszolgáltatás során tanúsított pártatlanságát. A bíró nem lehet országgyűlési képviselő vagy önkormányzati képviselő, politikai párt tagja, gazdasági társaság alapítója, ügyvezetője, illetve ügyvezető testületének vagy felügyelő bizottságának tagja, külföldi vállalkozás fióktelepének igazgatója, csődbiztos, csődbizottság tagja, kirendelt ingatlankezelő, vagy a vitában érintett felek valamelyike által felkért választottbíró.

A bíró csak bírósági határozat alapján mozdítható el hivatalából. Az első- vagy másodfokú bíróság bírója ellen annak hivatali ideje alatt csak a Legfelsőbb Bíróság teljes ülésének javaslatára, a köztársasági elnök hozzájárulásával lehet vádat emelni. A Legfelsőbb Bíróság bírója ellen annak hivatali ideje alatt csak az igazságügyi kancellár javaslatára, az országgyűlési képviselők többségének hozzájárulásával lehet vádat emelni.

A bírókra, a szakmai gyakorlatukra és kötelezettségeikre vonatkozó követelményeket a [bírósági törvény](#) határozza meg.

### **Szerepük és kötelezettségeik**

A bírói tevékenységre jogi szabályozás vonatkozik. Az észak bíróságok valamennyi bírója együttes ülésen (en banc) elfogadott egy etikai kódexet. További információk találhatóak az [északországi bíróságok](#) weboldalán és a [Legfelsőbb Bíróság](#) weboldalán.

A bíró szerepe, hogy – az Alkotmánnyal és a jogszabályokkal összhangban, azok alapján az ügyben részt vevő felek számára igazságos megoldásról határozva – igazságot szolgáltatson. A bíró a jogi aktusok értelmezése és kutatómunka útján előmozdítja a jogfejlődést.

A bíró a hivatalos kötelezettségeit pártatlanul, önös érdekek nélkül végzi, és a szolgálati érdekeket még a szakmai tevékenységén kívül is szem előtt tartja. A bírónak feddhetetlen viselkedést kell tanúsítania mind a szakmai tevékenysége során, mind azon kívül, és tartózkodnia kell az olyan cselekményektől, amelyek sérthetik a bíróság hírnevét. A bíró nem fedhet fel olyan információkat, amelyek zárt bírósági tárgyalás vagy egyezség elérése érdekében tartott megbeszélések során jutottak a birtokába. A titoktartási kötelezettség mindenkor érvényes, még a bíró nyugdíjazása után is. A bírónak felügyelnie kell a bírójelölteket, bíróságifogalmazó-jelölteket és a szakmai gyakorlatukat töltő egyetemi hallgató gyakornokokat. Egyetlen bírónak sem kell egyszerre kettőnél több bírójelöltet, bíróságifogalmazó-jelöltet vagy egyetemi hallgató gyakornokot felügyelnie. A bírónak kötelessége, hogy rendszeresen fejlessze szakmai ismereteit és készségeit, és képzéseken vegyen részt.

### **A bírókat megillető szociális juttatások**

A bírók a törvény alapján különböző szociális juttatásokban részesülnek. Ezek közé tartozik egyebek mellett az alapilletmény, a pótlék, a bírói nyugdíj, a szabadság és a bírói talár.

A bírói alapilletményt az észti parlament és a köztársasági elnök által kinevezett állami hivatalnokok illetményéről szóló törvény határozza meg. Alapilletményükön felül a bírák hivatalban töltött idejük után pótlékra jogosultak, amelynek mértéke az ötödik évtől kezdve eléri az alapilletmény 5%-át; a tizedik évtől kezdve az alapilletmény 10%-a; a tizenötödik évtől kezdve az alapilletmény 15%-a.

A bírói nyugdíj a következőkből áll: öregségi nyugdíj, karkedvezményes nyugdíj, rokkantsági nyugdíj, valamint a bíró családtagjainak járó hozzátartozói nyugdíj. A bírói nyugdíj a bíróként történő munkavégzés ideje alatt nem jár. Ha a nyugállományba vonult bírót máshol alkalmazták, keresetétől függetlenül megkapja a bírói nyugdíj teljes összegét. Nem kap bírói nyugdíjat az, akit fegyelmi vétség miatt mentenek fel tisztségéből, vagy akit szándékosan elkövetett bűncselekmény miatt elítélnék. Megvonják a bírói nyugdíjat attól, akit az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény miatt elítélnék.

Bírói öregségi nyugdíjban bárki részesülhet, aki legalább tizenöt évig állt alkalmazásban bíróként, és betöltötte a nyugdíjkorhatárt. A bíró akkor is jogosult öregségi nyugdíjra, ha nem töltötte be a nyugdíjkorhatárt, viszont tizenöt év bíróként történő munkavégzés után munkaképességének 100%-át, 90%-át vagy 80%-át elveszítette. A nyugdíjkorhatárt betöltött bíró tíz év bíróként történő munkavégzés után jogosulttá válik az öregségi nyugdíjra, ha munkaképességének 100%-át, 90%-át vagy 80%-át elveszíti. A bírói öregségi nyugdíj mértéke a bíró utolsó illetményének 75%-a.

A bíró utolsó illetménye 75%-ának megfelelő mértékű karkedvezményes nyugdíjra jogosult az, aki legalább harminc évig dolgozott bíróként.

Ha a bíró a bírói tisztségének fennállása idején tartósan munkaképtelenné válik, bírói rokkantsági nyugdíjra jogosult. A bírói rokkantsági nyugdíj mértéke 100%-os munkaképesség-csökkenés esetén a bíró utolsó illetményének 75%-a, 80%-os vagy 90%-os munkaképesség-csökkenés esetén a bíró utolsó illetményének 70%-a, 40–70%-os munkaképesség-csökkenés esetén pedig a bíró utolsó illetményének 30%-a.

A bíró halála esetén a bíró utolsó illetménye 30%-ának megfelelő mértékű hozzátartozói nyugdíjban részesül valamennyi olyan családtag, aki hozzátartozói nyugdíjra jogosult. Az ilyen címen kifizetett teljes összeg azonban nem haladhatja meg a bíró utolsó illetményének 70%-át.

A bírakat megillető éves szabadság mértéke az első- és másodfokú bíróságok bírái esetében 49 naptári nap, a Legfelsőbb Bíróság bírái esetében pedig 56 naptári nap. A bírák nem jogosultak a közszolgálati törvény szerinti pótszabadságra.

## **Ülnökök**

Az ülnökök a legsúlyosabb bűncselekményeket érintő büntetőügyekben, a megyei bíróságokon vesznek részt az igazságszolgáltatásban. Az igazságszolgáltatás során az ülnök ugyanolyan jogállással, jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik, mint egy bíró. Az ülnök legfeljebb négy évre nevezhető ki, 25 és 70 év közötti cselekvőképes észti állampolgárnak kell lennie, Észországban lakóhellyel kell rendelkeznie, felsőfokon kell beszélnie az észtül, és erkölcsileg is alkalmasnak kell lennie az ülnöki feladatok ellátására. Ugyanazon személy egymást követően legfeljebb kétszer nevezhető ki ülnöknek.

Nem lehet ülnök az, akit bűncselekmény elkövetése miatt elítéltek, aki csődhelyzetben van, aki egészségügyi okokból alkalmatlan a feladat ellátására, aki egy évnél rövidebb ideje rendelkezik állandó lakcímmel (azaz a lakcímnnyilvántartásba bejegyzett címmel) annak a helyi önkormányzatnak a területén, amely őt ülnöknek jelölte, továbbá a bíróságon, ügyészségen és a Belbiztonsági Szolgálatnál dolgozó személyek, a fegyveres erők tagjai, az ügyvédek, a közjegyzők és a végrehajtók, az észti kormány és az önkormányzatok tagjai, továbbá a köztársasági elnök, az országgyűlési képviselő és a megyei közgyűlés elnöke. A bűncselekmény elkövetésével vádolt személy a büntetőeljárás időtartama alatt nem nevezhető ki ülnökké.

Az ülnök szerepe alapvetően az, hogy az igazságszolgáltatásban az átlagember szemléletmódját jelenítse meg, aki az eljárást a jogi nézőpont helyett inkább emberi oldalról figyeli. Az ülnökjelöltek megválasztása a helyi önkormányzatok képviselőtestületének feladata.

## **Bírósági fogalmazók és bírósági titkárok**

A bírósági fogalmazó olyan bírósági tisztviselő, aki törvényben meghatározott feladatokat lát el. A bírósági fogalmazó pártatlan, de törvényben meghatározott mértékben eleget kell tennie a bíró utasításainak. A bírósági fogalmazó jogosult a nyilvántartásokba (például az ingatlan-nyilvántartásba és a cégnyilvántartásba) történő bejegyzés megtételére, valamint a nyilvántartások vezetése körében végzések – köztük bírságot kiszabó végzések – kibocsátására. A bírósági fogalmazók lefolytathatják a fizetési meghagyás kibocsátására irányuló gyorsított eljárást. A bírói tisztség viselésével kapcsolatos korlátozások a bírósági fogalmazókra is irányadók.

Bírósági fogalmazó az lehet, aki államilag elismert, mesterfokozatú jogi diplomával, vagy az Észti Köztársaság oktatási törvénye 28. szakasza (2<sup>2</sup>) bekezdésének értelmében azzal egyenértékű képesítéssel, vagy azzal egyenértékű külföldi képesítéssel

rendelkezik, felsőfokon beszéli az észti nyelvet, erkölcsileg feddhetetlen, teljesítette a bírósági fogalmazói szakmai gyakorlatot, és letette a bírósági fogalmazói vizsgát. Az a személy, aki nem teljesítette a bírósági fogalmazói szakmai gyakorlatot, viszont teljesítette a bírói szakmai gyakorlatot vagy mentességet élvez alóla, és letette a a bírói vizsgát, szintén kinevezhető bírósági fogalmazóvá.

Nem lehet bírósági fogalmazó, akit bűncselekmény elkövetése miatt elítéltek; akit bírói, közjegyzői, hiteles fordítói vagy végrehajtói tisztségéből felmentettek; akit az Észti Ügyvédi Kamarából kizártak; akit a közszolgálatból fegyelmi vétség miatt felmentettek; aki csődhelyzetben van; akinek könyvvizsgálói szakmai tevékenysége megszűnt, kivéve, ha a megszűnés a könyvvizsgáló kérelmére történt; akitől megvonták a szabadalmi ügyvivőként történő eljárás jogát, kivéve az olyan szabadalmi ügyvivő kérelmére történt megszűnést; akit a kinevezést követő három éven belül, alkalmatlansága miatt felmentettek bírói tisztségéből.

A bírósági fogalmazókat nyílt versenyvizsga alapján nevezik ki.

A bírósági fogalmazókra alkalmazandó követelményeket a [bírósági törvény](#) határozza meg.

Bírósági titkár az a bírósági tisztviselő, aki önállóan vagy bírói felügyelet alatt a bírósági eljárásról szóló törvényben meghatározott mértékig részt vesz az ügyek előkészítésében és az ügyintézésben. A bírósági titkár jogosult mindazokat a cselekményeket elvégezni és határozatokat meghozni, amelyeket a bírósági eljárásról szóló törvény értelmében a bírósági fogalmazó vagy más bírósági tisztviselő elvégezhet. A bírósági titkár feladatainak ellátása során függetlenséget élvez, de a törvény által előírt mértékben eleget kell tennie a bírói utasításoknak.

A bírósági titkárokra vonatkozó követelmények megegyeznek a bírósági fogalmazókra vonatkozó követelményekkel. A bírósági titkári álláshely megüresedése esetén nyílt versenyvizsgát írnak ki.

Nem lehet bírósági titkár, akit bűncselekmény szándékos elkövetése miatt elítéltek; akit államellenes cselekmény szándékos elkövetése miatt elítéltek, függetlenül attól, hogy az elítéléssel kapcsolatos adatokat törölték-e vagy sem; akinek a bírósági titkári feladat ellátására való jogosultságát jogerős bírósági ítélet visszavonta; aki bírósági titkárt közvetlenül felügyelő személy közeli hozzátartozója vagy élettársa.

A bírósági titkárok és bírósági fogalmazók mellett a bírósági tisztviselők közé tartoznak a bíróságok igazgatói és a bírósági jogi asszisztensek.

## Ügyvédek

Az ügyvédi foglalkozás az ügyvédek mellett kiterjed az ügyvédjelöltekre is.

Az ügyvédek az Észti Ügyvédi Kamara tagjai, tevékenységüket az ügyvédi kamaráról szóló törvény szabályozza. Az Észti Ügyvédi Kamarának bárki a tagja lehet, aki megfelel az ügyvédi kamaráról szóló törvényben meghatározott feltételeknek, és letette az ügyvédi szakvizsgát.

Az Észti Ügyvédi Kamara önkormányzattal rendelkező szakmai testület, amelyet arra alapítottak, hogy köz- és magánérdekű jogi szolgáltatásokat nyújtson, és védje az ügyvédek szakmai jogait. Az Észti Ügyvédi Kamara figyelemmel kíséri tagjai szakmai tevékenységét és azt, hogy a tagok megfelelnek-e a szakmai etikai követelményeknek. Az Ügyvédi Kamara szervezi továbbá az ügyvédek szakmai gyakorlaton való képzését és az állami jogi segítségnyújtás biztosítását. Tagjai útján az Észti Ügyvédi Kamara biztosítja az állami jogi segítségnyújtást.

Az Észti Ügyvédi Kamara különböző szervein keresztül jár el. Ezek közé tartozik a közgyűlés, az elnökség, az elnök, a vizsgálóbizottság, az etikai bizottság és a szakmai alkalmasságot vizsgáló bizottság.

Az ügyvédek jogosultak:

- képviselni és védeni az ügyfeleket a bíróságon, valamint a tárgyalás előtti és egyéb eljárásokban, Észországban és külföldön egyaránt;
- bizonyítékokat gyűjteni;
- a jogi szolgáltatások nyújtása során tetszésük szerint kiválasztani és alkalmazni a jogszerű eszközöket és intézkedéseket;
- megszerezni nemzeti és helyi hatóságoktól a jogi szolgáltatások nyújtásához szükséges információkat, hozzáférni iratokhoz és azokról másolatot vagy azokból kivonatot kérni, kivéve, ha jogszabály tiltja az ügyvédeknek az ilyen információk vagy dokumentumok megszerzését;
- ha ez a jogi szolgáltatások nyújtásához szükséges, az adott személyek beleegyezése nélkül feldolgozni az ügyfeleiktől eltérő személyek olyan személyes adatait – ideértve különleges személyes adatokat is –, amelyek egy szerződésnek vagy jogi aktusnak megfelelően kerültek a birtokukba;

- tanúsítani aláírások és az ügyfélnek nyújtott jogi szolgáltatás részeként a bíróságnak és más hivatalos szervezeteknek benyújtott iratok másolatainak hitelességét;
- választottbíróként vagy a békéltetésről szóló törvényben meghatározott eljárásban békéltetőként eljárni;
- csődbiztosként eljárni, ha tagjai a kamarának.

Az ügyvédjelöltek a jogszabályokban megszabott határokon belül ügyvédi hatáskörrel járhatnak el.

Az ügyvédjelöltek nem jogosultak választottbíróként, vagy a békéltetésről szóló törvényben meghatározott eljárásban békéltetőként eljárni. Nincs joguk ügyfeleket képviselni vagy védeni a Legfelsőbb Bíróság előtt, kivéve, ha jogszabály másként rendelkezik. Az ügyvédjelöltek nem járhatnak el csődbiztosként sem.

Az ügyvédjelölt csak a pártfogója, egy ügyvéd felügyelete alatt nyújthat jogi szolgáltatásokat.

A jogi szolgáltatások nyújtása során az ügyvéd függetlenül és a jognak, az Észti Ügyvédi Kamara szervei által elfogadott jogi aktusoknak és határozatoknak, az ügyvédi szakmai etikai követelményeknek, a bevált gyakorlatnak és a saját lelkiismeretének megfelelően jár el.

Az ügyvéddel közölt információk bizalmas jellegűek. Azt az ügyvédet, az Észti Ügyvédi Kamara alkalmazottját vagy ügyvédi irodai alkalmazottat, akit tanúként hallgatnak meg, nem lehet kihallgatni és nem lehet tőle felvilágosítást kérni olyan kérdésekkel kapcsolatban, amelyekről jogi szolgáltatások nyújtása során szerzett tudomást.

Az ügyvéd által nyújtott jogi szolgáltatásokhoz kapcsolódó adathordozók sérthetetlenek.

Az ügyvéd szakmai kötelezettségeinek teljesítése nem eredményezheti azt, hogy az ügyvédet azonosítsák egy ügyféllel vagy az ügyfél bírósági ügyével.

Szakmai tevékenységéből eredő okok miatt az ügyvédet kizárólag megyei vagy városi bírósági végzés alapján lehet fogva tartani, megmozdítani vagy őrizetbe venni. Az az ügyvédi iroda, amelyen keresztül az ügyvéd jogi szolgáltatásokat nyújt, nem kutatható át az ügyvéd szakmai tevékenységéből eredő okok miatt.

Az ügyvédek és ügyvédi irodák listája, valamint egyéb hasznos információk megtalálhatók az [Észti Ügyvédi Kamara weboldalán](#). Az ["Ügyvédet keres"](#) funkció azonban az Európai Unió egész területén lehetővé teszi, hogy ügyvédet találjunk.

### **Jogi adatbázisok**

A fent említetteken kívül nincsenek egyéb adatbázisok.

### **Jogtanácsosok**

A jogtanácsosok szakmai tevékenységére vonatkozóan Észtországban nincs jogi szabályozás.

### **Közjegyzők**

#### **Szervezet**

Észtországban minden közjegyző egyenlő hatáskörrel rendelkezik. A közjegyzők szakmai tevékenységét a [közjegyzőkről szóló törvény](#) szabályozza. A közjegyzők szakmai tevékenységének szabályozásáért és irányításáért az Igazságügyi Minisztérium és a Közjegyzői Kamara együttesen felelős. A Közjegyzői Kamara közjogi jogi személy, amelynek valamennyi kinevezett közjegyző tagja. Az általa ellátott feladatok közé tartozik annak ellenőrzése, hogy a közjegyzők szakmai tevékenységüket lelkiismeretesen és szabályszerűen látják-e el, valamint a közjegyzők szakmai tevékenységének összehangolása, képzések szervezése a közjegyzők számára, a szakmai gyakorlat megszervezése, a közjegyzők elektronikus információs rendszerének kezelése és fejlesztése, továbbá felügyeleti tevékenységével kapcsolatban az igazságügyi miniszternek való segítségnyújtás stb. A közjegyzőkről és közjegyzői feladatokról [a Közjegyzői Kamara weboldala](#) nyújt tájékoztatást.

#### **Szerepük és kötelezettségeik**

A közjegyző a közjog értelmében vett hivatalos személy. Az állam arra hatalmazza fel, hogy valaki kérelmére igazolja a jogilag releváns tényeket és eseményeket, valamint hogy a jogbiztonság biztosítása érdekében más közjegyzői cselekményeket végezzen el.

A közjegyzőnek a tevékenysége során pártatlannak, megbízhatónak és függetlennek kell lennie. A közjegyzők kötelesek megbizonyosodni az ügyletekben részt vevő felek tényleges szándékáról és a lebonyolított ügylet hibátlanságához szükséges feltételekről, valamint el kell magyarázniuk a feleknek az ügylet lebonyolításának különböző módjait és az ügylet következményeit.



A közjegyzők kérelemre a következő közjegyzői feladatokat látják el:

- közjegyzői tanúsítványt (különbféle szerződések, jogátruházási aktusok, végrendeletek) és hitelesítést (másolatok, aláírások, nyomtatványok stb.) adnak ki;
- öröklési ügyekben döntenek;
- igazolást állítanak ki Észországban végrehajtandó közjegyzői okiratok elkészítéséről (amelyeket Észországban hajtanak végre és megfelelnek a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 44/2001/EK tanácsi rendelet [HL L 12., 2001.1.16., 1–23. o.] VI. mellékletében meghatározott formanyomtatványoknak)
- a közjegyzői törvénynek megfelelően érvénytelennek nyilvánítanak meghatalmazási iratokat;
- végrehajthatónak nyilvánítanak békéltetőként eljáró ügyvéd útján vagy egy másik közjegyző útján megkötött megállapodásokat;
- tanúsítványokat (*apostille*) állítanak ki;
- jogi személyek kérelmére benyújtják azok éves pénzügyi jelentéseit a nyilvántartást vezető bírósághoz;
- megerősítik a házasságokat és válásokat;
- pénzt, értékpapírokat és okiratokat vesznek át letétként;
- hozzáférést biztosítanak a az ingatlan-nyilvántartásba vagy a nyilvántartásba bevitt adatokhoz, vagy a nyilvántartásban tárolt dokumentumokhoz;
- gazdasági igazgatási hatóságoktól származó egyéb információkat nyújtanak, valamint közigazgatási aktusokat készítenek vállalkozások számára;
- vállalkozások kérelmére információkat visznek be a nyilvántartásba;

Az ügyfélnek ezekért az ügyletekért a törvényben meghatározott díjat kell fizetnie a közjegyző részére.

A közjegyzők a következő hivatalos szolgáltatásokat kínálhatják:

- a tanúsítási eljáráson kívüli jogi tanácsadást nyújtanak;
- tanácsadást biztosítanak adójogi és külföldi jogi kérdésekben, a tanúsítási eljárás részeként vagy azon kívül;
- békéltetést kínálnak a békéltetésről szóló törvény alapján;
- választottbíróként járnak el a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv alapján;
- árveréseket, szavazásokat, lottósorsolásokat és sorshúzásokat bonyolítanak le és az igazolják az eredményeket;
- eskütételt bonyolítanak le és esküvel megerősített igazolásokat hitelesítenek;
- a hivatalos feladatkörükhöz nem kapcsolódó petíciókat és értesítéseket és továbbítanak és igazolás e petíciók és/vagy értesítések továbbításáról vagy a továbbítás lehetetlenségéről;
- pénzt (készpénz kivételével), értékpapírokat, okiratokat és más tárgyakat fogadnak el letétként, amennyiben ez nem közjegyzői feladat vagy ilyen feladtból eredő hivatalos kötelezettség;
- 2020-ig igazolják az idegen nyelvről észtre fordított dokumentumok helyállóságát (mivel 2015-től csak a hites fordítók jogosultak észtről idegen nyelvre történő fordításokat kiadni, 2020-tól pedig csak hites fordítók jogosultak idegen nyelvről észtre történő fordítást kiadni);
- válaszolnak a vállalkozások által benyújtott, magyarázat iránti kérelmekre

A közjegyzők által kínált hivatalos szolgáltatásokról a [Közjegyzői Kamara](#).weboldalán található információk. A közjegyzői szolgáltatások díjában az ügyfél és a közjegyző állapodik meg a szolgáltatások nyújtása előtt.

## Más jogi szakmák

### Végrehajtók

Észországban ez egy önállóan végzett jogi foglalkozás: a végrehajtók saját nevükben járnak el, és maguk felelősek a cselekményeikért. A végrehajtóknak pártatlanul és felelősen kell teljesíteniük a kötelezettségeiket. A végrehajtók hivatali tevékenységét a [végrehajtókról szóló törvény](#) szabályozza.

2010 januárja óta működik a végrehajtók és csődbiztosok közös szakmai szervezete, a Végrehajtói és Csődbiztosi Kamara (a továbbiakban: Kamara). A végrehajtók hivatalos tevékenységeit, a felügyeletüket, fegyelmi felelősségüket és szakmai szervezeti tevékenységeiket a végrehajtókról szóló törvény szabályozza. A Kamara szerepe az önállóan végzett jogi foglalkozások fejlesztése és támogatása – ideértve a bevált hivatalos és szakmai gyakorlatok fejlesztését és az azoknak való megfelelő figyelemmel kísérését –, ajánlások kidolgozása a szakmai tevékenységek harmonizálására, képzés szervezése, információs rendszerek fejlesztése stb. A Kamaránál etikai bizottság is működik. A Kamara tevékenységéről további információ a [weboldalon](#) található.

A végrehajtó szakmai feladatai:

1. végrehajtási eljárások lefolytatása a végrehajtási eljárási törvénykönyvnek megfelelően;
2. okiratok kézbesítése az eljárási törvénykönyveknek megfelelően;
3. hagyatéki leltár készítése és hagyatékok kezelése az öröklési jogi törvénynek megfelelően;
4. a törvényben előírt esetekben és eljárás szerint, valamely bíróság vagy igazgatási szerv kérelmére árverések lefolytatása a végrehajtási eljárásokon kívül.

A végrehajtót e hivatalos kötelezettségei teljesítéséért megillető díjat a végrehajtókról szóló törvény határozza meg.

Valamely személy kérelmére a végrehajtó az alábbi szakmai szolgáltatásokat végzi:

- 1) ingó és ingatlan árverések lefolytatása
- 2) dokumentumok kézbesítése;
- 3) jogi tanácsadás és iratok elkészítése, ha a képzettsége megfelel a bírósági törvény 47. szakasza (1) bekezdésének (1) pontjába foglalt rendelkezéseknek.

A végrehajtók jogosultak arra, hogy elutasítsák a szakmai szolgáltatások nyújtását.

A szolgáltatást kérelmező személlyel írásban meg kell állapodni a szakmai szolgáltatásnyújtás feltételeiről és a javadalmazási eljárásról. Az elfogadott feltételeknek és javadalmazásnak meg kell felelniük a helyes szakmai gyakorlatnak.

A szakmai szolgáltatások nyújtása során a végrehajtó nem gyakorolhatja a szakmai feladatai vagy hivatalából eredő feladatai ellátása céljából a törvényben a végrehajtó számára biztosított jogokat.

A végrehajtók által biztosított információk találhatóak a Kamara [honlapján](#). A hivatalos szolgáltatások nyújtásáról a szolgáltatás nyújtását megelőzően írásban állapodnak meg a szolgáltatást kérővel.

A végrehajtók hivatalos feladatainak állami felügyeletét az igazságügyi miniszter látja el.

A végrehajtó viseli a felelősséget a szakmai tevékenysége során jogellenesen kárért, ideértve a hivatalának alkalmazottja által okozott kárt. Ha a végrehajtó szakmai cselekménye által okozott kár megtérítése iránti követelések nem elégíthetők ki a végrehajtó vagy bármely más, a kárért felelős személy vagyonából, vagy ha az ilyen követelések nem teljes mértékben elégíthetők ki, a Kamara felel az okozott kárért. Az állam viseli a végső felelősséget a végrehajtó tevékenységéért. A Kamara és az állam egyaránt jogosult keresetet indítani a kárért felelős személlyel szemben, az állam a Kamarával szemben is jogosult keresetet indítani.

## **Csődbiztosok**

A csődbiztos egy bíróság által kinevezett személy, aki a szerepe alapján ügyleteket köt és egyéb cselekményeket végez egy csődvagyonnal kapcsolatban, és képviseli az adóst a bíróságon a csődvagyonhoz kapcsolódó vitákban. A csődbiztos fő kötelezettsége, hogy védje minden hitelező, valamint az adós jogait és érdekeit, és biztosítsa a jogszerű, gyors és pénzügyileg ésszerű csődeljárást. A csődbiztos személyesen látja el a feladatait. Az alábbiak jogosultak csődbiztosként eljárni: természetes személyek, akiknek a Kamara engedélyt adott csődbiztosként való eljárásra, ügyvédek, hites könyvvizsgálók és végrehajtók. A Kamara jegyzéket vezet a csődbiztosokról. A Kamara weboldalán nyilvánosan hozzáférhető jegyzék adatokat tartalmaz mindenkiről, aki jogosult csődbiztosként eljárni. A jegyzékben szereplő csődbiztosnak biztosítania kell, hogy az adatok pontosak legyenek.

A csődbiztos fő feladatai:

- 1) a hitelezők követeléseinek meghatározása, a csődvagyon kezelése, a vagyon összeállításának és értékesítésének, valamint a hitelezők igényeinek a vagyonból történő kielégítésének megszervezése;
- 2) az adós fizetéseképtelensége okainak és időpontjának megállapítása;
- 3) szükség esetén gondoskodás arról, hogy az adós üzleti tevékenysége folytatódjon;

- 4) szükség esetén az adós felszámolásának lefolytatása, ha az adós jogi személy;
- 5) a törvényben meghatározott esetekben a hitelezők és az adós tájékoztatása;
- 6) tevékenységeiről beszámoló készítése, valamint elsősorban a bíróság és a csődbizottság tájékoztatása a csődeljárásról.

A csődbiztosok tevékenységének közigazgatási felügyeletét az Igazságügyi Minisztérium látja el, a neki megküldött, a biztost érintő panaszok és más adatok alapján, amelyek arra engednek következtetni, hogy a biztos nem teljesítette a kötelezettségeit. A biztos tevékenységének nyomon követése során az Igazságügyi Minisztérium jogosult ellenőrizni a biztos szakmai tevékenységének megfelelőségét és jogszerűségét. Az igazságügyi miniszter fegyelmi intézkedéseket tehet az olyan biztossal szemben, aki nem teljesíti a csődbiztosok szakmai tevékenységét meghatározó jogszabályokból eredő kötelezettségeit. A csődbiztosként eljáró ügyvédekkel szemben az igazságügyi miniszter nem tehet fegyelmi intézkedéseket. Joga van azonban etikai bizottsági eljárást kezdeményezni az Ügyvédi Kamarán belül.

Az állami felügyelet mellett a csődbiztosok tevékenységét a saját hatáskörén belül nyomon követi a csődbizottság, a hitelezők közgyűlése, a bíróság és Kamara is.

#### Kapcsolódó linkek

[Igazságügyi Minisztérium](#)

[Észt Jogászegyesület, non.profit szervezet](#)

[Jogi Segítségnyújtási Iroda, alapítvány](#)

Észt Ügyvédi Kamara

[Ügyészség](#)

[Közjegyzői Kamara](#)

[Végrehajtói és Csődbiztosi Kamara](#)

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 03/08/2017

#### Jogász hivatások - Írország



Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#).

---

Ez az oldal a jogi hivatás Írországban gyakorolt formáiról nyújt áttekintést.



#### Jogász hivatások - Bevezetés

Az állam bírói hatalmát a bíróságok gyakorolják az Alkotmány 34. cikkével és más jogszabályokkal – elsősorban a bíróságok létrehozásáról és szervezetéről szóló, módosított 1961. évi törvénnyel (Courts [Establishment and Constitution] Act), valamint e törvény módosított, 1961. évi kiegészítő rendelkezéseivel (Courts [Supplemental Provisions] Act 1961) – összhangban. A bírákat jogászként dolgozó pályázók közül nevezik ki. A bírák feladataik ellátása során teljes mértékben függetlenek. Ezt a függetlenséget az Alkotmány rögzíti. A jogászok két nagy csoportját jelentik az elsősorban az ügyfelekkel közvetlenül foglalkozó solicitorok, valamint a peres és egyéb képviselőre szakosodott barristerek.

## 1. Bírák

A Judicial Appointments Advisory Board (a bírák kinevezésével foglalkozó tanácsadó testület) megállapítja a bírói tisztségre jelölt személyek alkalmasságát, és erről tájékoztatja a kormányt. A testületet a bíróságokról és a bírósági tisztviselőkről szóló, 1995. évi törvény (Court and Courts Officers Act 1995) alapján hozták létre. A testület tagjai a Legfelsőbb Bíróság elnöke (Chief Justice), a Felsőbíróság (High Court), a körzeti bíróság (Circuit Court) és a kerületi bíróság (District Court) elnöke, az igazságügy-miniszter (Attorney General), továbbá a Bar Council (ügyvédi kamara tanácsa) és a Law Society (jogászegylet) által kinevezett képviselők, valamint az igazságügyért és a jogi reformokért felelős miniszter által kinevezett három személy. A bírákat a kormány javaslata alapján a köztársasági elnök nevezi ki. A bírói testület független, kizárólag az Alkotmánynak és a jogszabályoknak van alárendelve. Az Alkotmány értelmében a bírák számát időről időre jogszabályban határozzák meg.

A Legfelsőbb Bíróság (Supreme Court) tagjai a következők: a Legfelsőbb Bíróság elnöke (Chief Justice), aki az egész bíróság vezetője, valamint hét rendes bíró, akik a „Judge of the Supreme Court” (a Legfelsőbb Bíróság bírója) címet viselik. A Felsőbíróság (High Court) elnöke hivatalból tagja a Legfelsőbb Bíróságnak. A Felsőbíróság tagjai: a Felsőbíróság elnöke, akinek feladata a Felsőbíróság munkájának általános szervezése, valamint a „Judge of the High Court” (a Felsőbíróság bírója) címet viselő rendes bírák. A Legfelsőbb Bíróság elnöke és a körzeti bíróság elnöke szintén hivatalból tagja a Felsőbíróságnak. A Felsőbíróság egy elnökből és 35 bíróból áll. A körzeti bíróság tagjai: a körzeti bíróság elnöke és a „Judge of the Circuit Court” (a körzeti bíróság bírója) címet viselő rendes bírák. A kerületi bíróság elnöke szintén hivatalból tagja a körzeti bíróságnak. A kerületi bíróság tagjai: a kerületi bíróság elnöke és a „Judge of the District Court” (a kerületi bíróság bírója) címet viselő egyéb bírák. A bírák illetményét időről időre jogszabályban határozzák meg.

A bírákat meghatározott idejű – kutatási tevékenységen kívüli – szakmai gyakorlattal rendelkező, szakképzett jogtanácsosok és ügyvédek közül nevezik ki. A bíróságokról szóló, 1961. évi törvény kiegészítő rendelkezései (Courts [Supplemental Provisions] Act 1961) 29. szakaszának (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a kerületi bíróság bírói tisztségére legalább tízéves ügyvédi vagy jogtanácsosi gyakorlatot szerzett személy jelölhető. A bíróságokról és a bírósági tisztviselőkről szóló, 1995. évi törvény (Courts and Courts Officers Act 1995) 30. szakasza értelmében legalább tízéves gyakorlattal rendelkező jogtanácsos vagy ügyvéd jelölhető a körzeti bíróság bírói tisztségére. A bíróságokról és a bírósági tisztviselőkről szóló, 2002. évi törvény (Courts and Courts Officers Act 2002) értelmében legalább 12 éves gyakorlattal rendelkező ügyvéd vagy jogtanácsos jelölhető a Felsőbíróság vagy a Legfelsőbb Bíróság bírói tisztségére. Amint azt fentebb már említettük, a bírói testület független, a bírák e minőségükben kizárólag az Alkotmánynak és a jogszabályoknak vannak alárendelve, és hivatalba lépésük alkalmával az Alkotmány 34.5.1 cikkének megfelelően a következő nyilatkozatot teszik:

„A Mindenható színe előtt ünnepélyesen és őszintén kijelentem és fogadom, hogy a Legfelsőbb Bíróság elnökeként (a megfelelő tisztség beírandó) betöltött tisztségemben jogszerűen és becsületesen, legjobb tudásom és képességeim szerint, félelem, részrehajlás és rosszindulat nélkül járok el, továbbá betartom az Alkotmányt és a jogszabályokat. Isten vezéreljen és tartson meg engem ebben.”

Az Alkotmány értelmében a Felsőbíróság és a Legfelsőbb Bíróság bírái hivatalukból kizárólag akkor mozdíthatók el, ha helytelen magatartásuk vagy alkalmatlanságuk bebizonyosodott, és erről az ír parlament (Oireachtas) mindkét háza határozatot hozott. Az 1924. évi bírósági törvény (Courts of Justice Act 1924) és az 1946. évi kerületi bírósági törvény (Courts of Justice [District Court] Act 1946) a körzeti és kerületi bíróságok bíráira vonatkozóan is hasonló törvényi rendelkezéseket tartalmaz.

## 2. Az igazságügy-miniszter és a legfőbb ügyész

Az Alkotmány 30. cikke értelmében az igazságügy-miniszter (Attorney General) a „kormány tanácsadója jogi kérdésekben és jogi szakvélemények ügyében”. Az igazságügy-minisztert a Taoiseach (ír miniszterelnök) jelölése alapján a köztársasági elnök nevezi ki; ha a Taoiseach elhagyja hivatalát, az igazságügy-miniszter is köteles tisztségéről lemondani. Az igazságügy-miniszter általában gyakorló ügyvéd és vezető jogtanácsos. Nincs olyan szabály, amely az igazságügy-miniszter részére kötelezően előírná magánpraxisának szüneteltetését, az utóbbi években azonban ez volt a gyakorlat.

Az igazságügy-miniszter – mint a kormány jogi tanácsadója – a kormány által az Oireachtas (országgyűlés) két háza elé terjesztendő valamennyi törvényjavaslatot megvizsgálja. Az igazságügy-miniszter tanácsadással segíti továbbá a kormányt nemzetközi ügyekben, például nemzetközi megállapodások megerősítése esetén. Az igazságügy-miniszter további feladata a

közérdek érvényesítése, amit különböző eljárások során felperesként vagy alperesként is elláthat. Bár az igazságügy-minisztert a Taoiseach nevezi ki, az igazságügy-miniszter független a kormánytól. Az Alkotmány értelmében a jogszabályok alkotmányosságának vizsgálatára irányuló ügyben mindig az igazságügy-miniszter az elsőrendű alperes.

1976 előtt valamennyi súlyos bűncselekmény esetében az igazságügy-miniszter nevében emeltek vádat. Az Alkotmány úgy rendelkezik, hogy e feladatot a törvény által erre felhatalmazott más személy is elláthatja. Ezért a büntetőeljárásról szóló – 1976-ban hatályba lépett – 1974. évi törvény (Prosecution of Offences Act 1974) 2. szakasza létrehozta a legfőbb ügyész (Director of Public Prosecutions) tisztségét; az elgondolás a fenti feladat ellátására irányuló, politikai kapcsolatoktól mentes tisztség létrehozása volt. A legfőbb ügyészt a kormány nevezi ki, ő azonban köztisztviselő, tehát a kormány távozása esetén – az igazságügy-miniszterrel eltérően – nem kell lemondania. Így biztosított a folyamatos bűnüldözés. Az 1974. évi törvény értelmében a legfőbb ügyész feladatainak ellátása során független. A legfőbb ügyészt a kormány elmozdíthatja hivatalából, azonban kizárólag abban az esetben, ha a Legfelsőbb Bíróság elnökéből, a Felsőbírószak egy bírójából és az igazságügy-miniszterből álló bizottság a legfőbb ügyész egészségi állapotáról vagy magatartásáról szóló jelentést készítette.

Ezért [a legfőbb ügyész](#) hoz döntést arról, hogy valamely személyt meg kell-e vádolni valamely súlyos bűncselekmény elkövetésével, és ha igen, mi legyen a vád. Valamennyi bűncselekmény üldözése a legfőbb ügyész nevében történik, azonban a kevésbé súlyos bűncselekmények ügyében a [Gardaí](#) (ír rendőrség) legtöbbször anélkül is nyomozhat, hogy az aktát megküldené a legfőbb ügyész részére. Ilyen esetben a legfőbb ügyész az ügy kezelésére vonatkozó tanácsot adhat a Gardaí részére. Bár a legfőbb ügyész a bűnüldözés terén átvette az igazságügy-miniszter szerepét, nemzetközi vonatkozású ügyekben – például kiadatás esetén – továbbra is az igazságügy-miniszter látja el ezt a feladatot.

### 3. A bírósági szolgálat alkalmazottai

A bírósági szolgálat (Courts Service) alkalmazottai a bírósági hivatalvezetők (court registrars) és a **bírósági titkárok** (court clerks).

A bírósági titkárok felelnek a bíróságok igazgatási jellegű feladatainak általános ellátásáért. A bírósági hivatalvezető fő feladata, hogy segítse a bírót a bírósági tárgyalás során, valamint biztosítsa a bíróság zökkenőmentes működtetéséhez szükséges, igazgatási jellegű feladatok hatékony ellátását.

A bírósági szolgálatot önálló jogi személyként a kormány hozta létre 1999 novemberében, a bírósági szolgálatról szóló, 1998. évi törvény (Courts Service Act, 1998) alapján. A bírósági szolgálat az igazságügyi és esélyegyenlőségi miniszternek, valamint – a miniszteren keresztül – a Kormánynak tartozik elszámolással.

A bírósági szolgálatnak öt feladatköre van:

- a bíróságok irányítása,
- segítségnyújtás a bírák számára,
- a nyilvánosság tájékoztatása a bírósági rendszerről,
- a bíróságok számára épületek biztosítása, ezek üzemeltetése és karbantartása,
- a bíróságokhoz forduló személyek számára különféle szolgáltatások nyújtása.

### 4. A sheriff

Írországban minden megyében rendőrkapitány (sheriff) működik. A sheriff köztisztviselő; feladatai közé tartozik, hogy bírósági ítélet meghozatalát követően – tartozás csökkentése érdekében – bizonyos árukat lefoglaljon és értékesítsen. A sheriffet a bírósági tisztviselőkről szóló 1945. évi törvény (Court Officers Act 1945) alapján nevezik ki; a törvény 12. szakaszának (5) bekezdése értelmében csak azok a személyek nevezhetők ki e tisztségre, akik legalább öt éve ügyvédi vagy jogtanácsosi tevékenységet folytatnak, illetőleg akik legalább öt évig sheriff vagy sheriff-helyettes mellett irodavezetőként vagy titkárságvezetőként dolgoztak. A törvény 12. szakasza (6) bekezdésének g) pontja kimondja, hogy a törvény előző szakaszainak hatálya alá tartozó sheriff alkalmazásának feltételeit időről időre a pénzügyminiszter határozza meg, az igazságügyi és esélyegyenlőségi miniszterrel folytatott konzultációt követően.

### 5. Jogtanácsosok

[Az Írországi Jogászegylet](#) (Law Society of Ireland) felügyeli a jogtanácsosnak készülő diákok képzését, továbbá fegyelmi jogkört gyakorol a végzett jogtanácsosok (solicitorok) felett. A jogtanácsosi kinevezéshez három év gyakornoki idő letöltése, valamint az Írországi Jogászegylet által szervezett tanfolyamok elvégzése szükséges. A képzésre történő felvételhez egyetemi vagy azzal egyenértékű diploma szükséges; ezeket elővizsga-feltételeknek nevezik. E feltételek teljesülése esetén meg kell felelni a Jogászegylet záróvizsgáján, amely FE-1, FE-2 és FE-3 részekből áll. Az FE-1 vizsgán a következő nyolc alaptárgyat kéri számon: társasági jog, alkotmányjog, szerződési jog, büntetőjog, méltányos jogszolgáltatás, európai közösségi jog, ingatlanjog,

deliktuális felelősségi jog. A további részek speciális képzések. Az FE-2 olyan szakmai tanfolyam, amely 14 heti intenzív oktatásból, azt követő záróvizsgából, majd 18 havi gyakorlati képzésből áll; ezek a jelölt gyakorlati idejébe beszámítanak. Az FE-3 vagy haladó tanfolyam héthetes intenzív oktatást jelent, amelyet vizsga zár le. Ha a jelölt e tanfolyamot befejezte, kérheti jogtanácsosi névjegyzékbe történő felvételét. A jogtanácsosokról szóló 1994. évi törvénymódosítás (Solicitors [Amendment] Act 1994) 51. szakasza értelmében a jogtanácsosi hivatásra áttérni kívánó, végzett ügyvédeknek nem kell a jogtanácsos-gyakornokok számára előírt teljes képzési programon részt venniük.

A fegyelmi jogkört minden végzett jogtanácsos felett a Jogászegylet gyakorolja. A jogtanácsosokról szóló, 1954–1994. évi törvények (Solicitors Acts) értelmében a Jogászegylet fegyelmi bizottsága (Disciplinary Tribunal of the Law Society) jogosult a feltételezett kötelezettségszegések (pl. hűtlen kezelés) ügyében nyomozni, és az ügyet a Felsőbíró elnöke elé terjeszteni. Az elnök jogosult a jogtanácsost a jogtanácsosi tevékenység folytatásától bizonyos időre eltiltani (felfüggesztés), valamint az ilyen felfüggesztést megszüntetni. Ha a fegyelmi bizottság úgy ítéli meg, hogy a jogtanácsos túl magas összeget számított fel szolgáltatásaiért, arra kötelezheti őt, hogy meghatározott összeget fizessen vissza az ügyfélnek.

A 2003. évi 732. jogszabály – a jogász tevékenység folytatásáról szóló, 2003. évi európai közösségi rendeletek (European Communities [Lawyers' Establishment] Regulations 2003) – szerint a tagállamok ügyvédi vagy jogtanácsosi tevékenységet folytatni kívánó állampolgárai kötelesek az ügyvédi kamara tanácsánál (Bar Council), illetőleg a Jogászegyletnél (Law Society) kérni a névjegyzékbe való felvételüket. A jelentkezést elbírálják, és elfogadás esetén igazolást adnak ki a névjegyzékbe történt felvételről. Az ügyvédi kamara tanácsa, illetőleg a Jogászegylet elutasító határozata elleni fellebbezést a Felsőbíróhoz kell benyújtani.

## 6. Ügyvédek

Az Honorable Society of King's Inns nevű társaság kínál olyan posztgraduális jogi képzést, amelynek sikeres elvégzését követően az ügyvédi kamarában (Bar) ügyvédi gyakorlatot folytatni kívánó jelölt ügyvédi címet (barrister-at-law) szerez. A King's Inns önkéntes alapon működő társaság, amelynek vezető szerve a választmány; a választmány tagjai bírók és rangidős ügyvédek közül kerülnek ki. Az ügyvédi címhez szükséges képzésre felvételi vizsgával lehet bekerülni, a vizsgán a King's Inns jogi diplomáját vagy más jogi végzettséget szerzett jelöltek vehetnek részt. A jogtudományi diploma megszerzéséhez vezető (részdíj) képzés két évig tart, az ügyvédi képzés pedig egy egyéves, nappali tagozatos, vagy egy kétéves, modulokból felépülő képzés. Az ügyvédi tanfolyam sikeres elvégzését követően a jelöltek a Legfelsőbb Bíróság elnöke behívja az ügyvédi kamarába a Legfelsőbb Bíróságra, és a behívott ügyvédek az ünnepség végén aláírják a kamarai névjegyzéket. A díjazás ellenében végzett ügyvédi munka megkezdéséhez azonban további előírásoknak kell eleget tenniük.

Az ügyvédi tevékenység folytatásához az ügyvédnek be kell iratkoznia a jogi könyvtárba (Law Library). A jogi könyvtár forráshely az ügyvédi munkához, továbbá – éves díj ellenében – hozzáférést biztosít a különböző jogi szövegekhez és anyagokhoz. Mielőtt az ügyvéd a jogi könyvtár tagjává válna, mentort (legalább ötévi gyakorlattal rendelkező ügyvédet) kell választania. Amíg a frissen végzett ügyvéd a mentor mellett dolgozik (ami általában egy évig tart), a „devil” (segédügyvéd) névvel jelölik. A mentor megismerteti a segédügyvédet az ügyvédi munka gyakorlati vonatkozásaival, és rendszerint perbeszéd megfogalmazásával, jogi kutatómunka elvégzésével, valamint bíróságon történő eljárással is megbízza.

☞ **Az Írországi Ügyvédi Kamara Általános Tanácsa (General Council of the Bar of Ireland)** – egy törvény által nem szabályozott testület – ellenőrzi az ügyvédek életvitelét. A tanácsot az ügyvédi kamara tagjai választják évente. A tanács szakmai etikai kódexet ad ki, amelyet a kamara tagjai időről időre módosítanak. Ez az etikai kódex tartalmazza az ügyvédekkel szemben támasztott követelményeket.

Az etikai kódex vélt megsértése esetén az ügyvédi kamara tanácsának (Bar Council) szakmai gyakorlattal foglalkozó bizottsága (Professional Practices Committee) vizsgálja ki az ügyet; e bizottságnak olyan személyek is tagjai, akik az ügyvédi kamarának nem tagjai. A Bizottság jogosult figyelmeztetést és bírságot kiszabni, valamint a tagot a jogi könyvtárból felfüggeszteni vagy kizárni. Döntése ellen a fellebbezési tanácshoz (Appeals Board) lehet fellebbezni, amelynek tagjai között szerepel a körzeti bíróság egy bírója, valamint egy bírósági ülnök is.


Korábban az ügyvédnek jogtanácsostól kellett utasítást kapnia, és az ügyvéddel való közvetlen kapcsolattartás tilos volt. A tisztességes kereskedelem bizottsága (Fair Trade Commission) ezt a gyakorlatot felülvizsgálta, 1990. évi beszámolójában a közvetlen kapcsolatteremtés általános tilalmát korlátozó gyakorlatnak minősítette, és javaslatot tett az etikai kódexből történő törlésére. A bizottság egyetértett azzal, hogy bizonyos esetekben kívánatos lehet a jogtanácsos bevonása az ügybe. A bizottság ajánlása szerint nem szükséges törvényben vagy más jogszabályban előírni az ügyvédet utasító jogtanácsos fizikai jelenlétét a bíróságon. Ezeket az ajánlásokat teljes körűen nem hajtották végre, azonban bizonyos elismert szakmai szervezetek közvetlen hozzáférése érdekében az etikai kódexet több ponton módosították.



Az ügyvéd kevesebb szakmai tapasztalattal bír *junior counsel* vagy rangidős (vezető) *senior counsel* lehet. Az ügyvédi kamara (Bar) tagjai szokás szerint néhány évig *junior counsel* minőségben dolgoznak, majd eldöntik, szeretnének-e vezető ügyvéddé válni. A vezető ügyvéddé történő előlépés nem automatikus; néhány *junior counsel* soha nem pályázik e címre. Általánosságban 15 év gyakorlatot követően a legtöbb ügyvéd vezető ügyvéddé lép elő. A vezető ügyvédi címre pályázók az igazságügy-miniszterhez fordulnak jóváhagyásért, de a tényleges kinevezést az igazságügy-miniszter ajánlása alapján a kormány végzi el; az igazságügy-miniszter a kinevezés kérdésében egyeztet a Legfelsőbb Bíróság elnökével, a Felsőbíróság elnökével, valamint az ügyvédi kamara tanácsának (Bar Council) elnökével.

A *junior counsel* általában perbeszédeket készít elő és fogalmaz meg, továbbá bizonyos bírósági ügyekben jár el (általában – de nem kizárólag – az alacsonyabb fokú bíróságokon). A vezető ügyvéd feladatai közé tartozik a *junior counsel* által készített perbeszédtervezetek ellenőrzése, továbbá az összetettebb ügyek képviselése a Felsőbíróságon és a Legfelsőbb Bíróságon.

## 7. Megyei hivatalvezetők

 A **megyei hivatalvezetők** (county registrars) képesítéssel rendelkező jogtanácsosok, akiket a kormány nevez ki. A körzeti bíróságnál igazságügyi jellegű funkciót látnak el és a körzeti bíróság hivatalának irányításáért felelnek.

A megyei hivatalvezetők (Dublin és Cork kivételével) egyúttal a **megyei sheriff** tisztségét is ellájták.

## 8. Közjegyzők

A közjegyzőket (notary public) a Legfelsőbb Bíróság elnöke nevezi ki nyílt eljárás során. A közjegyző a következő főbb feladatokat látja el:


- okiratok hitelesítése,
- okiratokon szereplő aláírások valóságának ellenőrzése és tanúsítása,
- kereskedelmi okiratokkal (például saját és idegen váltókkal), illetve tengerészeti ügyekkel kapcsolatos közjegyzői óvások végrehajtása,
- kijelentések, nyilatkozatok és eskü alatt tett nyilatkozatok (affidavit) írásba foglalása (kivéve az ír bíróságok előtt folyamatban lévő ügyeket).

A kinevezésre irányuló kérelemben meg kell jelölni a kérelmező állandó lakhelyét és foglalkozását, az adott kerületben működő közjegyzők számát, a kerület lakosainak számát, a közjegyzői működés szükségességét alátámasztó körülményeket és/vagy az álláshely megüresedésének módját. A kérelmet a kérelmező írásbeli nyilatkozatával kell megerősíteni, amelyhez a kérelmezőnek hat helyi jogtanácsos, valamint a helyi közösség hat vezetője által aláírt alkalmassági nyilatkozatot kell csatolnia. A kérelem indítvány útján kerül a Legfelsőbb Bíróság elnöke elé; az indítványt a Legfelsőbb Bíróság Hivatalán (Supreme Court Office) keresztül kézbesítik az Írországi Közjegyzői Testület (Faculty of Notaries Public in Ireland) nyilvántartója, a Jogászegylet titkára, valamint a kérelmező megyéjében és a szomszédos megyékben működő valamennyi közjegyző részére.

Az általános gyakorlat szerint kizárólag jogtanácsosokat neveznek ki közjegyzővé. Ha olyan személy pályázik közjegyzői tisztségre, aki nem jogtanácsos, a Jogászegylet felhívására olyan nyilatkozatot kell benyújtania a Legfelsőbb Bíróság elnökéhez, melyben vállalja, hogy nem foglalkozik ingatlanátruházással, továbbá nem végez általános jogtanácsosi tevékenységet. A közjegyzői kinevezéshez a kérelmezőnek az Írországi Közjegyzői Testület előtt vizsgát kell tennie.

### Megjegyzés:

Az igazságügy-miniszter, a legfőbb ügyész, a bírósági titkárok és a rendőrkapitányok jelenlegi díjazásával kapcsolatos kérdéseiket az alábbi módon tehetik fel:

-  **e-mailben** vagy
- postai úton az alábbi címen:  
Human Resources,  
Department of Finance,  
Merrion Street,  
Dublin 2.

Az ügyvédek önálló vállalkozási tevékenységet végeznek, jövedelmük között nagyok az eltérések.

A jogtanácsosok lehetnek önálló vállalkozók, ha saját praxisuk van, de lehetnek alkalmazottak is; jövedelmük között szintén nagyok az eltérések.



A közjegyzők a hitelesített okiratok után díjat számítanak fel. Jogszabály nem írja elő a közjegyző által felszámítható díj mértékét; a közjegyzők általában az idő, az utazási költség és a szakember által nyújtott szolgáltatások várható ára alapján határozzák meg a díjat.

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 20/11/2018

## Jogászai hivatások - Görögország

Ez az oldal a görög jogi szakmákról nyújt áttekintést.

[Ügyészek](#)

[Bírák](#)

[Ügyvédek](#)

[Jogi tanácsadók](#)

[Közjegyzők](#)

[Bírósági végrehajtók](#)

[Bírósági tisztviselők](#)



## Ügyészek

### Szervezet

Az igazságszolgáltatási hatóságként működő ügyészségek (*εισαγγελίες*) az igazságügyi tárcához tartoznak, és részt vesznek az igazságszolgáltatásban. Az ügyészek (*εισαγγελείς*) hivatali és személyes függetlenséget élveznek.

A járási szabálysértési bíróságok (*πταιματοδικεία*) kivételével minden bíróság mellett van független igazságszolgáltatási hatóságként működő ügyészség, melynek feladata alapvetően a büntetőeljárások előkészítése. Az ügyész fő feladata a bírósági eljárások megindítása, a nyomozások felügyelete és a fellebbezések benyújtása.

Görögországban az ügyészek nem szakosodnak.

Az ügyészi hivatal ellátásának általános feltételeiért az Igazságügyi, Átláthatósági és Emberi Jogi Minisztérium felel.

Az ügyészeknek nincs külön honlapja. A hivataluk ellátásának feltételeire vonatkozó információkat az Igazságügyi, Átláthatósági és Emberi Jogi Minisztérium tárolja.

### Szerepük és főbb feladataik

Az ügyészek a következőkért felelnek:

- a) előzetes nyomozások lefolytatása,
  - b) bírósági eljárások megindítása,
  - c) az adott ügyben érintett személyek kihallgatása,
  - d) a bűnüldöző hatóságok bűnmegelőzési és bűnüldözési tevékenységének felügyelete,
  - e) javaslattétel a bírói tanácsok és a bíróságok számára,
  - f) fellebbezések benyújtása,
  - g) büntetőjogi ítéletek végrehajtása és segédkezés a végrehajtható okiratok végrehajtásában,
  - h) a büntetés-végrehajtási intézmények felügyelete,
- valamint minden egyéb, a törvény által számukra előírt tevékenység.

Az ügyészek feletti felügyeletet a törvényi előírásoknak megfelelően a Legfelsőbb Bíróság bírái és a főügyészek látják el.

## **Bírák**

### **Szervezet**

Az igazságszolgáltatás a rendes bírókból (*τακτικοί δικαστές*) álló bíróságok feladata; a bírák hivatali és személyes függetlenséget élveznek.

Hivataluk ellátása során a bírák (*δικαστές*) kizárólag az Alkotmánynak és a törvényeknek vannak alárendelve, alkotmányellenes rendelkezés alapján történő fellépésre nem utasíthatók.

A rendes bírák feletti felügyeletet a törvényi előírásoknak megfelelően a főbírók, valamint a Legfelsőbb Bíróság (*Άρειος Πάγος*) mellett működő államügyész és ügyészhelyettesek (*Αντεισαγγελείς*) látják el.

A bírói hivatal ellátásának általános feltételeiért az Igazságügyi, Átláthatósági és Emberi Jogi Minisztérium felel.

A bírácoknak nincs külön honlapja. A hivataluk ellátásának feltételeire vonatkozó információkat az Igazságügyi, Átláthatósági és Emberi Jogi Minisztérium tárolja.

### **A jogi szakmák szervezete: ügyvédek**

#### **Barristerek / Főtanácsnokok**

Görögországban az ügyvédek (*δικηγόροι*) nem fizetett közalkalmazottak, szakosodásuk nem kötelező.

Az ügyvédi szakma ellátásának feltételeiért az Igazságügyi, Átláthatósági és Emberi Jogi Minisztérium felel.

Görögországban 63 ügyvédi kamara (*δικηγορικοί σύλλογοι*) működik, minden elsőfokú bíróság (*πρωτοδικείο*) székhelyén van egy.

Az országban az ügyvédi kamarák felügyeletét az Igazságügyi, Átláthatósági és Emberi Jogi Minisztérium látja el.

#### **Jogi adatbázisok**

Tájékoztatás az [Αθηνί Ügyvédi Kamara](#) honlapján található, a hozzáférés azonban az egyes ügyvédi kamarák tagjaira korlátozódik.

#### **Jogi tanácsadók**

A görög ügyvédek jogi tanácsadókként (*νομικοί σύμβουλοι*) is működnek.

#### **Jogi adatbázisok**

Tájékoztatás az [Αθηνί Ügyvédi Kamara](#) honlapján található, a hozzáférés azonban az egyes ügyvédi kamarák tagjaira korlátozódik.

#### **Közjegyzők**

A közjegyzők (*συμβολαιογράφοι*) nem fizetett közalkalmazottak, fő feladatuk írásos jogi ajánlások, továbbá bizonyító erejű okiratok és az érintett felek által tett jognyilatkozatok elkészítése és őrzése abban az esetben, ha ezt törvény írja elő, vagy ha a felek az adott dokumentumot hivatalossá kívánják tenni.

Görögországban a közjegyzők nem szakosodnak.

Elnöki rendelet értelmében minden egyes járási polgári bíróság (*ειρηνοδικείο*) székhelyén van legalább egy közjegyzői hivatal.

A közjegyzői hivatal ellátásának feltételeiért az Igazságügyi, Átláthatósági és Emberi Jogi Minisztérium felel.

Görögországban kilenc közjegyzői kamara van (*συμβολαιογραφικοί σύλλογοι*), melyek a fellebbviteli bíróságok (*εφετεία*) székhelyén működnek.

A közjegyzői kamarák felügyeletét az Igazságügyi, Átláthatósági és Emberi Jogi Minisztérium látja el.

A közjegyzőkre vonatkozó tájékoztatás a [Görög Közjegyzői Kamara](#) (*Συντονιστική Επιτροπή Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδας*) honlapján, továbbá az [Európai Unió Közjegyzőségeinek Tanácsa](#) (CNUE) Európai Közjegyzői Jegyzékének honlapján található.

## Egyéb jogi szakmák

### Bírósági végrehajtók

A végrehajtók (*δικαστικοί επιμελητές*) nem fizetett közalkalmazottak.

A végrehajtók a következőkért felelnek:

a) periratok és perenkívüli iratok kézbesítése,

b) a polgári eljárásról szóló törvénykönyv 904. cikkének (2) bekezdésében említett végrehajtható okiratok, azaz a) jogerős ítéletek, továbbá görög bíróság által hozott és ideiglenesen végrehajthatónak nyilvánított ítéletek, b) választottbírói határozatok, c) egyezséget tartalmazó vagy perköltség megállapítására irányuló görög bírósági határozatok, d) közokiratok, e) görög bíróság által kibocsátott fizetési meghagyások és kilakoltatási parancsok, f) végrehajthatónak nyilvánított külföldi okiratok és g) a törvény által végrehajthatónak elismert okiratok és okmányok végrehajtása, valamint

minden egyéb, a törvény által számukra előírt tevékenység.

A végrehajtók hivatala ellátásának általános feltételeiért az Igazságügyi, Átláthatósági és Emberi Jogi Minisztérium felel.

Görögországban nyolc végrehajtói kamara működik (*σύλλογοι δικαστικών επιμελητών*).

### Bírósági tisztviselők

A görög bíróságoknál alkalmazásban álló tisztviselők hivatala ellátásának feltételeiért az Igazságügyi, Átláthatósági és Emberi Jogi Minisztérium felel.

### Bírósági végrehajtók

### Bírósági tisztviselők

#### Kapcsolódó linkek

[Athéni Ügyvédi Kamara](#)

[Pireuszi Ügyvédi Kamara](#)

[Igazságügyi, Átláthatósági és Emberi Jogi Minisztérium](#)

[Görög Közjegyzői Kamara](#)

[Szaloniki Közjegyzői Kamara](#)

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

## Jogászi hivatások - Spanyolország

Spanyolországban a jogi szakma olyan szakmát jelent, amelyet csak speciális jogi képzésben részesült személy végezhet, tekintettel arra, hogy munkája során jogot alkalmaz.

[Bírák és vezető bírák](#)

[Ügyészek](#)

[Bírósági tisztviselők](#)

[Ügyvédek](#)

[Jogi tanácsadók](#)

[Közjegyzők](#)

[Nyilvántartók](#)

[Jogi képviselők](#)

[Munkajogi és társadalombiztosítási tanácsadók](#)



### Jogi szakmák – Bevezetés

Spanyolországban a jogi szakma olyan szakmát jelent, amelyet csak speciális jogi képzésben részesült személy végezhet, tekintettel arra, hogy munkája során jogot alkalmaz.

A főbb jogi szakmák Spanyolországban a következők: ügyészek (*fiscales*), bírák (*juces*) és vezető bírák (*magistrados*), ügyvédek (*abogados*), közjegyzők (*notarios*), bírósági tisztviselők (*letrados de la administración de justicia*), ingatlan- és cégnyilvántartók, valamint jogi képviselők (*procuradores*).

### Bírák és vezető bírák

#### Szervezet

Az igazság a néptől származik, az igazságszolgáltatást az uralkodó nevében a bírói kart alkotó bírák és vezető bírák gyakorolják. Az igazságszolgáltatás kizárólag a bírák feladata, vagyis csak ők hozhatnak ítéleteket és biztosíthatják azok végrehajtását.

A bírák és a vezető bírák az állam más hatalmi ágaitól függetlenek, és kizárólag az alkotmánynak és a törvényeknek vannak alárendelve.

Az igazságszolgáltatási karrier alapjait **az érdem és a képesség alapelvei** képezik. A kiválasztási eljárás objektív és átlátható, egyenlő esélyeket biztosít minden, az előfeltételeknek megfelelő személy számára, aki rendelkezik a szükséges készségekkel, szakmai kompetenciával és képesítéssel a bírói feladatok ellátásához.

A bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény háromfajta szakmai előmeneteli kategóriát fektet le:

- a Legfelsőbb Bíróság bírása (*Magistrado del Tribunal Supremo*),

- vezető bíró (*magistrado*),
- bíró (*juez*).

A legtöbb jelölt a bírói kategóriára jelentkezik. A bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény értelmében a bíróvá válás érdekében a végzett jogász jelölteknek versenyvizsgát kell tenniük, és el kell végezniük egy jogi iskolai (*Escuela Judicial*) képzést.

A jelöltek kisebb számban a vezető bírói és legfelsőbb bírósági bírói úton is beléphetnek a bírói karba.

Végezetül a Legfelsőbb Bíróság bíráit a legalább 15 éves szolgálati idővel – ebből 10 éves vezető bírói tevékenységgel – rendelkező felsőbbbírósági bírák közül nevezi ki a spanyol általános bírói tanács (*Consejo General del Poder Judicial*), míg a legfelsőbb bírósági bírák ötödét a legalább 15 éves tapasztalattal rendelkező, elismert ügyvédek közül nevezik ki.

#### **Funkciók és feladatok**

A bíróságok és a törvényszékek csak olyan ügyekben járnak el, amelyekre nézve a bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény vagy más jogszabály megállapítja hatáskörüket.

A különböző hatáskörökről többet megtudhat a „Spanyol bíróságok” részben.

A bírák és vezető bírák bírói hatalmukat a bírói kar igazságügyi és igazgatási szerveitől függetlenül gyakorolják.

A bírák és a vezető bírák a jogszabályban meghatározott ügyekben és módon polgári és büntetőjogi felelősséggel bírhatnak, valamint a bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény fegyelmi szabályokat is lefektet.

További információkat az [általános bírói tanács](#) honlapján találhat.

## **Ügyészek**

#### **Szervezet**

Az ügyészség (*Ministerio Fiscal*) alkotmányos jelentőségű, jogi személyiséggel rendelkező szerv, amely az igazságszolgáltatáson belül funkcionális autonómiával bír. Feladatait saját szervezetein keresztül látja el, az egységes fellépés és a hierarchikus alárendeltség alapelveinek megfelelően, és minden ügyben a jogszerűség és pártatlanság alapelvei szerint jár el.

A legfőbb ügyész (*Fiscal General del Estado*) az ügyészség vezetője, aki egész Spanyolországban képviseli a szervezetet. Ő adja ki a szükséges utasításokat és instrukciókat az ügyészségre és annak belső munkájára nézve, továbbá felelősségi körébe tartozik az általános irányítás és ellenőrzés.

Az ügyészek olyan köztisztviselők, akiket a jogi egyetemi végzettséggel és a jogi szakvizsgával rendelkezők számára tartott versenyvizsga alapján választanak ki. Szervezeti szempontból a Legfőbb Ügyészség és az autonóm közösségek adott ügyészségei alá tartoznak.

#### **Funkciók és feladatok**

Az 1978. évi spanyol alkotmány 124. cikke kimondja, hogy „a más szervek hatáskörébe utalt feladatok sérelme nélkül, az ügyészség feladata az igazságszolgáltatás működésének elősegítése a jogállamiság, az állampolgárok jogai és a jogszabályok által meghatározott közérdek védelme érdekében, hivatalból vagy az érdekelt felek kérelmére, továbbá a bíróságok függetlenségének védelme és a bíróságok előtt folytatott eljárásokban a társadalmi érdek érvényre juttatása”.

Feladatai közé tartozik:

- a jogszabályokkal összhangban álló, hatékony igazságszolgáltatási funkció ellátásának biztosítása a meghatározott határidőkön belül, a szükséges fellépéseken, fellebbezési eljárásokon és más intézkedéseken keresztül;
- a büntetőeljárásban annak biztosítása, hogy az igazságügyi hatóság megteszi a szükséges elővigyázatossági intézkedéseket és elvégzi a tények megállapításához szükséges nyomozást;
- a jogszabályok által meghatározott polgári eljárásokban való beavatkozás, ha azok kihatással vannak a társadalmi érdekre vagy kiskorúak, fogyatékosok vagy hátrányos helyzetűek érdekeire, amíg a szokásos képviselői mechanizmusok nem biztosíthatók számukra;
- a kiskorúak büntetőjogi felelősségével kapcsolatos ügyekben a vonatkozó jogszabályok által ráruházott feladatok ellátása, a kiskorú legjobb érdekeit szem előtt tartva.

További információkat az [ügyészség](#) honlapján találhat.

#### **Bírósági tisztviselők**

## Szervezet

A bírósági tisztviselők vezető szövet képeznek az igazságügyi igazgatási rendszerben; az Igazságügyi Minisztériumhoz beosztott köztisztviselők, akik saját jogon hatósági minőségben járnak el.

A bírósági tisztviselők jogi végzettséggel rendelkeznek, és – versenyvizsgákat követően – el kell végezniük a Jogi Tanulmányok Központja (*Centro de Estudios Jurídicos*) által szervezett képzést, amelyre a felvételit szintén versenyvizsga képezi.

A bírósági tisztviselők az Igazságügyi Minisztérium és az egyes felsőbbbíróságok hivatalainak (*Secretario de Gobierno*) keretein belül alkotnak hierarchikus szervezeti egységet, és gyakorlatilag a bírakkal azonos összeférhetetlenségi szabályok és tilalmak vonatkoznak rájuk.

## Funkciók és feladatok

Feladatuk ellátása során a bírósági tisztviselőknek biztosítaniuk kell, hogy a felelősségi körükbe tartozó bírói vagy bírósági határozatok végrehajtása megtörténik. Kötelesek mindenkor betartani a jogszerűség és pártatlanság elvét, a bírósági eszközök hitelesítése során az önállóság és a függetlenség elvét, más – jogszabályban meghatározott – feladataik ellátásakor pedig az eljárás egységessége és a hierarchikus alárendeltség elvének megfelelően járnak el.

A bírósági tisztviselők feladata az iratkezelés és nyilvántartás-vezetés. Kötelesek vezetni a bírósági határozatok nyilvántartását, továbbá feladatuk a jogi eljárások gyors megindításának és megfelelő lefolytatásának biztosítása, valamint a bírósági alkalmazottak irányítása. A bírósági tisztviselők felelősek a más szervezetekkel és közigazgatási szervekkel folytatott közreműködésért és együttműködésért, továbbá a bírósági statisztikák készítéséért.

A spanyolországi bírósági alkalmazottakról további információkat a következő linkeken talál:

- [Bírósági tisztviselők \(letrados de administración de justicia\)](#)
- [Eljárási ügynökök \(gestores procesales\)](#)
- [Jogi nyilvántartók \(tramitadores procesales\)](#)
- [Bírósági asszisztensek \(auxilio judicial\)](#)

## A jogi szakmák szervezete

### Ügyvédek

Az ügyvédek olyan független szabadfoglalkozású személyek, akik a társadalom számára szolgáltatást nyújtanak. Nem köztisztviselők; szabad és tisztességes verseny alapján praktizálnak (a spanyol ügyvédekre vonatkozó alapszabály – *Estatuto General de la Abogacía Española* – 1. cikke).

Az ügyvédek szerepe alapvetően a felek minden fajta jogi eljárásban történő irányítása és védelmének ellátása, jogi tanácsadás nyújtása, valamint ügyfeleik képviselése, hacsak ezt jogszabály nem utalja más szakma hatáskörébe.

### Az ügyvédkénti praktizáláshoz egy adott személynek a következőknek kell megfelelnie:

- spanyol állampolgár vagy az Európai Unió egyik tagállamának állampolgára, vagy egy olyan ország állampolgára, amely az 1992. május 2-i, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes fél;
- nagykorú és nem áll fenn ellene az ügyvédkénti tevékenykedésből való kizárási ok;
- képesített ügyvéd vagy spanyol jogi diplomával rendelkezik (olyan esetekben, amelyekre nem vonatkozik az ügyvédi vagy jogi képviselői szakmákról szóló, 2006. október 30-i 30/2006. törvény és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek), vagy egyenértékű külföldi diplomával, amelyet a hatályos szabályok alapján hivatalosan elismertek;
- annak érdekében, hogy Spanyolországban bárhol praktizálhasson, ügyvédi kamarai (*Colegio de Abogados*) tagság szükséges abban a kerületben, ahol kizárólagos vagy elsődleges szakmai székhelye található.

Az ügyvédek az általuk nyújtott szolgáltatásoknak megfelelő **díjat** számolnak fel, amely lehet egyösszegű, óradíj vagy periodikus fizetség. A díj összegéről az ügyfél és az ügyvéd szabadon állapodik meg, feltéve, hogy az nem sérti a szakmai etikai kódexet vagy a tisztességes versenyre vonatkozó szabályokat.

További információkat a [spanyol ügyvédek általános tanácsa](#) honlapján találhat.

## Jogi adatbázisok



- A jogalkotásról: [☞ Hivatalos Állami Közlöny](#).
- Az ítélkezési gyakorlatról: [☞ Jogi Dokumentációs Központ](#).

**Ingyenes-e a fenti adatbázisokhoz a hozzáférés?**

Igen, a hozzáférés ingyenes.

### **Jogi tanácsadók**

Lásd az ügyvédekről szóló részt.

### **Közjegyzők**

#### **Szervezet, funkciók és feladatok**

A közjegyzők két elválaszthatatlan szerepkörrel rendelkeznek: köztisztviselők és jogi szakemberek, akiknek elsődleges közfeladata a jogi eszközök és más bíróságon kívüli iratok hitelesítése; e dokumentumokat a felek akaratának és a jogszabályoknak megfelelően készítik el, ellenőrzik és értelmezik, miközben a feleket azok joghatásairól tájékoztatják.

A közjegyző köztisztviselői szerepköre azt jelenti, hogy az általa hitelesített okiratok (közjegyzői okiratok – *escrituras publicas*; kereskedelmi megállapodások – *pólizas mercantiles*; vagy hitelesített másolatok – *testimonios*) speciális igazságügyi vagy bíróságokon kívüli joghatásokkal járnak, az okirat típusától függően.

A spanyolországi közjegyzők szerepkörének minden aspektusa szigorúan szabályozott (a kinevezést az Igazságügyi Minisztérium végzi; a felvételi versenyvizsgák útján zajlik; a helyek száma korlátozott; az ellentételezés a kormányzat által rögzített díjazás formájában történik; nyugdíj; fegyelmi intézkedések). Az előléptetés szenioritás vagy az Igazságügyi Minisztérium által a közjegyzők részére szervezett versenyvizsgák alapján történik.

A közjegyzővé válásért tett versenyvizsgákon csak végzett jogászok vagy posztgraduális jogi végzettséggel rendelkezők vehetnek részt.

A közjegyzők autonóm közösségenkénti közjegyzői szövetségek (*Colegios Notariales*) tagjai, amelyeket a közjegyzői általános tanács (*Consejo General del Notariado*) szervezete fog át. Ez utóbbi szervre az állam bizonyos szakmai felügyeleti jogköröket ruházott.

A közjegyzők közvetlenül az Igazságügyi Minisztérium alá tartoznak a Nyilvántartók és Közjegyzők Főigazgatósága (*Dirección General de los Registros y del Notariado*) keretében, amely a közjegyzői szolgáltatások ellenőrzéséért és felügyeletéért felel.

További információkat a spanyol közjegyzők általános tanácsa honlapján ([www.notariado.org](http://www.notariado.org)) találhat.

### **Más jogi szakmák**

#### **Nyilvántartók**

Az ingatlan-, cég- és ingó-nyilvántartások bizonyos jogok, jogi eszközök vagy cselekmények közhiteles nyilvántartásaként funkcionálnak, *erga omnes* anyagi hatállyal, amely lehetővé teszi az adatok jogszerűségének, helyességének, teljességének és pontosságának vélelmét. Ez azt jelenti, hogy az ilyen jogok fennállásának bizonyítására semmilyen más biztosítékra (tulajdoni lapokra, kezességre stb.) nincs szükség; ezért ez biztosabb és költséghatékonyabb rendszert biztosít, mivel csak egyszeri regisztrációs díjat jelent, és azonnali, állandó hatással jár.

Az ingatlan-, cég- és ingó-nyilvántartók köztisztviselők, akik az ingatlan-, cég- és ingó-nyilvántartások vezetéséért felelnek Spanyolországban. Köztisztviselők és jogi szakemberek egyszerre: saját felelősségi körükben a jog – különösen a jelzálog-, a cég- és a közigazgatási jog – által rájuk ruházott bizonyos közfeladatokat látnak el; valamint a jelzálogjogról szóló törvény (*Ley Hipotecaria*) értelmében köztisztviselőként a közigazgatási jog által rájuk ruházott hatáskört gyakorolnak.

A felvételükhöz, a helyek számához, az ellentételezéshez, a fegyelmi intézkedésekhez és a nyugdíjhoz kapcsolódó kérdéseket a kormányzat szabályozza. A nyilvántartóvá váláshoz végzett jogászok vagy posztgraduális jogi végzettséggel rendelkezők állami versenyvizsgákon vesznek részt.

Ellentételezésük a kormányzat által rögzített díjazás formájában történik.

Az ingatlan-, cég- és ingó-nyilvántartók testületileg a spanyolországi nyilvántartók nemzeti szövetségéhez tartoznak (*Colegio Nacional de Registradores de España*), amelyre az állam egyes szakmai felügyeleti feladatokat ruházott.



Közvetlenül az Igazságügyi Minisztérium alá tartoznak a Nyilvántartók és Közjegyzők Főigazgatósága (*Dirección General de los Registros y del Notariado*) keretében, amely a nyilvántartások ellenőrzéséért és felügyeletéért felel.

A nyilvántartók a következő feladatokat látják el: a felelősségi körükbe tartozó, nyilvántartásokba való bejegyzésre benyújtott okiratok osztályozása; tanácsadás a nyilvánosság számára a nyilvántartásokhoz kapcsolódó ügyekben, valamint a bevitt információkhoz nyilvános hozzáférés biztosítása; szükség esetén annak ellenőrzése, hogy a hozzáférést kérő személynek fennáll-e erre nézve jogos érdeke, továbbá az érzékeny adatok megfelelő védelme.

További információkat a [spanyolországi nyilvántartók nemzeti szövetsége](#) honlapján találhat.

### Jogi képviselők

A jogi képviselők (*procuradores*) az e célra megadott felhatalmazás alapján a bíróságok előtt képviselik a felek jogait és érdekeit, és biztosítják, hogy a bíróságok és a felek közötti kommunikáció megfelelően hitelesített legyen, továbbá a jogszabályok által előírt bármely más feladatot is ellátnak.

A jogi képviselőként való tevékenység feltételei: jogi képviselői vagy (az ügyvédi vagy bírósági jogi képviselői szakmák gyakorlásáról szóló, 2006. október 30-i 34/2006. törvény értelmében) bírósági jogi képviselői végzettség, a jogi képviselők szövetségénél (*Colegio de Procuradores*) való nyilvántartásba vétel, biztosíték letétbe helyezése, továbbá eskü- vagy fogadalomtétel.

A jogi képviselők a jogi képviselők szövetségének felügyelete alatt állnak, amelynek irányító szerve biztosítja, hogy tagjai megfelelően és hatékonyan látják el feladataikat.

Ellentételezésük az Igazságügyi Minisztérium által előzetesen rögzített díjazás formájában történik.

További információkat a [spanyol jogi képviselők általános tanácsa](#) honlapján találhat.

### Munkajogi és társadalombiztosítási tanácsadók

A munkajogi és társadalombiztosítási tanácsadók (*graduados sociales*) olyan szakértők, akik munkajogi és társadalombiztosítási ügyekben járhatnak el a peres eljárásokban.

Az alacsonyabb és magasabb fokú bíróságok előtti eljárásokban egyaránt részt vehetnek, és fellebbezéseket is benyújthatnak. Ugyanakkor a Legfelsőbb Bíróságra benyújtott fellebbezéshez ügyvéd jelenléte szükséges.

Spanyolországban több mint 25 000 munkajogi és társadalombiztosítási tanácsadó található, akik cégeknek és magánszemélyeknek egyaránt tanácsot adnak.

### Kapcsolódó linkek

[A SPANYOL IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM](#)

[A SPANYOL BÍRÁK ÁLTALÁNOS TANÁCSA](#)

[A SPANYOL ÜGYÉSZSÉG](#)

[A SPANYOLORSZÁGI BÍRÓSÁGI TISZTVISELŐK NEMZETI SZÖVETSÉGE](#)

[A SPANYOL ÜGYVÉDEK ÁLTALÁNOS TANÁCSA](#)

[A SPANYOL JOGI KÉPVISELŐK ÁLTALÁNOS TANÁCSA](#)

[A SPANYOL KÖZJEGYZŐK ÁLTALÁNOS TANÁCSA](#)

[A SPANYOLORSZÁGI NYILVÁNTARTÓK NEMZETI SZÖVETSÉGE](#)

[A SPANYOL TANÁCSADÓK ÁLTALÁNOS TANÁCSA](#)

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 12/03/2019



Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.  
Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [fr](#).

Itt a különböző jogi szakmák áttekintését találja meg.



### A jogi hivatások – bevezetés

#### A bírák

##### Szervezet

Franciaországban a **bírák** (*magistrats*) **hivatásos bírák**, és egyrészt ügyeket tárgyaló **ítélőbírák**, másrészt **az Államügyészségnél** (*ministère public* vagy *parquet*) **tevékenykedő ügyészek**. Az ítélkező bírák gyakori elnevezése „ítélőbíró” (*magistrat du siège*), míg az ügyészségnél tevékenykedő „bírák” az „ügyészek” (*magistrats du parquet*).

**Az ítélőbírák** az eléjük terjesztett **jogvitákban döntenek**; **az ügyészség a társadalom érdekeit képviseli** bírósági eljárásokban, és **vádat emel** a törvény alkalmazásának biztosítása érdekében. A bírói hivatásra irányadó szabályokat a bírói kar jogállásáról szóló organikus törvényt (*loi organique*) kihirdető, 1958. december 22-i 58-1270. sz. törvényerejű rendelet (*ordonnance*) állapítja meg. Egy bíró a pályafutása különböző szakaszaiban ítélőbírává vagy ügyésszé nevezhető ki. Ez a bírói kar egységességének elve (1. cikk), melyet az Alkotmánytanács konkrétan az 1993. augusztus 11-i határozatában erősített meg. Valamennyi bíró a bírói kar tagja; ezt az Alkotmány 66. cikke írja elő az egyéni szabadságjogok védelme érdekében. A bírákra irányadó szabályok azonban bizonyos eltéréseket mutatnak: az ítélőbírákat felsőbb hatóság nem utasíthatja, továbbá elmozdíthatatlanságuk garantált, azaz a beleegyezésük nélkül nem helyezhetők át más tisztségbe.

A bírák többségének **felvétele versenyvizsga útján történik**. Az egyetemi hallgatók számára nyitott első versenyvizsga letételéhez a pályázóknak legalább négy év felsőoktatási képzés (azaz mesterképzés) elvégzését igazoló oklevéllel kell rendelkezniük. A sikeres jelölteket bírósági gyakornokká (*auditeurs de justice*) nevezik ki, ezt követően pedig mindannyian az Országos Bíró- és Ügyészképző Iskola (*École nationale de la magistrature* – ENM) képzésében részesülnek. Van lehetőség a bírói karba való közvetlen bekerülésre is. Az Országos Bíró- és Ügyészképző Iskola képzésének elvégzését követően a bírósági gyakornokokat rendelet (*décret*) útján nevezik ki valamely bírósághoz vagy ügyészséghez.

A **törvényszéki elnökök** és a **bírósági vezetők** fő jogköreik mellett adminisztratív jogköröket is ellátnak, például a tárgyalások ütemezése tekintetében.

2013. január 1-jén **8090 bíró** volt, akik közül 7769-en tevékenykedtek bíróságokon vagy az Államügyészségnél.

#### A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács

A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanácsról (*Conseil supérieur de la magistrature* – CSM) **az Alkotmány 65. cikke** rendelkezik. A 2008. július 23-i alkotmánytörvény módosította a Tanács összetételét és a kinevezésekkel kapcsolatos hatásköreit, továbbá arról rendelkezett, hogy az ügyeket a peres felek terjesszék a Tanács elé. A köztársasági elnök immár nem tagja a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanácsnak.

A Tanács **ítélőbírák tekintetében illetékes testületének** elnöke a Semmítőszék (*Cour de cassation*) első elnöke. A Tanács további tagjai: öt ítélőbíró, egy ügyész, az Államtanács (*Conseil d'État*) egy, az Államtanács által kijelölt tagja, egy ügyvéd (*avocat*),

valamint hat – sem a törvényhozó testülethez, sem a rendes bíróságokhoz, sem a közigazgatási bíróságokhoz nem tartozó – szakképzett személy. A köztársasági elnök, az Alsóház (*Assemblée nationale*) elnöke és a Szenátus elnöke is két-két szakképzett személyt jelöl ki.

A Tanács **ügyészek tekintetében illetékes testületének** elnöke a Semmítőszék mellett működő főügyész (*procureur général*). A Tanács további tagjai: öt ügyész, egy ítéldbíró, valamint a már említett egy Államtanács-tag, egy ügyvéd és hat szakképzett személy.

A Tanács **ítéldbírák tekintetében illetékes testülete** kinevezési javaslatokat tesz a Semmítőszék ítéldbírói tisztségeire, a fellebbviteli bíróságok első elnöki tisztségére és a megyei bíróságok (*tribunaux de grande instance*) elnöki tisztségeire. Más ítéldbírák csak a Tanács **hozzájárulásával** nevezhetők ki.

A Tanács e testülete az ítéldbírák tekintetében illetékes **fegyelmi tanácsként** jár el. Ebben a minőségében tagjai között ott van az ügyészek tekintetében illetékes testületben üléselő ítéldbíró is.

A Tanács ügyészek tekintetében illetékes testülete véleményezi az említett ügyészek kinevezését. < Emellett véleményt nyilvánít az ügyészek tekintetében hozott fegyelmi intézkedésekről. Ebben a minőségében a 65. cikk harmadik bekezdésében említett tagokon kívül szerepel a tagjai között a Tanács ítéldbírák tekintetében illetékes testületében üléselő ügyész is.

## Az Államügyészség

### Szervezet

Az **ügyészeknek** a társadalom érdekében kell eljárniuk, amelyet a törvény alkalmazására irányuló törekvésük során képviselnek.

A Semmítőszék mellett működő, különálló főügyészség (*Office du procureur général*) kivételével a franciaországi ügyészségek „az igazságügyi miniszter felügyelete alatt álló” hierarchikus piramist alkotnak. < A büntetőeljárásról szóló törvénykönyv 30. cikke úgy rendelkezik, hogy az igazságügyi miniszter irányítja a kormány által meghatározott közbírói eljáráspolitikát. A miniszter köteles biztosítani ennek a politikának a következetes alkalmazását az ország egész területén. E célból általános utasításokat adhat az ügyészeknek az általuk folytatott közbírói eljárásokra vonatkozóan.

Minden **megyei bíróság** mellett működik egy ügyészség, amely az **államügyész** (*procureur de la République*) vezetése alatt áll, és amelynek több, neki alárendelt ügyész a tagja. Az államügyész irányítja az ügyészséget, elosztja a feladatokat és a szervezeti egységeket a helyettes ügyészek (*procureurs adjoints*), az alügyészek (*vice-procureurs*) és a segédügyészek (*substituts*) között. Az ügyészséget vezető államügyész a főügyész felügyelete és irányítása alatt jár el.

E **hierarchikus szervezet** ellenére az ügyészség **oszthatatlan egységnek** minősül: a segédügyésznek nem kell felhatalmazást szereznie a felettesétől ahhoz, hogy eljárhasson, és minden cselekedete az Államügyészség egészére nézve kötelező.

### Szerep és jogkörök

Az ügyészség **jogkörei** alapvetően a **büntetőjog** érvényesítésével kapcsolatosak: **vizsgálatokat** folytat, és végrehajtja vagy végrehajtatja a bűnüldözéshez szükséges valamennyi intézkedést. Az ügyészség a belátása szerint dönt arról, hogy milyen intézkedésre kerüljön sor büntetőügyekben, például előzetes vizsgálatot indíthat (*ouverture d'une information judiciaire*), az ügyet ítéldbíró elé utalhatja (*renvoi devant une juridiction de jugement*), vagy megszüntetheti az eljárást (*classement sans suite*). Jelen kell lennie a bírósági tárgyaláson; a részt vevő ügyész szabadon tehet olyan szóbeli észrevételeket (a tényállásra, a vádlott személyére és az ítéletre vonatkozóan), amelyekkel megítélése szerint a leginkább hozzájárul az igazságszolgáltatás megfelelő működéséhez. Az ügyészség az ítéletek érvényesítéséről is gondoskodik.

Az ügyészség felelős a veszélyeztetett **kiskorúak védelméért**, és rendelkezik bizonyos polgári jogi jogkörökkel (például a magánszemélyek születési, házasságkötési és halotti anyakönyvében szereplő családi állapota tekintetében), közigazgatási jogi jogkörökkel (az italmérések, az időszaki sajtótermékek vagy a direkt marketing tekintetében), valamint kereskedelmi jogi jogkörökkel is (például egyes fizetésképtelenségi eljárások tekintetében).

Az ítéldbírák szerepét és jogköreit a rendes bíróságokról szóló oldal fejt ki.

### Nem hivatásos bírák (*juges non professionnels*)

#### A helyi bíróságok bírái

A helyi bíróságok bíráit (*juges de proximité*) az igazságszolgáltatási rendszer kereteiről és tervezéséről szóló – a 2005. január 26-i 2005–47. sz. törvénnyel felváltott – 2002. szeptember 9-i törvény (*loi d'orientation et de justice*) vezette be; e bírakat a Legfelsőbb

Igazságszolgáltatási Tanács hozzájárulásával, rendelet (*décret*) útján nevezik ki hét évre, tisztségük nem újítható meg. Néhány fenntartástól eltekintve a rájuk vonatkozó feltételekre a fent említett, 1958. december 2-i 58–1270. sz. törvényerejű rendelet (*ordonnance*) az irányadó.

**A helyi bíróságok bírái a rendes bíróságok bíráinak** egyes **jogköreit** is ellátják. **Polgári ügyekben** a legfeljebb 4000 EUR értékű, személyeket vagy ingóságokat érintő keresetek tárgyában illetékesek, a kerületi bíróságra (*tribunal d'instance*) ruházott hatáskörök kivételével. **Büntetőügyekben** az első négy rendbeli szabálysértések körébe tartozó kisebb szabálysértések tárgyalásában illetékesek, a közepesen súlyos bűncselekményekkel foglalkozó büntetőbíróság (*tribunal correctionnel*) ülésein ülökként való részvételre, valamint az ügyészség és a vádlott által tárgyalás nélkül elfogadott büntetések (*compositions pénales*) jóváhagyására rendelkeznek hatáskörrel.

2013. január 1-jén 452 ilyen bírósági volt.

#### **A munkaügyi bírák**

A munkaügyi bíróságot (*les conseillers prud'hommes*) **ötévente** választják. A bíróságot a munkáltatókat és munkavállalókat a mezőgazdaság, az ipar, a kereskedelem, a vezetés és különböző tevékenységek területén képviselő választótestületek választják meg közös jelöltlista és elsőbbségi szavazás nélküli, arányos képviselő mellett. A jelölteknek francia állampolgársággal kell rendelkezniük, be kell tölteniük legalább a 21. életévüket, és polgári jogaik tekintetében nem vonatkozhat rájuk tilalom, közügyektől való eltiltás vagy megfosztás.

Választásra jogosult valamennyi, legalább 16. életévét betöltött, szakmai tevékenységet folytató, illetve tanulószervezetes gyakorlati képzésre irányuló szerződéssel rendelkező személy, illetve nem önszántából munkanélküli személy.

#### **A társadalombiztosítással kapcsolatos ügyek bíróságainak ülnökei**

A társadalombiztosítással kapcsolatos ügyek bíróságainak (*tribunaux des affaires de la sécurité sociale*) ülnökeit a területen illetékes fellebbviteli bíróság első elnöke nevezi ki **három évre** az ifjúságért, a sportért és a társadalmi kohézióért felelős regionális igazgató által benyújtott listáról, amelyet a leginkább reprezentatív szakmai szervezetek kinevezési javaslatai alapján állítanak össze.

#### **A munkaképtelenséggel kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bíróságok ülnökei**

**A munkaképtelenséggel kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bíróságok** (*tribunaux du contentieux de l'incapacité*) ülnökeit a területen illetékes fellebbviteli bíróság első elnöke nevezi ki **három évre** az ifjúságért, a sportért és a társadalmi kohézióért felelős regionális igazgató által benyújtott listáról, amelyet a leginkább reprezentatív szakmai szervezetek kinevezési javaslatai alapján állítanak össze.

#### **Fiatalkorúak bíróságának ülnökei**

A fiatalkorúak bíróságának (*tribunaux pour enfants*) ülnökeit az igazságügyi miniszter nevezi ki négy évre. Az ülnököket a gyermekjólét területe iránt elkötelezett és kompetens személyek közül választják ki; a fiatalkorúak egyes bíróságain foglalkoztatott ülnököket a fellebbviteli bíróság első elnöke által benyújtott jelöltlistáról választják.

#### **A földhaszonbérletek paritásos bíróságának ülnökei**

A földhaszonbérletek paritásos bíróságának (*tribunaux paritaires des baux ruraux*) ülnökei között egyenlő létszámban vannak olyan tulajdonosok, akik emellett nem haszonbérlet, valamint olyan haszonbérlet, akik emellett nem tulajdonosok; őket társaik választják a választási listák összeállításáért felelős bizottság által összeállított és a megyei prefektus által véglegesített jelöltlistáról.

#### **A kereskedelmi bíróságok bírái**

A kereskedelmi bíróságok (*tribunaux de commerce*) bírái – más néven: meghatalmazott bírák (*juges consulaires*) – más kereskedők által választott, a posztra **önként jelentkező kereskedők**.

Választásuk a kereskedelmi törvénykönyv L. 7231 L. 72314. és R. 7231 R. 72331. cikkében megállapított kétszakaszos választási eljárás keretében történik.

A második szakaszban az elektorok gyakorló bírák, egykori bírák és a kereskedők meghatalmazottai.000 A kereskedők meghatalmazottai (*délégués consulaires*) maguk is kereskedők, őket öt évre választják kizárólag azért, hogy megválasszák a kereskedelmi bíróságok bíráit.

A bírakat először két évre, azt követően pedig négy évre választják. Egy bíró legfeljebb négy egymást követő ciklusban tölthet be tisztséget. Az a bíró, aki négy egymást követő ciklusban töltötte be a tisztséget, ezt követően egy évig nem választható meg.

A kereskedelmi bíróságok megüresedett álláshelyeinek betöltésére évente, október első felében tartanak választást.

## Bírósági jegyzők

A bírósági jegyző (*greffier*) **eljárásjogi szakember**. A bírósági okiratok kidolgozásában segíti a bírót, és a törvény által meghatározott esetekben felel a bírósági okiratok hitelesítéséért és igazolásáért, azok semmisségének terhe mellett.

A bírósági jegyző a bíró közeli munkatársa, akinek segítséget nyújt az ügyek tárgyalásra való előkészítésében, valamint az okiratok felkutatásában. A bírósági jegyző fogadhatja a nagyközönséget és tájékoztathatja a nyilvánosságot, emellett szakoktatást is elláthat az Országos Jegyzőképző Iskolában (*école nationale des greffes*).

A bírósági jegyző a **feladatköreinek** túlnyomó részét a **bíróságok különböző hivatalaiban** látja el. A bíróság méretétől és szervezetétől függően a bírósági jegyző - hivatalvezetőként, helyettesként vagy osztályvezetőként - vezetői felelősségi körökkel is felruházható.

## Ügyvédek

Az ügyvédek (*avocats*) az igazságszolgáltatást segítő személyeknek minősülnek, akik szabad és független hivatást gyakorolnak. Az ügyvédekre irányadó szabályokat az egyes bírói és jogi hivatások reformjáról szóló, 1971. december 31-i 71-1130. sz. törvény (*loi*), valamint az ügyvédi hivatás szervezetéről szóló, 1991. november 27-i 91-1197. sz. rendelet (*décret*) állapítja meg. Az 1971. évi törvényt módosító, 1990. december 31-i 90-1259. sz. törvény és annak végrehajtási rendeletei a meglévő ügyvédi (*avocat*) és a jogi tanácsadói (*conseil juridique*) hivatás összevonásával létrehozták az új ügyvédi (*avocat*) hivatást.

Mindennapi tevékenységük során az ügyvédek tanácsot adnak ügyfeleiknek és képviselik őket.

Az 1971. december 31-i törvény 4. cikkének (1) bekezdése értelmében az ügyvédek gyakorlatilag monopóliumhelyzetben vannak a felek segítése és képviselése, a bíróságok, valamint bármilyen jellegű igazságügyi, illetve fegyelmi szerv előtti eljárás és védelem tekintetében.

Nincs országos ügyvédi kamara, mivel az ügyvédek valamennyi kamara megfelelő képviselőt meg kívánják tartani.

Franciaország kontinentális és tengerentúli területein 161 kamara (*barreaux*) létezik, melyek mindegyike egy megyei bírósághoz (*tribunal de grande instance*) tartozik, és mindegyik kamarát egy elnök (*bâtonnier*) vezeti és egy igazságszolgáltatási tanács (*conseil de l'ordre*) igazgatja; az igazságszolgáltatási tanácsnak az a feladata, hogy foglalkozzon a hivatás gyakorlását érintő valamennyi kérdéssel, továbbá az, hogy felügyelje az ügyvédek kötelezettségeinek betartását és jogaik védelmét.

Az 1990. december 31-i törvény (15. cikke) által létrehozott Ügyvédi Kamarák Országos Tanácsa (*Conseil national des barreaux – CNB*) jogi személyiséggel rendelkező közhasznú intézmény (*établissement d'utilité publique*); az a feladata, hogy ellássa az ügyvédi hivatás hatóságok előtti képviselőt, és törekedjen a hivatásra vonatkozó szabályok és szokások összehangolásának biztosítására.

Az Ügyvédi Kamarák Országos Tanácsának van egy honlapja, ahol bárki ingyenesen hozzáférhet a hivatás szervezetére vonatkozó információkhoz, a hivatást érintő aktuális kérdésekhez, valamint a francia ügyvédi kamarai tagsággal rendelkező valamennyi ügyvédet tartalmazó névjegyzékhez. A nagyobb kamarák többségének van saját – ingyenes és bárki számára hozzáférhető – honlapja; címük az Ügyvédi Kamarák Országos Tanácsának honlapján található névjegyzékben szerepel.

A két franciaországi legfelsőbb bíróság – az Államtanács és a Semmítőszék – ügyvédei külön hivatást alkotnak: ők köztisztviselők, akiket az igazságügyi miniszter nevez ki hivatalukba, és kizárólag ők biztosítják a felek legfelsőbb bíróságok előtti képviselőt, amikor az kötelező. A legfelsőbb bíróságok ügyvédeire irányadó szabályokat alapvetően az Államtanács és a Semmítőszék ügyvédi kamaráját létrehozó, 1817. szeptember 10-i törvényerejű rendelet (*ordonnance*), a hivatásba való bejutás feltételeiről szóló, 1991. október 28-i 91-1125. sz. rendelet (*décret*), valamint a hivatásra irányadó fegyelmi szabályokról szóló, 2002. január 11-i 2202-76. sz. rendelet (*décret*) határozza meg.

Egy 1814. július 10-i törvényerejű rendelet (*ordonnance*) a legfelsőbb bíróságoknál tevékenykedő ügyvédek számát hatvan főben állapította meg. Egy 2009. április 22-i rendelet (*décret*) azonban immár lehetővé teszi az igazságügyi miniszter számára, hogy – az igazságszolgáltatás megfelelő működése miatt, és különösen a legfelsőbb bíróságok ügyterhelésében bekövetkezett változásokra tekintettel – új ügyvédi tisztségeket hozzon létre a legfelsőbb bíróságokon.

A legfelsőbb bíróságok ügyvédei különálló ügyvédi kamarát alkotnak, amelynek élén egy elnök áll, akit a 11 tagból álló kamarai tanács segít. Ez a testület felel a szakmai fegyelem biztosításáért és képviseli a hivatást.

További információk az [Államtanács és a Semmítőszék Ügyvédi Kamarájának](#) internetes honlapján található.

#### Létezik-e adatbázis ezen a területen?

Létezik egy olyan adatbázis, amelyet az Ügyvédi Kamarák Országos Tanácsa tart fenn **az összes franciaországi ügyvédi kamara névjegyzékében szereplő ügyvédek jegyzéke** alapján.

#### Ingyenes-e az információkhoz való hozzáférés?

Az [Ügyvédi Kamarák Országos Tanácsa](#) internetes honlapján található adatbázishoz való hozzáférés ingyenes.

### Közjegyzők

#### Szervezet

A közjegyző **közhivatalnok**, akit az igazságügyi miniszter rendelet (*arrêté*) útján nevez ki. A közjegyzők mindazonáltal önfoglalkoztató, független szakmát gyakoroló szakemberekként tevékenykednek. A hivatásra irányadó szabályokat elsősorban a – közjegyzői hivatás szervezetére vonatkozó – (a francia forradalmi naptár keltezése szerinti) XI. évi szelek hónap 25. napján született törvény (*loi*), az 1945. november 2-i 45-2590. sz. törvényerejű rendelet (*ordonnance*), az 1945. december 19-i 45-0117 sz. rendelet (*décret*), a közjegyzői szakképzésről és a közjegyzői hivatáshoz való hozzáférésről szóló, 1973. július 5-i 73-609. sz. rendelet (*décret*), valamint a közjegyzők díjazásának megállapításáról szóló, 1978. március 8-i 78-262. sz. rendelet (*décret*) állapítja meg.

A hivatás **megyei közjegyzői kamarákba**, valamint regionális szintű **tanácsokba** szerveződik, amelyek a hatáskörükbe tartozó közjegyzők szabályozásáért és fegyelmi ügyeiért felelnek. A hivatás nemzeti hatóságok előtti képviseletét a **Közjegyzők Legfelsőbb Tanácsa** (*Conseil supérieur du notariat*) látja el.

A Közjegyzők Legfelsőbb Tanácsa a hatóságok előtti képviseleti szerepén kívül a különböző regionális tanácshoz tartozó közjegyzők közötti szakmai jellegű viták megelőzésének és megoldásának feladatát is ellátja. A [Közjegyzők Legfelsőbb Tanácsa](#) ingyenes internetes honlappal rendelkezik, amely ismerteti a hivatás főbb jellemzőit, és tartalmazza **a megyei és regionális kamarákhoz illetve tanácsokhoz tartozó közjegyzők névjegyzékét**.

#### Szerep és jogkörök

A közjegyzők **közjegyzői okiratokat állíthatnak ki, amelyek a későbbiekben bírósági ítélet nélkül is végrehajthatóak**.

Az okiratok szövegezésével összefüggésben illetve attól függetlenül feladatuk a magánszemélyek és vállalkozások részére biztosított **tanácsadás**, továbbá fő tevékenységük mellett részt vehetnek **a vagyonkezelési és az ingatlanügyletekben**.

### Más jogi hivatások

#### Bírósági végrehajtók

A bírósági végrehajtó (*huissier de justice*) közhivatalnok, akit az igazságügyi miniszter rendelet (*arrêté*) útján nevez ki. A végrehajtók mindazonáltal önfoglalkoztató, független szakmát gyakoroló szakemberekként tevékenykednek. A szakmára irányadó szabályokat elsősorban az 1923. december 27-i törvény (*loi*), az 1945. november 2-i 45-2592. sz. törvényerejű rendelet (*ordonnance*), az 1956. február 29-i 56-222. sz. rendelet (*décret*), valamint az 1975. augusztus 14-i 75-770. sz. rendelet (*décret*) állapítja meg.

Kizárólag ők jogosultak kézbesíteni az eljárási okiratokat és végrehajtani a bírósági határozatokat, valamint a végrehajtható határozatokat vagy intézkedéseket. Ezen túlmenően – a bíróságok megbízásából vagy magánszemélyek kérésére tényállást is felvehetnek. Fő tevékenységük mellett közvetítőként, vagyonkezelőként és biztosítási ügynökként is eljárhatnak, amennyiben erről előzetesen értesítik a regionális végrehajtói kamarájukat és a területen illetékes fellebbviteli bíróságnál működő főügyészt (*procureur général*).

A hatáskörükbe tartozó polgári és kereskedelmi ügyekben a végrehajtók az 1996. december 12-i 96-1080. sz. rendeletben (*décret*) meghatározott mértékű illetményben részesülnek.

A hivatást a megyei és regionális kamarák képviselik az egyes fellebbviteli bíróságok földrajzi illetékességi területén. A hivatás egészét a hatóságok előtt egy országos kamara képviseli, amely rendezi a kamarák közötti, valamint a különböző regionális kamarához tartozó végrehajtók közötti jogvitákat. A [Végrehajtók Országos Kamarája](#) ingyenes honlappal rendelkezik, amely ismerteti a hivatás főbb jellemzőit és tartalmazza **a végrehajtók névjegyzékét**.

#### A bíróság munkáját segítő egyéb tisztviselők

A **kereskedelmi bíróságok jegyzői** (*greffiers de tribunaux de commerce*) olyan közhivatalnokok, akiknek elsődleges feladata a kereskedelmi bíróságok tagjainak segítése a tárgyalásokon, valamint a bíróság elnökének segítése a hatáskörébe tartozó valamennyi feladat ellátása során. Ők kezelik a bírósági nyilvántartást, valamint gondoskodnak a cégnyilvántartás (*registre du commerce et des sociétés* – RCS), valamint a bírósági nyilvántartások és ügyiratok megfelelő karbantartásáról. Hiteles másolatokat állítanak ki, felelősek a bírósági pecsét elhelyezéséért, őrzik a hivatalhoz eljuttatott pénzt, továbbá megszövegezik a hivatal okiratait és hatáskörükbe tartozó hivatalos okiratokat.

A hivatást a kereskedelmi törvénykönyv L.741-1–R.741-1. cikke szabályozza.

A hivatás hatóságok előtti képviseletét a **Kereskedelmi Bíróságok Jegyzőinek Országos Tanácsa** (*Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce* – CNGTC) látja el. Ez a testület jogi személyiséggel rendelkező közhasznú intézmény (*établissement d'utilité publique*), amely a hivatás közös érdekeinek képviseletéért felel. A testület megszervezi a jegyzők és a hivatali személyzet alap- és folyamatos továbbképzését, a szakvizsgákat, megkönnyíti a szakmai gyakorlatok hozzáférhetőségét és biztosítja azok nyomon követését. A [Kereskedelmi Bíróságok Jegyzőinek Országos Tanácsa](#) honlapja további információkkal szolgál ezekről a kérdésekről.

### Jogi tanácsadók / vállalati jogtanácsosok

A **jogi tanácsadói** (*conseil juridique*) szakmát az 1990. december 31-i 90-1259. sz. törvény egyesítette az ügyvédi (*avocat*) hivatással.

**Azokra a jogászokra** (*juristes*), akik nem folytatnak független ügyvédi (*avocat*) tevékenységet, hanem vállalati jogtanácsosként **tevékenykednek**, nem vonatkozik külön szakmai szabályozás.

### Kapcsolódó linkek

[Jogi hivatások](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 21/10/2013

### Jogászai hivatások - Horvátország



Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.  
Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [hr](#).



### Jogászok a bíróságokon

**Bírák** (*suci*; egyes számban: *sudac*).

Képesítési követelmények: Jogi egyetemi diploma vagy mesterfokozat, valamint sikeres horvátországi jogi szakvizsga.



Bíróvá horvát állampolgárságú személyek nevezhetők ki.

Az igazságügyi tisztviselők állami képzési intézeténél (*Državna škola za pravosudne dužnosnike*) diplomát szerző személy bíróvá nevezhető ki szabálysértési bíróságra (*prekršajni Sud*), városi bíróságra (*općinski sudovi*) kereskedelmi bíróságra (*trgovački sud*) vagy közigazgatási bíróságra (*upravni Sud*).

Az a személy, aki igazságügyi tisztviselőként legalább 8 évet dolgozott, bíróvá nevezhető ki megyei bíróságra (*županijski sud*), a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Szabálysértési Bíróságára (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*), a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Kereskedelmi Bíróságára (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*) valamint a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságára (*Visoki a Horvát Köztársaság upravni sud Republike Hrvatske*).

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságára (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*) történő bírói kinevezés előfeltétele, hogy a jelölt előzőleg legalább 15 éven át igazságügyi tisztviselői, ügyvédi, közjegyzői vagy jogi tárgyat oktató egyetemi tanári munkakörben dolgozott (ez utóbbi esetben releváns szakmai tapasztalatként a sikeres szakvizsgát követő időszak vehető figyelembe), vagy a jelölt komoly szakmai hírnévvel és horvátországi jogi szakvizsgával rendelkező ügyvéd, aki legalább 20 év szakmai tapasztalattal rendelkezik, és egy adott szakterületen végzett kimagasló szakmai és tudományos munkája révén bizonyította képességeit.

[☞ A bíróságokról szóló törvény \(\*Zakon o sudovima\*\)](#)

[☞ Az Országos Bírói Tanácsról szóló törvény \(\*Zakon o državnom sudbenom vijeću\*\)](#)

[☞ A bírák és egyéb igazságügyi tisztviselők javadalmazásáról szóló törvény \(\*Zakon o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika\*\)](#)

### **Bírósági alkalmazottak**

A szakmai, adminisztratív, és technikai feladatok ellátásához szükséges szakmai, kiegészítő és technikai bírósági alkalmazottak létszámát az igazságügyi miniszter határozza meg.

A bírósági állami alkalmazottak és kiegészítő személyzet alkalmazásával, javadalmazásával és a munkaviszonnyal összefüggő egyéb jogaival, kötelezettségeivel, felelősségével, valamint a szakmai kötelezettségszegésből eredő felelősségével kapcsolatos kérdéseket az állami alkalmazottakra és a kiegészítő alkalmazottakra vonatkozó rendeletek, és az általános munkajogi rendeletek szabályozzák.

Megüresedő bírósági állásokat kizárólag az Igazságügy minisztérium jóváhagyásával lehet betölteni.

Amennyiben a bírósági alkalmazottak és a kiegészítő alkalmazottak felvétele során ügyelni kell arra, hogy megfelelően képviseltetve legyenek a különböző nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek.

A bírósági alkalmazottak és a kiegészítő alkalmazottak képzésére vonatkozó követelményeket, a bírósági gyakorlatot, a megfelelő szakirányú jogi szakvizsgára való jelentkezés feltételeit, a szakvizsga tartalmát és lebonyolításának módját, valamint az egyéb vonatkozó kérdéseket igazságügyi miniszteri rendeletek szabályozzák.

A bírósági személyzet az igazságügyi miniszter határozatával, a szolgálati érdekekkel összhangban más bíróságra helyezhető át. A bíróságokon bírósági tanácsosok (*sudski savjetnici*; egyes számban: *sudski savjetnik*) és bírósági főtanácsosok (egyes számban: *viši sudski savjetnici*; egyes számban: *viši sudski savjetnik*) működhetnek.

Bírósági tanácsosként olyan személy működhet, aki jogi egyetemi végzettséggel és jogi szakvizsgával rendelkezik.

Bírósági főtanácsossá vagy a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságán működő bírósági tanácsossá olyan személy nevezhető ki, aki jogi egyetemi végzettséggel és horvátországi jogi szakvizsgával rendelkezik, és legalább két éven át bírósági tanácsosi, igazságügyi tisztviselői, ügyvédi vagy közjegyzői munkakörben dolgozott, vagy olyan személy, aki a jogi szakvizsga letételét követően legalább öt éven át más területen jogi munkakörben dolgozott.

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságán működő bírósági főtanácsossá olyan személy nevezhető ki, aki legalább négy éven át bírósági tanácsosi, igazságügyi tisztviselői, ügyvédi vagy közjegyzői munkakörben dolgozott, vagy olyan személy, aki a jogi szakvizsga letételét követően legalább 10 éven át más területen jogi munkakörben dolgozott.

### **A bírósági tanácsos és bírósági főtanácsos jogköre**

A bírósági tanácsos és bírósági főtanácsos részt vesz a bírósági tárgyalásokon, valamint jogosult bizonyos bírósági eljárások önálló lefolytatására, bizonyítékok értékelésére és tényállás megállapítására.

Az említett eljárások alapján a bírósági tanácsos vagy bírósági főtanácsos határozattervezetet készít a bíróság elnöke által az ügyben kijelölt eljáró bíró számára, aki a tervezet alapján meghozza határozatát, amelyet a bíró felhatalmazása alapján a bírósági tanácsos vagy a bírósági főtanácsos hirdet ki.

Ha a bíró nem ért egyet a bírósági tanácsos vagy a bírósági főtanácsos által elkészített határozattervezettel, maga jár el az ügyben.

A bíróságokról szóló törvény irányadó rendelkezései szerint a bírósági tanácsos vagy a bírósági főtanácsos az alábbi ügyekben jogosult eljárni és határozattervezetet javasolni:

1. polgári jogi jogviták keretében legfeljebb 100 000.00 HRK összegű pénzkövetelés vagy kártérítés megfizetésével kapcsolatos ügyekben, valamint olyan kereskedelmi jogviták esetében, ahol a követelés összege legfeljebb 500 000.00 HRK,
2. kollektív szerződésből eredő munkaügyi jogvitákban,
3. azokban a közigazgatási jogvitákban, ahol a kereset precedens értékű ügyben hozott jogerős bírósági ítélet alapján hozott határozat ellen, vagy közjogi intézmény aktusa vagy mulasztása ellen irányul, valamint azokban a közigazgatási jogvitákban, ahol az ügyben szerelő összeg a 100 000.00 HRK-t nem haladja meg.
4. a végrehajtási eljárásban,
5. örökléssel kapcsolatos eljárásokban,
6. az ingatlan-nyilvántartási eljárásban,
7. a szabálysértési eljárásban,
8. a nemperes eljárásokban, a működési engedély visszavonásával, közös tulajdon megszüntetésével, telekhatár megállapításával kapcsolatos, valamint a családjogi törvény (*Obiteljski zakon*) hatálya alá tartozó eljárások kivételével,
9. a nyilvántartásba vételi eljárásokban,
10. a rövidített fizetéseképtelenségi eljárásban,
11. a bírósági eljárás költségeivel összefüggésben.

Bírósági tanácsos vagy bírósági főtanácsos különösen olyan eljárásokban járhat el és hozhat határozatot, amelyek vonatkozásában külön jogszabály így rendelkezik.

Másodfokú eljárásban és rendkívüli jogorvoslati eljárásban a bírósági tanácsos vagy bírósági főtanácsos beszámol az ügy előrehaladtáról és határozattervezetet készít.

#### **Bírósági fogalmazók (*sudački vježbenici*; egyes sz.: *sudački vježbenik*)**

Az Igazságügyi Minisztérium évente dönt a bírósági fogalmazói álláshelyek számáról a bíróságok számára elkülönített költségvetési források mértékére tekintettel.

A bírósági fogalmazók felvételének feltételeit, a felvétel módját, valamint a fogalmazói idő hosszát és a fogalmazói munkakör tartalmát külön törvény szabályozza.

#### **Szakértők (*stručni suradnici*; egyes számban: *stručni suradnik*)**

A bíróságokon alkalmazásban állhatnak olyan személyek is, akik megfelelő szakmai képzettséggel vagy egyetemi alapszintű vagy posztgraduális végzettséggel, valamint a szükséges mértékű munkatapasztalattal rendelkeznek a gyógypedagógia, szociológia, oktatás, közgazdaságtan, számvitel területén, pénzügyi vagy egyéb releváns területen.

A szakértők és szakértői asszisztensek (*stručni pomoćnici*; egyes számban: *stručni pomoćnik*) a bírákat segítik olyan ügyekben, amelyek különleges szakértelmet igényelnek.

#### **Bírósági ülnökök (*suci porotnici*; egyes számban: *sudac porotnik*)**

Ülnökké az nevezhető ki, aki nagykorú horvát állampolgár, és alkalmas ilyen tisztség betöltésére.

A bírósági ülnököket négy éves időtartamra nevezik ki, amely annak lejártakor meghosszabbítható.

Amennyiben az ülnök hivatali idejének lejártakor új ülnök kinevezésére nem kerül sor, az ülnök továbbra is ellátja feladatait mindaddig, amíg a kinevezésre sor kerül.

A fővárosi és megyei bíróságokon működő ülnököket a megyei közgyűlés (*županijska skupština*) – vagy, Zágráb esetében a Zágráb városi közgyűlés (*Gradska skupština Grada Zagreba*) – nevezi ki a fővárosi vagy városi közgyűlés, a szakszervezetek, a munkáltatói szövetségek, és a Gazdasági Kamara által előzetesen betervezett ajánlások alapján.

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságán működő ülnököket a horvát parlament nevezi ki az igazságügyi miniszter javaslata alapján oly módon, hogy a határozathozatal során valamennyi megye képviseltetve legyen.

A bírósági ülnökök kinevezését megelőzően az érintett bíróság elnökének jóvá kell hagynia a a jelöltek személyét.

#### **A bíróság adminisztratív igazgatója (*ravnatelj sudske uprave*)**

Azon a bíróságon, ahol 40-nél több bíró dolgozik, adminisztratív igazgatót lehet kinevezni.

A megyei bíróságok illetékességi területén működő több, különböző fokú bíróságnak, ha bírói létszámuk együttesen meghaladja a 40 főt, közös adminisztratív igazgatója lehet, aki e bíróságok vonatkozásában lát el feladatokat. A közös adminisztratív igazgatóval rendelkező bíróságok megállapodást kötnek a feladatok közösen történő ellátásáról, amelyért az adminisztratív igazgató felelős.

Az adminisztratív igazgató felelős az alább felsorolt szakértői, adminisztratív, technikai és egyéb bírósági feladatok megfelelő és határidőn belüli teljesítéséért:

- a bíróság épületének, helyiségeinek és felszerelésének karbantartása, valamint beruházások,
- az éves közbeszerzési terv kidolgozásának szervezése és koordinálása a törvénnyel és a bíróság szükségleteivel összhangban,
- felelősség a közbeszerzési eljárások lefolytatásáért,
- az anyaggazdálkodási és pénzügyi műveletek nyomon követése valamint irodai és kiegészítő technikai feladatok ellátása,
- a bíróság költségvetési és saját forrásai felhasználásának végrehajtása és nyomon követése,
- részvétel a bíróság vezetősége által indított projektek előkészítésében és végrehajtásában, és az ilyen projektek végrehajtásának felügyelete,
- a bírósági számítógépes rendszer megfelelő működésének biztosítása és az azért való felelősség,
- annak biztosítása, hogy a bíróság munkájára vonatkozó statisztikák megfelelően és időben készüljenek el,
- együttműködés a helyi és regionális önkormányzatokkal az új felszerelések beszerzése valamint a különleges bírósági tevékenységek forrásainak biztosítása terén,
- a bíróság elnöke által rábízott egyéb feladatok ellátása.

Az adminisztratív igazgató a munkája tekintetében a bíróság elnökének tartozik beszámolási kötelezettséggel.

Adminisztratív igazgatóvá olyan személy nevezhető ki, aki jogi vagy közgazdasági egyetemi diplomával, valamint pénzügyi és szervezési téren megfelelő szakmai tapasztalattal rendelkezik.

#### **Bírósági hivatalvezető (*tajnik suda*)**

Azon a bíróságon, ahol 15-nél több bíró dolgozik, hivatalvezetőt lehet kinevezni. A bírósági hivatalvezető segíti a bíróság elnökét az adminisztratív bírósági feladatok ellátásában. Bírósági hivatalvezetővé jogi egyetemi diplomával rendelkező személy nevezhető ki.

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságára, a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Kereskedelmi Bíróságára, a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságára és a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Szabálysértési Bíróságára bírósági hivatalvezetőnek olyan személy nevezhető ki, aki megfelel az adott bíróságon a bírósági főtanácsossá történő kinevezés feltételeinek.

A bírósági hivatalvezető felelős az alább felsorolt szakértői, irodai, és egyéb technikai feladatok megfelelő és határidőn belüli teljesítéséért:

- a bírósági tisztviselők és a kiegészítő személyzet munkájának szervezése és a munkájukért való felelősség,
- a bírósági tisztviselők és a kiegészítő személyzet képzésének figyelemmel kísérése és tervezése, valamint a dolgozók teljesítményének felügyelete,
- a bíróság elnökének jóváhagyásával a bírósági tisztviselők és kiegészítő személyzet feladatkörére vonatkozó döntések hozatala,
- az elnök felhatalmazása alapján a felek által a bíróság munkájával kapcsolatban benyújtott kérelmek és panaszok elbírálása,

- a bíróság vezetőségének felelősségébe tartozó olyan egyéb feladatok ellátása, amelyek elvégzésével a bíróság elnöke megbízta,
- külön jogszabályban meghatározott egyéb feladatok ellátása.

A bírósági hivatalvezető a munkája tekintetében a bíróság elnökének tartozik beszámolási kötelezettséggel.

#### **A bírósági szóvivő (*glasnogovornik suda*)**

Minden bíróságnak saját szóvivője van.

A bírósági szóvivő bíró, bírósági tanácsos vagy olyan személy lehet, akit erre a feladatra a bíróság elnöke az éves munkaprogramban kijelölt.

A megyei bíróság elnöke kijelölhet egy megyei bírósági bírót a szóvivői feladatok ellátására e bíróságon, és az annak illetékességi területén található városi bíróságokon. Helyettes szóvivő is kijelölhető.

A bírósági szóvivő tájékoztatást ad a bíróság munkájáról a bíróságokról szóló törvény, a bírósági eljárásról szóló törvény (*Sudski poslovnik*), valamint az információszabadságról szóló törvény (*Zakon o pravu na pristup informacijama*) rendelkezéseivel összhangban.

#### **Ügyészek (*državni odvjetnici*; egyes számban: *državni odvjetnik*)**

Képesítési követelmények: Jogi egyetemi diploma vagy mesterfokozat, valamint sikeres horvátországi jogi szakvizsga.

Az ügyész felelős az ügyészség (*državno odvjetništvo*) hatáskörébe tartozó feladatok ellátásáért, és annak nevében jár el.

Az ügyészség önálló és független igazságügyi hatóság, amely jogosult és köteles a bűncselekmények és egyéb büntetendő cselekmények elkövetői elleni fellépésre, a Horvát Köztársaság nemzeti vagyonának védelmét szolgáló jogi eszközök használatára, valamint jogorvoslati lehetőségek alkalmazására az Alkotmány és a jogszabályok védelme érdekében.

Az ügyészség a hatáskörét az Alkotmány, a jogszabályok, a Horvát Köztársaság jogrendjének részét képező nemzetközi egyezmények alapján, és más, az Alkotmánnyal, nemzetközi szerződéssel, vagy a Horvát Köztársaság törvényeivel összhangban elfogadott egyéb rendelkezések alapján gyakorolja.

A Horvát Köztársaság Ügyészségének hatásköre a Horvát Köztársaság egész területére kiterjed. Egy vagy több városi bíróság illetékességi területén városi ügyészségek (*općinska državna odvjetništva*; egyes számban: *općinsko državno odvjetništvo*), a megyei vagy a kereskedelmi bíróságok illetékességi területén pedig megyei ügyészségek (*županijska državna odvjetništva*; egyes számban: *županijsko državno odvjetništvo*) működnek.

## **A HORVÁT KÖZTÁRSASÁG ÜGYÉSZSÉGE**

### **A KORRUPCIÓ ÉS**

#### **A SZERVEZETT BŰNÖZÉS MEGELŐZÉSÉÉRT FELELŐS HIVATAL (*URED ZA SUZBIJANJE KORUPCIJE I ORGANIZIRANOG KRIMINALITETA*) (USKOK)**

#### **MEGYEI ÜGYÉSZSÉGEK (15)**

#### **VÁROSI ÜGYÉSZSÉGEK (33)**

#### **A HORVÁT KÖZTÁRSASÁG ÜGYÉSZSÉGE**

Gajeva 30a, 10 000 Zagreb

<http://www.dorh.hr/>

A Horvát Köztársaság főügyésze (*glavni državni odvjetnik*)

tel.: +385 1 459 18 88

fax: +385 1 459 18 54

email: [✉ tajnistvo.dorh@dorh.hr](mailto:tajnistvo.dorh@dorh.hr)

Büntetőjogi osztály (*kazneni odjel*)

tel.: +385 1 459 18 00

fax: +385 1 459 18 05

e-mail: [✉ tajnistvo.kazneni@dorh.hr](mailto:tajnistvo.kazneni@dorh.hr)

Polgári és közigazgatási ügyek osztálya (*građansko upravni odjel*)

tel.: +385 1 459 18 61

fax: +385 1 459 19 12

e-mail: [✉ tajnistvo.gradjanski@dorh.hr](mailto:tajnistvo.gradjanski@dorh.hr)

Városi ügyészségek

Megyei ügyészségek

✉ [Az ügyészségről szóló törvény \(Zakon o državnom odvjetništvu\)](#)

✉ [\(Az ügyészségek illetékességi területéről és székhelyéről szóló törvény \(Zakon o područjima i sjedištima državnih odvjetništava\)](#)

*Az ügyészségek illetékességi területéről és székhelyéről szóló, módosított törvény, amely racionalizálja a városi ügyészségek hálózatát, 2015. április 1-jén lép hatályba.*

✉ [A korrupció és a szervezett bűnözés megelőzéséért felelős hivatal \(Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta\)](#)

**Ügyvédek (odvjetnici, egyes számban: odvjetnik)**

Képesítési követelmények: Jogi egyetemi diploma vagy mesterfokozat, valamint sikeres horvátországi jogi szakvizsga.

Az ügyvédi hivatás független jogi tanácsadást biztosító szolgáltatás természetes és jogi személyek részére annak érdekében, hogy azok gyakorolhassák és megvédhessék jogaikat és jogos érdekeiket. A jogi szakmát a jogi szakmáról szóló törvény (*Zakon o odvjetništvu*) szabályozza.

A jogi szakma autonómiája és függetlensége azáltal biztosított, hogy a szabadfoglalkozású ügyvédek hivatásukat önállóan és függetlenül gyakorolják. Az ügyvédek a Horvát Ügyvédi Kamara (*Hrvatska odvjetnička komora*) tagjai, amely a Horvát Köztársaság területén működő ügyvédek autonóm és független szakmai szervezete.

Ügyvédi foglalkozás gyakorlásának szervezeti egységei lehetnek az ügyvédi irodák (*odvjetnički ured*), a közös ügyvédi irodák (*zajednički odvjetnički ured*) vagy az ügyvédi cégek (*odvjetničko društvo*), az utóbbi esetben közjogi kereskedelmi társaság (*javno trgovačko društvo*) vagy korlátolt felelősségű társaság (*društvo s ograničenom odgovornošću*) formájában. Az ügyvédek az ügyvédi szolgáltatásnyújtást foglalkozásként végzik, és más foglalkozásuk nem lehet.

Az ügyvédek kötelezően tagjai a Horvát Ügyvédi Kamarának, amely jogi személyiséggel rendelkező, önálló és független szervezet. A Horvát Ügyvédi Kamara a Horvát Köztársaság területén működő valamennyi ügyvédet egységesen képviseli. A Kamara szervei a közgyűlés (*Skupština*), az igazgatótanács (*Upravni odbor*), a végrehajtási bizottság (*Izvršni odbor*), az elnök (*Predsjednik*), valamint a Kamara alapszabályában meghatározott más szervezetek.

Ügyvédek bármilyen típusú jogi segítséget nyújthatnak, különösen az alábbiak terén:

- jogi tanácsadás,
- dokumentumok (szerződések, végrendeletek, nyilatkozatokat stb.) tervezeteinek megírása, keresetlevelek, panaszok, indítványok, kérelmek, rendkívüli jogorvoslati kérelmek és más beadványok elkészítése,
- ügyfelek képviselése.

Az ügyvéd praktizálhat önállóan, vagy közös ügyvédi iroda vagy ügyvédi cég keretében.

Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, jogi segítségnyújtásra hivatásszerűen csak ügyvéd jogosult. A Horvát Köztársaság egyetemeken jogi tárgyat oktató egyetemi tanárok és egyetemi docensek (*docenti*) jogosultak díjazás ellenében jogi tanácsot és véleményt adni. Ez azonban nem terjed ki dokumentumok (szerződések, végrendeletek, nyilatkozatokat stb.) tervezeteinek megírására, vagy keresetlevelek, panaszok, indítványok, kérelmek, rendkívüli jogorvoslati kérelmek és más beadványok elkészítésére. Az említett személyek nem jogosultak más természetű jogi segítséget nyújtani, és ilyen szándékukról nyilvántartásba vétel céljából kötelesek tájékoztatni Horvát Ügyvédi Kamarát.

A Horvát Köztársaság területén történő ügyvédi működésre való jogosultság az ügyvédi névjegyzékbe való felvétellel és az ügyvédi eskü letételével nyílik meg. Az egyes személyek ügyvédi névjegyzékbe való felvételéről szóló egyedi határozatokat a Horvát Ügyvédi Kamara hozza meg.

Horvát Ügyvédi Kamara

Koturaška 53/II, 10 000 Zagreb

tel.: +385 1 6165 200

fax: +385 1 6170 686

✉ [hok-cba@hok-cba.hr](mailto:hok-cba@hok-cba.hr)

✉ <http://www.hok-cba.hr/>

✉ [A jogi szakmákról szóló törvény](#)

### **Közjegyzők (javni bilježnici, egyes számban: javni bilježnik)**

Képesítési követelmények: Jogi egyetemi diploma vagy mesterfokozat, valamint sikeres horvátországi közjegyzői jogi szakvizsga.

A közjegyzők ügyfélképviseletet nem látnak el, hanem az ügyfelek megbízása alapján tapasztalt szakértőként járnak el. Céljuk, hogy segítséget nyújtsanak ügyfeleik részére annak érdekében, hogy azok a lehető leghatékonyabban intézzék az ügyeiket, és elkerülhessék a hosszú és költséges pereskedést. Ezenkívül működésük pártatlan, mivel a jogbiztonság védelme érdekében, nem pedig egy adott ügyfél érdekeinek képviseletében járnak el, és hivatalos feladataik ellátását nem tagadhatják meg, kivéve, ha erre érvényes indokuk van. A tevékenységük során tudomásukra jutott információkat kötelesek bizalmasan kezelni.

A közjegyzői szolgáltatás magában foglalja jogot keletkeztető jogügyletekre, nyilatkozatokra és tényekre vonatkozó közokiratok hiteles készítését és kiadását, magánokiratok hitelesítését, iratok, pénz, és értéktárgyak közjegyzői letétbe vételét más személy vagy illetékes szerv részére történő átadásuk céljából, valamint törvényben megállapított esetekben bíróság vagy más állami szerv utasítása alapján bizonyos eljárások lefolytatását. A közjegyzői tevékenység, mint közérdekű szolgáltatás szervezetét és működését a közjegyzőkről szóló törvény (*Zakon o javnom bilježništvu*) szabályozza.

A közjegyzői szolgáltatásokat a közbizalommal felruházott közjegyzők önálló és független szakmai tevékenység keretében nyújtják. A közjegyzőket az igazságügyi miniszter nevezi ki. Kinevezésük szerinti illetékességi területen belül a közjegyzők székhelyét az igazságügyi minisztérium jelöli ki, területi hatáskörük pedig megfelel azon városi bíróság törvényben meghatározott illetékességi területének, ahol bejegyzett székhelyük található. A közjegyző bíróság vagy más állami szerv előtt, nemperes eljárásban akkor jogosult ügyfelek képviseletére, ha az adott eljárás közvetlenül kapcsolódik valamely általa készített dokumentumhoz. Ilyen esetben a közjegyzőre az ügyvéd jogai és kötelezettségei irányadók.

A Horvát Köztársaságban a közjegyzők kötelező jelleggel a Horvát Közjegyzői Kamara (*Hrvatska javnobilježnička komora*) tagjai. A Kamara székhelye Zágrábban található. A Kamara rendeltetése a közjegyzők jóhírnevének és tekintélyének megvédése, jogaik és érdekeik védelme, valamint a közjegyzők jogaira, kötelezettségeire és felelősségére vonatkozó határozatok meghozatala. A Kamara szervei a közgyűlés (*Skupština*), az igazgatótanács (*Upravni odbor*), és az elnök (*Predsjednik*).

A közjegyzők munkáját az Igazságügyi Minisztérium és a Kamara ellenőrzi.

Horvát Közjegyzői Kamara

Radnička cesta 34/II, 10 000 Zagreb

tel.: +385 1 4556 566

fax: +385 1 4551 544

e-mail: ✉ [hjk@hjk.hr](mailto:hjk@hjk.hr)

✉ <http://www.hjk.hr/Uredi>

✉ [A közjegyzőkről szóló törvény \(Zakon o javnom bilježništvu\)](#)

✉ [A közjegyzői díjakról szóló törvény \(Zakon o javnobilježničkim pristojbama\)](#)

### **Jogászok az országos, helyi és regionális hatóságoknál**

Képesítési követelmények: Jogi egyetemi diploma vagy mesterfokozat, valamint sikeres horvátországi jogi szakvizsga (abban az esetben, ha munkáltatói képviseletet látnak el).

Az országos hatóságoknál dolgozó köztisztviselők helyzetét a köztisztviselőkről szóló törvény (*Zakon o državnim službenicima*), a helyi és regionális hatóságoknál dolgozó tisztviselők (az ügyvédek is ideértve) helyzetét pedig a helyi és regionális önkormányzatokról szóló törvény (*Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi*) szabályozza.

### **Jogászok a kereskedelmi vállalatoknál**

Képesítési követelmények: Jogi egyetemi diploma vagy mesterfokozat, valamint sikeres horvátországi jogi szakvizsga (abban az esetben, ha munkáltatói képviseletet látnak el).

A kereskedelmi vállalatoknál dolgozó jogászok munkaviszonyukból eredően jogosultak az érintett vállalat meghatalmazott képviselőként történő képviseletére bármely hatóság előtt és bármely jogviszonyt érintően, például polgári jogi eljárásban,

szereződéskötéseknél, munkajogi kérdésekben, ingatlannal és személyek jogállásával kapcsolatos ügyekben, szabálysértési és büntetőeljárásokban, stb. Az üzleti szférában dolgozó jogászok törvényben meghatározott feltételekkel jogosultak a nemzeti ügyvédi szakvizsga letételére.

A Horvát Köztársaságban a kereskedelmi vállalatoknál dolgozó jogászoknak nincs kamarai képviselője. Ezért a kereskedelmi vállalatoknál dolgozó jogászok egy része tagja olyan civil társadalmi szervezeteknek, amelyek azzal a céllal jöttek létre, hogy ellássák a kereskedelmi vállalatoknál dolgozó jogászok érdekképviselését, és magas szintű szakmai továbbképzést biztosítsanak számukra.

A Horvát Köztársaság területén kereskedelmi vállalatoknál dolgozó jogászok helyzetére külön jogszabályok nem vonatkoznak.

## Tudományos intézményeknél és az egyetemeken dolgozó jogászok

Képesítési követelmények: Jogi egyetemi diploma vagy mesterfokozat, valamint sikeres horvátországi jogi szakvizsga (abban az esetben, ha munkáltatói képviselést látnak el).

Az egyetemeken, vagy tudományos vagy oktatási szakmákban dolgozó jogászokra vonatkozó képesítési követelmények: Az érintett személynek jogi egyetemi diplomával, mesterfokozattal, vagy doktori fokozattal kell rendelkezniük, tudományos, vagy akadémiai fórum előtt nyilvános prezentációt kellett tartaniuk az érintett területhez tartozó témában, és tudományos vagy egyetemi publikációkkal kell rendelkezniük.

## Országos Bírói Tanács (*Državno sudbeno vijeće*)

Az **Országos Bírói Tanács** autonóm és független szerv, amely biztosítja a bírói kar függetlenségét és önállóságát a Horvát Köztársaságban. A Bírói Tanács önállóan, az Alkotmány és a jogszabályok alapján határoz a bírák és a bírósági elnökök kinevezése, előléptetése, áthelyezése, felmentése és fegyelmi felelőssége tárgyában, a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bírósága elnökének kivételével. A Legfelsőbb Bíróság elnökének kinevezéséről és felmentéséről a horvát Országgyűlés határoz Horvátország elnökének javaslatára, a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának általános bírói tanácsa (*Opća sjednica*) valamint a horvát Országgyűlés illetékes bizottsága véleményének megismerését követően. A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnökét négy évre választják meg.

Az Országos Bírói Tanács 11 tagból áll, akik közül hét bíró, kettő jogi tárgyat oktató egyetemi tanár, kettő pedig parlamenti képviselő, egyikük az ellenzék soraiból.

 [Az Országos Bírói Tanácsról szóló törvény \(\*Zakon o državnom sudbenom vijeću\*\)](#)

## Országos Ügyészi Tanács (*Državno odvjetničko vijeće*)

Az Országos Ügyészi Tanács nevezi ki és menti fel az ügyészeket, valamint határoz fegyelmi felelősségük tárgyában, a Horvát Köztársaság legfőbb ügyészenek és helyetteseinek kivételével. A Horvát Köztársaság legfőbb ügyészét a horvát Országgyűlés nevezi ki négyéves időtartamra a Horvát Köztársaság kormányának javaslata alapján, és a horvát Országgyűlés illetékes bizottsága véleményének megismerését követően.

Az Országos Ügyészi Tanács 11 tagból áll, akik közül hét helyettes ügyész, kettő jogi tárgyat oktató egyetemi tanár, kettő pedig parlamenti képviselő, egyikük az ellenzék soraiból.

---

**E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.**

Utolsó frissítés: 09/09/2016

### Jogászai hivatások - Olaszország



Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.  
Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [it](#).

---

**Ez az oldal az olaszországi jogi szakmákról nyújt áttekintést.**

---





## Jogi szakmák – bevezetés

Olaszországban a főbb jogi szakmák a következők: a *magistrato* (beleértve a bíró [*giudice*] és az ügyész [*ministro pubblico*] szerepköröket), valamint az ügyvéd és a közjegyző.

### Bírák és az ügyészség

Az Alkotmány rögzíti, hogy a bírák és az ügyészek milyen módon látják el az **igazságszolgáltatási funkciókat**.

#### Bírák

Az igazságszolgáltatás a nép nevében történik. A bírák csak a törvénynek vannak alárendelve. **(Az Alkotmány 101. cikke).**

A bírósági rendszerről szóló törvények állapítják meg és szabályozzák a bírói feladatok végrehajtásának módját.

Nem hozhatók létre „rendkívüli” vagy „különbíróságok”, csak a rendes bíróságokhoz kapcsolt külön részlegek. A törvény meghatározza, hogy a nyilvánosság hogyan és mikor vehet részt közvetlenül az igazságszolgáltatásban.

A bírói helyek betöltése nyilvános pályázati eljárásban történik. Egy adott rendes bíró feladatainak ellátására azonban tiszteletbeli bírák is kinevezhetők.

#### Autonómia és függetlenség

A bíróság **autonóm szervezet**, amely független a kormány minden egyéb ágazatától **(az Alkotmány 104. cikke)**.

Ezt a függetlenséget a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács (*Consiglio Superiore della Magistratura*) tartja fenn, amely a bírósági szervezethez kapcsolódó feladatokat (kinevezés, ügyek kiosztása és átruházása, előléptetések és fegyelmi intézkedések) ellátó önkormányzati testület (az Alkotmány 105. cikke).

A bírák közötti egyetlen különbség a munkájuk jellegéből fakad.

Kinevezésük határozatlan időre szól; felmentésük vagy felfüggesztésük pedig csak a *Consiglio Superiore della Magistratura* erre vonatkozó – a bírósági szervezetről szóló törvények figyelembevételével hozott – határozata és a törvényben foglalt garanciák alapján, az érintett bíró beleegyezésével lehetséges.

## Ügyészek

### Szervezet

Az Alkotmány a **függetlenség és az autonómia** elvét az ügyészség esetében is rögzíti **(107. cikk)**.

Az Alkotmány 112. cikke meghatározza a büntetőjogi igény kötelező érvényesítésének elvét: amint az illetékes ügyész bűncselekményről szerez tudomást, köteles a nyomozást lefolytatni, és a nyomozás eredményeit a megfelelő kérelemmel együtt a bíróság elé terjeszteni elbírálásra. A büntetőeljárás megindításának kötelezettsége nemcsak a feladatellátás során jelentkező ügyészségi függetlenség biztosításához járul hozzá, hanem egyúttal alapjául szolgál az állampolgárok törvény előtti egyenlőségének is.

Az ügyészségek a Semmítőszék, a fellebbviteli bíróságok, a rendes bíróságok és a fiatalkorúak bíróságai mellett működnek.

### Feladat- és hatáskörök

Az ügyészség minden **büntetőeljárásban** részt vesz és az **állam** nevében jár el. Ha a törvény így rendelkezik, az ügyészség polgári eljárásban is részt vehet (így például bizonyos családjogi vitákban, cselekvőképtelen személyeket érintő ügyekben stb.)

## A jogi szakmák szervezete: ügyvédek és közjegyzők

### Ügyvédek

Az ügyvéd olyan független szakember, aki az ügyfelét – aki lehet magánszemély, vállalkozás vagy kormányzati szerv – polgári, büntetőjogi vagy közigazgatási bíróság előtt képviseli, illetve segítséget nyújt számára.



Az ügyvéd az ügyfél képviseletére vonatkozó megállapodás alapján látja el ügyfele védelmét, díj ellenében.

Minden egyes bíróság mellett működik egy helyi ügyvédekből álló tanács (*Consiglio dell'ordine*).

Nemzeti szinten működő szervezetük a Nemzeti Ügyvédi Kamara (*Consiglio Nazionale Forense*).

A 2012. december 31-i 247. számú törvény a joggyakorlásra vonatkozó új rendelkezéseket vezetett be.

### Közjegyzők

A közjegyző olyan  **szellemi szabadfoglalkozású** személy, aki  **közfeladatot** lát el: feladata a jelenlétében aláírt okiratok hitelesítése.

A közjegyzői szakmát a közjegyzőkről és a közjegyzői okiratokról szóló, 1913. február 16-i 89. számú törvény szabályozza.

Nemzeti szintű szervezetük a Nemzeti Közjegyzői Tanács (*Consiglio Nazionale del Notariato*).

---

**E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.**

Utolsó frissítés: 02/10/2017

## Jogászai hivatások - Ciprus



Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [el](#).



## A jogi szakmák – bevezetés

### Az ügyvédi szakma – Bevezetés

A Ciprusi Köztársaságban (Κυπριακή Δημοκρατία) az ügyvédi szakmát a többször módosított ügyvédi törvény (Ο περί Δικηγόρων Νόμος) 2. fejezetének különböző rendelkezései szabályozzák.

Az ügyvédi törvény rendelkezései értelmében az lehet ügyvéd, aki:

- jogi diplomával vagy a Jogi Tanács (Νομικό Συμβούλιο) által elismert képesítéssel rendelkezik;

- egy év szakmai gyakorlatot szerzett olyan ügyvédi irodánál, ahol az adott időpontban legalább egy ügyvéd már legalább öt éve dolgozott;
- sikeresen letette a Jogi Tanács által szervezett vagy felügyelt vizsgákat.

#### **Más, kapcsolódó szakmák**

Cipruson nincsenek olyan kapcsolódó szakmák, mint például a közjegyzői szakma. A jogi cselekményekkel kapcsolatos valamennyi ügy jogi ügy, és azokkal a vonatkozó jogszabályok értelmében csak a Ciprusi Ügyvédi Kamara (Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος) tagjai foglalkozhatnak. A nyugdíjba vonult ügyvédek belső jogi tanácsadóként a működő ügyvédi irodákban és egyéb szervezeteknél is folytathatják tevékenységüket.

Az a szakma, amely esetleg kapcsolódó szakmának tekinthető, a jogi asszisztensek (δικηγορικοί υπάλληλοι) szakmája, amelyre külön szabályozás vonatkozik. Jogi asszisztens az lehet, aki középfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, folyamatosan legalább hat hónapig dolgozott ügyvédi irodában, erkölcsileg feddhetetlen, és kérelmet nyújt be azon körzeti bíróság hivatalához, amelynek körzetében az öt foglalkoztató ügyvédi iroda található.

#### **Az ügyészek (Δημόσιοι Κατηγοροί)**

##### **Szervezet**

##### **Általános leírás**

Az „állam jogi képviselője” feladatának betöltése mellett a Köztársaság Legfőbb Ügyésze (Γενικός Εισαγγελέας) egyben a Jogi Hivatal (Νομική Υπηρεσία) elnöke és az Ügyészség (Υπευθύνου της Υπηρεσίας Διαχείρισης Ποινικών Υποθέσεων) vezetője is.

A legfőbb ügyész elnökletével működő Jogi Hivatal személyi állományát ügyvédek alkotják; némelyikük szakterülete a büntetőjog, és a büntetőbíróságok hatáskörébe tartozó ügyekkel foglalkoznak. A legfőbb ügyészt minden úgryról tájékoztatják, ő pedig iránymutatásokat ad ki.

A Jogi Hivatal tagjain kívül a Ciprusi rendőrség (Αστυνομική Δύναμη Κύπρου) jogi diplomával és ügyvédi képesítéssel rendelkező tagjai is járnak el közvándlóként. Noha e személyek rendőrtisztek, a közvándló minőségben történő eljárásuk alatt a legfőbb ügyésznek kötelesek beszámolni és neki tartoznak felelősséggel. Az e személyek által végzett munkával kapcsolatban a legfőbb ügyész ugyanazokkal a hatáskörökkel rendelkezik, mint a Jogi Hivatal tisztviselőinek munkája tekintetében.

A legfőbb ügyész – kivételes esetben – meghatározott ügyek vitelével kiemelkedő tudású ügyvédek is megbízhat.

#### **Az ügyészek szerepe és kötelezettségei**

A büntetőügyekben eljáró körzeti bíróságok mellett az ügyészi szolgálatot (Κατηγορούσα Αρχή) a rendőrségek nyomozási osztályán dolgozó ügyvédek (jogászok) látják el, noha ez természetesen nem zárja ki annak lehetőségét, hogy e munka elvégzésére bizonyos esetekben a Jogi Hivatal valamely tagját utasítsák. A büntetőbíróságok mellett az ügyészi szolgálatot a Jogi Hivatal ügyvédei látják el. Függetlenül attól, hogy az ügyészi hatásköröket ki gyakorolja, mindannyian a legfőbb ügyész irányítása alá tartoznak, aki bármely ügybe bármikor beavatkozhat, és adott esetben megszüntetheti a büntetőeljárást.

A Jogi Hivatal vezetője a legfőbb ügyész, munkáját a legfőbb ügyész helyettese (Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας) segíti; őket követik az államügyészek (Εισαγγελείς της Δημοκρατίας), a főügyészek (Ανώτεροι Δικηγόροι της Δημοκρατίας) és az ügyészek (Δικηγόροι της Δημοκρατίας). Az egyik államügyész vezeti a Büntetőjogi Osztályt (Τμήμα Ποινικού Δικαίου), amely szintén a legfőbb ügyésznek tartozik beszámolási kötelezettséggel.

A tárgyalások szóbeli meghallgatás formájában zajlanak. Az ügyészi szolgálat előterjeszti bizonyítékait, majd az általa meghallgatott tanúkhöz először az ügyészi szolgálat, utána az eljárásban részt vevő esetleges többi fél, végül ismét az ügyészi szolgálat intézhet kérdéseket. Ha az ügyészi szolgálat mindegyik tanút meghallgatta, a bíróság eldönti, hogy az ügyészség által szolgáltatott bizonyítékok elégségesek-e az ítélet meghozatalához. Ha igen, akkor a vádlottat felhívják, hogy nyilatkozzon a vádakról, és a bíróság tájékoztatja, hogy kérheti saját tanúinak a meghallgatását, és eskü alatt maga is vallomást tehet, mely esetben az ügyészi szolgálat mind a vádlott tanúinak, mind a vádlottnak kérdéseket tesz fel. A vádlott eskü nélkül is tehet vallomást, ez esetben az ügyészi szolgálat nem tesz fel kérdéseket.

A bíróság a tárgyalás végén ítéletet hoz. Felmentő ítélet esetén a vádlottat szabadon engedik. A vádlott elítélése esetén a védelem kérheti a büntetés csökkentését, a bíróság pedig az eljárás végén meghozza a megfelelő ítéletet.

#### **Bírák**

##### **Szervezet**

A ciprusi bíróságok szervezete nagyon egyszerű.

### **Legfelsőbb Bíróság (Ανώτατο Δικαστήριο)**

A Legfelsőbb Bíróságot a bíróságok igazgatásáról szóló 1964. évi törvény (Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμος του 1964) [1964. évi 33. sz. törvény] rendelkezései (vegyes rendelkezések) alapján hozták létre, miután a Legfelsőbb Bíróság elnökének és a Legfelsőbb Alkotmánybíróság (Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο) elnökének lemondása következtében a két bíróság lényegében megszűnt, mivel a Török Közösség képviselői nem jelentek meg a különböző állami szervek ülésein és nem járultak hozzá a szükséges döntések meghozatalához.

A Legfelsőbb Bíróság tagjait a Ciprusi Köztársaság elnöke nevezi ki. A Legfelsőbb Bíróságnak jelenleg 13 tagja van, egyikük a bíróság elnöke. A Legfelsőbb Bíróság tagjává az nevezhető ki, aki erkölcsileg feddhetetlen, és legalább 12 évig kiemelkedő szolgálatot teljesített a jogi szakmában.

### **Büntetőbíróságok (Κακουργιοδικεία)**

A büntetőbíróság a Köztársaság elsődleges, büntetőügyekkel foglalkozó elsőfokú bírósága, amely három bíróból (az elnökből, egy körzeti bírósági felsőbíróból és egy körzeti bírósági bíróból) áll. A büntetőbíróság tagjait a Legfelsőbb Bíróság nevezi ki két évre, a körzeti bírósági elnökök, körzeti bírósági felsőbírák és körzeti bírósági bírák közül.

### **Körzeti bíróságok (Επαρχιακά Δικαστήρια)**

A Ciprusi Köztársaság minden egyes tartományában működő körzeti bíróságok korlátlan hatáskörrel járnak el, kivéve természetesen azokat az ügyeket, amelyek a Legfelsőbb Bíróság és az alább említett szakosított bíróságok hatáskörébe tartoznak. A körzeti bírósági bírák közé tartoznak a körzeti bíróságok elnökei, a körzeti bíróságok felsőbírái és a körzeti bíróságok bírái. A körzeti bíróságok bíráit a Legfelsőbb Bíróság nevezi ki, helyezi át és lépteti elő.

### **Családjogi bíróságok (Οικογενειακά Δικαστήρια)**

A családjogi bíróságokról szóló törvény (Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμος) (1990. évi 23. sz. törvény) alapján létrehozott családjogi bíróságokat három tag (az elnök és két ülnök) alkotja, akik mindegyike rendelkezik jogi képzettséggel, és kinevezése előtt eredményes jogi munkát végzett.

### **Bérleti jogviták bírósága (Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων)**

Ez a szakosított bíróság három tagból, az elnökből és két ülnökből áll. A bíróság elnöke olyan jogász lehet, aki legalább annyi éven keresztül végzett eredményes jogi munkát, mint amennyi a körzeti bíróságba történő kinevezéshez szükséges.

### **Munkaügyi bíróság (Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών)**

A bérleti jogviták bíróságához hasonlóan a munkaügyi bíróság is három tagból, az elnökből és két ülnökből áll. Az elnök olyan jogász lehet, aki bírónak történt kinevezését megelőzően 5 évig dolgozott a gyakorlatban.

### **Katonai bíróság (Στρατιωτικό Ποινικό Δικαστήριο)**

Az utolsó szakosított bíróság a katonai bíróság, amelynek elnöke olyan elismert jogász lehet, aki kinevezése időpontjában megfelel a körzeti bírósági bírónak történő kinevezéshez teljesítendő követelményeknek. A katonai bíróság elnöke legalább ezredesi rendfokozatú, hivatásos katonatiszt lehet. A katonai bíróság ülnökei a hadsereg hivatásos állományú tagjai lehetnek.

### **Bíróságok jegyzéke (Ευρετήριο)**

A Legfelsőbb Bíróság honlapján megtalálható a bíróságok jegyzéke, amely általános információkat tartalmaz a ciprusi bíróságokról.

### **Szerepük és kötelezettségeik**

#### **Legfelsőbb Bíróság**

A Legfelsőbb Bíróság másodfokon elbírálja a Ciprusi Köztársaság alacsonyabb szintű bíróságainak ítéletei ellen benyújtott fellebbezéseket, bizonyos ügyekben pedig – például közigazgatási jogi és haditengerészeti ügyekben – első fokon jár el. Ezenkívül certiorari (felsőbírói utasítás alsóbb fokúhoz az akták átkérésére), mandamus (hivatalos funkció ellátásának kikényszerítése) és egyéb végzéseket is kibocsát, továbbá felügyeli a Ciprusi Köztársaság valamennyi alacsonyabb szintű bíróságát azok zavartalanul működésének biztosítása érdekében, valamint fegyelmi jogkör gyakorol a bírák felett.

#### **Büntetőbíróságok**

Egyes nagyon súlyos bűncselekmények kivételével első fokon mindegyik büntetőbíróság elbíráhatja a büntető törvénykönyv (Ποινικός Κώδικας) vagy más törvény hatálya alá tartozó összes olyan bűncselekményt, amelyet a Köztársaság határain belül vagy az idegen felségterületek ciprusi részeiben ciprusi állampolgár követett el vagy ciprusi sértett sérelmére követtek el, vagy amelyet bármely egyéb országban akkor követtek el, amikor a terhelt a Köztársaságot szolgálta, vagy amelyet a Köztársaság területén tartózkodó hajón vagy repülőgépen, vagy a törvény által szabályozott más helyen és körülmények között követtek el.

### **Körzeti bíróságok**

Az elnök által vezetett körzeti bíróságok első fokon az illetékességükbe tartozó valamennyi ügyet elbírálják.

Bizonyos kivételektől eltekintve mindegyik körzeti bírósági felsőbbbíró vagy körzeti bíró jogosult elbírálni minden olyan pert, amelyben a pertárgy vagy a per tárgyát képező különbözet értéke nem haladja meg az 500 000,- EUR értéket (körzeti bírósági felsőbbbírák esetén), illetve 100 000,- EUR értéket (körzeti bírósági bírák esetén).

A körzeti bíróságok büntetőjogi hatásköre minden olyan bűncselekményre kiterjed, amelyet a bíróság körzetének határain belül követtek el, és amely a törvény értelmében legfeljebb ötévi szabadságvesztéssel vagy 50 000,- EUR összegű pénzbüntetéssel büntethető, és/vagy amely esetében a bíróság legfeljebb 6 000,- EUR összegű kártérítést ítélhet meg a sértett számára.

A körzeti bíróságok által hozott valamennyi ítélet ellen – polgári és büntetőügyekben is – korlátozás nélkül fellebbezni lehet a Legfelsőbb Bírósághoz.

### **Szakosított bíróságok**

A családjogi bíróságok hatásköre szinte valamennyi házassági jogvitára kiterjed. A bérleti jogviták bíróságának hatásköre a bérleti díj szabályozásának hatálya alá tartozó épületekkel kapcsolatos jogvitákra korlátozódik. A munkaügyi bíróság hatásköre csak a munkáltató és a munkavállaló közötti viszonyokra, különösen a tisztességtelen elbocsátás miatt indított perekre terjed ki. A katonai bíróság azon büntetőügyek elbírálására rendelkezik hatáskörrel, amelyekben a Nemzeti Gárda (Εθνική Φρουρά) tagjai érintettek, vagy amelyek tárgya a Nemzeti Gárdára vonatkozó jogszabályok megsértése.

A fenti bíróságok által hozott valamennyi ítélet ellen fellebbezni lehet a Legfelsőbb Bírósághoz.

### **A jogi szakmák szervezete: Ügyvédek (Δικηγόροι)**

A jogi szolgáltatások nyújtásának a Ciprusi Köztársaságban van egy általánosan kötelező rendszere, és az ilyen szolgáltatásokat nyújtó valamennyi személy ügyvédnek minősül, függetlenül attól, hogy melyik országban folytatta tanulmányait, és hogy jogi tanulmányai végén milyen egyetemi diplomát szerzett.

Az interneten természetesen elérhető a jogászok névsora, amelyhez az ügyvédek és a bírák ingyenesen, az állampolgárok pedig díjfizetés ellenében férhetnek hozzá.

### **Jogi adatbázisok**

A [leginety](#) törvényeket, rendeleteket és bírósági határozatokat is tartalmaz, és az ügyvédek, bírák és kormányzati tisztviselők számára ingyen hozzáférhető. Más személyek díjfizetés ellenében férhetnek hozzá az oldalhoz. A [cylaw](#) bírósági ítéleteket tartalmaz, és mindenki ingyenesen hozzáférhet.

### **Ügyvédek (Νομικοί Σύμβουλοι)**

Az ügyvédek általánosan kötelező rendszer szerint végzik a munkájukat.

### **Közjegyzők (Συμβολαιογράφοι)**

A közjegyzői szakma Cipruson ismeretlen. A máshol rendszerint közjegyzők által végzett munkát Cipruson ügyvédek végzik.

### **Más jogi szakmák**

A Ciprusi Köztársaságban a következő szakmák kapcsolódnak a jogi hivatáshoz.

### **Bírósági titkárok (Πρωτοκολλητές)**

A bírósági titkárokat a Legfelsőbb Bíróság nevezi ki; ők olyan bírósági tisztviselők, akik rendszerint ügyvédek, és jogi szakmai gyakorlattal rendelkeznek. A bírósági titkárok különleges feladatait a vonatkozó törvény határozza meg. A legmagasabb rangú bírósági titkár a Legfelsőbb Bíróság által kinevezett titkár, aki általános felügyeleti jogkört gyakorol a bírósági személyzet felett.

### **Végrehajtók**

A végrehajtóknak két típusa van: magánvégrehajtók, akiknek hatásköre különböző bírósági iratok kézbesítésére korlátozódik, és a bíróság állományába tartozó végrehajtók, akiket főként a bírósági ítéletek végrehajtása érdekében alkalmaznak.

#### Jogi asszisztensek (Δικηγορικοί Υπάλληλοι)

A jogi asszisztensi címet akkor lehet megszerezni, ha az illető személy hat hónapig dolgozik egy ügyvédi irodában, és kérelmet nyújt be azon körzeti bíróság hivatalához, amelynek körzetében az őt foglalkoztató ügyvédi iroda található.

#### Kapcsolódó linkek

[A Legfőbb Ügyész Hivatala](#)

[Legfelsőbb Bíróság](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 25/06/2013

#### Jogászai hivatások - Lettország



Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [lv](#).

Ez az oldal a lettországi jogi szakmákról ad áttekintést.



#### Ügyészek

##### Szervezet

[Az ügyészség \(Prokuratūra\)](#) egységes, központosított, három szintű **igazságügyi hatóság**. Az ügyészség élén a **legfőbb ügyész (ģenerālprokurors)** áll. Az ügyészség célja, hogy a jogszabályokkal összhangban **reagáljon a jogsértésekre, és biztosítsa, hogy azok ügyében döntés szülessen**. Az ügyészség intézményei a következő szinteken helyezkednek el:

1. Legfőbb Ügyészség (*ģenerālprokuratūra*);
2. regionális ügyészségek (*tiesu apgabalū prokuratūras*);
3. kerületi vagy városi ügyészségek (*rajona vai republikas pilsētu prokuratūras*);
4. szakosított ügyészségek (*specializētas prokuratūras*).

A legfőbb ügyész szükség esetén a kerületi vagy regionális ügyészséggel azonos jogállású, szakosított ügyészséget hozhat létre. Lettországban jelenleg **öt szakosított ügyészség** működik:

- a szervezett bűnözés és egyéb területek szakosított ügyészsége (*Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētā prokuratūra*);



- egy több területen működő szakosított ügyészség (*Specializētā vairāku nozaru prokuratūra*);
- a közúti közlekedés rigai ügyészsége (*Rīgas autotransporta prokuratūra*);
- a pénzügyi és gazdasági bűncselekmények ügyészsége (*Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūra*); valamint
- a kábítószer-kereskedelemmel kapcsolatos bűncselekmények ügyészsége (*Narkotiku nelegālas aprites noziegumu izmeklēšanas prokuratūra*).

A Legfőbb Ügyészség felügyelheti azon állami szervek munkáját is, amelyek – bár maguk nem járnak el ügyészi szervként – hatáskörükön belül segítséget nyújtanak a büntetőeljárásokkal kapcsolatos bizonyos feladatok ellátásához. Ezeket a szerveket a legfőbb ügyész hozza létre, szervezi át és szünteti meg. A rendelkezésre álló állami költségvetési források alapján a legfőbb ügyész határozza meg e szervek felépítését és alkalmazotti állományuk létszámát is. Eddig csak egy ilyen szervet hoztak létre: [☞ a pénzmosás elleni szolgálatot](#) (*Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienests*).

Az ügyészségek a bírósági rendszer részét képezik. Ez azt jelenti, hogy a törvényhozó és végrehajtó hatalmi ágtól függetlenül működnek. A Saeima (a lett parlament), a kormány és az elnök utasíthat egy ügyészséget valamely jogsértéssel kapcsolatos tények kivizsgálására, és felvilágosítást kérhet a Legfőbb Ügyészségtől. A szóban forgó ügyészség munkájába azonban nem szólhat bele, még nemzeti szempontból nagy jelentőségű jogsértések kivizsgálása esetén sem.

Az ügyészek óvást nyújthatnak be a kormány vagy az állami hatóságok által elfogadott jogszabályokkal szemben, ha azok törvénybe ütköznek. A legfőbb ügyész és a Legfőbb Ügyészség osztályvezető ügyészei részt vehetnek a kormány ülésein, és a vitatott kérdésekben kifejtethetik véleményüket.

#### **Feladatok és kötelezettségek**

Az [☞ ügyészségi törvény](#) 2. cikke határozza meg a tárgyalást megelőző nyomozás során ellátandó ügyészségi feladatokat.

Az ügyészség:

1. felügyeli a nyomozó hatóságok és más szervek nyomozati munkáját;
2. megszervezi, irányítja és lefolytatja a tárgyalás előtti nyomozásokat, és utasításokat ad a nyomozó hatóságoknak a bűnügyi nyomozások lefolytatására vonatkozóan;
3. büntetőeljárást kezdeményez és folytat le;
4. védelmezi az egyének és az állam jogait és törvényes érdekeit;
5. törvényben meghatározott esetekben kezdeményezi a bíróságon az eljárás megindítását vagy kérelmet nyújt be a bírósághoz.

A [☞ büntetőeljárásról szóló törvény](#) 36. cikkének (1) bekezdése értelmében az ügyész feladata a nyomozások felügyelete és lefolytatása, vádemelés, a vád képviselése az állam nevében, valamint egyéb büntetőeljárás feladatok ellátása.

#### **Felettes ügyész**

A felettes ügyész felügyeli a büntetőügyben folytatott nyomozást, és:

1. visszavonhatja az eljárás vezetője vagy a nyomozócsoporthoz tagja által hozott döntéseket;
2. az utasítások megsértése, illetve a büntetőeljárás lefolytatását veszélyeztető eljárási szabályszegés esetén felkérheti az adott nyomozó közvetlen felettesét az eljárás vezetőjének leváltására vagy a nyomozócsoporthoz összetételének módosítására;
3. elbíráhatja az eljárás vezetőjének, illetve a nyomozócsoporthoz valamely tagjának, a nyomozó közvetlen felettesének vagy az eljárással kapcsolatban feladatokat ellátó személyek cselekményei vagy döntései ellen tett panaszokat;
4. dönthet úgy, hogy büntetőeljárást kezdeményez, vagy az ügyet más nyomozó hatóság elé utalja;
5. az eljárással kapcsolatos cselekményeket végezhet, miután erről tájékoztatta az eljárás vezetőjét.

#### **Az eljárás vezetője**

A felettes ügyész (illetve a főügyész utasítása alapján más ügyész) válhat az eljárás vezetőjévé (*procesa virzītājs*). Ennek keretében magához vonhatja a büntetőeljárás lefolytatását, valamint határozhat arról, hogy büntetőeljárást kezdeményez-e. Kivételes körülmények között a legfőbb ügyész, a Legfőbb Ügyészség Büntetőjogi Osztálya vagy valamely regionális bíróság főügyésze már a nyomozati fázisban kinevezhet egy ügyészt az eljárás vezetőjévé.



Az eljárást vezető ügyész:

1. vádalkut köthet a vádlottal;
2. dönthet a büntetőeljárás bíróság elé utalásáról;
3. különleges eljárás keretében vádat emelhet;
4. lényeges jogos okból megszüntetheti a büntetőeljárást.

Az eljárás vezetője bármilyen eljárási döntést meghozhat és bármilyen eljárási cselekményt elvégezhet, illetve ilyen feladatokkal megbízhatja a nyomozócsoport valamelyik tagját vagy az eljárással kapcsolatban egyéb feladatokat ellátó személyt.

### Főügyész

A törvény értelmében a főügyész ellenőrzi, hogy az ügyész teljesíti-e a rábízott feladatokat, illetve dönt a felettes ügyész és az eljárást vezető ügyész/tisztviselő döntéseivel vagy cselekményeivel kapcsolatos panaszok és kifogások tárgyában. A felettes ügyész javaslatára például a főügyész egy nyomozót más közvetlen felettes irányítása alá vagy más nyomozó szervhez helyezhet át, illetve dönthet arról, hogy a vád elejtése indokolt és törvényes-e.

A főügyész:

1. hatályon kívül helyezheti egy nyomozó, valamely nyomozócsoport tagja vagy ügyészségi fogalmazó döntését;
2. kinevezheti vagy leválthatja a felettes ügyészt vagy az eljárást vezető ügyészt / tisztviselőt, ha a felügyeleti és vádhatósági feladatok teljes körű ellátása nem garantált, illetve ezeket a feladatokat magához vonhatja;
3. nyomozócsoportot hozhat létre, ha a munka mennyisége veszélyezteti a büntetőeljárás ésszerű időn belül történő lezárását;
4. kérheti a nyomozó másik közvetlen felettes irányítása alá helyezését, illetve a nyomozás lefolytatásával másik nyomozó szervet bízhat meg.

A főügyész döntése alapján egy ügyész valamely **nyomozócsoport** tagjává válhat; az eljárás vezetője megbízhatja az ügyészt az eljáráshoz kapcsolódó egy vagy több feladat ellátásával.

### Bírák

#### Szervezet

A bíróságok működésének alkotmányos alapját az [Alkotmány](#) 82–86. cikke jelenti; eszerint az igazságszolgáltatás kizárólag a bíróságok feladata. A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve. A bíróságokra [a bírói hatalomról szóló törvény](#) vonatkozik. A lett jogszabályok értelmében a bírák köztisztviselők.

Az állami hatóságok, a társadalmi és politikai szervezetek, valamint az egyéb természetes és jogi személyek kötelesek tiszteletben tartani és figyelembe venni a bíróságok függetlenségét és a bírák mentelmi jogát. Senki sem jogosult arra, hogy egy bírától egy adott ügy elbírálásával kapcsolatban nyilatkozatot vagy magyarázatot kérjen, vagy az igazságszolgáltatásba bármilyen okból beavatkozzon. A bírák igazságszolgáltatási feladataik ellátása során sérthetetlenek. A bírói funkció nem egyeztethető össze sem politikai pártban, sem bármilyen más politikai szervezetben való tagsággal.

#### Feladatok és kötelezettségek

A bíró feladata, hogy polgári, közigazgatási és büntetőügyekben a törvény alapján igazságot szolgáltatson.

**Polgári ügyekben** a bírák elbírálják és eldöntik a természetes és jogi személyek polgári jogi, munkajogi, családjogi és más jogosultságainak, valamint törvényes érdekeinek védelmével kapcsolatos vitákat.

**Büntetőügyekben** a bírák elbírálják a személyek elleni vádakat, és döntenek ezek helytállóságáról. A bíró felmentheti az ártatlan személyeket, illetve valamely bűncselekmény elkövetéséért megállapíthatja valaki bűnösségét és büntetést szabhat ki vele szemben.

**Közigazgatási ügyekben** a bíró bírósági felülvizsgálatot gyakorol a végrehajtó hatalom cselekményeinek (az elfogadott igazgatási aktusok vagy intézkedések) jogszerűségével kapcsolatban, és elbírálja a közjog által szabályozott bármely jogviszonyból eredő jogvitákat. A bíró emellett megállapítja a magánszemélyek közjogi jogait és kötelezettségeit is. A bírák elbírálják a közigazgatási jogsértések elkövetésével kapcsolatos ügyeket is.

A bírák szakmai kötelezettségei lefedik az eljárásjogi szabályokban a bírák vagy bíróságok számára előírt valamennyi kötelezettséget.

## Jogi adatbázisok

A bírósági szervezet saját internetes portállal rendelkezik ([nemzeti bírósági portál](#)), amelynek tartalma jelenleg csak lett nyelven érhető el. A portál tájékoztatást nyújt a lett bírósági rendszerről, tartalmazza a lett bíróságok és bírák jegyzékét, a bírósági statisztikákat, a különféle bírósági eljárások rövid leírását (kiemelve azok fő jellegzetességeit és a köztük fennálló fő különbségeket), továbbá tájékoztatást nyújt arról, hogy hogyan indítható eljárás az igazságügyi hatóságok előtt. Hozzáférést biztosít az újonnan hozott bírósági ítéleteket tartalmazó válogatáshoz, a bírósági tárgyalások időrendjéhez és más információkhoz.

Az adott ügy vagy idézés hivatkozási számának a portál „e-szolgáltatási” (*epakalpojumi*) részében történő megadása után tájékoztatás kapható az adott ügy állásáról, a bírósági tárgyalást tartó bíróságról és annak szintjéről, a következő bírósági tárgyalások időrendjéről, az adott ügyben hozott határozatokról és a benyújtott panaszokról, valamint az eljárás eredményéről.

A **bíróságok jelentéseit** a [Bírósági Hivatal](#) weboldalán is közzéteszik.

A **bírósági rendszerrel kapcsolatos aktuális szabályozási kérdésekre** vonatkozó információkat az Igazságügyi Minisztérium weboldalán is közzéteszik.

A **Legfelsőbb Bírósággal és annak tevékenységeivel kapcsolatos elektronikus információk** a [Legfelsőbb Bíróság](#) weboldalán érhetőek el.

E portálok mindegyike angol nyelven is elérhető.

## A jogi szakma szervezete: ügyvédek

### Ügyvédek

Az ügyvéd az igazságszolgáltatási rendszer tagja és független jogi szakember, aki:

- a vitában érintett féltől, vádlottól vagy egyéb érdekelt féltől (ügyféltől) kapott megbízás alapján, e személyek nevében – illetve [törvényben](#) meghatározott bizonyos esetekben valamely bíróság elnöke, a tárgyalások előtti nyomozást végző szerv vezetője vagy az Ügyvédek Lett Tanácsa (*Latvijas zvērīnātu advokātu padome*) nevében – eljár a bíróságon és a bírósági tárgyalást megelőző nyomozás során;
- jogi tanácsot ad;
- jogi dokumentumokat készít;
- más jogi segítséget nyújt.

Lettorszáiban bizonyos feltételek mellett a következő személyek dolgozhatnak ügyvédként:

1. ügyvédek (*zvērīnāti advokāti*);
2. ügyvédjelöltek (*zvērīnātu advokātu palīgi*);
3. az Európai Unió tagállamainak olyan állampolgárai, akik ügyvédi végzettséget szereztek valamely másik uniós tagállamban;
4. egyéb, nem uniós tagállamok ügyvédei, akik a jogi segítségnyújtásról szóló, Lettorszagra nézve kötelező nemzetközi megállapodások értelmében Lettorszáiban gyakorolhatják hivatásukat.

A Lettorszáiban dolgozó valamennyi ügyvéd független tagja a Lett Ügyvédi Kamarának (*Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģija*), amely független, országos szakmai testület. A Lett Ügyvédi Kamara szervei a következők: **az ügyvédi közgyűlés, az Ügyvédek Lett Tanácsa, az Ellenőrzőbizottság és a Fegyelmi Bizottság.**

## Jogi adatbázisok

A **Lett Ügyvédi Kamarának és az Ügyvédek Lett Tanácsának tevékenységeiről**, az ügyvédekre vonatkozó szabályokról és (elérhetőségekkel együtt) azon bíróságokról, amelyek előtt eljárhatnak, továbbá a **lettországi jogi szakmával** kapcsolatos egyéb kérdésekről az [Ügyvédek Lett Tanácsának](#) weboldalán olvasható tájékoztatás.

## Közjegyzők

### Szervezet

A közjegyzők (*zvērīnāti notāri*) a bíróságok felügyelete alatt, a [törvényben](#) meghatározott eljárásokkal összhangban látják el a közjegyzői ügyeket. A lettországi közjegyzők az igazságszolgáltatási rendszer tagjai, akik a törvényben meghatározott, az államhatalom gyakorlásával összefüggő feladatokat látnak el.

[A közjegyzőkről szóló törvény](#) értelmében a közjegyzők a következőkre jogosultak:

- közjegyzői okiratok készítése;
- közjegyzői igazolások készítése;
- letétbe helyezett pénz, értékpapír és okiratok átvétele;
- letéti kötelezettség tárgyát képező dolog átvétele;
- eljárás örökösödési ügyekben;
- vagyonmegosztási javaslat kidolgozása a törvény által meghatározott esetekben;
- eljárás házasság felbontása esetén (amennyiben ebbe mindkét házastárs írásban beleegyezett, és nem áll fenn köztük vitás kérdés);
- törvényben meghatározott egyéb tevékenységek végzése.

Valamennyi közjegyző szabad jogi hivatást űz. Szakmájuk gyakorlása során azonban a közjegyzők köztisztviselőnek minősülnek. A közjegyzők a regionális bíróságok mellett működnek, tagjai az igazságszolgáltatási rendszernek, és feladataikat a törvényben meghatározottak szerint látják el. Szakmájuk gyakorlása során a közjegyzők pénzügyileg függetlenek, díjazásukat a kormány határozza meg.

A közjegyzők független, országos szakmai testületként működő **Lett Közjegyzői Kamara** (*Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija*) Lettország valamennyi közjegyzőjét összefogja. A **Közjegyzők Lett Tanácsa** (*Latvijas Zvērinātu notāru padome*) a közjegyzők képviseleti és felügyeleti szerve, valamint a Lett Közjegyzői Kamara igazgatási és végrehajtó szerve. Feladatait a közjegyzőkről szóló törvény 230. cikke rögzíti.

### Jogi adatbázisok

A közjegyzők tevékenységeiről és számáról, irodájuk címéről, valamint a lettországi közjegyzői rendszerrel kapcsolatos egyéb kérdésekről a [letti közjegyzők](#) hivatalos weboldalán található információk.

### Egyéb jogi szakmák

#### Bírósági végrehajtók

A **bírósági végrehajtók** (*Zvērināti tiesu izpildītāji*) az igazságszolgáltatási rendszer tagjai. Regionális bíróságokhoz vannak rendelve, végrehajtják a bíróságok és egyéb intézmények határozatait, valamint elvégzik a törvényben meghatározott egyéb tevékenységeket.

A bírósági végrehajtók jogi hivatást végeznek, de bírósági végrehajtói feladataik ellátásakor köztisztviselőnek minősülnek. A bírósági végrehajtók függetlenül látják el feladataikat, és csak a törvénynek vannak alávetve. A bírósági végrehajtók által a bírósági és egyéb határozatok végrehajtása során adott utasítások és kibocsátott végzések Lettországban végrehajthatók.

A bírósági végrehajtók feladataikat azon regionális bíróságok illetékességi területén látják el, amely mellett működnek. A bírósági végrehajtók számát, álláshelyét, működési körzetét és ezek elhatárolását a kormány határozza meg.

Feladataik ellátása során a bírósági végrehajtók a [polgári eljárásról szóló törvényt](#) és egyéb jogszabályokat alkalmaznak, és a Bírósági Végrehajtók Lett Tanácsa (*Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padome*, a lettországi bírósági végrehajtók képviseleti és felügyeleti szerve) által jóváhagyott módszertan, valamint az ítélkezési gyakorlatból eredő ajánlások alapján működnek.

### Jogi adatbázisok

A bírósági végrehajtók irodáinak címéről, valamint a bírósági végrehajtói szakmára és a Bírósági Végrehajtók Lett Tanácsának tevékenységeire irányadó jogszabályokról a [Bírósági Végrehajtók Lett Tanácsának](#) weboldalán található tájékoztatás. A portál jelenleg csak lett nyelven érhető el.

### Pro bono (ingyenes) jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

A Lettországban működő ilyen szervezetekről nem áll rendelkezésre lista.

### Linkek

[Ügyészség](#), [Pénzmosás elleni szolgálat](#), [Nemzeti bírósági portál](#), [Bíróságok igazgatása](#), [Ügyvédek Lett Tanácsa](#), [Lett közjegyzők](#), [Bírósági Végrehajtók Lett Tanácsa](#), A Lett Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 07/01/2016

## Jogászai hivatások - Litvánia

Ez az oldal a litvániai jogi szakmákról nyújt áttekintést.



### A jogi szakmák – bevezetés

Litvániában a jogi szakmák körébe az alábbiak tartoznak:

- Ügyészek (*prokurora*)
- Bírák (*teisėjai*)
- Ügyvédek (*advokatai*)
- Közjegyzők (*notarai*)
- Végrehajtók (*antstoliai*)

### Ügyészek

#### Szervezet

Litvániában 56 területi ügyészségi hivatal működik:

- 51 regionális hivatal
- 5 körzeti hivatal

A területi ügyészségi hivatalokért (*teritorinės prokuratūros*) a Legfőbb Ügyész Hivatala (*Generalinė prokuratūra*) felelős. A legfőbb ügyészt a **Litván Köztársaság elnöke** (*Lietuvos Respublikos Prezidentas*) nevezi ki hétéves időtartamra, a Parlament (*Seimas*) egyetértésével.

A legfőbb ügyész a Parlamentnek és az elnöknek felel. Az ügyészek kategóriái a következők:

- legfőbb ügyész (*generalinis prokuroras*)
- területi (körzeti vagy regionális) főügyész (*vyriausieji (apylinkių arba apygardų) prokurorai*)
- más ügyészek.

Az Igazságügyi Minisztérium és az ügyészségi szervezet között nincsen – alárendeltségi, közös hatásköri vagy más, sajátos jellegű – kapcsolat.

#### Szerepük és kötelezettségeik

Az ügyészségi hivatalok feladatai:

- a bírósági szakaszt megelőző nyomozások szervezése és irányítása
- büntetőügyekben a vád képviselete az állam nevében
- a közérdek védelme
- a jog érvényesülésének biztosítása
- a bírói kar támogatása az igazságszolgáltatási tevékenység ellátásában

Az ügyész minden büntetőügyben közreműködik, polgári és közigazgatási ügyekben pedig a kérelem tartalmának megfelelően járhat el.

## **Bírák**

### **Szervezet**

Litvániában a bírói karon belül nincsenek különböző kategóriák, minden bíró **hivatásos bíró** (*profesionalūs teisėjai*).

A bírói karra vonatkozó általános elveket az Alkotmány és a bíróságokról szóló törvény állapítja meg. A bíróságok függetlenek, és az alábbi önkormányzati szervekkel rendelkeznek:

- a Bírák Közgyűlése (*Visuotinis teisėjų susirinkimas*)
- a Bírósági Tanács (*Teisėjų taryba*)
- a Bírák Fegyelmi Bírósága (*Teisėjų garbės teismas*)

A bíróságok tevékenységét a Bíróságok Országos Igazgatósága (*Nacionalinė teismų administracija*) támogatja.

### **A jogi szakmák szerveződése: ügyvédek**

#### **Ügyvédek**

Litvániában ügyvédek (*advokatai*) és ügyvédjelöltek (*advokatų padėjėjai*) működnek: Az ügyvédjelöltek polgári ügyekben elláthatják a képviseletet, büntetőügyekben viszont csak a felettes ügyvéd engedélyével és jogszabályban meghatározott esetekben láthatják el a védelmet.

Az ügyvédek és ügyvédjelöltek között nincs további különbségtétel. Az ügyvédek maguk választhatják meg azt a jogterületet, amelyre (szakjogászként) szakosodni kívánnak.

#### **Jogi adatbázisok**

Bővebb információkat a [Litván Ügyvédi Kamara](#) (*Lietuvos advokatūra*) internetes oldala közöl.

#### **Ingyenes az adatbázishoz való hozzáférés?**

Igen, a Litván Ügyvédi Kamara internetes oldala ingyenesen elérhető.

#### **Jogtanácsosok / jogi tanácsadók**

Litvániában nincsenek jogtanácsosok és jogi tanácsadók.

## **Közjegyzők**

### **Szervezet**

Litvániában a közjegyzők (*notarai*) között nem tesznek megkülönböztetést. A közjegyzők és a közjegyzői irodák számát és illetékességi területüket az **igazságügyi miniszter** (*Teisingumo ministerija*) határozza meg. A közjegyzőket a miniszter nevezi ki és menti fel.

A közjegyzők a **Közjegyzői Kamarába** (*Notarų rūmai*) tömörülnek. A Közjegyzői Kamara tevékenységéről minden évben részletes **és ves jelentést** nyújt be az Igazságügyi Minisztériumnak, a következő évi közjegyzői tevékenységre vonatkozó tervekkel és iránymutatásokkal együtt.

A közjegyzőkre vonatkozó szabályozói aktusokat az igazságügyi miniszter hagyja jóvá, a Közjegyzői Kamara elnökségének (*Notarų rūmų prezidiumas*) véleményét figyelembe véve.

Ha az igazságügyi miniszter véleménye szerint a Közjegyzői Kamara állásfoglalása vagy határozata a Litván Köztársaság jogszabályaiba ütközik, keresetet nyújthat be a Vilnusi Regionális Bíróságra (*Vilniaus apygardos teismas*) az állásfoglalás vagy a határozat megsemmisítése iránt.

Bővebb információkat a [Litván Közjegyzői Kamara](#) internetes oldala közöl.

#### Szerepük és kötelezettségeik

A Közjegyzői Kamara főbb feladatai:

1. A közjegyzők tevékenységének **összehangolása**
2. Gondoskodás a közjegyzők szakmai **fejlesztéséről**
3. A közjegyzők érdekeinek kormányzati és közigazgatási intézmények előtti **védelme és képviselete**
4. A közjegyzőkkel kapcsolatos **jogszabálytervezetek** elkészítése és azok benyújtása az igazságügyi miniszternek
5. Az **egységes** közjegyzői gyakorlat biztosítása
6. A közjegyzők feladatai végzésének és a szakmai etikai követelmények betartásának **felügyelete**
7. A közjegyzői gyakorlatban kialakult eszközök **megőrzésének** és használatának biztosítása
8. A **közjegyzőgyakornokok** képzésének biztosítása
9. A **Közjegyzői Kamara Alapokmányában** (*Notary rūmų statutas*) szereplő egyéb feladatok ellátása.

#### Más jogi szakmák

##### Végrehajtók

Litvániában a végrehajtók (*antstoliai*) között nem tesznek megkülönböztetést.

A végrehajtókra vonatkozó információk a [végrehajtói szakma internetes oldalán](#) és a [Végrehajtói Kamara](#) (*Antstolių rūmai*) internetes oldalán találhatóak meg.

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 18/02/2019

#### Jogászi hivatások - Luxemburg



Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.  
Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [fr](#).

Ebben a fejezetben a különböző jogi szakmákról adunk áttekintést.

---



## Jogi szakmák – bevezetés

Ez a fejezet a jogi szakmákról ad tájékoztatást (a szakmák leírását, az egyes szakmákhoz való hozzáférés feltételeit stb. tartalmazza).

### Az igazságszolgáltatási rendszer áttekintése

Luxemburg jogszolgáltatási rendszere két ágra válik, ezek a **rendes bírászkodás, valamint a közigazgatási bírászkodás**. Ez a felépítés a jogviták természetének ismervén alapul.

A **rendes bírászkodás** (*l'ordre judiciaire*) három békebíróságból (*Justices de Paix*), két kerületi bíróságból (*Tribunaux d'arrondissement*), valamint a Fellebbviteli Bíróságból (*Cour d'Appel*) és a Semmitőszékből (*Cour de Cassation*) álló Legfelsőbb Bíróságból (*Cour Supérieure de Justice*) áll. Ezen igazságszolgáltatási szervek hatásköre alapvetően polgári jogi, kereskedelmi jogi, büntetőjogi és munkajogi viták elbírálására terjed ki. A bírák (*magistrats du siège*), és az ügyészek és ügyészhelyettesek (*subs tituts és procureurs*) is ezen ághoz tartoznak.

A **közigazgatási ághoz** (*l'ordre administratif*) egy Közigazgatási Bíróság (*Tribunal administratif*) és egy Közigazgatási Fellebbviteli Bíróság tartozik (*Cour administratif*). Ezen igazságszolgáltatási szervek a közigazgatási és az adózási (közvetlen adókkal összefüggő) jogvitákat bírálják el.

Az **Alkotmánybíróság** (*Cour constitutionnelle*) a rendes és a közigazgatási bírászkodási ág bírói testületének tagjaiból áll. Az Alkotmánybíróság feladata annak vizsgálata, hogy a törvények megfelelnek-e Alkotmánynak, amely az ország legfelsőbb jogi normája.

### Bírák

Bírónak kétféleképpen válhat valaki:

#### Versenyvizsga útján történő felvétel

A leendő bírát, azaz a bírósági titkárokat (*attachés de justice*), versenyvizsga útján toborozzák. Ahhoz, hogy a versenyvizsgán részt vehessen, a pályázónak a következő feltételeknek kell megfelelnie:

1. luxemburgi állampolgárság;
2. nincs korlátozva polgári és politikai jogainak gyakorlásában és rendelkezik erkölcsi bizonyítvánnyal;
3. luxemburgi jogi egyetemi végzettség, amely elismert mesterfokozatnak felel meg vagy külföldi jogi egyetemi végzettség, amely olyan mesterfokozatnak felel meg, amelyet az 1969. június 18-i, a felsőoktatásról és a külföldi fokozatok és diplomák elismeréséről szóló törvénynek megfelelően a felsőoktatásért felelős miniszter hivatalosan elismert és jóváhagyott;
4. a luxemburgi, francia és német nyelv megfelelő ismerete;
5. legalább 12 hónapos bírósági vagy közjegyzői gyakorlat;
6. a fizikai és szellemi követelményeknek való megfelelés, melyeket orvosi vizsgálat és pszichológiai vizsgálat során ellenőriznek.

A bírák felvételére vonatkozó versenyvizsgákat a bírósági titkárok felvételével és képzésével foglalkozó bizottság (a továbbiakban: bizottság) szervezi, amely kizárólag bírákból áll. Ez a versenyvizsga három írásbeli vizsgából áll, amelyek tárgya a polgári jog és polgári eljárásjog, a büntetőjogot, a büntető eljárásjog, valamint a közigazgatási jog és a közigazgatási vitarendezési eljárás. A vizsgák lényegében egy ítélet vagy végzés megszüvegezéséből állnak. A sikeres versenyvizsgához a pályázónak a három vizsga összpontszámának legalább háromötödét és az egyes vizsgák maximális pontszámainak legalább a felét kell megszerezniük. A bizottság a kapott végleges pontszámok alapján rangsorolja a pályázókat. A sikeres pályázók a rangsoruk szerint nyernek felvételt.

#### A dokumentumok alapján történő felvétel

Ez egy kiegészítő felvételi módszer, amelyet kizárólag abban az esetben alkalmaznak, amennyiben a bírósági titkárok száma a versenyvizsgát követően nem éri el az évente az igazságügyi miniszter által meghatározott számot.

A pályázat benyújtásához a következő szükséges:

1. a versenyvizsgán történő részvétel bizonyos feltételeinek való megfelelés, különös tekintettel az 1–4. és a 6. pontokban foglaltakra;
2. a jogi szakmai gyakorlat záróvizsgáját igazoló oklevél;



### 3. összesen legalább öt éves ügyvédi szakmai gyakorlat.

A bizottság a pályázókat egyéni interjúra hívja be. Egy pszichológus szakértő részt vesz az interjún és indokolással ellátott véleményt bocsát ki az egyes pályázókról. A pályázók kiválasztásának feltételei a következők: a luxemburgi jog területén végzett kiegészítő tanulmányok záróvizsgáinak, valamint a szakmai gyakorlat záróvizsgáinak eredményei, a szakmai tapasztalat, az esetleges további képesítések, valamint esetleges publikációk. A pályázókat a bizottság választja ki.

Az Alkotmány biztosítja a bírák politikai függetlenségét. A kinevezés végleges, csak ítélettel lehet őket tisztségüktől megfosztani vagy abból felfüggeszteni. Áthelyezésük csak új kinevezés esetén, hozzájárulásukkal lehetséges. Szakmai alkalmatlanság vagy súlyos köteleességszegés esetén azonban törvényben meghatározott feltételekkel állásukból felfüggeszthetők, visszahívhatók vagy áthelyezhetők.

A bírói funkció összeegyeztethetetlen a kormányban való tagsággal, a parlamenti, polgármesteri, polgármester-helyettesi vagy önkormányzati képviselői megbízatással, minden fizetett köz- vagy magánhivatallal, a közjegyzői és a végrehajtói tisztséggel, a katonai beosztással és egyházi tisztséggel, valamint az ügyvédi hivatással. A bírák pártatlanok, és köti őket a szakmai titoktartás. Javadalmazásukat törvény rögzíti.

Tovább információkért látogasson el az Igazságügyi Minisztérium honlapján a [bírói hivatást ismertető oldalra](#).

## Ügyvédek

Az ügyvédi hivatást az ügyvédi hivatásról szóló **módosított 1991. augusztus 10-i törvény** szabályozza.

Az ügyvédi hivatás **független és önfoglalkoztató szakma**. Az ügyvédek praktizálhatnak önállóan, vagy jogi személyiséggel rendelkező ügyvédi irodát alapíthatnak. Csak az ügyvédek jogosultak a felek segítésére vagy képviselésére, bármely bíróság előtt a felek nevében való eljárásra, a bíróságnak történő bemutatás végett a felek okmányainak és okiratainak átvételére, az eljárás szabályszerűsége érdekében szükséges okmányok elkészítésére és aláírására, valamint a periratok összeállítására.

Csak az ügyvédek végezhetnek rendszeres jelleggel és javadalmazás ellenében **jogi tanácsadást** és készíthetnek mások számára magánokiratokat. Az ügyvédek képviselik vagy segítik ügyfeleiket a nemzetközi bíróságok előtt is, így például az Európai Unió Bírósága vagy az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt. Az ügyvédek köti a szakmai titoktartás, mely közrendi jellegű kötelezettség, és megsértése büntetőjogi következményeket von maga után.

Ahhoz, hogy valaki az ügyvédi hivatást gyakorolhassa Luxemburgban, **fel kell vetetnie magát a Luxemburgi Nagyhercegség valamely ügyvédi kamarájának a névjegyzékébe**. Ez vonatkozik azokra az uniós tagállamokból származó ügyvédekre is, akik a saját tagállamukban megszerzett szakmai címet használva kívánnak Luxemburgban praktizálni.

**Hatféle ügyvédi kamarai névjegyzék** [lista](#) létezik:

1. névjegyzék: Teljes jogú ügyvédek (*avocats à la Cour*)
2. névjegyzék: Ügyvédek (*avocats*)
3. névjegyzék: Tiszteletbeli ügyvédek (*avocats honoraires*)
4. névjegyzék: Uniós tagállamokból származó ügyvédek, akik a származási országukban szerzett cím alapján praktizálnak
5. névjegyzék: Teljes jogú ügyvédeknek minősülő ügyvédi irodák
6. névjegyzék: Egyéb ügyvédi irodák

Ahhoz, hogy valaki a Luxemburgi Nagyhercegség egyik ügyvédi kamarájának névjegyzékébe bejegyeztethesse magát, a **következő feltételeknek** kell megfelelnie:

- rendelkeznie kell erkölcsi bizonyítvánnyal;
- igazolnia kell, hogy megfelel a jogi szakmai gyakorlatra bocsátáshoz szükséges feltételeknek, vagy igazolnia kell, hogy megfelelt az Európai Unió más tagállamainak ügyvédei számára az 1991. augusztus 10-i módosított törvényben előírt alkalmassági vizsgán, amely az ügyvédi szakma vonatkozásában meghatározza a legalább három éves felsőfokú tanulmányokat lezáró diplomák elismerésének általános rendszerét, vagy igazolnia kell, hogy az ügyvédi hivatásnak a képesítés megszerzése országától eltérő tagállamokban történő folyamatos gyakorlásának elősegítéséről szóló 1998. február 16-i 98/5/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a luxemburgi jogba történő átültetéséről szóló 2002. november 13-i törvény értelmében megfelel azoknak a feltételeknek, hogy a Luxemburgi Nagyhercegségben a saját

tagállamának szakmai címét használva tevékenységet folytató ügyvédként bejegyezzék; igazolnia kell, hogy a nyelvi rendszerről szóló 1984. február 24-i törvénynek megfelelően ismeri a törvényhozás nyelvét, valamint a közigazgatásban és az igazságszolgáltatásban használt nyelveket;

- és luxemburgi állampolgárságú vagy az Európai Unió egyik tagországának az állampolgára;
- a módosított 1991. augusztus 10- törvény 31-1 cikkének sérelme nélkül a nyelvi rendszerről szóló 1984. február 24-i törvénynek megfelelően ismeri a törvényhozás nyelvét, valamint a közigazgatásban és az igazságszolgáltatásban használt nyelveket. A luxemburgi és a német nyelvek esetében a közös európai nyelvi referenciakeret szerinti B2 az elvárt szint a szóbeli megértés, és B1 a szóbeli kifejezés tekintetében, továbbá kizárólag a német esetében B2 az írásbeli kifejezés tekintetében. A francia nyelv esetében B2 szintre van szükség mind szó, mind írásbeli megértés és kifejezés tekintetében. A fentiek sérelme nélkül az 98/5/EK irányelv 10. cikke szerinti uniós tagállamokból származó ügyvédeknek ahhoz, hogy felvegyék őket egy ügyvédi kamara 1. jegyzékére, a nyelvhasználatról szóló 1984. február 24-i törvény értelmében csak a törvényhozás nyelvének megfelelő ismeretét kell bizonyítaniuk, feltéve, hogy csak olyan szakmai tevékenységet végeznek, amihez a törvény értelmében nem szükséges a többi nyelv ismerete. A nyelvismeret szükséges szintjét az előző bekezdés ismerteti.

#### **A nyelvtudáshoz kapcsolódó követelmények részletesebb ismertetése:**

A fentiek sérelme nélkül bármely jegyzékre egyénileg felvett ügyvédeknek a szakmai tevékenységük gyakorlásához igazolniuk kell, hogy a nyelvhasználatról szóló 1984. február 24-i törvény értelmében megfelelő szinten ismerik a törvényhozás nyelvét, és a szakmai tevékenységükhöz szükséges bármely más nyelvet.

A II. jegyzékre felvett ügyvédeknek továbbá olyan szinten ismerniük kell a luxemburgi közigazgatás és a bíróságok nyelveit, amely a jogi szakmai gyakorlattal járó kötelezettségek teljesítéséhez szükséges.

Minden olyan ügyvédnek, aki elvállal egy ügyet, rendelkeznie kell a szükséges szakmai és nyelvi ismeretekkel, ennek hiánya fegyelmi intézkedéseket eredményezhet.

Az ügyvédi kamara vezetősége az igazságügyi miniszter véleményének kikérését követően a **nem európai uniós ország** tekintetében fennálló viszonyosság bizonyítéka alapján a nem uniós állampolgárságú **jelöltet** felmentheti az állampolgárság követelménye alól. Ugyanez vonatkozik a Luxemburgi Nagyhercegségben politikai menekült-státuszt kapott és a menedéj jogot élvező jelöltekre is.

Az „*avocat à la Cour*” cím viselésére **csak az I. jegyzékbe bejegyzett ügyvéd** jogosult. **Az I. jegyzékbe való bejegyzéshez a következő feltételeknek kell megfelelni:**

- a II. ügyvédi jegyzékbe bejegyzett ügyvédként két éves jogi szakmai gyakorlatot kell teljesíteni, és sikeresen le kell tenni a jogi szakmai gyakorlat záróvizsgáját; vagy
- meg kell felelni az Európai Unió más tagállamainak ügyvédei számára az 1991. augusztus 10-i módosított törvényben előírt alkalmassági vizsgán, mely az ügyvédi foglalkozásra meghatározza a legalább három éves felsőfokú tanulmányokat lezáró diplomák elismerésének általános rendszerét;
- vagy saját tagállama szakmai címének használata melletti tevékenység folytatására feljogosító engedéllyel rendelkező európai ügyvédként igazolnia kell, hogy legalább három éven keresztül tényleges és rendszeres tevékenységet folytatott Luxemburgban, valamint a luxemburgi jog területén, ideértve az Európai Unió jogát is, vagy igazolnia kell, hogy az ügyvédi hivatásnak a képzés megszerzése országától eltérő tagállamokban történő folyamatos gyakorlásának elősegítéséről szóló 1998. február 16-i 98/5/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a luxemburgi jogba történő átültetéséről szóló 2002. november 13-i törvény 9. cikke (2) bekezdésében foglalt rendelkezések hatálya alá tartozik.

Kizárólag a teljes jogú ügyvédek jogosultak olyan cselekmények megtételére, amelyek vonatkozásában a törvények és rendeletek teljes jogú ügyvéd közreműködését írják elő, azaz a felek képviseletére az Alkotmánybíróság, a közigazgatási bíróságok, a Legfelsőbb Bíróság és a polgári ügyekben ítélkező kerületi bíróságok előtt, az ügyfelük nevében történő nyilatkozattételre, a bíróságnak történő bemutatás végett ők vehetik át a felek okmányait és okiratait, ők készíthetik el és írhatják alá az eljárás szabályszerűsége által megkövetelt okmányokat, valamint ők állíthatják össze a periratokat.

**A II. ügyvédi jegyzékbe bejegyzett ügyvédek**, valamint a **IV. ügyvédi jegyzékbe bejegyzett**, saját tagállamuk szakmai címének használata melletti tevékenység folytatására jogosult európai ügyvédek ugyanezen cselekményeket csak az I. ügyvédi jegyzékbe bejegyzett ügyvéd segítségével végezhetik. Mivel olyan bíróságok előtt, ahol nincs kötelezően előírva teljes jogú ügyvéd közreműködése, nincsenek korlátozások képviselő tekintetében, e bíróságok előtt a II. vagy a IV. jegyzékbe bejegyzett ügyvédek képviselhetik a feleket.

Az **ügyvédi képzéshez való hozzáférés**, amelyet a bírósági gyakorlat szervezéséről és a közjegyzőséghez való hozzáférés szabályozásáról szóló 2009. június 10-i nagyhercegi rendelet szabályoz, egy szakmai gyakorlaton keresztül vezet, amely a luxemburgi jogra vonatkozó kiegészítő tanulmányokból, valamint egy ezt követő gyakorlati időszakból áll.

A gyakornokok a luxemburgi jogi kiegészítő képzést tanúsító bizonyítvány megszerzése után jogot szereznek az egyik luxemburgi ügyvédi testület II. jegyzékébe történő felvételre.

A jogi szakmai gyakorlat célja az ügyvédi hivatás gyakorlásának az elsajátítása. Az egyetemi tanulmányok lehetővé teszik a jelölt számára, hogy elmélyült jogi ismereteket szerezzen, a luxemburgi jogi kiegészítő képzés (CCDL) pedig ezen ismereteket a luxemburgi jog sajátosságainak elsajátításával egészíti ki. A szakmai gyakorlat során a hangsúly alapvetően az ügyvédi hivatás gyakorlásának az elsajátításán van, amely egyrészt ennek a szakmának egy gyakorlatvezető irányítása alatt történő gyakorlása formájában, másrészt olyan kurzusok teljesítése formájában valósul meg, melyeknek a célja pontosan a hivatás elsajátítása.

A legalább két éves szakmai gyakorlat záróvizsgával fejeződik be. A vizsga sikeres letételét követően a jelölt teljes jogú ügyvéddé válik, és az I. listára kerül bejegyzésre.

A gyakornok indokolt és igazolt kérésére az Irányítóbizottság engedélyezheti a gyakornok számára, hogy jogi szakmai gyakorlatából legalább három, de legfeljebb hat hónapot az Európai Unió egyik tagállamának egyik ügyvédi irodájában teljesítsen. Ez a megfelelően engedélyezett szakmai gyakorlati időszak beleszámít a jogi szakmai gyakorlat idejébe.

Az ügyvédek kamarába (*ordre des avocats*) tömörülnek, amely a hatóságoktól, valamint a bírói kartól független testület. Egy **ügyvédi kamara Luxembourg** városban, **egy pedig Diekirch-ben** működik. A kamarák jogi személyiséggel rendelkeznek. Az ügyvédi kamarák szervei a közgyűlés, a választott vezetőség, a kamarai elnök, és az egész szakmára nézve hatáskörrel bíró Fegyelmi és Igazgatási Tanács.

További információkért látogasson el az Igazságügyi Minisztérium honlapján [az ügyvédi hivatást ismertető oldalra](#).

## **Közjegyzők**

A közjegyzőség szervezetéről szóló 1976. december 9-i módosított törvény 13. cikkének értelmében **a közjegyzők számát nagyhercegi rendelet** határozza meg. Jelenleg az egész országban összesen **36 közjegyző** működik.

A közjegyzők (*notaires*) olyan közhivatalnokok, akik jogosultak bármely olyan eszköz vagy szerződés nyilvántartására, melyeknek a felek a közhiteles okiratokhoz kapcsolódó közhiteles jelleget kell adniuk, vagy kívánnak adni, valamint ezen eszközök és szerződések megőrzésére, keletkezési idejük hitelesítésére, valamint hiteles másolatok és másodpéldányok kiadására.

A közjegyzők számára tilos akár személyesen, akár közvetítő útján, közvetlen vagy közvetett módon kereskedelmi tevékenység folytatása és gazdasági társaság, ipari vagy kereskedelmi intézmény ügyvezetői, tulajdonosi, igazgatósági elnökségi vagy felszámoló tisztségének a betöltése; nem működhetnek közre olyan gazdasági társaságok, vállalkozások vagy ügynökségek irányításában és felügyeletében, melyeknek célja ingatlanok adás-vétele, felparcellázása vagy építkezés, valamint nem rendelkezhetnek érdekeltséggel ilyen vállalkozásokban; tilos számukra a nevezett társaságokkal, vállalkozásokkal vagy ügynökségekkel olyan folyamatos kapcsolatot fenntartaniuk, melyek a feleket akadályoznák a szabad közjegyző-választásban; tilos üzletszerűen banki, leszámítolási és ügynöki ügyleteket vagy tőzsdespekulációt folytatniuk, ami alól kivételt képeznek a közjegyzői hivatal ellátása során teljesítendő cselekményekkel összefüggő leszámítolási ügyletek; nem gyűjthetnek pénztételt, kivéve a hivataluk ellátása során, illetve hagyatéki eljárás céljából vagy ennek kapcsán eszközölt letéteket; nem járhatnak el hivatalból semmilyen olyan ügyben, melyben esetlegesen érdekeltségük van; más személy neve alatt nem vehetnek részt olyan ügyletekben, amelyben való részvételük egyébként tilos; és semmilyen jogcímen nem vehetik igénybe üzleti ügynökök vagy ingatlanügynökök szolgálatait.

A polgári törvénykönyv rendelkezései értelmében a közjegyzői okiratok hitelesnek minősülnek; végrehajthatóak, amennyiben végrehajtási záradékkal vannak ellátva. Az okiratokat a felek választásától függően a közjegyzőknek franciául vagy németül kell kiállítaniuk.

A közjegyzők az ország egész területén gyakorolják a hivatalukat. Hivataluk ellátása során közreműködnek a közhatalom gyakorlásában.

A **Közjegyzői Kamara** (*Chambre des Notaires*) a közjegyzők közgyűlése által az ország közjegyzői közül választott hét tagból áll.

A Közjegyzői Kamara azon jogkörökön kívül, melyekkel törvények és rendeletek ruházzák fel, a következő **jogosítványokkal** rendelkezik:

- fenntartja a közjegyzők közötti fegyelmet, és Fegyelmi Tanácsa által gyakorolja a fegyelmi jogkört; megelőzi a közjegyzők közötti nézeteltéréseket, illetve békéltetőként közreműködik azokban, sikertelen békéltetés esetén pedig vélemény kibocsátása útján állást foglal;
- békéltetőként működik közre a közjegyzők és harmadik személyek közötti nézeteltérésekben;
- véleményezi a közjegyzők által felszámított tiszteletdíjakkal, munkadíjakkal, fizetésekkel, járandóságokkal, költségekkel és megelőlegezett eljárási költségekkel összefüggő vitákat, valamint az ezekkel összefüggő, a polgári jogi bírósághoz kerülő jogvitákat;
- letétbe veszi az okiratokat, illetve jegyzőkönyveket; ellenőrzi a közjegyzők könyvelését;
- a szakma jogainak és érdekeinek védelmében képviseli a Nagyhercegség közjegyzőit.

A **Fegyelmi Tanács** a Luxembourgi Kerületi Bíróság elnökéből vagy az őt helyettesítő bíróból, valamint a Közjegyzői Kamara négy, szakmai rangidősség alapján kijelölt tagjából áll.

A Fegyelmi Tanács gyakorolja a fegyelmi jogkört minden közjegyző fölött a szakma gyakorlására vonatkozó jogi előírások és szabályzatok megszegéséért, szakmai kötelességszegés és mulasztás elkövetéséért, a szakmai titoktartással és a szakma méltóságával, valamint a tisztességgel és feddhetetlenséggel ellentétes cselekedetekért, az ugyanezen cselekményekből esetleg következő bírósági eljárás sérelme nélkül. A Fegyelmi Tanács döntéseit mind az elmarasztalt közjegyző, mind a főállományúész megfellebbezheti. A fellebbezés a Legfelsőbb Bíróság polgári tanácsához kerül, amely jogerős határozatot hoz.

A közjegyzői hivatal betöltéséhez szükséges feltételek:

- luxemburgi vagy egyéb európai uniós tagállami állampolgárság;
- a jelölt nincs korlátozva polgári és politikai jogainak gyakorlásában;
- a jelölt a 25. életévét betöltött felnőtt személy, aki vagy a luxemburgi jogszabályok értelmében megszerezte közjegyző-jelölti oklevelét (jelenlegi rendszer), vagy rendelkezik a közjegyzői hivatal betöltéséhez megkövetelt [szakmai gyakorlatot tanúsító bizonyítvánnyal](#) (előző rendszer),
- a nyelvek használatáról szóló 1984. február 24-i törvény értelmében megfelelően ismeri a törvényhozás nyelvét, valamint a közigazgatás és a bíróságok nyelveit.

További információkért látogasson el az Igazságügyi Minisztérium honlapjának [a közjegyzői szakmát bemutató oldalára](#).

## Egyéb jogi szakmák

### Bírósági végrehajtó

A bírósági végrehajtó (*huissier de justice*) igazságügyi közhivatalnok, aki kizárólagosan jogosult az alábbiakra:

- hivatalos iratok és idézések kézbesítése, valamint a törvények és rendeletek által előírt hivatalos értesítések megtétele akkor, ha az értesítés módjáról a törvény nem rendelkezik;
- bírósági határozatok, valamint végrehajtható iratok végrehajtása.

A bírósági végrehajtó hatásköre a következőkre terjed ki:

- mindenféle követelés peren kívüli vagy bírósági úton történő behajtása; e hatáskörbe beletartozik az, hogy a végrehajtó a kérelmezők nevében aláírhatja a rendszeres juttatásokra kivetendő fizetési meghagyás kibocsátására vagy lefoglalásra vonatkozó kérelmet;
- a vonatkozó törvényeknek és rendeleteknek megfelelően bútorok, ingó vagyontárgyak és lefoglalt áruk értékének megállapítása és nyilvános árverésre bocsátása.

A bíróság kirendelheti a következők végrehajtására:

- pusztán tényállások felvétele, az ebből esetleg következő ténybeli vagy jogi következményekre vonatkozó bármiféle vélemény kizárásával;
- ugyanilyen jellegű tényállások magánszemélyek kérelmére történő felvétele; a ténymegállapítások mindkét esetben az ellenbizonyításig hitelesnek minősülnek.

A bírósági végrehajtók díját **nagyhercegi rendelet** rögzíti.

A **Bírósági Végrehajtói Kamara** (*Chambre des huissiers de justice*) országos szinten képviseli a szakmát. A kamarát háromtagú vezetőség irányítja: egy elnök, egy titkár és a pénztáros. Az elnök képviseli a Kamarát jogi és egyéb ügyekben.

További információkért látogasson el az Igazságügyi Minisztérium honlapjának [a bírósági végrehajtói szakmát bemutató oldalára](#)

## Bírósági hivatalsegédek

A **hivatalvezető** (*greffier en chef*) gyakorolja a munkáltatói jogokat a bírósági hivatalsegédek és a bíróság személyi állománya tekintetében. A hivatalvezető adminisztratív feladatai közé tartozik másolatok ügyvédeknek és magánszemélyeknek történő kiadása (pl.: válási okiratok külföldön történő átvezetés céljából, hiteles másolatok és másodpéldányok kiadása, letétbe helyezett holográf végrendeletek és örökléshez kapcsolódó nyilatkozatok átvétele, a bírósági hivatalsegédek eskütételének fogadása, közgyűlések előkészítése és statisztikák készítése, valamint az irattár felügyelete. A hivatalvezető kapja meg a bírák összeférhetlenségével kapcsolatos kifogásokat is.

A **bírósági hivatalsegédek** (*greffiers*) feladata, hogy segítsék a bírót annak valamennyi feladatkörébe tartozó jogi aktus és jegyzőkönyv során, ideértve a meghallgatásokat, a felek megjelenéséről gondoskodást, a nyomozásokat, a helyszíni látogatásokat, a kórbonctani vizsgálatokat, a csődleltárakat, a gondnokság vagy letéti őrzés alá helyezett személyek ügyében az ítéletek megszövegezését és a meghallgatásokat. A bíró nem járhat el hivatalsegédje nélkül.

A bírósági hivatalsegédek feladatairól az igazságszolgáltatás szervezetéről szóló módosított törvény 78. cikke és további cikkei rendelkeznek.

[Recueil des lois spéciales](#) 7–40.o.

A szakmához való hozzáférést az állami tisztviselők általános személyzeti szabályzatáról szóló 1979. április 16-i törvény szabályozza.

[http://www.fonction-publique.public.lu/fr/publications/Reformes/Recueils/1\\_Statut.pdf](http://www.fonction-publique.public.lu/fr/publications/Reformes/Recueils/1_Statut.pdf)

## Kapcsolódó linkek

[Igazságügyi Minisztérium](#)

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 27/09/2016

## Jogászai hivatások - Magyarország

Ez az oldal a magyarországi jogi szakmákról ad áttekintést.

A jogi szakmák – bevezetés

Az ügyészek

Bírák

Jogászok

Közjegyzők

Más jogi szakmák

---



## A jogi szakmák – bevezetés

Ez a fejezet a magyarországi jogi szakmákról, az ügyészekről, bírásokról, ügyvédekről, jogtanácsosokról, közjegyzőkről és végrehajtókról nyújt áttekintést.

Magyarországon a jogi szakmák képviselői (az ügyvédek, közjegyzők, végrehajtók) függetlenül tevékenykednek, de kamarákból álló szakmai önkormányzattal is rendelkeznek. A kamarai tagság az adott tevékenység végzésének előfeltétele, és a kamarák a tagjaik felett szakmai irányítást is jogosultak gyakorolni annak biztosítása érdekében, hogy a szakmák képviselői megfelelő színvonalú szolgáltatást nyújtsanak.

## Az ügyészek

### Szervezet

A magyar alkotmányos szabályok meghatározzák, hogy az **ügyészség** gyakorolja a törvényben meghatározott jogokat a nyomozással összefüggésben, képviseli a vádat a bírósági eljárásban, továbbá felügyeletet gyakorol a büntetés-végrehajtás törvényessége felett.

Az ügyészség közreműködik annak biztosításában, hogy mindenki megtartsa a törvényeket, és törvénytértés esetén – törvényben meghatározott esetekben és módon – fellép a törvényesség védelmében.

Az ügyészség központosított szervezet, vezetője a legfőbb ügyész, aki az Országgyűlésnek tartozik beszámolási kötelezettséggel. Az ügyészeket a legfőbb ügyész nevezi ki és menti fel.

Az ügyészeket első alkalommal három évre, azt követően pedig határozatlan időre nevezik ki.

Az ügyészségre vonatkozó szabályokat törvény határozza meg.

### Szerepük és kötelezettségeik

Az ügyészek feladatait, felelősségi körét és jogállását törvény szabályozza. Az ügyészség egységes szervezet, valamennyi ügyész jogállása azonos.

Az ügyészség:

- nyomoz a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott ügyekben;
- felügyel arra, hogy a nyomozó hatóság a nyomozást a törvény rendelkezéseit megtartva végezze;
- törvényben meghatározott egyéb jogokat gyakorol a nyomozással összefüggésben;
- gyakorolja a vádemelés közhatalmi jogkörét, a bírósági eljárásokban képviseli a vádat, továbbá gyakorolja a törvényben számára biztosított jogorvoslati jogokat;
- törvényességi felügyeletet lát el a büntetések végrehajtásáról szóló jogszabályi rendelkezések megtartása felett;
- közreműködik egyéb polgári, munkaügyi, közigazgatási és gazdasági eljárásokban; az ügyész részt vesz a polgári perrendtartásban szabályozott eljárásokban, ha a jogosult bármely okból nem képes jogainak védelmére;
- az általános törvényességi felügyelet keretében biztosítja a jogszabályok betartását;
- a kiskorúak sérelmére elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatban eljár a szükséges gyermekvédelmi intézkedések megtétele érdekében;

- ellátja a nemzetközi szerződésekből, különösen a jogsegéllyel összefüggésben rá háruló feladatokat;
- teljesíti az Eurojustban való részvétellel kapcsolatos feladatokat;
- elősegíti, hogy valamennyi társadalmi szervezet, állami szerv és állampolgár megtartsa a törvényeket, és törvénytörés esetén fellép a törvényesség védelmében.

## Jogi adatbázisok

További információk a [Magyar Köztársaság Ügyészsége](#) honlapján található.

## Bírák

### Szervezet

Az Alkotmány a bírák függetlenségét írja elő. A bírák a törvények alapján és saját meggyőződésüknek megfelelően hozzák meg döntéseiket, ítéleteik meghozatalakor nem befolyásolhatók és nem irányíthatók.

A bírákat a **köztársasági elnök nevezi ki**.

A bírói kinevezésre pályázó személynek az alábbi feltételeknek kell megfelelnie:

- magyar állampolgársággal kell rendelkeznie;
- büntetlen előéletűnek kell lennie;
- választójoggal kell rendelkeznie;
- jogi egyetemi végzettséggel kell rendelkeznie;
- magyar jogi szakvizsgával kell rendelkeznie;
- a törvényben meghatározott módon vagyonynyilatkozatot kell tennie; és
- legalább egy évig bírósági vagy ügyészségi titkárként kellett dolgoznia, illetőleg korábban alkotmánybíróként, katonai bíróként, ügyészként, közjegyzőként, ügyvédként, jogtanácsosként kellett működnie, vagy központi közigazgatási szervnél jogi szakvizsgához kötött munkakörben kellett dolgoznia.

### Ülnökök

Az alkotmányos szabályok szerint **nem hivatásos bírák/ülnökök** is részt vehetnek a **bírósági eljárásokban**.

Ülnök büntetlen előéletű, választójoggal rendelkező, 30 év fölötti magyar állampolgár lehet. A katonai ülnököknek ezen kívül a Magyar Honvédségnél vagy rendvédelmi szervnél hivatásos szolgálati viszonyban kell állniuk.

Az ülnököket **négy évre** választják meg.

**Büntetőügyekben** a helyi bíróságok **egy hivatásos bíróból** és **két ülnökből** állnak abban az esetben, ha az adott bűncselekmény nyolcévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő. Az elsőfokú bíróságként eljáró megyei bíróság **egy hivatásos bíróból** és **két ülnökből** álló tanácsban jár el.

**Polgári ügyekben egy hivatásos bíróból** és **két ülnökből** álló tanács járhat el a törvényben meghatározott ügyekben.

### Bírósági fogalmazók, titkárok

A jogi egyetemen végzeteket bírósági fogalmazói, titkári beosztásban foglalkoztatják a bíróságokon, hogy ismereteket és tapasztalatokat szerezzenek **jövőbeni bírói pályafutásukhoz**. Csak a törvényben meghatározott eljárásokban és feltételekkel járhatnak el bíróként.

Az igazságügyi alkalmazottakra vonatkozó információs adatlapok az alábbi linkekre kattintva érhetőek el:

1. [tisztviselők](#)
2. [bírósági fogalmazó](#)
3. [bírósági titkár](#)
4. [fizikai dolgozók](#)

## Jogászok



## Ügyvédek

Az **ügyvédek** a hivatásuk gyakorlásával elősegítik megbízójuk jogainak érvényesítését és kötelezettségeinek teljesítését. Az ügyvédek minden ügyben és **valamennyi hatóság előtt** elláthatják a **jogi képviseletet**. Az ügyvédek hivatásuk gyakorlása során függetlenek, ami azt jelenti, hogy senki nem befolyásolhatja őket, és nem vállalhatnak olyan kötelezettségeket, amely ezt a függetlenséget veszélyeztetné.

A csak ügyvéd által ellátható **díjköteles tevékenységek** közé tartoznak a következők:

- képviselet és védelem büntetőügyekben;
- jogi tanácsadás;
- jogi okiratok előkészítése és szerkesztése;
- a fent említettekkel összefüggésben pénz és értéktárgyak letéti kezelése.

Bár nem esnek az ügyvédek kizárólagos tevékenységi körébe, a mai gazdasági élet követelményeire tekintettel az ügyvédek olyan szolgáltatásokat is nyújthatnak, mint az **adótanácsadás**, az **ingatlanközvetítés** és a peren kívüli **közvetítés**.

Az alkalmazotként dolgozó ügyvédeken kívül ügyvédi tevékenységet az végezhet, aki a kamara tagja és az ügyvédi esküt letette.

**A kamarai tagság feltételei:**

- állampolgárság az Európai Gazdasági Térség valamelyik tagállamában;
- büntetlen előélet;
- jogi egyetemi végzettség és magyar jogi szakvizsga;
- felelősségbiztosítás és megfelelő irodahelyiség.

Az **Európai Unió tagállamaiból származó ügyvédek** három fő formában végezhetnek ügyvédi tevékenységet Magyarországon: **eseti jellegű szolgáltatásnyújtás** formájában, **rendszeres szolgáltatásnyújtás** formájában és **kamarai tagként**. Az eseti jellegű szolgáltatást nyújtóknak be kell jelenteniük a szolgáltatás nyújtását a szolgáltatás nyújtásának helye szerint illetékes ügyvédi kamaránál, a rendszeres ügyvédi szolgáltatást nyújtani kívánóknak pedig regisztrálniuk kell az illetékes ügyvédi kamaránál.

A nyilvántartásba vett európai közösségi ügyvédek akkor kérhetik kamarai felvételüket, ha megfelelnek a törvényben előírt követelményeknek [például a törvényben előírt gyakorlati idő letelt, bizonyítják a magyar (valamint az európai uniós) jogban való jártasságukat, a tevékenységük folytatásához szükséges szinten beszélik a magyar nyelvet stb.].

Az ügyvédi kamarába felvett európai közösségi ügyvéd jogosult az ügyvédi cím használatára, és ugyanazok a szabályok vonatkoznak rá, mint a magyar ügyvédekre.

Az ügyvédeket **titoktartási kötelezettség** terheli minden olyan adatot és tényt illetően, amelyről a hivatásuk gyakorlása során szereztek tudomást.

Az ügyvédi **megbízási díj** általában az ügyvédek és az ügyfelek közötti **szabad megállapodás** tárgyát képezi. Az ügyvédi díjakat csak akkor szabályozzák, ha az ügyvédek bírósági eljárásokban kirendelt védőként tevékenykednek.

## Jogi adatbázisok

További információk a [Magyar Ügyvédi Kamara](#) honlapján található.

## Jogtanácsosok

A jogtanácsosok alapvető feladata azon szervezet működésének az elősegítése, amelynek alkalmazásában állnak. A jogtanácsosok **az őket foglalkoztató szervezeten belül látnak el jogi képviseletet**, jogi tanácsokat és tájékoztatást adnak, kérelmeket, szerződéseket és más okmányokat készítenek, továbbá részt vesznek a jogi munka megszervezésében. Az ügyvédekkel ellentétben a jogtanácsosok általában **alkalmazotként** látják el feladataikat (amelyek nem olyan széleskörűek, mint az ügyvédeké). A **jogtanácsosok fizetése** a munkaügyi szabályokon alapszik.

A **megyei bíróság** – Budapesten a Fővárosi Bíróság – **által vezetett nyilvántartásba** felvett személyek válhatnak jogtanácsosokká. A pályázókkal kapcsolatos követelmények a következők:

- állampolgárság az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely tagállamban;
- büntetlen előélet;

- jogi egyetemi végzettség;
- magyar jogi szakvizsga; és
- nyilvántartásba vétel.

Bizonyos esetekben az **igazságügyért felelős miniszter mentességet adhat az állampolgársággal kapcsolatos feltétel alól.**

## Közjegyzők

A törvényben meghatározott hatáskörben eljárva a **közjegyzők** az állami igazságszolgáltatási rendszer részeként hivatalos igazságszolgáltatási feladatokat látnak el.

**Tevékenységük célja** a jogviták kialakulásának megelőzése, és csak akkor működhetnek ezen a területen, ha a **Közjegyzői Kamara** tagjává váltak. A törvény alapján a közjegyzőket az **igazságügyért felelős miniszter nevezi ki határozatlan időre, meghatározott székhelyen** történő munkavégzésre.

Szakmai tevékenységük ellátásának ideje alatt a közjegyzőknek felelősségbiztosítással kell rendelkezniük.

A közjegyzők **kizárólagos tevékenységi területe** jogügyletek, jognyilatkozatok és tények közokiratban történő rögzítését foglalja magában. A közjegyzők egyik hagyományos feladata hagyatéki eljárások és egyéb nemperes eljárások lefolytatása. A közjegyzők egy másik fontos feladata az ingó jelzálogjogi nyilvántartás vezetése, valamint letétek kezelése, amelynek keretében pénzt, értéktárgyakat és értékpapírokat vesznek át a feleltől kapott megbízás alapján, a jogosult fél részére történő átadás céljából.

Az időtartam, a jogi megítélés és a felelősség szempontjából átlagosnak tekinthető, hivatalukban végzett tevékenységükért a közjegyzők **jogszabályban meghatározott mértékű díjra** jogosultak. Kivételes esetekben (például nagyobb szakismeretet igénylő bonyolult esetekben) a díj eltérhet a szokásos összegtől. Ha a közjegyzői tevékenység tárgyának értéke megállapítható, akkor a közjegyzői díjat annak alapján határozzák meg. Ha a közjegyzői tevékenység tárgyának értéke nem állapítható meg, akkor a közjegyzői díjat a szakmai munkára fordított idő alapján kell meghatározni. Az okiratmásolatok közjegyzők által történő hitelesítésének díja rögzített.

Mivel a **magyar állampolgárság** alapvető követelmény a bírák, ügyészek, bírósági fogalmazók, végrehajtók és közjegyzők esetében, külföldi állampolgárok nem nevezhetők ki e tisztségekre Magyarországon.

## Jogi adatbázisok

További információk a [Magyar Országos Közjegyzői Kamara](#) honlapján található.

## Más jogi szakmák

### Végrehajtók

A végrehajtási intézkedéseket a **végrehajtók** (önálló bírósági végrehajtók és törvényszéki végrehajtók) foganatosítják.

A polgári ügyekben hozott **bírósági határozatokban foglalt követeléseket** általában önálló bírósági végrehajtók hajtják végre. Az önálló bírósági végrehajtókat az **igazságügyért felelős miniszter nevezi ki határozatlan időre, meghatározott székhelyre és meghatározott járásbíróság mellé.**

Az önálló bírósági végrehajtókat **nem az állam alkalmazza, bevételeiket az ügyfelektől** kapják munkájuk ellenértékéért.

Az önálló bírósági végrehajtók tevékenységi köre a következő:

- végrehajtás a bíróság által kiállított végrehajtási lap alapján;
- végrehajtás a bíróság által végrehajtási záradékkal ellátott okirat alapján;
- végrehajtás a bíróság végrehajtást elrendelő, letiltó, illetőleg átutalási végzése, továbbá közvetlen bírósági felhívást tartalmazó határozata alapján.

A **törvényszéki végrehajtók** a törvényszékeken és a Fővárosi Törvényszéken tevékenykednek. A törvényszéki végrehajtót a törvényszék elnöke határozatlan időre nevezi ki meghatározott törvényszéken történő szolgálatteljesítésre. A törvényszéki végrehajtói álláshelyre a pályázatot a törvényszék elnöke írja ki. A törvényszéki végrehajtó a törvényszék alkalmazásában álló bírósági tisztviselő, aki e szolgálati viszonya alapján részesül juttatásokban.

A törvényszéki végrehajtók „bírósági követeléseket” (olyan követeléseket, amelyek jogosultja az állam) hajtják végre; a bírósági követelések közé tartozik a polgári és büntető eljárásokban az állam által előlegezett költség. A bűnügyi költség behajtása, a vagyonelkobzás és egyéb pénzügyi jellegű büntetések végrehajtása. A bíróság által előlegezett gyermektartásdíj is bírósági

követelésnek minősül, és ennek végrehajtása is a törvényszéki végrehajtók hatáskörébe tartozik. Emellett a törvényszéki végrehajtó jár el abban az esetben is, ha a követelés a bíróságot, az Országos Igazságszolgáltatási Tanácsot, az Országos IBírósági Hivatalt, az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumot, az igazságügyi szakértői intézményt vagy az államot illeti meg.

A végrehajtók illetékességi területe megegyezik a bíróság illetékességi területével.

### Jogi adatbázisok

További információk a [Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara](#) honlapján található.

### A pro bono (ingyenes) jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

**Jogi klinikák** az egyetemeken, valamint néhány, ezen a területen tevékenykedő, magyar és nemzetközi nem kormányzati szervezetnél működnek.

### Kapcsolódó linkek

[A Magyar Országos Közjegyzői Kamara honlapja](#)

[A Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara honlapja](#)

[A Magyar Köztársaság Ügyészségének honlapja](#)

[A Magyar Ügyvédi Kamara honlapja](#)

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 22/06/2016

## Jogászai hivatások - Málta

Ez az oldal a máltai jogi szakmákról nyújt áttekintést.

### Jogi szakmák – bevezetés

[Ügyészek](#)

[Bírák](#)

[Ügyvédek](#)

[Közjegyzők](#)

[Egyéb jogi szakmák](#)

[A bíróságok hivatalvezetője és alkalmazottai](#)

---



## Jogi szakmák – bevezetés

Máltán az ügyvédi, a közjegyzői és a segédügyvédi hivatás tartozik a jogi szakmák közé.

- **Az ügyvédek** jogosultak valamennyi bíróság előtt eljárni.
- **A közjegyzők** köztisztviselőnek minősülnek, közokiratokat készítenek és tesznek közzé.
- **A segédügyvédek** az alsóbb fokú bíróságok előtt jogosultak eljárni; munkájuk során a gyakorlatban nagyrészt a bírósági ügyeket vagy a bírósági nyilvántartásban szereplő egyéb igényeket érintő jogi aktusokkal foglalkoznak.

A jogi szakmák tekintetében Máltán egységes rendszer működik, az ügyészeket pedig a gyakorló ügyvédek köréből nevezik ki.

## Ügyészek

### Szervezet

A **főügyész** az Alkotmány 91. cikke szerinti alkotmányos feladatokat látja el. A Főügyészi Hivatal a főügyésről szóló rendelet (máltai jogszabályok gyűjteményének 90. fejezete) alapján kormányzati szervnek minősül.

A máltai Alkotmány értelmében a főügyész tisztségének állandó jellege ugyanúgy biztosított, mint a bíráké. A főügyész független jogkört gyakorol a bűnvádi ügyekben, valamint ellátja a büntető törvénykönyv által meghatározott büntetőeljárás feladatokat.

A főügyészt munkájában a helyettes főügyész, a másodfőügyész és más jogi tisztviselők segítik.

### Feladatok és kötelezettségek

A főügyész **közvádlóként jár el a büntetőbíróság és a fellebbviteli büntetőbíróság** előtt. A rendőrség által végzett bizonyos büntetőeljárás cselekményekhez a főügyész előzetes hozzájárulása szükséges.

A büntetőeljárások indítása, lefolytatása és megszüntetése körében a jogszabályok által ráruházott hatásköreinek gyakorlása során a főügyészt más személy vagy hatóság nem utasíthatja és nem ellenőrizheti.

A főügyész a kormány **jogi tanácsadójaként** is eljár, a Főügyészi Hivatal jogi tisztviselői pedig **képviselik a kormányt** a polgári bíróságok és az Alkotmánybíróság előtt.

A Főügyészi Hivatal az illetékes hatóság a polgári, kereskedelmi és büntetőjogi területeken folytatott **jogi együttműködést** érintő legtöbb ügyben.

A Főügyészi Hivatal **képviselet a Máltai Köztársaságot** a nemzetközi bíróságokon, és képviseli a kormányt a jogi és igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos nemzetközi tárgyalásokon.

A hivatal **jogszabálytervezeteket** is készít és közreműködik azok Parlament általi elfogadásában.

## Bírák

### Szervezet

A **bírakat és a törvényszéki bírakat** a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki. A bírák függetlenek a végrehajtó hatalmi ágtól, és biztosított tisztségük állandó jellege. Törvényszéki bírónak az nevezhető ki, aki legalább hét évig ügyvédi gyakorlatot folytatott Máltán, a bírói kinevezéshez pedig legalább tizenkét évi gyakorlat szükséges. Hivatalukból akkor mentheti fel őket a köztársasági elnök, ha bizonyított, hogy (testi vagy szellemi alkalmatlanság miatt, vagy más okból) képtelenek hivatali feladataik ellátására, illetve kötelezettségzegést követtek el. Felmentésükhöz a Képviselőház indítványa, továbbá valamennyi képviselő legalább kétharmadának szavazata szükséges.

**A jogi szakmák szervezete: ügyvédek**

**Bíróság előtti képviseletre jogosult ügyvédek**

### Feladatok és kötelezettségek

Az ügyvédek **jogi tanács- és véleményadásra** feljogosított jogászok, akik **képviselethet** is ügyfeleiket a bíróságok, törvényszékek és más jogi fórumok előtt.

Ahhoz, hogy valaki Máltán ügyvédként praktizálhasson, a köztársasági elnök által kiadott, Málta állami pecsétjével ellátott engedéllyel kell rendelkeznie. Az engedély megszerzését követően, a gyakorlati munka megkezdése előtt az illetőnek hivatali és hűségesküt kell tennie a fellebbviteli bíróság nyilvános ülésén.

## Szervezet

A **Máltai Ügyvédi Kamara** képviseli a máltai kamarába felvett ügyvédeket. A kamara önkéntes, nem politikai és nem kormányzati szerv, amely a tagjai által fizetett tagdíjakból és az általa szervezett tevékenységek bevételeiből tartja fenn magát; az igazságszolgáltatással és annak szervezetével kapcsolatos ügyekben a kamara az ügyvédek jogilag elismert tanácsadó és képviselői szerve.

Máltán csak egyféle típusú ügyvéd létezik, és a „**lawyer**” és „**advocate**” kifejezések egymással felcserélhetők. A szakmát az **Igazságügyi Szolgáltatási Bizottság** szabályozza, amelynek tagjai Málta köztársasági elnöke, a főbíró, az Ügyvédi Kamara elnöke, valamint más bírák és egyéb jogászok. Az ügyvédek elleni panaszokat egy öt ügyvédből álló bizottság vizsgálja meg, amely az Igazságszolgáltatási Tanácsnak tesz javaslatot a szükséges fegyelmi intézkedésre vonatkozóan. Az öt ügyvédből hármat az Ügyvédi Kamara jelöl, így a Kamara hatékonyan képes ellátni a szakma szabályozásának feladatát.

Az Ügyvédi Kamara az ügyvédi hivatásról tájékoztató honlapot működtet, amely **névjegyzéket** is tartalmaz. A névjegyzék két részből áll: a nyilvános rész az összes kamarai tag ügyvéd adatait tartalmazza, míg a csak tagok számára hozzáférhető rész az Ügyvédi Kamara által ismert valamennyi ügyvéd adatait tartalmazza.

Az elmúlt években a Kamara számos tudományos konferenciát és szemináriumot szervezett, valamint havi rendszerességgel előadásorozatot tart, hogy támogassa valamennyi ügyvéd folyamatos jogi továbbképzésének kultúráját.

### Jogi adatbázisok

Az [Máltai Ügyvédi Kamara](#) weboldala a testületre vonatkozó információkat – köztük híreket, eseménynaptárt és **ügyvédi adatbázist** – tartalmaz. A weboldal tagok számára fenntartott része további szolgáltatásokat nyújt az ügyvédek számára.

### Ingyenes-e az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, az adatbázishoz való hozzáférés ingyenes.

### Közjegyzők

#### Feladatok és kötelezettségek

A közjegyzők az élők közötti jogügyleteket rögzítő okiratok, valamint a végrendeletek átvételére és hitelesítésére jogosult köztisztviselők. E kötelezettségükből eredően e dokumentumok megőrzéséért is felelősek, illetve azokról másolatokat adhatnak ki. A közjegyzők további jogköreit és feladatait a máltai jogszabálygyűjtemény (Laws of Malta) 55. fejezetét alkotó, a közjegyzői hivatásról és a közjegyzői levéltárakról szóló törvény (Notarial Profession and Notarial Archives Act) határozza meg.

Hivatásuk gyakorlásának megkezdése előtt a közjegyzők hivatali és **hűségesküt tesznek** a fellebbviteli bíróság előtt.

A közjegyzők, a közjegyzői levéltárak és az állami nyilvántartás felett a **Court of Revision of Notarial Acts** elnevezésű szakosított bíróság (a közjegyzői aktusok felülvizsgálati bírósága) gyakorol felügyeletet. A bíróság tagjait a közjegyzői ügyekért felelős miniszter nyugalmazott bírák és törvényszéki bírák, valamint ügyvédek és közjegyzők közül nevezi ki.

Amennyiben a bíróság célszerűnek tartja, úgy előzetes értesítés nélkül látogatást tehet és ellenőrzést végezhet a levéltárban, az állami nyilvántartásban vagy bármely közjegyzői irodában.

A Máltán tevékenykedő valamennyi közjegyző adatait minden év januárjában a **máltai kormányzati közlöny** („Malta Government Gazette”) teszi közzé.

## Szervezet

A **Közjegyzői Tanács** a közjegyzők felett általános felügyeletet gyakorló testület, amely jogosult akár saját kezdeményezésére, akár panasz alapján bármely olyan közjegyző ellen vizsgálatot folytatni, akinek viselkedése a közjegyzői hivatás méltóságát sérti. A Tanács vizsgálja meg továbbá a közjegyzők elleni olyan, kötelezettségzegéssel és visszaéléssel kapcsolatos vádak, amelyek szakmai tevékenységük gyakorlásával vagy szakmai kérdésekkel függenek össze, kivéve ha ezt a jogkört a máltai jogszabálygyűjtemény (Laws of Malta) 55. fejezetét alkotó, a közjegyzői hivatásról és a közjegyzői levéltárakról szóló törvény (Notarial Profession and Notarial Archives Act) 85. és 94. cikke, vagy más jogszabály más hatóságra ruházza.

### Jogi adatbázisok

A [máltai közjegyzői tanács hivatalos weboldala](#) a **Közjegyzői Tanácsra** vonatkozó információkat tartalmaz: a nyilvánosság és a közjegyzők számára hasznos általános információkat, valamint a Máltán működő közjegyzők elérhetőségeit tartalmazó névjegyzéket. Az adatbázis nyilvánosan hozzáférhető és ingyenes.

## Egyéb jogi szakmák

### Segédügyvédek

Ahhoz hogy valaki Máltán segédügyvédként praktizálhasson, a köztársasági elnök által kiadott, Málta állami pecsétjével ellátott engedéllyel kell rendelkeznie. Az engedély megszerzésekor, a tevékenység megkezdése előtt az illetőnek hivatali és hűségesküt kell tennie a fellebbviteli bíróság nyilvános ülésén.

A segédügyvéd fő feladata, hogy segítse annak az ügyvédnek a munkáját, aki mellett a bírósági eljárásokban dolgozik. Így részt vesz az ügyfelek nevében a bíróságokhoz intézett írásbeli beadványok benyújtásában, és általában közreműködik a perek ügyvédek általi előkészítésével kapcsolatos egyéb feladatokban.

A segédügyvédek a törvényszékek, a különleges törvényszékek és testületek előtt is eljárhatnak és tanácsot adhatnak.

Máltán az **Igazságszolgáltatási Bizottság** felelős e jogi szakma szabályozásáért. A máltai Nemzetbiztonsági és Belügyminisztérium weboldalának egy nyilvánosan hozzáférhető [szakasza](#) foglalkozik a segédügyvédekkel.

### A bíróságok hivatalvezetője és alkalmazottai

**A bíróságok hivatalvezetője** felelős a bíróságok által vezetett nyilvántartásokért és az ott dolgozó tisztviselőkért, a bírósági dokumentumok iktatásáért és kézbesítéséért, a végrehajtandó határozatok – például az ítéletek és végzések – bíróság által kinevezett tisztviselők útján történő végrehajtásáért, a bírósági árverésekért, az esküdtszéki tárgyalásokért és más büntetőeljárás cselekményekért.

Hivatalvezető helyettes

Igazságügyi asszisztens

Nyilvántartó tisztviselő

### Kapcsolódó linkek

[Ügyvédi Kamara \(Málta\)](#)

[A máltai közjegyzői tanács hivatalos weboldala](#)

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 03/10/2016

## Jogászai hivatások - Hollandia

Ez a szakasz a hollandiai jogi szakmákról nyújt áttekintést.

[Ügyészek](#)

[Bírók](#)

[Ügyvédek](#)

[Közjegyzők](#)

[Egyéb jogi szakmák](#)

---





## Ügyészek

### Szervezet

A főügyészség (*Openbaar Ministerie*, vagy OM) minden régióban hivattal rendelkező nemzeti szervezet. Emellett van nemzeti államügyészségi hivatal is, amely a (nemzetközi) szervezett bűnözéssel szembeni küzdelemre összpontosít, és egy operatív államügyészségi hivatal, amely a környezetvédelmi és pénzügyi bűnözés, valamint a csalás elleni harcol.

A 10 kerületi államügyészségi hivatal, ahol igazgatási és jogi szakértők segítik az államügyészek munkáját, évente több százezer ügyet dolgoz fel. Fellebbezés esetén az ügyet a négy regionális ügyészségi hivatal egyike kapja meg. A főügyészség e hivatalokba delegált képviselőjét főtanácsnoknak (*Advocaat-Generaal*) nevezik. E hivatalokat a vezető ügyészek és a vezető főtanácsnok irányítják. A főügyészséget nemzeti szinten a hágai székhelyű főügyészi testület (*College van Procureurs-generaal*) irányítja. A főügyészségért az igazságügyi miniszter viseli a politikai felelősséget. A miniszter a főügyészi testülettel együtt dönt a nyomozások és a büntetőeljárások prioritásairól.

### Szerepkör és kötelezettségek

A főügyészség foglalkozik azokkal a személyekkel, akiket bűncselekmény elkövetésével vádolnak. A főügyészség az egyetlen hollandiai szerv, amely bíróság elé állíthatja a gyanúsítottat. Gondoskodik a bűncselekmények felderítéséről, és a büntetőeljárás lefolytatásáról.

A főügyészség együttműködik a rendőrséggel és más nyomozó hatóságokkal. Az ügyészek felelnek a nyomozások irányításáért. Emellett a főügyészség felügyeli a bírósági határozatok megfelelő végrehajtását; a bíróságok megfizetését, a szabadságvesztés letöltését és a közérdekű munka elvégzését. A főügyészség a bírákhoz hasonlóan az igazságszolgáltatás részét képezi, ezért a neve ellenére (*Openbaar Ministerie*) egyáltalán nem tekinthető minisztériumnak.

## Bírák

### Szervezet

A bírói tisztségre pályázónak legalább hét éves szakmai tapasztalattal kell rendelkeznie. Ez a tapasztalat a bírói kar keretein belül szervezett belső képzésen vagy a jogrendszer más területén is megszerezhető. A szükséges képzést a bírósági rendszer biztosítja.

A bírákat az **Igazságügyi Minisztérium** égisze alatt a **királynő** nevezi ki. Bírói tisztségre kizárólag holland állampolgár nevezhető ki. A jelölteknek holland egyetemen szerzett jogi végzettséggel kell rendelkezniük.

Az egyének kizárólag – a bíróságok tagjaiból, az ügyészi hivatal tagjaiból és aktív közéleti szerepet játszó személyekből álló – valamely nemzeti felvételi bizottság ajánlásával jelölhetők bírói tisztségre.

A bírót egy adott bíróságon történő igazságszolgáltatási feladatra nevezik ki. A kinevezés kizárólag akkor lehetséges, ha a szóban forgó bíróság jelölte a leendő bírót. Az említett feltételeknek köszönhetően a kinevezési rendszer a lehető legobjektívebb.

A bíró különleges jogállású állami tisztviselő. Az első kinevezést követően a bíró nem köteles máshova szóló kinevezést elfogadni.

A bírák 70. életévük betöltéséig maradhatnak hivatalban. Ezen életkor betöltése előtt akarattuk ellenére kizárólag a Hollandiában működő legmagasabb fokú bíróság, a **holland Legfelsőbb Bíróság** (*Hoge Raad der Nederlanden*) mozdíthatja el őket hivatalukból, e bíróság főügyészeinek (*procureur-general*) kezdeményezésére. Ez a rendszer megfelelő védelmet biztosít a kinevezésre és a hivatalból történő elmozdításra nehezedő politikai befolyással szemben.



## Szerepör és kötelezettségek

A bíró feladata részrehajlástól mentes határozat meghozatala a **jogvitákban**, azaz olyan ügyekben is, amelyekben a kormány az egyik részt vevő fél. A kormány vonatkozásában fennálló pártatlanságot különleges felvételi és kinevezési rendszerrel garantálják. A bírák jogállása ennél fogva különbözik az egyéb állami tisztviselők jogállásától.

A holland Alkotmány a jogvitákban történő határozathozatalra utasítja a bírakat, és rendelkezéseket tartalmaz a bírói kar tagjainak jogállásával kapcsolatban.

A mindenkori jogszabályoknak megfelelően a bírák mérlegelési jogkörükben tárgyalhatják az ügyeket. Emellett nagymértékben meghatározhatják továbbá az eljárás gyakorlati lefolyását (például az eljárás egyes részeinek időtartamát).

Ha az eljárásban részt vevő valamelyik félnek az eljárás során kétsége támad a bíró pártatlansága felől, a jog lehetőséget biztosít az ügyet tárgyaló bíró kifogásolására. Előfordul, hogy valamelyik peres fél elégedetlen a bíró munkájával. Ekkor különbséget kell tenni a bíróság által hozott határozat és a bíró magatartása között. Ha az elégedetlenség az ítélettel kapcsolatos, a panaszos fél rendszerint fellebbezést nyújthat be

1. A bíró magatartásával kapcsolatos panaszok azon bíróság tanácsához nyújthatók be, ahol a szóban forgó bíró hivatalban van.
2. Minden bíróságnál létezik panasz eljárás, amely a panaszok kezelésével kapcsolatos szabályokat határozza meg.

A bírák magatartását számos törvényi rendelkezés szabályozza. E rendelkezések célja annak garantálása, hogy a bírák pártatlanul végezzék munkájukat.

A bírának legalább két területen kell szakértelemmel rendelkezniük. Ezért rendszerint, miután egy adott szakterülethez tartozó ügyet tárgyaltak, ezt követően egy másik szakterülethez tartozó ügyre váltanak. E szabály célja annak megakadályozása, hogy a bírák túlságosan hosszú ideig, túlságosan egy szakterületre összpontosítsanak.

A bírák kerületi bíróságokon (*rechtbanken*) dolgoznak. Ezek minimum négy ügyszakból állnak: a polgári jogi ügyszak, a büntetőjogi ügyszak, a közigazgatási jogi ügyszak és a kerületi albírósági ügyszak. Az utóbbi ügyszakban dolgozó bírák elnevezése: „kantonrechter”; a többieké: „rechter”. A **fellebbviteli bíróságokon** és a Legfelsőbb Bíróságon dolgozó bírák elnevezése: **raadsheer**.

Az ügyek tárgyalásakor a bíróságok összetétele a következő:

- A *kantonrechter*-ek egyesbíróként tárgyalják az ügyeket.
- A kerületi bírósági bírák rendszerint egyesbíróként tárgyalják az ügyeket, bizonyos ügyeket azonban három bíróból álló tanácsban kell tárgyalni.
- A fellebbviteli bíróságok bírái három bíróból álló tanácsban tárgyalják az ügyeket, kivéve, ha egy ügyet egy bíró is tárgyalhat. Erről a jogszabályok rendelkeznek.
- Legfelsőbb Bíróság minden ügyet öt bíróból álló tanácsban tárgyal.

szakma szabályozásáért felelős kormányzati szerv a holland bírói kar (*rechtspraak*).

## Jogi adatbázis

További információkért kérjük, tekintse meg a hollandiai [igazságszolgáltatás](#) tájékoztatót nyújtó, a nyilvánosság számára hozzáférhető weboldalát.

## A jogi szakmák szervezete: Ügyvédek

### Ügyvédek

A [Holland Ügyvédi Kamara](#) (a Kamara) valamennyi hollandiai ügyvéd szakmai közjogi testülete. E szakmai szervezet jogszabályban meghatározott fő feladata a tagjai által nyújtott szolgáltatások minőségének biztosítása. A minőséget többek között a következők biztosítják:

- kiterjedt továbbképzési program a jogi szakma képviselői számára,
- szabályzatok és az ügyvédekre kötelező más szabályok kidolgozása,
- fegyelmi eljárások,
- a tagok tájékoztatása és a tagok részére nyújtott szolgáltatások,

- ajánlások a kormány felé a szakpolitikák tervezésével és a jogalkotással kapcsolatban.

A törvény értelmében az ügyvédek számára kötelező a kamarai tagság. 2014-ben 17 000 ügyvédet tartottak nyilván.

#### Jogtanácsosok

E szakmát szabályozó központi szerv nincs.

#### Közjegyzők

##### Szervezet

Lásd a [Királyi Közjegyzői Kamara](#) weboldalát (*Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie*).

##### Szerepkör és kötelezettségek

A törvény számos megállapodás és jogügylet esetében ír elő **közjegyzői okiratot**. A legfontosabbak a következők:

1. Hollandián belüli ingatlan-átruházás,
2. jelzálog létrehozása vagy törlése,
3. részvénytársaságok (NV) vagy korlátolt felelősségű társaságok (BV) bejegyzése, létesítő okiratuk módosítása,
4. alapítványok vagy egyesületek (beleértve a szövetségeket is) létrehozása, vagy alapító okiratuk módosítása,
5. végrendeletek kidolgozása, módosítása és végrehajtása,
6. házassági szerződések (azaz általában házasságkötés előtti megállapodások) és bejegyzett élettársi kapcsolatokra vonatkozó megállapodások kidolgozása és módosítása,
7. névre szóló részvények átruházása,
8. aláírások hitelesítése,
9. ajándékozásról és adományozásról közjegyzői okiratban való rendelkezés

Gyakorlati okok miatt a közjegyző gyakran végez más típusú jogügyleteket is, emellett más típusú megállapodásokat is megszövegezhet. Ezek között szerepelnek például (kereskedelmi, polgári és korlátozott) partnerségi megállapodások, élettársak közötti megállapodások, valamint korlátolt felelősségű társaságok harmadik feleltől való védelmét szolgáló rendelkezések.

#### Egyéb jogi szakmák

A [Bírósági Tisztviselők Királyi Szakmai Szervezete](#) (*Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders*, vagy KBvG) a 2001. július 15-én hatályba lépett, bírósági tisztviselőkről szóló törvény hozta létre. Ez a KBvG-t – amelybe Hollandiában minden bírósági tisztviselő köteles belépni – azzal a feladattal bízta meg, hogy segítse elő a szakmán belüli helyes gyakorlatot.

A holland **bírósági tisztviselők** – a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló, 2000. május 29-i 1348/2000/EK tanácsi rendelettel összhangban – felelősek az iratok kézhezvételéért és továbbításáért. A Hollandiában kézbesítendő iratokat közvetlenül valamelyik bírósági tisztviselőhöz kell eljuttatni. Az említett kézbesítés iránti kérelmeket hollandul vagy angolul kell benyújtani.

Ilyen kérelmet a holland központi szervnek, a **bírósági tisztviselők királyi szakmai szervezetének** nem lehet elküldeni. E szervezethez csak a fent említett európai uniós rendelet 3. cikkének c) pontjában meghatározott rendkívüli körülmények között lehet fordulni.

#### Pro bono jogi szolgálatok

Elsődleges jogi tanácsadásért kérheti a jogi szolgálatok ügyfélszolgálatainak segítségét. Itt információk és tanácsok mellett jogi kérdések tisztázását is kérheti.

A szolgálat szükség esetén Önt a jogi segítségnyújtás másodlagos fórumaként eljáró egyéni ügyvédhez vagy közvetítőhöz utalja.

A jogszolgálati pultok információs szolgáltatása ingyenes. E szolgáltatásokat vagy a helyszínen nyújtják, vagy (legfeljebb 60 perces) konzultációs óra keretében. E pultokhoz polgári jogi, közigazgatási jogi, büntetőjogi, valamint bevándorlási jogi problémákkal fordulhat.

Összesen 30 jogszolgálati pultot hoztak létre. A szolgálatokat földrajzilag kiegyensúlyozott elosztásban állították fel annak érdekében, hogy a jogszolgálatot minden holland állampolgár könnyen igénybe vehesse.

További információkért látogasson el a [a hollandiai Jogi Szolgálatok Ügyfélszolgálatának](#) a weboldalára.

#### Kapcsolódó linkek

[Holland Főügyészség](#), [Hollandia Legfelsőbb Bírósága](#), [Holland Ügyvédi Kamara](#), [Királyi Közjegyzői Kamara](#), [Bírósági Tisztviselők Királyi Szakmai Szervezete](#), [Jogi Szolgálatok Ügyfélszolgálat](#), [a bírósági személyzetre vonatkozó tájékoztató](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 11/10/2016

#### Jogászai hivatások - Ausztria



Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [de](#).

Ez az oldal az ausztriai jogi szakmákról nyújt áttekintést.



#### Jogászai hivatások – Bevezetés

Ausztriában jelenleg **1693 hivatásos bíró** van, akik az osztrák Szövetségi Igazságügyi Minisztérium felügyelete alatt végzik munkájukat **(2012. november 1-jei állapotot tükröző adat, amely az aktív állományú, teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő állásokat mutatja, beleértve a Legfelsőbb Bíróságot is)**.

Bírák az igazságügyi rendszeren kívül is kerülnek kinevezésre, például a Közigazgatási Bírósághoz (körülbelül 63 fő) és a Menekültügyi Bírósághoz.

Emellett bizonyos ügyek elbírálásában – önkéntes alapon – **laikusok** is közreműködnek. Ők a büntetőeljárásokban ülnökként (*Schöffe*) vagy esküdtként (*Geschworene*), a kereskedelmi, munkajogi és szociális eljárásokban pedig speciális szaktudással rendelkező, az ülnökhöz hasonló laikus bíróként (*Beisitzer*) járnak el.

Jelenleg **375 ügyész** van **(2012. november 1-jei állapotot tükröző adat, amely az aktív állományú, teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő állásokat mutatja, beleértve a Legfőbb Ügyészséget is)**, valamint **4864 köztisztviselő és szerződéses alkalmazott** **(2012. november 1-jei állapotot tükröző adat, amely az aktív állományú, teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő állásokat mutatja, beleértve a Legfelsőbb Bíróságot és a Legfőbb Ügyészséget is)**, akik a bíróságok és ügyészségek megfelelő működését segítik fenntartani.

A büntetés-végrehajtási rendszerben összesen **3631 fő** foglalkoztatott **(2012. november 1-jei állapotot tükröző adat, amely az aktív állományú, teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő állásokat mutatja, beleértve a Büntetés-végrehajtási Igazgatóságot is)**; ez az adat magában foglalja az összesen **3098 fegyőrt** (beleértve a fogvatartottak oktatásáért felelős 127 főt is).

#### 1. Bírák

## Képzés és kinevezés

Jogi tanulmányaik befejezése után, amelyet a bírói előkészítő szolgálat keretében folytatott bírósági gyakorlat követ, a bírák gyakorlati képzésben vesznek részt. Évente körülbelül 60-80 bírójelöltet neveznek ki. A bírósági előkészítő szolgálat (a bírósági gyakorlattal együtt) főszabály szerint négy évig tart, és körzeti bíróságon, tartományi bíróságon, ügyészségen, büntetés-végrehajtási intézetnél, áldozatvédelmi vagy áldozatsegítő központban, valamint ügyvédi vagy közjegyzői irodánál, illetve a Szövetségi Pénzügyminisztériumot képviselő szolgálatnál (*Finanzprokuratur*) lehet teljesíteni. A képzés egy része teljesíthető tartományi felsőbb bíróságon, a Legfelsőbb Bíróságnál, a Szövetségi Igazságügyi Minisztériumnál, a Büntetés-végrehajtási Igazgatóságon, pártfogó szolgálatnál, vagyonkezelő egyesületnél vagy gyámhivatalnál, az állampolgári jogok biztosának hivatalánál, megfelelő vállalkozásoknál vagy a pénzügyi ágazatban. A bírósági előkészítő szolgálat a bírói vizsgával zárul.

A bírói vizsga letételét követően a bírójelöltek megpályázhatják a megüresedő bírói állásokat.

A bírákat a szövetségi államfő nevezi ki, aki ezt a feladatot a legtöbb állás tekintetében a szövetségi igazságügyi miniszterre ruházta át. Bírának csak osztrák állampolgár nevezhető ki.

A hivatásos bíraktól meg kell különböztetni a tisztségüket önkéntes alapon ellátó laikus bírákat, akiknek esetében nincs szükség jogi képzettségre. Laikus bíró a büntetőügyekben közreműködő ülnök (*Schöffe*) és esküdt (*Geschworene*), valamint a munkajogi és szociális eljárások speciális szakértelemmel rendelkező, az ülnökéhez hasonló szerepet betöltő laikus bírója (*Beisitzer*).

## A bírák jogállása

A **hivatásos bírák** közszolgálati jogviszonyban állnak az osztrák szövetségi állammal. A bírák képzésére és szakmai jogállására vonatkozó legfontosabb jogforrás a szövetségi alkotmánytörvény mellett a **bírák szolgálati viszonyáról szóló törvény** (*Richterdienstgesetz*). (E jogforrás teljes neve a bírák és ügyészek szolgálati viszonyáról szóló törvény [*Richter- und Staatsanwaltschaftsdienstgesetz*], mivel számos rendelkezés hasonlóan került szabályozásra a bírák és ügyészek tekintetében, így például a fegyelmi eljárások és a szolgálati leírások.)

A hivatásos bírák kinevezése határozatlan időre szól, nyugállományba annak az évnek a végén vonulnak, amelyben betöltik 65. életévüket.

A szövetségi alkotmánytörvény 87. és 88. cikke értelmében a bíró a jog értelmezése és az ítékezés során független állami szervként jár el. Ez a függetlenség egyrészt abban jelenik meg, hogy a bíró nem utasítható (tárgyi függetlenség), másrészt pedig abban, hogy nem mozdítható el és nem helyezhető át (személyi függetlenség). A bíró csak a jogszabályokhoz van kötve, és saját jogi meggyőződése alapján határoz. Más bíróságok hasonló jogi ügyekben hozott határozatai (precedensek) sem kötik.

A törvényes nyugdíjkorhatár betöltését követő végleges nyugdíjba vonulás kivételével a bírák akaratuk ellenére csak a jogszabályban előírt körülmények között és módon, alakszerű bírósági határozat alapján távolíthatók el hivatalukból, helyezhetők át más állásba vagy nyugdíjazhatók (a szövetségi alkotmánytörvény 88. cikke).

A bírák alkotmányban biztosított különleges jogállása csak bírói hivataluk ellátása során jut szerephez (a törvényben előírt és az ügyek elosztása keretében megállapított feladatok ellátása során). Kivételt képeznek az igazságszolgáltatás rendszerén belüli igazgatási ügyek (az igazságszolgáltatás működésének fenntartását célzó intézkedések), amelyekben a bírák csak akkor függetlenek, ha az adott ügyben tanács vagy bizottság keretében kell eljárni (például a bírósági ügyek elosztása, javaslatétel bírói kinevezésre). Ettől eltérő esetekben a bírónak felettese utasításait kell követnie. Az ügyek meghatározott elosztása biztosítja a törvényes bíróhoz való alkotmányos jog érvényesülését.

## Szerepük és kötelezettségeik

A bírák **polgári és büntetőügyekben ítélik meg**. Közigazgatási és alkotmányjogi ügyekben a **közigazgatás ellenőrzése** és az **alkotmány védelme** a feladatuk.

## Jogi felelősség

Fegyelmi bíróság: A bíró, aki foglalkozási kötelezettségeit vétkesen megszegi, fegyelmi bíróság előtt felelősségre vonható, amely a tartományi felsőbb bíróságokon, illetve a Legfelsőbb Bíróságon működik, és kizárólag bírákból áll (a fegyelmi bíróság jár el az ügyészek foglalkozási kötelezettség-szegési ügyeiben is).

Büntetőbíró: Ha a foglalkozási kötelezettségek vétkes megszegése egyúttal bűncselekményt is megvalósít, a bíró büntetőbíró előtt kerül felelősségre vonásra (például hivatali visszaélés esetén).

Polgári bíróság: Az a fél, aki bíró (vagy adott esetben ügyész) jogellenes és vétkes magatartása következtében kárt szenvedett el, ezt a kárt csak az állammal szemben érvényesítheti. Az állam szándékos cselekmény vagy súlyos gondatlanság esetén megtérítést követelhet a bírótól (illetve ügyésztől).

## 2. Ügyészek

### Szervezet

Az ügyészség hierarchikus szervezete alapján véve megegyezik a bírósági szervezettel.

Minden büntetőügyekben hatáskörrel rendelkező elsőfokú bíróság (vagyis összesen 17 bíróság) mellett működik ügyészség. Ezek en kívül működik még a gazdasági és korrupciós bűncselekmények ügyében eljáró központi ügyészség (*Wirtschafts- und Korruptionsstaatsanwaltschaft*), amelynek illetékessége Ausztria teljes területére kiterjed. Minden tartományi felsőbbbíróság mellett főügyészség, a Legfelsőbb Bíróság mellett pedig a Legfőbb Ügyészség működik. A főügyészségek és a Legfőbb Ügyészség közvetlenül a Szövetségi Igazságügyi Minisztériumnak vannak alárendelve.

### Képzés és kinevezés

Az ügyészek képzése megfelel a hivatásos bírák képzésének.

Ügyésszé az nevezhető ki, aki teljesíti a bíróvá történő kinevezés feltételeit.

A megüresedő ügyészi állásokat a bírói állásokhoz hasonlóan nyilvános pályázat útján lehet betölteni. Az ügyészek kinevezésére a szövetségi államfő jogosult, aki azonban a bírákhoz hasonlóan a kinevezési jogot a legtöbb ügyészi állás tekintetében a szövetségi igazságügyi miniszterre ruházta át.

### Az ügyészek jogállása

Az ügyészségek a bíróságoktól különálló, de **nem független** igazságügyi szervek, amelyek hierarchikus felépítésűek, és kötelesek végrehajtani a főügyészségek, illetve végső soron a szövetségi igazságügyi miniszter utasításait.

**Az utasítási jogot a jogszabályi előírások pontosan szabályozzák.** A főügyészség és a szövetségi igazságügyi miniszter köteles utasításait írásba foglalni és indokolással ellátni. Az utasításokat ezenkívül csatolni kell a büntetőügy irataihoz. A szövetségi igazságügyi minisztert miniszteri felelősség terheli, így a parlament felé beszámolási kötelezettsége van és elszámoltatható.

Az egyes ügyészségek alkalmazottai kötelesek eleget tenni a vezető ügyész utasításának. Ha azonban az ügyész jogellenesnek tartja az utasítást, kérheti annak írásba foglalását, vagy akár mentesítését is az érintett büntetőügy intézése alól. Az ügyészségeken tehát alá- és fölrendeltségi szervezeti rend érvényesül, ami azért is szükséges, mert **a bírósági határozatoktól eltérően** az ügyészségi határozatokat **jogorvoslati eszközökkel nem lehet megtámadni.**

### Szerepük és kötelezettségeik

Az ügyészségek olyan különleges, **a bíróságoktól különálló szervek**, amelyek mindenekelőtt **a közérdeket védik a büntető igazságszolgáltatásban.** Ennek keretében elsődleges feladatuk a vádemelés és a vád képviselése a büntetőeljárások során. Az ügyészségeket ezért **vádhatóságnak** is nevezik. A büntetőeljárásokban az előzetes **nyomozati eljárás** vezetése is az ügyészségek feladata.

Az ügyészek feladata a **vádemelés és a vád képviselése** mind a tartományi bíróságon, mind pedig az annak illetékességi területén működő körzeti bíróságokon. A **körzeti bíróságon** a vádat rendszerint a körzeti ügyész (*Bezirksanwalt*) képviseli. A körzeti ügyészek olyan különleges szaktudással rendelkező tisztviselők, akik esetében az egyetemi végzettség nem kötelező.

Különös helyet foglal el a gazdasági és korrupciós bűncselekmények ügyében eljáró központi ügyészség, amelynek illetékessége az ország egész területére, hatásköre pedig a hivatali és korrupciós bűncselekményekre, valamint az 5 000 000 EUR-t meghaladó összeget érintő gazdasági bűncselekményekre terjed ki. Szintén hatáskörébe tartoznak az 5 000 000 EUR-t meghaladó összeget érintő pénzügyi bűncselekmények, a társadalombiztosítási csalás minősített esetei, a hitelezők megkárosításának minősített esetei, valamint a részvénytársaságokról szóló törvény, illetve a korlátozott felelősségű társaságokról szóló törvény szerinti bűncselekmények, a megfelelő nagyvállalkozások (legalább 5 000 000 EUR tőzstőke vagy több mint 2000 alkalmazott) általi elkövetés esetében.

Az **ügyészségek felettes szervei**, a főügyészségek a bécsi, a grazi, a linzi, valamint az innsbrucki tartományi felsőbbbíróság mellett működnek. A főügyészségek amellest, hogy **a tartományi felsőbbbíróságokon képviselik a vádat, az illetékességi területükön működő ügyészségek felügyeletét is ellátják,** és közvetlenül a szövetségi igazságügyi miniszternek vannak alárendelve.

A Legfelsőbb Bíróság mellett működő **Legfőbb Ügyészség** sajátos helyzetű, **közvetlenül a szövetségi igazságügyi miniszternek felelős** szerv, amelynek nincs utasítási joga az ügyészségekkel és főügyészségekkel szemben. A Legfőbb Ügyészség nem foglalkozik sem vádemeléssel, sem a vád képviselésével; feladata **a Legfelsőbb Bíróság támogatása**. Mindenekelőtt „a törvény betartása érdekében semmisségi panaszt” (*Nichtigkeitsbeschwerde zur Wahrung des Gesetzes*) emelhet a Legfelsőbb Bíróságon olyan büntetőügyekben, amelyekben (már) nem áll jogorvoslati eszköz a felek rendelkezésére. Ezzel a Legfőbb Ügyészség jelentős szerepet játszik a jogegység és a jogbiztonság megőrzésében a büntetőjog terén.

### Jogi felelősség

Az ügyészek fegyelmi, büntetőjogi és polgári jogi felelőssége a bírókéval azonos módon került szabályozásra.

## 3. Önálló bírósági tisztviselők (Diplomrechtspfleger)

### Szervezet

Ausztriában az önálló bírósági tisztviselők az igazságszolgáltatási rendszer alapvető támaszai. Jelenleg polgári ügyekben az elsőfokú bírósági határozatok több mint 80 %-át a 662 önálló bírósági tisztviselő hozza (2012. november 1-jei állapotot tükröző adat, amely az aktív állományú, teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő állásokat mutatja, beleértve a személyzeti alkalmazási csoportot is).

### Képzés

Az önálló bírósági tisztviselői képzésben való részvételhez az egységes szakmai vizsga és érettségi vizsga, a gimnáziumi érettségi vizsga, vagy a szakképzettséggel rendelkezők által lehetővé tett érettségi vizsga (vagyis az érettségi vizsga) letétele szükséges. Az érintett vizsgák kiválthatók vizsgával lezárt, tanulószerveződéses gyakorlati képzéssel, szakakadémia elvégzésével, és az egyetemi tanulmányok folytatására jogosító vizsga sikeres letételével.

Az önálló bírósági tisztviselői képzésbe való felvétel előtt az érintettnek legalább két évig a bírósági hivatalnál kell dolgoznia, és le kell tennie a bírósági alkalmazottak számára előírt bírósági hivatali vizsgát, valamint a különleges szolgálati vizsgát. A bírósági alkalmazottat a tartományi felsőbíróság elnöki tisztét betöltő bíró csak ezt követően veheti fel az önálló bírósági tisztviselői képzésbe.

Az önálló bírósági tisztviselői képzés három évig tart, és az alábbiakat foglalja magában:

- egy vagy több bíróságon történő foglalkoztatás a tervezett munkaterületen történő ügyintézésre való felkészítés érdekében,
- alaptanfolyamon, valamint a munkaterületre vonatkozó tanfolyamon való részvétel, és
- a két részből álló önálló bírósági tisztviselői vizsga letétele.

Az önálló tisztviselői vizsga letételét követően a tisztviselőjelölt a szövetségi igazságügyi miniszter által kiállított diplomát kap.

Ezt a diplomát meg kell különböztetni az önálló bírósági tisztviselői oklevélről, amelyet csak a három éves képzésben való részvételt követően állítanak ki, és amely az önálló bírósági tisztviselői szakma gyakorlására való jogosultságot erősíti meg. Az önálló bírósági tisztviselői oklevél jelenti az alapvető engedélyt az érintett bírósági alkalmazott számára az állam területén a tevékenységi körébe tartozó igazságszolgáltatási ügyek intézésére.

A tartományi felsőbíróság elnöki tisztét betöltő bírónak ezt követően meg kell határoznia, hogy az érintett bírósági alkalmazottat mely bíróságon foglalkoztassák önálló bírósági tisztviselőként, és adott esetben azt is, hogy milyen időszakra. Az adott bíróságon a bíróság vezetője beosztja az önálló bírósági tisztviselőt egy bíró által irányított bírósági részleghez, vagy adott esetben több bírósági részleghez. A bírósági részlegen belül az adott bíró felelős az ügyek kiosztásáért.

### Az önálló bírósági tisztviselők jogállása

Az önálló bírósági tisztviselők különleges képzettséggel rendelkező bírósági tisztviselők, akikre a szövetségi alkotmánytörvény (87a. cikk) és az önálló bírósági tisztviselőkről szóló törvény (*Rechtspflegergesetz*) alapján átruházták egyes pontosan meghatározott polgári ügyek első fokú intézését. Az önálló bírósági tisztviselőt csak az ügyek elosztása szerint az adott ügyben illetékes bíró utasításai kötik. A bíró bármikor magához vonhatja az ügy intézését. **Az önálló bírósági tisztviselők csak végzéseket hozhatnak.** Ezek ellen a végzések jogorvoslattal lehet fordulni a bíróhoz. Emellett kérhető az is, hogy az adott ügyet terjesszék bíró elé.

A gyakorlatban az önálló bírósági tisztviselők messzemenően önállóan dolgoznak. A bírák általi utasítás nem szokásos, arra rendkívül ritkán kerül sor.

### Szerepük és kötelezettségeik

Önálló bírósági tisztviselőket az alábbi munkaterületeken alkalmaznak:

- polgári eljárás, végrehajtás és fizetéseképtelenséggel kapcsolatos ügyek (adósságrendezési eljárás),
- nemperes eljárások,
- ingatlan-nyilvántartással és hajóajstrommal kapcsolatos ügyek,
- cégjegyzékkel kapcsolatos ügyek.

E munkaterületek mindegyike különleges képzést és az adott munkaterület tekintetében történő önálló bírósági tisztviselői kinevezést igényel.

#### **A bírák és az önálló bírósági tisztviselők közötti feladatmegosztás**

Egy önálló bírósági tisztviselő tevékenységi köre nem terjed ki a fent megjelölt munkaterületeken felmerülő minden munkára és határozatra. Az önálló bírósági tisztviselő tevékenységi körébe tartozó ügyeket az önálló bírósági tisztviselőkről szóló törvény kifejezetten meghatározza, és a tevékenységi kör terjedelme az egyes munkaterületeken eltérően alakul.

Az önálló bírósági tisztviselő tevékenységi területéhez tartozik többek között:

- a felszólítási eljárás,
- a munkaterületére tartozó bírósági határozatok jogerejének és végrehajthatóságának igazolása,
- az igazságszolgáltatási eljárásban való költségmentesség iránti kérelmek elbírálása,
- a belföldi bíróság vagy hatóság jogsegély iránti megkeresése alapján hivatali cselekmények elvégzése.

## **4. Ügyvédek**

### **Általános megjegyzések**

Az ügyvédek feladata, hogy képviseljék ügyfeleiket minden peres és nemperes, továbbá minden közjogi és magánjogi ügyben, az Osztrák Köztársaság valamennyi bírósága és hatósága előtt.

Az ügyvédi tevékenység Ausztriában történő folytatásához nincs szükség hatósági kinevezésre, feltétele azonban az alábbi követelmények teljesítése.

A főbb jogalapok között szerepel az ügyvédekről szóló törvény (*Rechtsanwaltsordnung*), RGBl. 96/1896. szám, az ügyvédek és ügyvédjelöltek fegyelmi szabályzata (*Disziplinarstatut für Rechtsanwälte und Rechtsanwaltsanwärter*), BGBl. 474/1990. szám, az ügyvédi díjszabásról szóló szövetségi törvény (*Bundesgesetz über den Rechtsanwaltsstarif*), BGBl. 189/1969. szám, és az ügyvédi vizsgáról szóló törvény (*Rechtsanwaltsprüfungsgesetz*), BGBl. 556/1985. szám.

### **Az ügyvédi tevékenység folytatásának feltételei**

Aki ügyvédi tevékenységet kíván folytatni, annak az osztrák jogi tanulmányokat követően összesen öt éves jogi szakmai gyakorlatot kell igazolnia, amelyből legalább öt hónapot bíróságon vagy ügyészségen, és három évet osztrák ügyvéd mellett ügyvédjelöltként kell eltölteni.

Az ügyvédi vizsga, amelynek letétele az ügyvédi tevékenység gyakorlásának feltétele, három éves gyakorlati foglalkoztatást követően tehető le, amelyből legalább öt hónapot bíróságon és legalább két évet ügyvéd mellett kell teljesíteni. A vizsga letételének további feltétele az ügyvédi kamara által ügyvédjelöltek számára kötelezően előírt képzésen történő részvétel.

A fenti követelményeknek eleget tevő személy kérheti a tevékenység folytatásának kívánt helye szerinti ügyvédi kamara névjegyzékébe való felvételét.

Bizonyos körülmények között az a külföldi ügyvéd, aki az Európai Unió valamely tagállamának vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás más szerződő államának állampolgára vagy svájci állampolgár, Ausztriában:

- ideiglenes jelleggel folytathat ügyvédi tevékenységet,
- alkalmassági vizsga letételét követően kérheti az illetékes ügyvédi kamara névjegyzékébe való felvételét, vagy
- a származási országában használt szakmai megnevezés alatt haladéktalanul, alkalmassági vizsga nélkül megkezdheti szakmai tevékenysége gyakorlását Ausztriában, és a tevékenység Ausztriában történő három éves „tényleges és rendszeres” folytatását követően teljes mértékben beilleszkedik az ügyvédi szakmába.



Bizonyos körülmények között valamely GATS tagállam ügyvédi kamarájának tagja is végezhet ideiglenes jelleggel bizonyos pontosan meghatározott ügyvédi tevékenységet az Osztrák Köztársaság területén.

### **Jogi felelősség**

Az az ügyvéd, aki a szakmai kötelezettségeket megszegi vagy az ügyvédi kar tekintélyét csorbítja, a helyi ügyvédi kamara által választott fegyelmi tanács előtt felelősségrevonásra kerül. A fegyelmi tanács által kiszabható büntetések köre kiterjed az érintett személy ügyvédi névjegyzékéből való törlésére is. Másodfokon a Legfelsőbb Fellebbezési és Fegyelmi Bizottság jár el négy tagból álló tanácsban, amelyet két legfelsőbb bírósági bíró és két ügyvéd alkot.

Emellett az ügyvédek természetesen büntetőjogi és polgári jogi felelősség is terheli.

### **Kamara, Osztrák Ügyvédi Kamara**

Egy adott szövetségi tartomány névjegyzékben szereplő ügyvédei és ügyvédjelöltjei együtt alkotják az ügyvédi kamarát (*Rechtsanwaltskammer*). Az ügyvédi kamarák autonóm önkormányzattal rendelkező közjogi testületek.

Az egyes szövetségi tartományi kamarák küldöttei feladataik koordinálása céljából szövetségi szinten közös képviseleti szervet alkotnak: az Osztrák Ügyvédi Kamarát (*Österreichischer Rechtsanwaltskammertag*) (<http://www.rechtsanwaelte.at/>).

## **5. Közjegyzők**

### **Általános megjegyzések**

A közjegyzők a perek elkerülésére irányuló tevékenységet ellátó, független és pártatlan intézményként állnak a jogkereső polgárok rendelkezésére magánjogi viszonyaik rendezése érdekében.

Fő feladatuk a jogi eljárásokban való részvétel és a jogi segítségnyújtás a lakosságnak. A közjegyzők közokiratokat állítanak ki, ellátják idegen dolgok bizalmi őrzését, magánokiratokat készítenek, és – főként a nemperes eljárások területén – képviselik a feleket. A közjegyzők emellett nemperes eljárásokban bírósági szervként is eljárnak. Így úgynevezett bírósági megbízottként (*Gerichtskommissär*) különösen hagyatéki eljárások lefolytatását látják el.

Az eljáró közjegyzőnek gondoskodnia kell arról, hogy az elhunyt vagyonát biztosítják és az arra jogosultaknak átadják. Ez a tevékenység az öröklési jog és a nemperes eljárás különleges ismeretét követeli meg, ami egyúttal azt is jelenti, hogy a közjegyzőket a polgárok gyakran keresik meg végrendeletek elkészítésében való közreműködés, valamint öröklési jogi ügyekben való tanácsadás és képviselet ellátása céljából.

A közjegyzők közhivatalt töltenek be, azonban nem köztisztviselők. Viselik a közjegyzői iroda működtetésének gazdasági kockázatát, azonban nem vállalkozást folytatnak. A szabad foglalkozások gyakorlóhoz hasonlóak, bírósági megbízottként azonban bírósági tisztviselők. A közjegyzői tevékenység főfoglalkozás, és nem kapcsolható össze ügyvédi tevékenységgel.

A közjegyzői helyek számát és a közjegyzői irodák székhelyét a szövetségi igazságügyi miniszter rendelettel módosíthatja. Jelenleg 490 közjegyzői iroda van Ausztriában.

E tevékenység főbb jogalapjai között szerepel a közjegyzői rendtartás (*Notariatsordnung*), RGBl. 75/1871. szám, a közjegyzői okiratokról szóló törvény (*Notariatsaktsgesetz*), RGBl. 76/1871. szám, a közjegyzői díjszabásról szóló törvény (*Notariatstarifgesetz*), BGBl. 576/1973. szám, a közjegyzői vizsgáról szóló törvény (*Notariatsprüfungsgesetz*), BGBl. 522/1987. szám, a bírósági megbízottokról szóló törvény (*Gerichtskommissärsgesetz*), BGBl. 343/1970. szám, és a bírósági megbízottak díjszabásáról szóló törvény (*Gerichtskommissionstarifgesetz*), BGBl. 108/1971. szám.

### **Képzés**

Aki befejezte jogi tanulmányait (osztrák jogi tanulmányok) és a közjegyzői szakma iránt érdeklődik, annak keresnie kell egy közjegyzőt, aki alkalmazza őt, és felveteti a közjegyzőjelöltek névjegyzékébe.

A közjegyzőjelöltek névjegyzékébe, amelyet az illetékes közjegyzői kamara vezet, csak az vehető fel, aki öt hónapos, bíróságon vagy ügyészségen joggyakornokként töltött bírósági gyakorlattal rendelkezik, és a jelöltek névjegyzékbe való első felvétel időpontjában nem töltötte be 35. évét.

A közjegyzői vizsgára bocsátáshoz a közjegyzőjelöltnek a közjegyzői kamara által kötelezően előírt képzésen kell részt vennie.

A közjegyzői vizsgát két részben kell letenni.

- A közjegyzőjelölt a vizsga első részét 18 hónapos jelölti időszak után teheti le, azonban az első részt legkésőbb a jelölti időszak ötödik évének végéig le kell tennie; ellenkező esetben a nevét törölni kell a közjegyzőjelöltek névjegyzékéből.

- A vizsga második része további legalább egy éves, közjegyzőjelöltként folytatott gyakorlati tevékenységet követően tehető le. A közjegyzői vizsga második részét legkésőbb tíz éves jelölti időszak végéig le kell tenni; ellenkező esetben a jelöltet törlik a névjegyzékből.

## Kinevezés

A megüresedett vagy újonnan létrehozott közjegyzői helyeket betöltésük előtt nyilvánosan meg kell hirdetni. A törvény (a közjegyzői rendtartás 6. §-a) a közjegyzői állásra pályázókkal szemben többek között a következő követelményeket támasztja:

- EU- vagy más EGT-tagállam, vagy Svájc állampolgára,
- sikeresen elvégzett osztrák jogi tanulmányokkal rendelkezik,
- letette a közjegyzői vizsgát, és
- legalább hét éves jogi szakmai tapasztalatot tud igazolni, amelyből legalább három év közjegyzőjelöltként, a közjegyzői vizsga letételét követően szerzett tapasztalat.

Ezek az alapvető követelmények azonban nem jogosítanak fel a közjegyzőként történő kinevezésre. A kinevezési eljárás során a pályázókat a területileg illetékes közjegyzői kamara, majd ezt követően az illetékes tartományi bíróság és tartományi felsőbbbíróság személyzeti ügyi tanácsa értékeli és rangsorolja, amelynek során a gyakorlati tapasztalat döntő jelentőséggel bír. A közjegyzői kamara és a két személyzeti ügyi tanács külön-külön három személyt tartalmazó javaslatot terjeszt a szövetségi igazságügyi miniszter elé. Bár a minisztert nem kötik a javaslatok, a gyakorlatban azonban csak rangsorolt pályázót nevez ki.

A közjegyző a 70. évének betöltését követő év január 31. napjáig folytathatja közjegyzői tevékenységét. A közjegyző másik közjegyzői állásba hivatalból történő áthelyezése nem megengedett.

A közjegyzők felügyelete; Jogi felelősség

Közokirat-kiállítási és bírósági megbízotti kötelezettségeikre figyelemmel a közjegyzők különleges felügyelet alatt állnak. A közjegyzők felügyelete a szövetségi igazságügyi miniszter, az igazságügyi igazgatási osztály és közvetlenül a közjegyzői kamarák feladata.

A közjegyzőkre saját fegyelmi jog vonatkozik. A fegyelmi vétségeket első fokon a közjegyzői fegyelmi bíróságként eljáró tartományi felsőbbbíróság, másodfokon a közjegyzői fegyelmi bíróságként eljáró Legfelsőbb Bíróság bírálja el, ahol az eljáró tanácsoknak közjegyző tagokkal is kell rendelkezniük. A fegyelmi bíróság által kiszabható fegyelmi büntetések köre kiterjed a hivatalból való elmozdításra is. Az egyszerű szabálysértések esetén a közjegyzői kamara jár el.

Fegyelmi felelősségük mellett a közjegyzőket természetesen büntetőjogi és polgári jogi felelősség is terheli.

Amikor a közjegyző bírósági megbízottként jár el, büntetőjogi szempontból köztisztviselőnek tekintendő, így úgynevezett hivatali bűncselekményekért is felelősségre vonható, amelyek között szerepel többek között a hivatali hatáskörrel való visszaélés. A közjegyzők polgári jogi felelőssége eltérően került szabályozásra. Amikor bírósági megbízottként járnak el, ugyanazok a felelősségi rendelkezések vonatkoznak rájuk, mint a bírákra és az ügyészekre. Így tehát a felek nem indíthatnak keresetet közvetlenül velük szemben, hanem ehelyett az államhoz kell fordulniuk kártérítési igényükkel. Az állam szándékos cselekmények vagy súlyos gondatlanság esetén megtérítést követelhet. Bírósági megbízotti tevékenységük körén kívül a közjegyzőket közvetlen polgári jogi felelősség terheli a felekkel szemben.

Közjegyzői kollégiumok, Osztrák Közjegyzői Kamara

Azok a közjegyzők, akiknek székhelye egy szövetségi tartományban található, a közjegyzőjelölti névjegyzékbe felvett közjegyzőjelöltekkel együtt alkotják a közjegyzői kollégiumot (*Notariatskollegium*). Bécs, Alsó-Ausztria és Burgenland szövetségi tartomány közös kollégiummal rendelkezik, valamint Tirol és Vorarlberg szövetségi tartomány is.

A kollégium feladata a közjegyzői kar tisztességének és méltóságának megőrzése, valamint érdekeinek képviselése.

Minden közjegyzői kollégium közjegyzői kamarát (*Notariatskammer*) választ tagjai közül. A közjegyzői kamara az elnöki tisztséget betöltő közjegyzőből, valamint tagként három (Bécsben tizenkét) közjegyzőből és három (Bécsben hat) közjegyzőjelöltből áll.

Az [Oszttrák Közjegyzői Kamarát](http://www.notar.at/) (*Österreichische Notariatskammer*, <http://www.notar.at/>) a szövetségi tartományok közjegyzői kamarái alkotják. Az Osztrák Közjegyzői Kamara feladata – az osztrák közjegyzői kar egészét érintő, vagy az egyes közjegyzői kamarák hatáskörét meghaladó kérdésekben – a közjegyzők képviselése, valamint jogaik és érdekeik védelme.

**Kapcsolódó linkek**

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 25/06/2013

## Jogászi hivatások - Lengyelország

Ez az oldal a lengyelországi jogi szakmákról nyújt áttekintést.

[Ügyészek](#)

[Rendes bíróságok](#)

[Bírósági jogi szakmák](#)

[Bírák](#)

[Ülnökök](#)

[Bírósági tisztviselők](#)

[Bírósági asszisztensek](#)

[Bírósági titkárok](#)

[Ügyvédek](#)

[Jogi tanácsadók](#)

[Közjegyzők](#)

[Bírósági végrehajtók](#)

[Ingyenes jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek](#)

---



## Ügyészek

### Szervezet

Az alábbi leírás a 2009. október 9-i törvény keretében az ügyészségre és más releváns szervezeti egységekre vonatkozik.

A lengyel ügyészséget az alábbiak alkotják:

- a legfőbb ügyész;
- a legfőbb ügyésznek alárendelt rendes és katonai szervezeti egységek ügyészei;

- a Nemzeti Emlékezet Intézetének ügyészei és a lengyel nemzet ellen elkövetett bűncselekmények feltárására létrehozott bizottság.

Az ügyészi szervezeti hierarchia élén a legfőbb ügyész áll, akit a lengyel köztársasági elnök nevez ki a Nemzeti Bírósági Tanács és a Nemzeti Ügyészségi Tanács által javasolt jelöltek közül. A legfőbb ügyész az ügyészség tevékenységéről éves jelentést nyújt be a miniszterelnöknek. A rendes és katonai ügyészeket a legfőbb ügyész a Nemzeti Ügyészségi Tanács által javasolt jelöltek közül nevezi ki.

Az ügyészségi szervezet rendes egységei **négy szintet** alkotnak:

- Legfőbb Ügyészség;
- fellebbviteli ügyészség;
- regionális ügyészség;
- kerületi ügyészség.

Az ügyészségi szervezet katonai egységei **három szintet** alkotnak:

- katonai főügyészség;
- kerületi katonai ügyészség;
- helyőrségi ügyészségek.

A Nemzeti Emlékezet Intézete és a lengyel nemzet ellen elkövetett bűncselekmények feltárására létrehozott bizottság ügyészei az alábbi szervezeti keretek között dolgoznak:

- a lengyel nemzet ellen elkövetett bűncselekmények feltárására létrehozott bizottság ügyészei;
- a lengyel nemzet ellen elkövetett bűncselekmények feltárására létrehozott bizottság egységeinek ügyészei;
- az Átvilágítási Hivatal ügyészei;
- az Átvilágítási Hivatal egységeinek ügyészei.

A lengyel jogrendszer különbséget tesz a legfőbb ügyész által kinevezett hivatásos ügyészek és a magánvádlók között, akik félként vesznek részt a büntetőeljárásban, és az eljárási szabályoknak megfelelően segíthetik az ügyészek munkáját.

A jogrendszer keretében különböző szakmai szövetségek is működnek. Ilyen a Legfőbb Ügyészség keretein belül működő Nemzeti Ügyészi Tanács, az ügyészi gyűlések, valamint a regionális szintű fellebbviteli ügyészségi testületek. E szervek azonban kizárólag belső, szervezeti jellegűek, nincs weboldaluk és nem nyújtanak elektronikus szolgáltatásokat sem.

A lengyel ügyészségről a Legfőbb Ügyészség weboldalán találhat további információkat.

#### **Az ügyészség szerepe és feladatai:**

Az ügyészség fő feladata a **jogszabályok betartásának biztosítása és a büntetőügyekben a nyomozások felügyelete**.

Az ügyészek feladataikat különösen az alábbiak révén látják el:

- a büntetőeljárás tárgyalást megelőző szakaszának lefolytatása vagy felügyelete;
- a bíróságok előtt az ügyészi feladatok ellátása;
- büntető- és polgári peres eljárások kezdeményezése, indítványok benyújtása és a bírósági eljárásban való részvétel polgári, munkajogi és társadalombiztosítási ügyekben a jogállamiság, a közrend, valamint az állampolgárok tulajdonának vagy jogainak védelme érdekében;
- a jogszabályban előírt intézkedések meghozatala a jogalkalmazás javítása és egységesítése érdekében;
- a bűncselekményekhez kapcsolódó kérdésekre vonatkozó kutatás végzése, valamint a bűncselekmények elleni küzdelemhez és a bűncselekmények megelőzéséhez szükséges intézkedések megtétele;
- a törvény értelmében lefolytatott vagy felügyelt nyomozásokból származó adatok gyűjtése, feldolgozása és elemzése;
- együttműködés a hatóságokkal a bűncselekmények és egyéb jogsértések megelőzése érdekében;
- együttműködés és részvétel a bűnüldözés és bűnprevenzió terén nemzetközi szervek által koordinált eljárásokban.

Az ügyészek jogai és kötelezettségei:

Az ügyész köteles a jogszabályoknak megfelelően eljárni, a pártatlanság és az állampolgárokkal szembeni egyenlő bánásmód elvei alapján. Az ügyész – az ügyészség hierarchikus felépítése ellenére – feladatainak ellátása során független. Az ügyész nem folytathat politikai tevékenységet, nem állhat további munkaviszonyban, és köteles folyamatosan továbbképezni magát.

Az ügyész elsősorban büntetőügyekkel foglalkozik. Ugyanakkor bizonyos esetekben polgári ügyekben is részt vesz, különösen az alábbi területeken: apaság megállapítása iránti keresetek, szülői felügyeleti jog megvonása, cselekvőképtelenség, valamint általában ingatlanokkal vagy építési joggal kapcsolatos közigazgatási ügyek. Minden regionális hivatalban dolgozik egy, a nemzetközi bűnügyi együttműködés területére szakosodott ügyész.

## Rendes bíróságok

### Szervezet

A rendes bíróságok Lengyelországban a következők:

- kerületi bíróságok;
- regionális bíróságok;
- fellebbviteli bíróságok.

A rendes bíróságok ellátják az igazságszolgáltatás feladatát (a közigazgatási, katonai bíróságok és a Legfelsőbb Bíróság hatáskörén kívül eső ügyekben), valamint más, a jogszabályok által rájuk ruházott, igazságszolgáltatással kapcsolatos feladatokat látnak el. A bírósági ítéleteket a Legfelsőbb Bíróság a jogszabályokkal összhangban felügyeli.

A kerületi bíróság illetékességi területe egy vagy több településre terjed ki (indokolt esetekben egy település – például nagyváros – területén több kerületi bíróság is illetékes lehet).

A regionális bíróság a kerületi bíróság fellebbviteli bírósága, valamint meghatározott ügyekben az elsőfokú bíróság. Legalább két kerületi bíróságra (bírósági adminisztratív kerületére) terjed ki illetékessége.

Ha az ügyet első fokon a regionális bíróság tárgyalja, a fellebbezések a fellebbviteli bíróságra kerülnek. A fellebbviteli bíróság illetékessége legalább két regionális bíróságra (a fellebbviteli területére) terjed ki.

A bíróság élén a bírósági elnök áll. Határozott időre (kerületi bíróságok esetében négy évre, regionális és fellebbviteli bíróságok esetén hat évre) nevezik ki.

### Bírósági jogi szakmák

Lengyelországban a rendes bíróságok ellátják az igazságszolgáltatás feladatát (a közigazgatási, katonai bíróságok és a Legfelsőbb Bíróság hatáskörén kívül eső ügyekben), valamint más, a jogszabályok által rájuk ruházott, igazságszolgáltatással kapcsolatos feladatokat látnak el. Az igazságszolgáltatás biztosítása a bírák feladata. Az igazságszolgáltatáson kívüli igazságszolgáltatással kapcsolatos feladatokat bírósági tisztviselők és vezető bírósági tisztviselők látják el (és adott esetben a bírák is, ha a bírósági tisztviselők nem tudják ellátni).

### Bírák

A lengyel jogrendszer **hivatásos bírákat** és **ülönköket** különböztet meg.

A bírói feladatok az igazságszolgáltatás biztosításához kapcsolódnak. A bírákat a köztársasági elnök nevezi ki az Országos Igazságszolgáltatási Tanács javaslata alapján.

A bírák feladataik ellátása során függetlenek, kizárólag az alkotmánynak és a törvényeknek vannak alárendelve.

Bírói függetlenségüket az  **Országos Igazságszolgáltatási Tanács** (amely alkotmányos szerv) biztosítja.

A bírói függetlenséget az alkotmányban rögzített mentelmi jog és hivatali idő biztosítja.

A bírák szakmai kötelezettségük bármely megsértéséért fegyelmi felelősséggel tartoznak. A bírákkal kapcsolatos fegyelmi ügyeket első fokon a fellebbviteli bíróságokon, másodfokon a Legfelsőbb Bíróságon tárgyalják.

### Ülönkök

Az ülönkök igazságszolgáltatási szerepét a lengyel alkotmány rögzíti. Az ülönkök a hivatásos bírákhoz hasonlóan függetlenek, kizárólag az alkotmánynak és a törvényeknek vannak alárendelve. Az ülönkök az ügyek megoldása során a bírákkal egyenlő jogokkal rendelkeznek. A bírákkal ellentétben azonban az ülönkök nem vezethetnek tárgyalást vagy ülést, és nem láthatnak el (főszabály szerint) tárgyaláson kívüli feladatokat.

Főszabály szerint polgári és büntető eljárásokban egyaránt a tárgyalásokra egyesbíró jelenlétében kerül sor, vagyis ülnökök részvétele nélkül. Ugyanakkor a mindkét típusú eljárásra vonatkozó jogszabályok rendelkeznek olyan ügykategóriákról, amelyeket – társadalmi jelentőségükre tekintettel – ülnöki közreműködéssel tárgyalnak.

Az ülnököket az érintett bíróságok illetékességi területén belül működő önkormányzatok képviselőtestülete választja ki. Hivatali idejük négy év.

### **Bírósági tisztviselők**

A bírósági tisztviselőket a kerületi és regionális bíróságokon alkalmazzák, hogy a bíróságokra jogszabály által ruházott igazságszolgáltatással kapcsolatos feladatokat lássanak el. A bírósági tisztviselők kinevezése a kinevezési okiratban feltüntetett időponttól hatályos. A fellebbviteli bíróság elnöke nevezi ki őket.

A polgári eljárásokban a bírósági tisztviselők a bíróság hatáskörét a rájuk ruházott feladatok keretében látják el, kivéve, ha jogszabály ellenkezően rendelkezik. Ugyanakkor a büntetőügyekkel, szabálysértésekkel és adóbűncselekményekkel kapcsolatos eljárásokban a bírósági tisztviselők ajánlásokat adhatnak ki, valamint a jogszabályban meghatározott ügyekben határozatokat és végzéseket hozhatnak.

A bírósági tisztviselők igazságszolgáltatással kapcsolatos feladatok ellátására felhatalmazott bírósági alkalmazottak, akik a rájuk ruházott feladatkörök keretén belül a bíróságok nevében járhatnak el. Feladatkörük keretein belül a bírósági tisztviselők függetlenek, ami a bírósági határozatok és végzések jogszabályban rögzített érdemi részét illeti. Ez a függetlenség magában foglalja, hogy igazságügyi tevékenységük szervezetileg és funkcionálisan elkülönül a más szervekétől annak biztosítása érdekében, hogy a jogszabályban rögzített tevékenységüket független módon tudják ellátni.

[A bírósági tisztviselőkről szóló tájékoztató oldal](#)

### **Bírósági asszisztensek**

A bírósági asszisztensek a bírósági tárgyalások előkészítésével és a bíróságok zavartalan belső ügymenetének biztosításával kapcsolatos feladatokat látják el a bíróságokon (ideértve az igazságszolgáltatási és más igazságszolgáltatással kapcsolatos feladatokat). A jelölteket versenyvizsga útján választják ki.

[A bírósági asszisztensekről szóló tájékoztató oldal](#)

### **Bírósági titkárok**

A bírósági titkárokat minden rendes bíróságon alkalmaznak, és a bíróságok adminisztratív támogatásával kapcsolatos azon feladatokat látják el, amelyeket nem más szakmai csoportokra ruháznak, pl. ők vezetik a tárgyalási jegyzőkönyveket, támogatják a bírakat és megszervezik a bírósági titkárságot. Jogaikat, kötelezettségeiket és foglalkoztatási feltételeiket a bírósági alkalmazottakról szóló törvény és az ügyész határozza meg. A jelölteket versenyvizsga útján választják ki.

[A bírósági titkárokról szóló tájékoztató oldal](#)

### **A jogi szakmák szervezete**

#### **Ügyvédek**

Lengyelországban az ügyvédek az állampolgárok jogainak és szabadságainak védelméhez kapcsolódó jogi szolgáltatásokat nyújtanak. Az ügyvédek jogi segítséget nyújtanak és jogi állásfoglalásokat fogalmazznak meg. A felek képviselét is ellátják büntető-, polgári, családjogi, fiatalokkal kapcsolatos, munkaügyi és társadalombiztosítási ügyekben, valamint a legfelsőbb közigazgatási bíróság előtti eljárás során.

Lengyelországban nincs hivatalos szakmai specializáció, minden ügyvéd maga választja ki szakterületét. Ugyanakkor, mivel a lengyel jog a hátrányos anyagi helyzetben lévő felek részére hivatalból kirendelt jogi képviselőt biztosít, az ügyvédeknek megfelelő jártassággal kell rendelkezniük ahhoz, hogy többféle típusú ügyben is jogi szolgáltatást tudjanak nyújtani.

Lengyelországban **24 regionális ügyvédi kamara** és egy **Országos Ügyvédi Kamara** működik. Ezek az önkormányzattal rendelkező szervek ellátják az ügyvédek képviselét és szakmai jogaik védelmét, gondoskodnak az ügyvédek szaktudásának fejlesztéséről és az ügyvédjelöltek szakmai képzéséről, megállapítják és megismertetik a szakmai magatartási szabályokat, valamint gondoskodnak azok betartásáról.

### **Jogi adatbázisok**

További információkat az [Országos Ügyvédi Kamara](#) weboldalán talál.

## Jogi tanácsadók

A jogtanácsosok gazdasági társaságok, egyéb vállalkozások, szervezetek és természetes személyek részére nyújtanak jogi szolgáltatást. Jogi segítséget nyújtanak és jogi állásfoglalásokat fogalmazznak meg. Az ügyvédekkel ellentétben a másik fél alkalmazásában is állhatnak. 2015. július 1-je óta az ügyvédek és a jogi tanácsadók azonos eljárási jogokkal rendelkeznek. A jogi tanácsadók büntetőeljárásokban is elláthatják a védelem képviselőt, hacsak nem a másik fél alkalmazottai. Eljárhatnak szabálysértési ügyekben is, valamint fegyelmi eljárásokban is elláthatják a védelem képviselőt.

A jogtanácsosok szakmai testülete **19 regionális kamarából és az országos kamarából** épül fel. Ezek az önkormányzattal rendelkező szervek ellátják a jogtanácsosok képviselőt és szakmai jogai védelmét, gondoskodnak az ügyvédek szaktudásának fejlesztéséről és a jelöltek szakmai képzéséről, megállapítják és megismertetik a szakmai magatartási szabályokat, valamint gondoskodnak azok betartásáról.

## Jogi adatbázisok

További információkat a [jogi tanácsadók országos kamarája](#) weboldalán talál.

## Közjegyzők

### Szervezet

Az igazságügyi miniszter nevezi ki a közjegyzőket, valamint kijelöli illetékességi területüket a pályázatot benyújtott személyek közül, miután konzultált a közjegyzők illetékes kamarai tanácsával. Az igazságügyi miniszter rendelkezik a közjegyzők felmentésének jogkörével is.

Az igazságügyi miniszter vezeti a közjegyzők nyilvántartását, és rögzíti a maximális közjegyzői díjakat.

A közjegyzők **11 közjegyzői kamarából és a közjegyzők országos kamarájából** álló szervezetbe tömörülnek.

### Szerepük és feladataik

A közjegyzők mint közbizalmat élvező személyek szerkesztik azon okiratokat, amelyeket a felek közjegyzői okirat formájában kívánnak vagy kötelesek elkészíttetni (például ingatlan-átruházás esetén).

A közjegyzői hivatás közbizalmon alapuló szakma. Az állam nevében eljáró, közbizalommal felruházott személyként a közjegyzők biztosítják az ingatlanügyletek biztonságát.

A közjegyzők feladatai közé tartozik a közjegyzői okiratok kiállítása, az öröklési és más tanúsítványok kiállítása, nyilatkozatok készítése, jegyzőkönyvek, váltóval és csekkel kapcsolatos kifogások készítése, készpénz, értékpapírok, iratok és adathordozó médiumokon tárolt adatok letéti őrzése, a felek kérésére bejegyzések és kivonatok készítése okiratokról, a felek kérésére okiratok, nyilatkozatok és más okiratok készítése, valamint különálló rendelkezések értelmében más feladatok ellátása.

A közjegyző által a jogszabály értelmében kiállított közjegyzői okirat közokiratnak minősül.

A közjegyzők egyéni közjegyzői irodákban látják el feladataikat. A közjegyző csak egy irodában járhat el, míg több közjegyző közösen működtethet egy irodát a polgári jogi társaságokra vonatkozó szabályoknak megfelelően. Ebben az esetben ugyanakkor mindegyik közjegyző a saját nevében látja el feladatait, és az általa kiállított okiratokért felel.

## Jogi adatbázisok

További információkat a [közjegyzők országos kamarája](#) weboldalán talál (angol nyelven nem elérhető).

## Más jogi szakmák

A lengyel jog a következő jogi szakmákról rendelkezik: **bírósági végrehajtók**.

### Bírósági végrehajtók

A bírósági végrehajtók a lengyel jog értelmében igazságszolgáltatási végrehajtási tisztviselők. Közalkalmazotti státuszuk is van, mivel önmagában ez a státusz megfelelő jogszerűséget biztosít az általuk ellátott feladatokhoz, amely jelentős mértékben csorbíthatja a polgári jogokat és szabadságokat. E kötelezettségek közé tartoznak elsődlegesen a bírósági ítéletek végrehajtásához, valamint a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos jog biztosításához szükséges kényszerintézkedések.

A bírósági végrehajtók feladatai közé tartozik a polgári ügyekben a végrehajtási eljárások lefolytatása.



A bírósági végrehajtókat az igazságügyi miniszter nevezi a bírósági végrehajtókról és a végrehajtásról szóló törvényben lefektetett követelményeknek megfelelő jelöltek listájáról. E követelmények közé tartozik a jogi diploma, a gyakornokság elvégzése, a bírósági végrehajtói szakvizsga letétele, valamint egy legalább kétéves próbaidő letöltése próbaidős végrehajtási értékelőként.

A bírósági végrehajtók felügyeletét az Igazságügyi Minisztérium, valamint azon bíróságok elnökei látják el, ahol a bírósági végrehajtók tevékenykednek, továbbá a bírósági végrehajtók szövetségei – a **Bírósági Végrehajtók Országos Tanácsa**, valamint a **bírósági végrehajtói kamarák tanácsai**.

Lásd az [Igazságügyi Minisztérium](#) és a [Bírósági Végrehajtók Országos Tanácsa](#) honlapjait.

### Ingyenes jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

Sok szervezet nyújt ingyenes jogi szolgáltatásokat Lengyelországban. Ezek közé tartoznak a következők:

- a „**Kék Vonal**”, amely a Családügyi, Munkaügyi és Társadalompolitikai Minisztérium égisze alatt tevékenykedik a családon belüli erőszak elleni küzdelem terén. További információkat a [Kék Vonal](#) weboldalán talál; a szervezet elérhető a következő telefonszámon is: +48 22 668 70 00;
- A **Jogklinika** is pro bono jogi segítségnyújtást biztosít; ezt a szervezetet a nagyobb lengyel egyetemek jogi karain működő szervezetekhez tartozó joghallgatók üzemeltetik.

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 13/10/2016

### Jogászai hivatások - Portugália



Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [pt](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Ez a szakasz a portugáliai jogászai hivatásokról nyújt áttekintést.

**Bírák, valamint közigazgatási és adóügyi bírák** (*Magistrados dos tribunais judiciais e dos tribunais administrativos e fiscais*)

**Ügyészek** (*Magistrados do Ministério Público*)

**Ügyvédek** (*Advogados*)

**Jogtanácsosok** (*Consultores jurídicos*)

**Jogi ügyvivők** (*Solicitadores*)

**Végrehajtók** (*Agentes de execução*)

**Közjegyzők** (*Notários*)

**Nyilvántartásvezetők** (*Conservadores*)

**Bírósági tisztviselők** (*Oficiais de Justiça*)

**Közvetítők** (*Mediadores*)

**Bírósági vagyonfelügyelők** (*Administradores Judiciais*)

**Iparjogvédelmi ügynök** (*Agente Oficial da Propriedade Industrial*)

**Pro bono (ingyenes) jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek**

---



## **Bírák, valamint közigazgatási és adóügyi bírák (*Magistrados dos tribunais judiciais e dos tribunais administrativos e fiscais*)**

A portugál alkotmány értelmében a bírák független bírósági szervezet tagjai.

Ítéleteket hoznak a nép nevében, és kizárólag a jogszabályoknak vannak alárendelve.

A bírák jogállását az alkotmány és a Bírák Alapszabálya (*Estatuto dos Magistrados Judiciais*) szabályozza. A bíróságok szervezeti hierarchiája alapján a bírák három kategóriája különböztethető meg:

- a Legfelsőbb Bíróság (*Supremo Tribunal de Justiça*) bíráinak elnevezése „*Conselheiro*”;
- a fellebbviteli bíróságok (*tribunais das Relações*) bíráinak elnevezése „*Desembargador*”;
- az elsőfokú bíróságok (*tribunais de 1.ª instância*) bírái, akiknek portugál elnevezése „*Juízes de Direito*”.

A közigazgatási és adóügyi bírák jogállását az alkotmány, a Közigazgatási és Adóügyi Bíróságok Alapszabálya (*Estatuto dos Tribunais Administrativos e Fiscais*), másodsorban pedig a Bírák Alapszabálya szabályozza. A bíróságok szervezeti hierarchiája alapján a közigazgatási és adóügyi bírák három kategóriája különböztethető meg:

- a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság (*Supremo Tribunal Administrativo*) bíráinak elnevezése „*Conselheiro*”;
- a központi közigazgatási bíróságok (*tribunais Centrais Administrativos*) bíráinak elnevezése „*Desembargador*”;
- a körzeti közigazgatási és adóügyi bíróságok (*tribunais administrativos de círculo* és *tribunais tributários*) bírái, akiknek portugál elnevezése „*Juízes de Direito*”.

A bírói hivatás gyakorlásának feltétele az alábbi három szakasz teljesítése: részvétel nyilvános pályázati eljáráson, elméleti és gyakorlati képzés elvégzése az Igazságügyi Tanulmányok Központjában (*Centro de Estudos Judiciários*), és próbaidőszak teljesítése. Azok, akik mind a három szakaszt sikeresen teljesítik, „*juízes de direito*” kinevezést kapnak.

A bírák szakmai pályafutásuk során folyamatos továbbképzésben részesülnek.

Az elsőfokú bíróságok bíráinak munkáját (a rendes bírák esetében) a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács (*Conselho Superior da Magistratura*), illetve (a közigazgatási és adóügyi bírák esetében) a Közigazgatási és Adóügyi Bíróságok Legfelsőbb Tanácsa (*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais*) szisztematikusan és rendszeres időközönként vizsgálja. A vizsgálat eredményeként a bírákat szakmai teljesítményük alapján besorolják az alábbi kategóriák valamelyikébe: „Rendkívül kiváló”, „Kiváló”, „Jó”, „Alkalmas” és „Gyenge”. A „Gyenge” kategóriába került bírákat tisztségükből felfüggesztik, szakmai alkalmasságuk kapcsán pedig vizsgálatot indítanak.

A bírák, valamint a közigazgatási és adóügyi bírák kinevezése, beosztása, áthelyezése, előléptetése és a velük szembeni fegyelmi eljárások lefolytatása a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács, illetve a Közigazgatási és Adóügyi Bíróságok Legfelsőbb Tanácsának hatáskörébe tartozik.

A bírói függetlenség és pártatlanság szavatolására az alkotmány előírja, hogy: a jog területén végzett, nem kereső tudományos kutatói vagy oktatói tevékenységek kivételével a gyakorló bírák a bírói tisztség ellátásán kívül semmilyen más – állami vagy magánjellegű – feladatot nem láthatnak el; bírák kizárólag jogszabályban meghatározott esetekben helyezhetők át, függeszthetők fel tisztségükből, helyezhetők nyugállományba vagy menthetők fel; valamint, hogy a bírák határozataik miatt – a jogszabályban meghatározott kivételektől eltekintve – nem vonhatók felelősségre.

## Ügyészek (*Magistrados do Ministério Público*)

Az ügyészek az állam képviselőit látják el, közreműködnek a büntetőeljárásokban, továbbá fellépnek a demokratikus jogállamiság és a törvényben meghatározott érdekek védelme érdekében. Az ügyészek saját alapszabállyal és törvényben lefektetett autonómiával rendelkeznek.

Ahhoz, hogy valaki ügyészként tevékenységet folytasson, sikeresen teljesítenie kell az Igazságügyi Tanulmányok Központja (*Centro de Estudos Judiciários*) által szervezett nyilvános versenyvizsgát, amely a szakmai ismereteket felmérő tesztekből, a szakmai életút értékeléséből, valamint egy pszichológiai alkalmassági vizsgálatból áll.

A sikeres pályázókat fogalmazóknak (*auditores de justiça*) nevezik ki, akik – miután az Igazságügyi Tanulmányok Központjában elvégzett elméleti és gyakorlati képzést sikeresen teljesítik – próbaidős jelleggel alügyészi kinevezést kapnak.

Az ügyészek hivatali előmenetele ötlépcsős, amely a hierarchia csúcsától az alábbi lépcsőkből áll:

- legfőbb ügyész (*Procurador-Geral da República*);
- legfőbb ügyész helyettes (*Vice-Procurador-Geral da República*);
- főügyész (*Procurador-Geral Adjunto*);
- ügyész (*Procurador da República*);
- alügyész (*Procurador da República Adjunto*).

Az ügyészi szervek csúcsszervezete a legfőbb ügyész vezette legfőbb ügyészség (*Procuradoria-Geral da República*), amelynek keretén belül működik még az Ügyészség Legfőbb Tanácsa (*Conselho Superior do Ministério Público*), a Tanácsadó Testület (*Conselho Consultivo*), illetve látják el feladataikat a jogi tanácsadók és a támogatási szolgáltatásokat nyújtó szervezeti egységek.

Az Ügyészség Legfőbb Tanácsa felelős az ügyészek kinevezéséért, beosztásáért, áthelyezéséért, előléptetéséért és az ügyészségi ügyészekkel szembeni fegyelmi eljárások lefolytatásáért.

## Ügyvédek (*Advogados*)

Az ügyvéd az adott szakmai kamara által nyilvántartásba vett jogi szakember, akinek tevékenysége – többek között – jogi képviselőre, valamint harmadik felek felkérésére a jogszabályok értelmezését és alkalmazását magában foglaló jogi tanácsadásra terjed ki.

Portugáliában kizárólag a portugál ügyvédi kamara (*Ordem dos Advogados*) nyilvántartásába felvett személyek végezhetnek önállóan ügyvédi tevékenységet.

Az ügyvédi hivatás gyakorlása az alábbi feltételekhez kötött:

- Portugáliában megszerzett jogi diploma vagy külföldön szerzett, diplomával egyenértékűnek vagy diplomaként elismert egyetemi jogi végzettség;
- 18 hónapos joggyakorlat teljesítése, amely két képzési szakaszt ölel fel: egy 6 hónapos alapképzést, továbbá egy 12 hónapos kiegészítő képzést;
- a kamara írásbeli és szóbeli vizsgájának sikeres letétele.

A Portugáliában jogi diplomát szerző külföldi állampolgárok kamarai nyilvántartásba vételére ugyanazon feltételek vonatkoznak, mint a portugál állampolgárok nyilvántartásba vételére, feltéve hogy származási országuk azonos jogokat biztosít a portugál állampolgárok számára.

Azon európai uniós ügyvédek, akik származási országukban megszerzett szakmai képesítésükkel szeretnének Portugáliában praktizálni, abban az esetben telepedhetnek le állandó jelleggel, ha a portugál ügyvédi kamara nyilvántartásba vette őket. Ilyen esetekben kizárólag olyan ügyvéd felügyelete mellett léphetnek fel bíróság előtt jogi képviselőként, akit a portugál ügyvédi kamara nyilvántartásba vett. Amennyiben a portugáliai ügyvédekével teljesen azonos jogok és kötelezettségek mellett kívánnak praktizálni, nyilvántartásba kell vetetniük magukat az ügyvédi kamaránál, továbbá írásban és szóban, portugál nyelven számot kell adniuk ismereteikről.

A portugál ügyvédi kamara az ügyvédi hivatást a kamara alapszabályának tiszteletben tartásával gyakorló szakemberek képviselői köztestülete. Feladata, hogy biztosítsa a jog megismerhetőségét, szakmai tevékenységvégszre vonatkozó szabályokat alkotson, valamint hogy – az arra hatáskörrel rendelkező egyetlen szervként – fegyelmi eljárást folytasson az ügyvédekkel, illetve a külföldi ügyvédekkel szemben. A kamara emellett örökdi a hivatás társadalomban betöltött szerepének,

valamint a szakma méltóságának és tekintélyének megőrzése felett, továbbá elősegíti az ismeretek terjesztését és a jogalkalmazást.

### **Jogtanácsosok (*Consultores jurídicos*)**

A portugál jogrendszer nem tesz különbséget az ügyvédi és a jogtanácsosi hivatás között.

### **Jogi ügyvivők (*Solicitadores*)**

A jogi ügyvivők szellemi szabadfoglalkozású szakemberek, akik alapszabályuk és az eljárásjogi szabályok által meghatározott keretek között jogi tanácsadást nyújtanak, valamint jogi képviseletet látnak el azon esetekben, amikor a felek bíróság előtti képviselete nem követeli meg az ügyvédi közreműködést.

A jogi ügyvivők emellett az állampolgárok és vállalkozások bíróságokon kívüli jogi képviseletét is elláthatják – például – adóigazgatási, közjegyzői, nyilvántartói és közigazgatási szervek előtt.

A jogi ügyvivői hivatás gyakorlásának feltételei:

- államilag elismert jogi diploma – ügyvédi kamarai tagság nélkül – vagy jogi ügyvivői diploma, illetve az Európai Unió más országainak állampolgárai esetében az adott származási országban a hivatás gyakorlásához jogszabályban előírt felsőfokú és szakmai képesítések;
- 12–18 hónapos szakmai gyakorlat teljesítése;
- a szakmai gyakorlatért felelős személytől és a gyakorlati központoktól kapott kedvező referenciák a szakmai gyakorlat alatti tevékenységről, valamint a vonatkozó jogszabályok szerint összeállított országos vizsga sikeres letétele.

Az Európai Unió más tagállamaiból, illetve az Európai Gazdasági Térség államaiból származó szakemberek jogi ügyvivői nyilvántartásba vételét a 2012. augusztus 28-i 41/2012. számú és a 2014. május 2-i 25/2014. számú törvénnyel módosított 2009. március 4-i 9/2009. számú törvény szabályozza.

A portugál jogi ügyvivők és végrehajtók kamarája (*Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Execução – OSAE*) a jogi ügyvivők képviseleti köztestülete. Hatásköre az alábbiakra terjed ki: eljárni a tagok fegyelmi ügyeiben, valamint véleményezni a tagok feladatkörével kapcsolatos jogszabály-tervezeteket.

További információkért keresse fel a <http://www.osae.pt/> honlapot.

### **Végrehajtók (*Agentes de execução*)**

A végrehajtók olyan szakemberek, akik törvényben meghatározott országos hatáskörükben eljárva végrehajtják a polgári eljárásokban hozott határozatokat. Független és pártatlan szakemberek, az eljárásban érintett felek egyikét sem képviselik, feladatuk, hogy maradéktalanul elvégezzék a végrehajtáshoz kapcsolódó alakiságokat, így többek között a lefoglalásokat, valamint hogy kézbesítsék az okiratokat, átadják az értesítéseket és értékesítsék a lefoglalt vagyontárgyakat. Meghatározott esetekben a végrehajtói feladatokat bírósági tisztviselők is elláthatják.

A végrehajtót a végrehajtást kérő fél vagy a bíróság jelöli ki.

A végrehajtói hivatás kizárólag olyan jogi ügyvivői vagy jogi végzettséggel rendelkezők előtt áll nyitva, akik:

- portugál állampolgárok;
- nem tartoznak a jogi ügyvivők és végrehajtók, vagy az ügyvédi kamarai alapszabályban foglalt korlátozások hatálya alá;
- neve – az elmúlt tíz évben – nem került fel az adósok törvényben szabályozott hivatalos jegyzékébe;
- sikeresen teljesítették a végrehajtói gyakorlatot;
- legalább hároméves végrehajtói tapasztalattal rendelkeznek, leteszik az Igazságszolgáltatás Segítőit Ellenőrző Bizottság (*Comissão para o Acompanhamento dos Auxiliares de Justiça – CAAJ*) vizsgáját, és e bizottságtól kedvező referenciát kapnak;
- a gyakornoki idő lejártát követő három éven belül felvétel nyernek a megfelelő szakmai szervezet nyilvántartásába;
- rendelkeznek a közgyűlés által jóváhagyott szabályzatban minimumkövetelményként előírt informatikai struktúrával és eszközökkel.

A szakma szabályozása a portugál jogi ügyvivők és végrehajtók kamarájának, valamint a Végrehajtók Szakmai Testületének (*Colégio de Especialidade dos Agentes de Execução*) hatáskörébe tartozik.

A végrehajtók felügyeletét, valamint a végrehajtókkal kapcsolatos fegyelmi feladatokat a portugál jogi ügyvivők és végrehajtók kamarájától független szervként működő CAAJ látja el.

További információkért keresse fel a <http://www.osae.pt/> és <http://www.caaj-mj.pt/> honlapokat.

## **Közjegyzők (Notários)**

A közjegyző a hatáskörébe utalt meghatározott jogi feladatokat ellátó szakember, aki meghatározó szerepet tölt be mind a nemzetközi, mind a belföldi kereskedelemben.

A közjegyzők hatásköre az alábbiakra terjed ki:

- magánszerződések megszövegezése és tanácsadás a felekkel szembeni pártatlanság követelményének tiszteletben tartásával. A közjegyző a felelős hivatalos okiratok szerkesztése esetén a szóban forgó okiratok jogszerűségéért, valamint az általa nyújtott tanácsadási szolgáltatásokért. Kötelessége, hogy tájékoztassa a feleket a majdan rájuk háruló kötelezettségek hatásairól és következményeiről;
- a jelenlétében létrejött jogügyletek végrehajtása. A jogügylet közvetlenül nyilvántartásba vételre kerülhet, vagy amennyiben a felek egyike nem teljesíti vállalt kötelezettségeit, a jogügylet végrehajtható előzetes bírói közreműködés nélkül;
- közreműködés részrehajlás nélkül és a jogszabályok teljes körű tiszteletben tartása mellett választottbíróként annak érdekében, hogy a felek kölcsönösen elfogadható egyezsége jussanak;
- leltárfelvételi eljárásokhoz kapcsolódó feladatok ellátása, valamint az eljárás feltételeinek meghatározása, azon ügyek kivételével, amelyekről – jellegükből, illetve ténybeli vagy jogi összetettségükből adódóan – leltározási eljárás keretében nem hozható határozat, és amelyekről így azon járásbírói bírónak (*juiz do tribunal de comarca*) kell határozatot hoznia, amelynek illetékességébe az a közjegyzői iroda tartozik, ahol az eljárást kérelmezték (a leltárfelvételi eljárások jogi keretét jóváhagyó 2013. március 5-i 23/2013. sz. törvény megosztott hatáskört hívott életre azzal, hogy a közjegyzői irodákat hatáskörrel ruházta fel).

A közjegyzői hivatás reformja, valamint a terület ebből adódó privatizációja a közjegyzőket kettős szerepkörrel ruházta fel: egyfelől a közhitelesség jóvoltából hivatalos személyek, másfelől pedig olyan szabad foglalkozásúak, akik már nem tagjai a köztisztviselői karnak.

Hivatalos minőségükből adódóan a közhitelesség letéteményeseként a közjegyzők a portugál igazságügyi minisztérium felügyelete alá tartoznak, amely esetükben szabályozói és fegyelmi hatáskörrel egyaránt rendelkezik. A közjegyzői hivatás új „szabad” státuszából adódóan a közjegyzői tevékenység gyakorlását 2006 óta a portugál igazságügyi minisztériummal együtt a portugál közjegyzői kamara (*Ordem dos Notários*) szabályozza a tekintetben, hogy a közjegyzők tiszteletben tartsák az etikai kódex rájuk nézve kötelező alapelveit, és hogy az őket érintő vonatkozások kapcsán érvényre jutassák a közérdeket. Mindez azonban nem érinti az igazságügyi minisztériumnak a hivatás jellegéből adódóan jogszabályban meghatározott azon hatáskörét, miszerint élhet a beavatkozás eszközeivel.

## **Nyilvántartásvezetők (Conservadores)**

A nyilvántartásvezetők az ingatlanokkal, nyilvántartásba vételi kötelezettség hatálya alá tartozó ingatlan és ingó vagyonnal, gazdasági tevékenységekkel, illetve személyekkel kapcsolatos cselekmények és jogi tények nyilvántartásáért és közzétételéért felelős köztisztviselők. Feladataik alapvetően a következők: a fentiek és a kapcsolódó okiratok jogszerűségének megerősítése, biztosítani, hogy a nyilvántartásba felvételre kerülő tényeket igazoló okiratokban foglalt jogokat megfelelően határozták meg és azok megfelelnek a nyilvántartásba vételhez meghatározott jogi előírásoknak, továbbá közzétenni ezen információkat. Emellett döntési jogkörrel rendelkeznek, hogy egy adott cselekmény vagy jogi tény nyilvántartásba kerüljön-e vagy sem.

Feladatkörüket tekintve a nyilvántartásvezetők alábbi kategóriái különböztethetők meg:

- **Anyakönyvvezetők (Conservadores do registo civil)** – a természetes személyek életével kapcsolatos események és tények rögzítésével és közzétételével összefüggő feladatokat látnak el. Feladataik közé tartozik az olyan tények nyilvántartásba vétele, mint a születés, a házasságkötés, a haláleset, az örökbefogadás, valamint az anya/apa által tett anyai/apai elismerő nyilatkozat, továbbá az olyan eljárások lefolytatása, mint például a házasság felbontása és különválás közös megegyezéssel, valamint a nyilvántartott tényekre vonatkozó másolatok, illetve igazolások kiadása.
- **Földhivatali nyilvántartásvezetők (Conservadores do registo predial)** – feladatuk az ingatlanok jogi helyzetére vonatkozó információk közzététele a jogszerű ingatlanforgalom biztosítása érdekében.
- **Járműnyilvántartás-vezetők (Conservadores do registo de veículos)** – feladatuk a nyilvántartásba vételi kötelezettség hatálya alá tartozó ingó vagyontárgyakhoz (gépjárművekhez, hajókhoz és repülőgépekhez) kapcsolódó jogok közzététele, többek

között a jogszerű kereskedelem biztosítása érdekében a gépjárművek és azok pótkocsijainak jogi helyzetével kapcsolatos információk közzététele.

- **Cégnyilvántartás-vezetők (*Conservadores do registo comercial*)** – feladatuk az egyéni vállalkozók, a gazdasági társaságok, a gazdasági célú polgári jogi társaságok és a korlátolt felelősségű egyéni cégek, valamint a cégnyilvántartásba vételi kötelezettség hatálya alá tartozó egyéb jogalanyok jogi helyzetének közzététele a jogszerű kereskedelem biztosítása érdekében.

A hivatás gyakorlása az alábbi feltételekhez kötött: portugál egyetemen szerzett jogi diploma vagy azzal egyenértékű felsőfokú képesítés, sikeresen teljesített alkalmassági vizsgák, a feladatkör ellátása szempontjából releváns jogi, illetve nyilvántartásügyi ismeretek elsajátítását célzó – 6 hónapos – kiegészítő egyetemi képzés, valamint egyéves, állami vizsgákkal záruló gyakornoki program teljesítése. A jelölteket a folyamat valamennyi szakaszában értékeli, és ha a felvételi eljárás valamely szakaszát nem teljesítik sikeresen, az akár kizárásukhoz is vezethet. Az eljárás utolsó fordulójában a jelöltek a Nyilvántartásvezetők és Közjegyzők Intézete (*Instituto dos Registos e do Notariado*) által szervezett állami vizsgán mérettetnek meg.

A Nyilvántartásvezetők és Közjegyzők Intézete feladatkörébe tartozik a nyilvántartási hivatalok tevékenységének irányítása, koordinálása, támogatása, értékelése és felügyelete.

### **Bírósági tisztviselők (*Oficiais de Justiça*)**

A bírósági tisztviselők az igazságszolgáltatási tisztviselői kar szerves részét képezik, feladatuk pedig – többek között –, hogy a bíróságok előtti vagy ügyészszégi eljárásokban közreműködjenek. Az igazságszolgáltatási tisztviselők kategóriája emellett még az informatikai, ügyintézői, műszaki, kisegítő, valamint a karbantartó személyzetet foglalja magában.

A bírósági tisztviselői hivatás azok előtt áll nyitva, akik az igazságszolgáltatási és ügyészszégi szervezeten belül már elláttak alapvető – aljegyzői vagy jegyzői – feladatköröket, rendelkeznek szakképesítéssel, és sikeresen teljesítették a felvételi eljárást.

Az igazságszolgáltatási tisztviselők jogállását az 1999. augusztus 26-i 343/1999. számú törvényerejű rendeletben foglalt „igazságszolgáltatási tisztviselők alapszabálya” szabályozza. Feladataik révén fontos szerepet töltenek be a nemzetközi igazságügyi együttműködés területén, különösképpen pedig az uniós rendeletek és irányelvek végrehajtásában.

Az igazságszolgáltatási tisztviselők kinevezése, irányítása és igazgatása a portugál igazságügyi minisztérium keretén belül működő Igazságügyi Igazgatási Főigazgatóság (*Direção-Geral da Administração da Justiça*) hatáskörébe tartozik.

A bírósági tisztviselők szakmai értékelését a Bírósági Tisztviselők Tanácsa (*Conselho dos Oficiais de Justiça*) végzi, és ugyancsak a szerv rendelkezik a tisztviselők esetében a fegyelmi felelősségre vonással kapcsolatos hatáskörrel.

### **Közvetítők (*Mediadores*)**

A 2013. április 19-i 29/2013. számú törvény 2. cikkének b) pontja értelmében a konfliktuskezelő közvetítő olyan „[...] pártatlan és független harmadik személy, aki anélkül, hogy a közvetítésben érdekelt feleket bármilyen lépésre kötelezné, segítséget nyújt a jogvita tárgyát érintő végső megállapodás létrehozásában”. A törvény emellett a Portugáliában működő konfliktuskezelő közvetítők alapszabályát, valamint a közvetítéssel foglalkozó egyes állami rendszerek névjegyzékébe történő felvételre irányadó rendelkezéseket is megállapítja. A jegyzékbevitel kiválasztási eljáráshoz kötött, amelyet a 2010. május 25-i 282/2010. számú végrehajtási rendelet szabályoz.

A közvetítők különösen fontos feladatot látnak el, hiszen azáltal, hogy közreműködésükkel az érdekelt felek megállapodásra jutnak, hozzájárulnak a társadalmi béke fenntartásához és – bizonyos esetekben – helyreállításához. Portugáliában szakosodott közvetítők foglalkoznak a családjogi, munkajogi és büntetőügyekkel. Ugyan a közvetítés terén nem működnek nem kormányzati szervezetek, egyes magánegyesületek nyújtanak közvetítői szolgáltatásokat, illetve foglalkoznak közvetítőképzéssel.

Jóllehet a konfliktuskezelő közvetítők tevékenységét nemzeti szintű etikai kódex nem szabályozza, a közvetítői tevékenységről szóló, fent említett törvény egyik fejezete lefekteti a konfliktuskezelő közvetítőkre vonatkozó jogokat és kötelezettségeket, akiknek emellett a képzésük szerves részét képező európai magatartási kódexnek az alapelveit is tiszteletben kell tartaniuk közvetítői feladataik ellátásakor.

A közvetítői tevékenységek felügyeletét állami közvetítői rendszer látja el, amely három – polgárjogi, munkajogi, illetve büntetőjogi – részegységből áll. Az egyes egységek irányításáért az alapító okiratukban megnevezett állami szervezet felel.

Portugáliában nem állami, hanem magánkézben lévő szervezetek végzik a közvetítőképzését, amelyet a portugál Igazságügyi Főigazgatóság (*Direção Geral da Política de Justiça – DGPJ*) a 2013. november 27-i 345/2013. számú végrehajtási rendeletnek megfelelően és a minőségi keretrendszernek való megfelelés szempontjának kiemelt figyelmet szentelve minősít.



A DGPI – amely alternatív vitarendezési hivatalán keresztül az állami közvetítő rendszerek irányító szerveként működik – a közvetítőkeresés kapcsán ugyan nem nyújt tájékoztatást, de rendelkezik közvetítői jegyzékekkel, amelyekbe a közvetítők a 2010. május 25-i 282/2010. sz. végrehajtási rendeletben meghatározott kiválasztási eljárás lefolytatását követően kérhetik felvételüket.

További információk a <http://www.dgpi.mj.pt/> honlapon.

### **Bírósági vagyongfelügyelők (*Administradores Judiciais*)**

A bírósági vagyongfelügyelők az alapszabályukban és a törvényben rájuk ruházott feladatok ellátása keretében felügyelik és koordinálják a speciális revitalizációs eljárásokban (*processo especial de revitalização*) meghozott intézkedéseket, valamint a fizetésképtelenségi eljárások során a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon kezelését, illetve felszámolását. Az eljárás keretében elvégzendő feladatok függvényében kinevezhető: ideiglenes bírósági vagyongfelügyelő (*administrador judicial provisório*), vagy pedig fizetésképtelenségi szakértő (*administrador da insolvência*), illetve vagyongkezelő (*fiduciário*).

A bírósági vagyongfelügyelők feladatkörét a 2013. február 26-i 22/2013. számú törvény szabályozza.

A bírósági vagyongfelügyelőknek az alábbi követelményeknek kell megfelelniük:

- a) a tevékenységvégzéshez szükséges szakirányú felsőfokú képzettség és szakmai tapasztalat;
- b) 6 hónapos szakmai – kifejezetten bírósági vagyongfelügyelői – gyakorlat teljesítése;
- c) kifejezetten a szakmai gyakorlat során szerzett ismereteket felmérő felvételi vizsga sikeres letétele;
- d) a tevékenységvégzés tekintetében személyével összefüggésben nem áll fenn összeférhetlenségi ok;
- e) alkalmasság a bírósági vagyongfelügyelői hivatással járó feladatkörök ellátására.

A bírósági vagyongfelügyelők felvétele, valamint tevékenységük ellenőrzése az Igazságszolgáltatás Segítőit Ellenőrző Bizottság (*Comissão para o Acompanhamento dos Auxiliares da Justiça – CAAJ*) hatáskörébe tartozik.

### **Iparjogvédelmi ügynök (*Agente Oficial da Propriedade Industrial*)**

Az iparjogvédelmi ügynökök az iparjogvédelem területére szakosodott szakértők, akiknek feladata, hogy elősegítsék a vállalkozások és természetes személyek jog- és érdekvédelmét.

Az iparjogvédelmi ügynökök olyan, a Nemzeti Iparjogvédelmi Intézet (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial*) által elismert hivatalos tisztségviselők, akik ügyfeleik nevében és érdekében – meghatalmazás nélkül – iparjogvédelemmel kapcsolatos ügyekben járnak el.

Az iparjogvédelmi-ügynöki hivatás gyakorlását, továbbá a Nemzeti Iparjogvédelmi Intézet jogállását az 1995. január 24-i 15/95. számú törvényerejű rendelet szabályozza.

### ***Pro bono* (ingyenes) jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek**

A portugál igazságügyi minisztérium – a portugál ügyvédi kamarával és a helyi hatóságokkal együttműködésben – Portugália egész területén biztosítja olyan jogi tanácsadó irodák (*Gabinetes de Consulta Jurídica*) működését, ahol az állampolgároknak jogi szakértők térítésmentesen adnak jogi tanácsokat. Ezen irodák jegyzéke, elérhetőségeikkel együtt többek között a portugál Igazságügyi Főigazgatóság honlapján (<http://www.dgpi.mj.pt>) is megtalálható.

---

**E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.**

Utolsó frissítés: 24/10/2016

#### **Jogászai hivatások - Románia**



Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [ro](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

---

**Ez az oldal a romániai jogi szakmákról nyújt áttekintést.**

---





## Jogi szakmák – Bevezetés

Romániában a következő jogi szakmák léteznek:

- [ügyészek](#)
- [bírák](#)
- [ügyvédek](#)
- [jogtanácsosok](#)
- [közjegyzők](#)
- [bírószági végrehajtók](#)
- [bírószági tisztviselők](#)

### Az ügyészek

#### Szervezetük

A román ügyészi szervezet a következő szervekből áll:

- ítélőtáblák, törvényszékek, családjogi törvényszék, valamint kerületi bíróságok mellett létrehozott ügyészségek;
  - katonai bíróságok mellett létrehozott ügyészségek.
1. **A hierarchia csúcsán** a Legfelső Semmítő és Ítélszék mellett létrehozott ügyészség helyezkedik el, amely szakosított egységeket is magában foglal (Országos Korruptióellenes Igazgatóság, valamint a Szervezett Bűnözés és a Terrorizmus Felderítésére létrehozott Igazgatóság).
  2. **Első szint:** a kerületi bíróságok (176) mellett működő ügyészségek;
  3. **Második szint:** a törvényszékek (42) mellett működő ügyészségek, valamint a Kiskorú és Családügyi Törvényszék (1) mellett működő ügyészség;
  4. **Harmadik szint:** az ítélőtáblák (15) mellett működő ügyészségek.

A [Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsa](#) az ügyészi szakma irányításáért felelős központi szervezet. A bírák és az ügyészek kezdeti és további szakmai képzését a [Magisztrátusok Országos Intézete](#) (a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsa által felügyelt állami intézmény) biztosítja. [Az ügyészség](#) feladatait az ügyészségi hivatalokban dolgozó ügyészeket keresztül látja el. A hivatalok valamennyi bíróság mellett megtalálhatóak, a szakmai etikai törvényszékek kivételével.

### Az ítélőtáblák, törvényszékek vagy a Kiskorú és Családügyi Törvényszék mellett működő ügyészségek által lefolytatott büntetőeljárások

Az ügyészségek **intézményi hierarchiája** a következő:

1. A hierarchia csúcsán a **Legfelső Semmítő és Ítélszék** mellett létrehozott **ügyészség** (Legfőbb Ügyészség) helyezkedik el, a román legfőbb ügyész vezetésével. Ez a szervezeti egység hangolja össze a 15 ítélőtábla mellett működő ügyészség tevékenységét.

2. Az **ítélőtáblák** mellett működő **ügyészségek** a 43 törvényszék mellett működő ügyészség tevékenységét koordinálják (ideértve a Kiskorú és Családügyi Törvényszék mellett működő ügyészséget). Mindegyik egy-egy főügyész irányítása alatt áll.
3. A **törvényszékek** mellett működő ügyészségek a 176 kerületi bíróság mellett működő ügyészség tevékenységének összhangját biztosítják, mindegyik egy-egy vezető ügyész irányítása alatt áll.
4. A **176 kerületi bíróság** mellett működő ügyészség képviseli a hierarchia első (legalsó) szintjét, mindegyik élén egy-egy vezető ügyész áll.

**Két elkülönült speciális szervezet** működik a Legfelső Semmítő és Ítélszék mellett létrehozott ügyészségen belül. Ezek a következők:

- **Az Országos Korruptióellenes Igazgatóság**, amelynek feladata a korrupciós bűncselekmények esetében a nyomozás és a vádképviselés. Élén egy főügyész áll.
- **A Szervezett Bűnözés és a Terrorizmus Felderítésére létrehozott Igazgatóság**, feladata a terrorcselekmények esetében a nyomozás és a vádképviselés. Élén egy, a román legfőbb ügyész irányítása alatt álló főügyész áll.

**A katonai bíróságok mellett működő ügyészségek által lefolytatott büntetőeljárások**

**A katonák által elkövetett bűncselekmények miatt indult büntetőeljárásokat** a katonai ügyészségek folytatják le, amelyek katonai egységek jogi státuszával rendelkeznek. A következő katonai bíróságok mellett működnek: **Bukaresti Katonai Törvényszék** és a **Bukaresti Katonai Ítéltábla**.

**Az ügyészek működési hierachiája**

Az ügyészek tevékenységének meg kell felelnie a **törvényesség**, a **pártatlanság** és a **hierarchikus ellenőrzés** alapelveinek.

Hivatásukat jogszerűen kell gyakorolniuk, kötelesek tiszteletben tartani és megővni az emberi méltóságot, valamint védelmezniük kell a személyek jogait.

Az ügyészek minden ügyészségen jelentést tesznek **az adott ügyészség vezetőjének, aki pedig** a hierarchiában felette elhelyezkedő ügyészség vezetőjének **tesz jelentést**.

**A Legfelső Semmítő és Ítélszék** mellett működő ügyészségen a legfőbb ügyész, **az Országos Korruptióellenes Igazgatóság** főügyésze és az ítéltáblák mellett működő ügyészségek főügyésze az alájuk rendelt ügyészek ellenőrzését közvetlenül vagy kijelölt ügyészeket keresztül végzik.

**Szerepük és kötelezettségeik**

Romániában kétféle ügyész létezik:

1. **polgári ügyészek**, akik a polgári személyek által elkövetett bűncselekmények felderítéséért és vádképviseléséért felelnek.
2. **katonai ügyészek**, akik elsősorban a katonai személyi állomány által elkövetett bűncselekmények felderítéséért és vádképviseléséért felelnek.

Az országos szinten működő ügyészek a következők:

- **a román legfőbb ügyész** (a Legfelső Semmítő és Ítélszék mellett működő ügyészség vezetője);
- az Országos Korruptióellenes Igazgatóságot és a Szervezett bűnözés és a terrorizmus felderítésére létrehozott igazgatóságot **vezető főügyész**
- **főügyészek** (az ítéltáblák mellett működő ügyészségek vezetői);
- **vezető ügyészek** (a törvényszékek vagy a kerületi bíróságok mellett működő ügyészségek vezetői);
- **főosztályvezető ügyészek** (az ügyészségek belső főosztályainak vezetői);
- **osztályvezető ügyészek** (az ügyészségek belső osztályainak vezetői);
- **csoportvezető ügyészek** (az ügyészségek belső csoportjainak vezetői);
- **ügyészek**.

Szükség esetén az **igazságügyi miniszter** hivatalból vagy a **Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsa** kérésére a román legfőbb ügyész, az Országos Korruptióellenes Igazgatóság vezető főügyésze vagy maga az igazságügyi miniszter által jelölt ügyészeket nevezhet ki az alábbiak ellenőrzésére:

- az ügyészek vezetői hatékonysága;
- az ügyészek teljesítménye és feladataik teljesítése; valamint
- az ügyészek szakmai kapcsolatainak jellege az állampolgárokkal és más, tevékenységükben érdekelt személyekkel.

Az ügyészek által a büntetőeljárás során alkalmazható intézkedések teljes köre, valamint az azok eredményeként születő határozatok nem tartoznak ezen ellenőrzés alá.

Az igazságügyi miniszter kérheti a **román legfőbb ügyészt**, illetve adott esetben az Országos Korrupcióellenes Igazgatóság főügyészét, hogy tegyen jelentést az ügyészségek tevékenységeiről, és adjon útmutatást a bűnmegelőzés és a hatékony bűnüldözés érdekében szükséges intézkedésekre nézve.

A Legfelső Semmítő és Ítélszék mellett működő ügyészség éves jelentést nyújt be a tevékenységéről a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsának és az igazságügyi miniszternek, aki a jelentéssel kapcsolatos észrevételeiről beszámol a román parlamentnek.

## Bírák

### Szervezetük

A bírói szakma irányításáért felelős központi igazságügyi szerv a [Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsa](#). A bírák és az ügyészek kezdeti és további szakmai képzését a [Magisztrátusok Országos Intézete](#) (a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsa által felügyelt állami intézmény) biztosítja.

### Szerepük és kötelezettségeik

Romániában a bírók az alábbi ügytípusokra szakosodnak:

- polgári és polgári végrehajtási ügyek;
- büntető és büntetés-végrehajtási ügyek;
- kereskedelmi ügyek (csődeljárásban eljáró bírák);
- családjogi és gyermekvédelmi ügyek;
- közigazgatási és adóügyi/pénzügyi perek;
- munkaügyi és társadalombiztosítással kapcsolatos ügyek;
- alkotmányjogi ügyek;
- katonai ügyek.

## A jogi szakma szervezete: ügyvédek

### Ügyvédek

Az ügyvédi szakma irányításáért felelős központi testület a [Román Ügyvédi Kamarák Országos Szövetsége](#), amely egy, az összes román ügyvédi kamarát magába foglaló köztestület. Ez biztosítja a védelem megfelelő jogi képzettséggel történő ellátását, a szakmai hozzáértést, a hivatásnak megfelelő magatartást és tagjai méltóságának és tisztességének védelmét. Valamennyi romániai ügyvédi kamara tagja a Román Ügyvédi Kamarák Országos Szövetségének.

### Jogi adatbázisok

A román ügyvédekről [Román Ügyvédi Kamarák Országos Szövetsége](#) honlapján lehet információkhoz jutni.

### Ingyenes az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, az adatbázishoz való hozzáférés **ingyenes**.

### Jogi tanácsadók

A jogszabályok szerint a jogi tanácsadók megyei szintű kamarákat szervezhetnek szakmai tevékenységi körük vagy szakterületük szerint, vagy adott esetben nemzeti szintű kamarát, amelyre az alapítványokat és kamarákat szabályozó jogszabály vonatkozik. Az egyik, az alapítványokat és kamarákat szabályozó jogszabály alapján felállított szakmai kamara a [Romániai Jogi Tanácsadók Kamarájának Szövetsége](#). Ennek a szövetség valamennyi megyei jogi tanácsadói kamara a tagja. A jogi tanácsadók másfajta szakmai kamarákat is létrehozhatnak. A jogi tanácsadók jegyzéke az interneten hozzáférhető.

### Közjegyzők

## Szervezetük

A jogszabályi előírásoknak megfelelően a román Igazságügyi Minisztérium átadta a közjegyzői szolgáltatások ellátását a [Közjegyzők Országos Szövetségének](#). A [Közjegyzők Országos Szövetsége](#) a közjegyzők képviselőjét ellátó szakmai szervezet, amely felel a közjegyzői szakma szervezetéért, a tagok szakmai érdekeinek védelméért, valamint a szakma jó hírének és tekintélyének megőrzéséért. Minden közjegyző tagja ennek a szövetségnek. A közjegyzők 15, az ítélőtáblák mellett működő kamarába szerveződtek.

## Szerepük és kötelezettségeik

Romániában a közjegyzők az alábbi területeken nyújtanak jogi szolgáltatásokat:

- törvényes öröklés és végrendeleti öröklés szükséges okiratainak elkészítése;
- szerződéskötések (adásvételi szerződés, csereszerződés, tartási szerződés, ajándékozási szerződés, jelzálog- és zálogszerződések, dologbérleti és ingatlanbérleti szerződések) és egyéb cselekmények (a különböző intézmények által vezetőiktől megkövetelt kezességvállalások);
- gazdasági társaságok, egyesületek és alapítványok alapszabályainak elkészítése;
- okiratok hitelesítése;
- aláírások, aláírási címpéldányok és bélyegzők hitelesítése;
- a jogszabályokban meghatározott egyéb feladatok.

## Más jogi szakmák

### Bírósági végrehajtók

A [Romániai Bírósági Végrehajtók Országos Szövetsége](#) az a szakmai testület, amely valamennyi bírósági végrehajtót képviseli. A szövetség felel a szakma jó hírének és tekintélyének megőrzéséért. Fő feladata tagjai szakmai érdekeinek képviselője és védelme. A bírósági végrehajtók 15 kamarába csoportosulnak, amelyek a megfelelő ítélőtábla mellett kerültek megszervezésre.

A [Romániai Bírósági Végrehajtók Országos Szövetsége](#) honlapján, valamint az Igazságügyi Minisztérium honlapján megtalálható a bírósági végrehajtók jegyzéke. A két adatbázis azonban eltérő módon épül fel.

### Bírósági tisztviselők

A bírósági tisztviselők igazságügyi szakmai szabályozó testülete a [Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsa](#).

A **Bírósági Tisztviselők Nemzeti Intézete** köztisztület, amely a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsa irányítása alatt felelős a bírósági tisztviselők kezdeti és későbbi képzéséért.

A román igazságügyi rendszerben a bírósági tisztviselők több típusa is dolgozik:

- meghallgatási tisztviselő;
- statisztikus tisztviselő;
- kutatási tisztviselő;
- informatikai tisztviselő;
- irattári tisztviselő;
- nyilvántartás-vezető tisztviselő.

Erről a jogi szakmáról további információkat találhat a következő [linken](#).

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 03/11/2016



Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.  
Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [sl](#).

Ez az oldal a szlovéniai jogi szakmákról nyújt áttekintést.

[Ügyészek](#)

[Bírák](#)

[Ügyvédek](#)

[Közjegyzők](#)

[Az állam jogi képviselői](#)



## A jogi szakmák szervezetei:

### Jogi szakmák

A Szlovén Köztársaságban ha valaki jogi diplomával rendelkezik, az igazságszolgáltatás számos területén elhelyezkedhet, beleértve a bíróságokat, ügyészségeket, az állam jogi képviselőit, az ügyvédi és közjegyzői irodákat.

## Ügyészek (*Tožilci*)

### Szervezet

A Szlovén Köztársaság Alkotmányának 135. cikke értelmében az ügyészek (*državni tožilci*) **büntetőügyekben vádat emelnek és képviselik a vádat az eljárás során, egyéb hatáskörüket pedig törvény jelöli ki.** Hatásköreikről és szervezeti felépítésükről az ügyészségről szóló törvény (*Zakon o državnem tožilstvu*) és a büntetőeljárásról szóló törvény (*Zakon o kazenskem postopku*) rendelkezik.

Szlovéniában 11 körzeti ügyészség (**okrožno državno tožilstvo**) (Celje, Koper, Kranj, Krško, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo Mesto, Ptuj, Slovenj Gradec), egy országos hatáskörű Kiemelt Ügyek Ügyészsége (**Specializirano državno tožilstvo**), és a Ljubljanában székelő Legfőbb Ügyészség ([Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije](#)) működik.

A **Kiemelt Ügyek Ügyészsége** hatáskörébe tartozik a bünszervezetben elkövetett gazdasági és egyéb bűncselekmények, terrorizmus, korrupció és minden olyan bűncselekmény üldözése, amely speciálisan képzett és szervezett ügyészségi nyomozást és vádemelést igényel. A Legfőbb Ügyészségen belül a Speciális Felhatalmazással Rendelkező Tisztviselőkkel szembeni Nyomozásért és Vádemelésért Felelős Osztály (**Odelek za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili, known as the posebni oddelek or 'special investigation department'**) független szervezatként működik a Kiemelt Ügyek Ügyészségén belül. **Ezen a különleges nyomozati osztályon dolgozó ügyészek feladata** a hivatásos rendőrök, rendőrségi hatáskörrel rendelkező belügyi szerveknél foglalkoztatott tisztviselők, a katonai rendőrség tisztviselői, a Belügyminisztérium hírszerzési és

biztonsági szolgálatának tisztviselői, valamint a szlovén hírszerzési és nemzetbiztonsági ügynökség tisztviselői által elkövetett bűncselekmények esetében nyomozás folytatása és a vád képviselője. Továbbá iránymutatással szolgálnak az osztályon dolgozó rendőrtisztek számára.

A **Legfőbb Ügyészség** a legmagasabb szintű ügyészség az államszervezetben, amelyen belül a következő ügyészek dolgoznak:

- legfőbb ügyészségi ügyészek (*vrhovni državni tožilci*) és felsőbb bíróságok előtt eljáró ügyészek (*višji državni tožilci*),
- ideiglenesen vagy részmunkaidőben kirendelt ügyészek.

Szlovéniában a felsőbb bíróságok (*višja sodišča*) előtti fellebbezési eljárásokban a felsőbb bíróságok előtt eljáró ügyészek képviselik a vádat. Rendkívüli jogorvoslat esetében a felsőbb bíróságok előtt eljáró ügyészek képviselik az államot a Szlovén Legfelsőbb Bíróság (*Vrhovno sodišče Republike Slovenije*) előtt büntető-, polgári- és közigazgatási ügyekben.

A Legfőbb Ügyészség szervezeti felépítése:

- három osztály (büntetőjogi (*kazenski oddelek*), polgári és közigazgatási (*civilno-upravni oddelek*), képzési és szakértői felügyeleti (*oddelek za izobraževanje in strokovni nadzor*)), valamint
- a Szakértői Információs Központ (*Strokovno informacijski center*), amely szakértői segítséget nyújt adózási, pénzügyi, számviteli és más területeken, továbbá gondoskodik az ügyészség működését elősegítő informatikai támogatás fejlesztéséről, egységességéről és működtetéséről.

#### Feladatok és kötelezettségek

Az ügyészek legfőbb feladata és kötelezettsége a vád képviselője büntetőügyekben. E területen belül a következőkértfelelnek:

- **a bűncselekmények és az elkövetők felderítéséhez szükséges intézkedések megtétele, nyomozati szakaszban a rendőrség munkájának – melyet az szervezetileg önállóan végez – irányítása,**
- **nyomozás elrendelése,**
- **vádemelés és az eljáró bíróság előtt a vád képviselője, és**
- **nem jogerős ítéletek elleni fellebbezés, és rendkívüli jogorvoslati kérelmek benyújtása jogerőre emelkedett ítéletek ellen** (az elsőfokú bíróság határozatával szembeni fellebbezést az elsőfokon eljáró ügyész nyújtja be, a rendkívüli jogorvoslat iránti kérelmet pedig a legfőbb ügyészségi ügyészek).

A jelenlegi büntető jogszabályok meghatározott feltételek esetén biztosítják az ügyésznek jogot, hogy alternatív jogorvoslati javaslattal éljen esetén bűncselekmények egyes formái esetében. E körben az ügyész az ügyet alternatív vitarendezési eljárásra utalhatja, és feltételeken felfüggesztheti a büntetőeljárást, ha a terhelt hajlandó az ügyész által előírt magatartási szabályok betartani és az ügyész utasításainak eleget tenni. Ha az egyezség létrejön, vagy a feltételes felfüggesztés eredményes, az ügyész mellőzheti a vádemelést, vagyis az ügy bíróságon kívüli elintézését nyer. Az ügyész büntetés kiszabását is javasolhatja a bíróságnak, ilyenkor a bíróság tárgyalás tartása nélkül szabja ki az egyedileg javasolt büntetést vagy intézkedést.

Ezen túlmenően a Legfőbb Ügyészség **a büntetőjog területén kívül is ellát feladatokat**. A Legfőbb Ügyészség három osztályából a polgári és közigazgatási ügyek osztályán dolgozó ügyészek nyújtják be a fellebbezés során eljáró bíróság (*pritožbeno sodišče*) határozatai ellen peres, nemperes és egyéb polgári eljárások esetén a **jogszerűség védelme iránti kereseteket** (*zahteva za varstvo zakonitosti*). Ezen rendkívüli jogorvoslat iránti kérelem **csak a közérdek védelmében nyújtható be, amely kérdésben csak a legfőbb ügyész dönthet**. Ez alapján maguk az eljárásban részt vevő felek nem nyújthatnak be jogszerűség védelme iránti keresetet.

#### Bírák

##### Szervezet

##### Hivatásos bírák és ülnökök

A **bírák** (*sodniki*) jogállásáról a Szlovén Köztársaság Alkotmányának 125–134. cikke és az igazságügyi alkalmazottakról szóló törvény (*Zakon o sodniški službi*) rendelkezik. A bírák olyan köztisztviselők, akiket az Országgyűlés (*Državni zbor*) választ az Igazságszolgáltatási Tanács (*Sodni svet*) ajánlása alapján. A bírói kinevezés állandó, a megválasztáshoz szükséges életkort és egyéb feltételeket törvény határozza meg.

A bíróvá választáshoz a következő általános feltételeknek kell teljesülniük:

1. szlovén állampolgárság és aktív szlovén nyelvtudás;
2. jogképesség és megfelelő általános egészségi állapot;

3. legalább betöltött 30. életév;
4. Szlovéniában megszerzett, a jogászi cím használatára jogosító jogi egyetemi diploma vagy alap- és mesterképzésben szerzett jogi diploma, vagy külföldön szerzett egyenértékű jogi képesítés, amelyet külföldi képesítési bizonyítvány igazol csatolt véleménnyel a képesítésről, vagy a képesítést munkaügyi célokból elismerő, csatolt határozattal, vagy honosítási határozattal (*odločba o nostrifikaciji*);
5. jogi szakvizsga sikeres letétele;
6. büntetlen előélet;
7. nem hoztak ellene jogerős ítéletet büntetőügyben, vagy nem vádlott hivatalból indított büntetőeljárásban.

Azok a bírák, akik nyomozati vagy bírósági eljárásban alapvető emberi jogokat és szabadságokat sértő határozatot vagy ítéletet hoztak, hivatali idejük lejártát követően már nem felelnek meg a bíróvá választás feltételeinek.

A bírói hivatal közszolgálati jogviszony, amelyet az Alkotmánynak és a jogszabályoknak megfelelően kell ellátni. A bírói hivatal betöltése összeférhetetlen más állami vagy önkormányzati szervnél vagy politikai pártnál betöltött tisztség, vagy és törvényben meghatározott egyéb hivatal betöltésével illetve tevékenység gyakorlásával. A bírók nem szakosodnak külön hivatalos oktatás alapján. Az egyes bíróságok belső szervezetrendszerébe határozza meg azt a területet, amelyen az adott bíró főként dolgozik. A bíróságokon belül az egyes ügyek elbírálása érdekében különböző jogterületekkel foglalkozó osztályok vannak, amelyekhez a bírák a bíróság éves munkaprogramjának megfelelően vannak beosztva. Az Igazságszolgáltatási Tanács dönt a bírák előléptetéséről és magasabb fizetési fokozatba sorolásáról. Ugyanez a Tanács él az Országgyűlés felé javaslattal az egyes bírák visszahívásáról, amennyiben az adott bíró feladatai ellátása során megsértette az Alkotmányt vagy súlyos jogszabálysértést követ el, vagy bírói hatáskörével visszaélve, szándékosan, súlyos bűncselekményt követ el. A bírói előléptetés rendje a szlovén bírósági rendszerhez illeszkedik. A bírák lehetnek: helyi bírák (*okrajni sodniki*), körzeti bírák (*okrožni sodniki*), felsőbbbírósági bírák (*višji sodniki*) vagy legfelsőbb bírósági bírák (*vrhovni sodniki*).

A bírák tagjai a Szlovén Bírói Egyesületnek, amely tagja a Bírák Nemzetközi Egyesületének. Az egyesületi tagság önkéntes.

A bírói tanácsok **hivatásos bírákat** (*poklicni sodniki*) és **ülnököket** (*sodniki porotniki*) egyaránt magukban foglalhatnak. Ha a jogszabály tanácsban történő ítélezést ír elő, és jogszabály másként nem rendelkezik, a tanács elnöki tisztjét hivatásos bíró tölti be, két ülnök pedig a tanács tagja lesz. Ha a jogszabály öttagú tanácsban történő ítélethezatalt ír elő, és jogszabály másként nem rendelkezik, a tanács elnöki tisztjét hivatásos bíró látja el, még egy hivatásos bíró és három ülnök pedig a tanács tagja lesz. Bármely, legalább 30. életévét betöltött szlovén állampolgár, akit nem ítélték el jogerősen hivatalból üldözendő bűncselekmény elkövetése miatt, aki alkalmas a bírói tisztség viselésére és jó általános egészségi állapotban van, valamint aktív szlovén nyelvismerettel rendelkezik. Az ülnökök kinevezése öt évre szól és megújítható. A felsőbb bíróság elnök bírója nevezi ki és menti fel azon körzeti bíróságok ülnökeit, amelyek a felsőbb bíróság illetékességi területébe tartoznak.

#### Az Igazságszolgáltatási Tanács

Az  **Igazságszolgáltatási Tanács** (*Sodni svet*) a szakmára irányadó szabályok kialakításáért felelős központi szerv.

Az **Igazságszolgáltatási Tanácsnak** 11 tagja van.

Öt tagját a Szlovén Köztársaság elnökének javaslatára az Országgyűlés választja egyetemi jogászprofesszorok, ügyvédek és jogtanácsosok közül, hat tagot pedig a teljes munkaidőben bírói tisztséget ellátó bírák által javasolt személyek közül választanak. A Tanács tagjai maguk közül választják az elnököt.

Az Igazságszolgáltatási Tanács, hatásköre alapján:

- javaslatot tesz a bírák megválasztására az Országgyűlésnek;
- javaslatot tesz bírák felmentésére az Országgyűlésnek;
- kinevezi és felmenti a bíróságok elnökeit a Legfelsőbb Bíróság elnökének kivételével;
- előlépteti vagy előre sorolja a bírákat rangidős bírónak (*svetnik*) vagy magasabb bírói posztra, és rendkívüli előléptetéseket is tesz;
- elbírálja az egyesbírói álláshelyekre, tisztségekre vagy felsőbb bírósági pozíciókba történő áthelyezés vagy kinevezés tárgyában, vagy fizetési fokozatba történő besorolás tárgyában hozott határozatokkal szembeni fellebbezéseket ;
- dönt a bírói kar összeférhetlenségi ügyekben;
- véleményezi a bíróságok költségvetés-tervezetét, valamint véleményt ad az Országgyűlés számára a bírák és az igazságszolgáltatási alkalmazottak jogállására, jogaira és kötelezettségeire vonatkozó törvényekről;



- elfogadja a bírósági magatartási kódexet;
- az igazságügyi miniszter véleményének megismerését követően meghatározza a bírói álláshelyekre pályázó jelöltek kiválasztásának feltételeit, valamint a bírák hivatali tevékenységének értékeléséhez szükséges minősítés feltételeit;
- jóváhagyja a bírósági korrupció kockázatának és a korrupciónak való kitettség felderítésére és kezelésére vonatkozó szakpolitikát, és nyomon követi annak végrehajtását;
- kinevezi az Etikai és Integritási Bizottság (*Komisija za etiko in integriteto*) tagjait;
- érdemi vizsgálatot folytat és érdemi határozatot hoz a bírák által törvényes jogaik, személyes bírói függetlenségük vagy a bírói kar függetlensége megsértésének gyanúja miatt benyújtott panaszok tárgyában;
- jogszabály által a hatáskörébe utalt egyéb feladatokat lát el.

Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az Igazságszolgáltatási Tanács **összes tagja kétharmadának szavazata szükséges** az alábbi kérdésekben való döntéshez:

- bírák választása;
- bírák kinevezése, előléptetése vagy fizetési fokozatba besorolása;
- bírói álláshelyre, bírói tisztségbe vagy felsőbb bírósági tisztségbe való áthelyezéssel vagy kinevezéssel szembeni kifogások elbírálása;
- fizetési fokozatba történő besorolás elleni kifogások elbírálása;
- bírák felmentése;
- a bírói álláshelyekre pályázó jelöltek kiválasztási feltételeinek meghatározása valamint a bírák teljesítményének és a bírósági munka minőségének értékelésére vonatkozó szempontok meghatározása;
- az Igazságszolgáltatási Tanács eljárási szabályzata.

## Ügyvédek

A Szlovén Köztársaság Alkotmányának 137. cikke értelmében az **ügyvédi hivatás** (*odvetništvo*) önálló és független szakma az igazságszolgáltatási rendszeren belül, amelyet törvények szabályoznak. Az ügyvédekről szóló törvény (*Zakon o odvetništvu*) szerint kötelességük teljesítése során az ügyvédek (*odvetniki*) jogi tanácsadást végeznek, ellátják ügyfeleik képviselétét és védelmét bíróságok és állami szervek előtt, okiratokat készítenek és képviselik ügyfeleiket különböző jogviszonyaikban. Csak ügyvéd járhat el díjazás ellenében bíróság előtt, ha jogszabály másképp nem rendelkezik.

**A következő feltételek teljesülése esetén lehet valaki ügyvéd:**

1. szlovén állampolgárság;
2. alkalmasság az ügyvédi hivatás gyakorlására,
3. a Szlovén Köztársaságban az alább felsoroltak szerinti szakmai címet, vagy külföldön az iskolai végzettségek elismeréséről és értékeléséről szóló törvényben foglaltak szerint azzal egyenértékű végzettséget szerzett:
  1. egyetemi végzettségű jogász,
  2. alap- és mesterképzésben szerzett jogi diploma,
  3. a bolognai ciklus mesterképzésében szerzett diploma,
4. jogi szakvizsga sikeres letétele;
5. jogi egyetemi diplomával jogászként szerzett 4 éves szakmai tapasztalat, amelyből 1 évnek a jogi szakvizsga letétele után jogász mellett vagy jogi cégnél, bíróságon, ügyészségen, az állam jogi képviselőjének irodájában vagy közjegyzői irodában rendes munkaszerződéssel teljes munkaidős foglalkoztatási viszonyban kell elteltetnie,
6. aktív szlovén nyelvtudással rendelkezik;
7. képes az ügyvédi hivatás gyakorlására;
8. minden szükséges feltétellel és képesítéssel rendelkezik az ügyvédi hivatás gyakorlásához;
9. a szlovén ügyvédi kamara (*Odvetniška zbornica Slovenije*) magatartási kódexében előírt, az ügyvédi hivatásról szóló törvény ismeretét felmérő vizsgát sikeresen teljesítette és a kamarai díjat megfizette.

Az ügyvédekről szóló törvény értelmében az **ügyvéd** kötelessége:

- jogi tanácsadás,
- bíróság és más állami szervek előtt való eljárás és képviselet,
- okiratok szerkesztése és
- jogi természetű ügyekben a felek képviselete.

Díjfizetés ellenében bíróság előtti képviseletet csak ügyvéd láthat el; bizonyos ügyekben ügyvédjelöltek is elláthatják az ügyvéd szerepét.

**Büntetőeljárás** során csak ügyvéd járhat el a vádlott képviseletében.

**Polgári ügyekben** helyi bíróság előtt bármely cselekvőképes személy elláthatja a fél képviseletét, de körzeti, vagy magasabb szintű bíróság, valamint a Legfelsőbb Bíróság előtt csak ügyvéd vagy ügyvédi szakvizsgával rendelkező személy járhat el képviselőként. A rendkívüli jogorvoslati eljárásokban kötelező az ügyvédi képviselet (kivéve akkor, ha az érintett fél vagy törvényes képviselője jogi szakvizsgával rendelkezik).

A mentális egészségről szóló törvény (*Zakon o duševnem zdravju*) szerinti eljárások során szintén kötelező az ügyvédi képviselet.

Az a külföldi ügyvéd, aki származási országában jogosult ügyvédi tevékenység folytatására, az ügyvédekről szóló törvény értelmében a Szlovén Köztársaság területén jogosult:

- az ügyvédi hivatás gyakorlásával kapcsolatos specifikus ügyvédi szolgáltatások nyújtására,
- ügyvédi tevékenység folytatására a származási országa szerinti cím használatával,
- az „ügyvéd” (*odvetnik*) cím használatával ügyvédi tevékenység folytatására.

Az ügyvéd származási országa az az ország, ahol az illető személy ennek az országnak a jogszabályai szerint megszerzett cím használatával ügyvédi tevékenység folytatására jogosult.

A jelen törvény értelmében az Európai Unió más tagállamából származó ügyvéd jogosult bármely más tagállamban olyan szakmai cím alatt eljárni, amelyre őt származási országának joga feljogosította. Az Európai Unió más tagállamából származó ügyvédet, amennyiben teljesítia törvényben előírt feltételeket és sikeres vizsgát tesz a szlovén nemzeti jogszabályokban való jártasságát illetően, bejegyzik azon külföldi ügyvédek névjegyzékébe, akik ügyvédként működhetnek a Szlovén Köztársaság területén, az ezzel együtt járó jogokkal és köteleességekkel. A vizsga további részleteit és a vizsgaeljárást a más országokból származó ügyvédek vizsgáztatásáról szóló rendelet (*Uredba o preizkusnem izpitu za odvetnike iz drugih držav*) állapítja meg.

Az ügyvédek szolgáltatásaikat bizonyos feltételek mellett hirdethetik, mivel a vonatkozó törvény meghatározza a hirdetés engedélyezett formáit. Az ügyvéd egyéni ügyvédként vagy ügyvédi iroda tagjaként működhet. Az ügyvédek szakmai szervezete a Szlovén Ügyvédi Kamara (*Odvetniška zbornica Slovenije*), amelynek saját alapokmánya és szabályzata van. Az ügyvédi tevékenység folytatására való jogosultság a Szlovén Ügyvédi Kamara által vezetett ügyvédi névjegyzékébe történő felvétellel keletkezik. Azok az ügyvédek, akik meghatározott szakképzési szintet érnek el vagy valamilyen területen speciális képesítést szereznek, meghatározott feltételek mellett kérhetik a szakjogászok elismerésüket a Szlovén Ügyvédi Kamaránál. Az ügyvédek munkadíját az igazságügyi miniszter jóváhagyásával az Ügyvédi Kamara állapítja meg az ügyvédi munkadíjak hivatalos jegyzékében.

#### Jogi adatbázisok

[Az ügyvédekkel érintő alapvető jogszabályok](#) az Ügyvédi Kamara honlapján angol nyelven elérhetők.

Az Ügyvédi Kamara [keresőmotort](#) működtet (szlovénul és angolul), amelynek segítségével **ügyvédek kereshetők** a következők alapján:

- név,
- régió,
- idegennyelv-ismeret és
- szakterületek.

#### Közjegyzők

##### Szervezet

A Szlovén Köztársaság Alkotmánya 137. cikkének (2) bekezdése értelmében a **közjegyzői hivatal** (*notarji*) törvény által szabályozott közhivatal. A közjegyzőkről szóló törvény (*Zakon o notariatu*) értelmében a közjegyzők: mint közhiteles személyek, jogügyletekkel t, jogkeletkeztető szándéknyilatkozatokkal vagy ténymegállapításokkal kapcsolatos közokiratokat készítenek; harmadik személyek vagy állami szervek részére történő átadás céljából okiratot, pénzüsszeget és biztosítékot vesznek letétbe; bírósági utasításra elvégzik a jogszabályok alapján hozzájuk delegálható feladatokat.

A közjegyzői kinevezéshez a következő feltételek teljesülése szükséges:

1. a Szlovén Köztársaság, az Európai Unió más tagállama, az Európai Gazdasági Térség állama, a Svájci Államszövetség, vagy a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet tagállamának állampolgára;
2. jogképesség és megfelelő általános egészségi állapot;
3. Szlovéniában megszerzett jogi egyetemi diploma vagy alap- és mesterképzésben szerzett jogi diploma, vagy külföldön szerzett egyenértékű jogi képesítés, amelyet külföldi képesítési bizonyítvány igazol csatolt véleménnyel a képesítésről, vagy mellékelte a képesítést munkaügyi célokból elismerő mellékelte határozattal, vagy honosítási határozattal;
4. jogi szakvizsga letétele;
5. jogi egyetemi diploma birtokában jogászként szerzett legalább ötéves szakmai tapasztalat, amelyből legalább egy évet közjegyzői irodánál, egy másikat pedig bíróságon, ügyvédi irodában, vagy az állami jogi képviselő hivatalában töltött;
6. megfelel a közjegyzői hivatás gyakorlásához szükséges közhitelesség követelményének;
7. aktív szlovén nyelvtudással rendelkezik;
8. rendelkezik a közjegyzői hivatás gyakorlásához szükséges felszereléssel és irodahellyel;
9. 64. életévét még nem töltötte be.

Az előző bekezdés 1. pontjától függetlenül jogi és tényleges viszonyosság alapján olyan személy is kinevezhető közjegyzőnek, aki nem az Európai Unió vagy az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamának, a Svájci Államszövetségnek vagy a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet valamely tagállamának állampolgára.

A közjegyzői hivatás összeférhetetlen az ügyvédi tevékenységgel és minden más fizetett tevékenységgel vagy hivatallal.

A közjegyző nem jogosult olyan feladatok végzésére, amelyek összeegyeztethetetlenek a közjegyzői feladatok végzéséhez szükséges jó hírnévvel és feddhetetlenséggel, vagy amelyek aláássák a közjegyző pártatlanságába vagy az általa kiadott okmányok hitelességébe vetett bizalmat.

A közjegyzőt a megüresedett közjegyzői tisztségre az igazságügy miniszter nevezi ki. A közjegyző kinevezése előtt a miniszter a jelöltekre vonatkozóan kikéri a Szlovén Közjegyzői Kamara (*Notarska zbornica Slovenije*) véleményét. A közjegyzők száma korlátozott, a létszám meghatározása az Igazságügyi Minisztérium által készített feltételrendszer alapján történik. Jogszabály által meghatározott szabálytalanság esetén a közjegyzőt az igazságügy miniszter felmenti tisztsége alól. A közjegyzők szakmai szervezete a Közjegyzői Kamara.

A [szlovén közjegyzői kamarai](#) tagság törvényben előírt kötelezettségük.

#### Feladatok és kötelezettségek

A közjegyzők főleg **köz- és magánokiratokat szerkesztenek**, amely tevékenység a jogügyletek biztonságának szempontjából rendkívüli fontossággal bír.

A közjegyző által készített közokiratok rendszerint **közjegyzői okiratok, illetve közjegyzői jegyzőkönyvek** Noha a közjegyző a felek számára mindenféle írásbeli szerződést elkészíthet, egyes szerződéstípusok, valamint a nyilvános és zártkörű részvénytársaságok alapító okirata a szlovén jog szerint **csak akkor érvényesek, ha közjegyzői okiratként készítik el őket**. A közjegyző végrendeleteket is készíthet. Sőt, néhány dokumentum esetében szükség van közjegyző által **hitelesített** másolatra vagy aláírásra ahhoz, hogy azok a bíróság előtt érvényesnek minősüljenek. A közjegyzőnél okiratok és értékpapírok helyezhetők letétbe.

#### Jogi adatbázisok

A Közjegyzői Kamara honlapján található a [szlovéniai közjegyzők listája](#) elérhetőségeikkel és egy egyszerű keresőmotorral.

A Közjegyzői Kamara három jegyzéket vezet ezzel kapcsolatban, amelyek elérhetők a honlapjáról:

- Letétkezelő Közjegyzők Jegyzéke ([register skrbniških notarjev](#)),

- Letétiszámla-nyitási szerződések jegyzéke ([register skrbniških pogodb](#)), <http://www.notar-z.si/registri/register-skrbniskih-pogodb-register-skrbniskih-notarjev/register-skrbniskih-pogodb-register>
- Végrendeletek Központi Adatbázisa ([centralni register oporok](#)).

## Egyéb jogi szakmák

### Bírósági asszisztens (Sodniški pomočnik)

#### Az állam jogi képviselői

Az **állam jogi képviselőinek** (*državni pravobranilci*) jogállása az állam jogi képviselőiről szóló törvényben (*Zakon o državnem pravobranilstvu*) van meghatározva. Az Állam Jogi Képviselőinek Hivatala ([Državno pravobranilstvo](#)) képviseli az államot, annak jogi személyiséggel rendelkező közigazgatási és egyéb szerveit a bíróság előtt, és törvényben meghatározott egyéb kötelezettségeket teljesít. Az Állam Jogi Képviselője Hivatalának feladatait a állam vezető jogi képviselője (*generalni državni pravobranilec*), az állam jogi képviselői és a fogalmazóik (*pomočniki državnega pravobranilca*) látják el. Az állam jogi képviselőit és fogalmazóikat az Igazságügyi Minisztérium a főügyésszel való konzultációt követően kiadott ajánlása alapján a szlovén kormány nevezi ki. A kinevezés nyolc évre szól és megújítható. A kinevezés feltételei megegyeznek a bírói kinevezés feltételeivel, csak a szakmai tapasztalatra vonatkozó követelmények tekintetében léteznek további követelmények. Az állam jogi képviselője az alkotmánynak és a törvényeknek alárendelve végzi munkáját. Az állam jogi képviselője minden körülmények között az államot képviseli. Az állam jogi képviselője és fogalmazóik a kinevezésük szerinti státusz fizetési fokozatának megfelelő alapfizetésre jogosultak. A bírák hivatali összeférhetetlenségére vonatkozó szabályok az állam jogi képviselőire is alkalmazandók. Az állam jogi képviselője képviselik a Szlovén Köztársaságot az Európai Bíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt is.

#### Kapcsolódó linkek

[A Szlovén Köztársaság Jogi Képviselőjének Hivatala honlapján a jogász hivatásokról elérhető információk](#)

[Az Igazságszolgáltatási Tanács honlapján a jogász hivatásokról elérhető információk](#)

[A szlovén igazságszolgáltatásról szóló honlapon a jogász hivatásokról elérhető információk](#)

[A Szlovén Ügyvédi Kamara honlapján a jogász hivatásokról elérhető információk](#)

[A szlovén Közjegyzői Kamara honlapján a jogász hivatásokról elérhető információk](#)

[Az Állam Jogi Képviselőinek Hivatala honlapján a jogász hivatásokról elérhető információk](#)

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 17/02/2017

## Jogász hivatások - Szlovákia

Ezen az oldalon a szlovákiai jogi szakmák áttekintése található.

[Ügyészek](#)

[Bírák](#)

[Ügyvédek](#)

[Ügyvédek / jogi tanácsadók](#)

[Közjegyzők](#)

---



## Jogi szakmák – bevezető

### Ügyészek

#### Szervezet

A Szlovák Köztársaság [Ügyészsége](#) független állami hatóság, amelynek élén a **legfőbb ügyész** áll. A Szlovák Köztársaság ügyészsége a hatáskörén belül védi a természetes és jogi személyek, valamint az állam törvény által garantált jogait és érdekeit.

A Szlovák Köztársaság ügyészsége az állami költségvetésben önálló költségvetési fejezettel rendelkezik.

Az ügyészség és a legfőbb ügyész helyzetét és szerepét a **Szlovák Köztársaság Alkotmánya** (149. cikk) és az ügyészségről szóló **153/2001 Z.z. sz. törvény** szabályozza, amelyek közül az utóbbi a legfőbb ügyész és más ügyészek hatáskörét is szabályozza. A törvény az ügyészség szervezetéről és irányításáról is rendelkezik. Az ügyészek jogállását, jogait és kötelezettségeit az ügyészekről és az ügyészségi fogalmazókról szóló **154/2001 Z.z. törvény** határozza meg.

#### Hierarchikus rendszer

Az [Ügyészség](#) mint jogvédő hatóság szerepének betöltéséhez hierarchikus szervezet szükséges. E hierarchia lehetővé teszi a törvények és egyéb jogilag kötelező erejű rendeletek, valamint a büntetőpolitika egységes alkalmazását.

Az ügyészség hierarchikus rendszerén belül az egyes ügyészek főügyészeknek vannak alárendelve, és minden ügyész alá van rendelve a Szlovák Köztársaság legfőbb ügyészének.

#### Hatáskör

Az ügyészség hatáskörébe tartoznak az alábbiak:

- bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személyek büntetőjogi felelősségre vonása, valamint a törvényességi felügyelet a büntetőeljárás kezdete előtt és az előzetes eljárás során egyaránt;
- bírósági ítélet vagy egyéb arra felhatalmazott állami szerv határozata alapján a személyes szabadságuktól megfosztott vagy személyes szabadságukban korlátozott egyének által lakott létesítmények és azok feltételeinek törvényességi felügyelete;
- bíróság előtti eljárásokban jogai gyakorlása;
- bírósági eljárásokban az állam képviselése, a törvényekben meghatározottak szerint;
- a közigazgatási hatóságok tevékenységének törvényességi felügyelete a törvényben meghatározott mértékben;
- törvénysértések és más általános érvényű, jogilag kötelező erejű rendeletek megszegésének megakadályozását célzó intézkedések előkészítésében és végrehajtásában való részvétel;
- bűncselekmények okainak és feltételeinek felszámolását célzó tevékenységekben való részvétel, valamint bűnmegelőzés és -visszaszorítás;
- részvétel a jogszabályok megalkotásában (részvétel a jogalkotási folyamatban);
- külön törvényben/jogi aktusban vagy a törvényekben meghatározott módon kihirdetett nemzetközi szerződésben előírt egyéb feladatok végrehajtása.

#### Feladatok

A legfőbb ügyész és az illetékes ügyészek a jogszabályokkal összhangban végrehajtanak minden olyan feladatot, amely az ügyészség hatáskörébe tartozik, és feladataik és kötelességeik teljesítése során minden rendelkezésre álló, törvény által meghatározott eszközt felhasználnak. Az ügyészek kötelessége, hogy:

- (legjobb tudásuk szerint és becsülettel) érvényre juttassák a Szlovák Köztársaság Alkotmányát, alkotmányos törvényeit, törvényeit, törvény által előírt módon kihirdetett nemzetközi szerződéseit, valamint egyéb általános érvényű, jogilag kötelező erejű rendeleteit;
- tiszteletben tartásuk és óvják az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi jogokat és szabadságjogokat, és kerüljenek mindennemű hátrányos megkülönböztetést;
- védjék a közérdeket;
- mindig kezdeményezőkésséggel, tisztességesen, pártatlanul és késedelem nélkül járjanak el.

## Hierarchia

A Szlovák Köztársaság ügyészségének **szervezeti rendszere** az alábbi **testületekből** áll:

A **Legfőbb Ügyészség** a legmagasabb szintű hatóság, amely irányítja az ügyészségi rendszert. Az alábbi szervezeti egységek a részei a Legfőbb Ügyészségnek:

- a **Speciális Ügyészség**, amelyet a korrupció és a szervezett bűnözés eseteinek felderítésére és büntetőeljárás alá vonására hoztak létre;
- a Legfőbb Ügyészség **Katonai Osztálya**;
- a **megyei ügyészségek** (8), amelyek az adott térségben található járási ügyészségek felett állnak, valamint a katonai főügyészség (1), amely a körzeti katonai ügyészségek felett áll;
- a **járásai ügyészségek** (55) és a járási katonai ügyészségek (3).

A Legfőbb Ügyészség Katonai Osztálya, valamint az összes katonai ügyészség számára a **Védelmi Minisztérium** biztosítja a szükséges anyagokat és pénzügyi erőforrásokat.

A Legfőbb Ügyészség központja Pozsonyban (Bratislava) található.

Az alárendelt ügyészségek központjai és **terület alapján meghatározott körzetei** megegyeznek a megfelelő bíróságok központjaival és járásaival. Azonban a bíróságok és ügyészségek központjai és illetékességi területei nem esnek egybe az ország közigazgatási felosztásával.

Az ügyészek **közszolgálati jogviszonyban** végzik feladataikat, amely jogviszony az ügyész kinevezésével jön létre. A legfőbb ügyész **az ügyészeket időbeli korlátozás nélkül nevezi ki** az adott **ügyészi pozícióba**. A pozíció elfoglalásának feltétele fenntartások nélküli eskü letétele.

## Képesítések

Ügyésznek csak olyan **szlovák állampolgárságú személy** nevezhető ki, aki megfelel az alábbi **feltételeknek**:

- kinevezése időpontjában legalább 25 éves;
- felsőfokú jogi végzettséggel rendelkezik;
- teljes jogképességgel rendelkezik;
- büntetlen előéletű, és erkölcsi hozzáállásának garantálnia kell, hogy feladatait megfelelően hajtja majd végre;
- ismeri az államnyelvet;
- állandó lakóhellyel rendelkezik a Szlovák Köztársaságban;
- nem tagja egyetlen politikai pártnak vagy politikai mozgalomnak sem;
- sikeresen letette az ügyészi vizsgát;
- írásbeli hozzájárulást ad az adott ügyészségbe történő ügyészi kinevezéséhez.

Valamely **katonai ügyészségen** való ügyészi kinevezéshez az alábbi feltételeknek kell teljesülniük:

- hivatásos katonaként szolgált a hadseregben;
- tiszti vagy tábornoki rangot ért el;

- külön törvény értelmében katonai ügyészségen való feladatvégzésre jelölték ki.

**Ügyészi vizsgára** kizárólag a valamely ügyészségen **ügyészségi fogalmazóként** tevékenykedő személy jelentkezhet. Az üres ügyészségi fogalmazói helyeket szelektív felvételi vizsga segítségével töltik be.

A **bírói szakvizsga, ügyvédi és közjegyzői szakvizsga** szintén ügyészi vizsgának minősül.

Főügyészi vagy az adott ügyészségen belüli magasabb pozícióba történő előléptetés csak **felvételi vizsga** útján történhet.

Valamely ügyész ideiglenes kirendeléséhez egy másik ügyészségen történő munkavégzésre a felek hozzájárulása szükséges. Valamely ügyész áthelyezéséhez egy másik ügyészségen történő munkavégzésre szintén a felek hozzájárulása szükséges, valamint az áthelyezési kérelem vagy a fegyelmi bizottság ilyen áthelyezésre vonatkozó határozata.

A legfőbb ügyész **felfüggesztheti** valamely ügyészt, amennyiben az adott ügyészt büntetőeljárásban vonják felelősségre bűncselekmény szándékos elkövetése miatt, vagy ha fegyelmi eljárás van folyamatban ellene olyan cselekményért, amely az ügyészségi pozícióból való eltávolítását eredményezheti.

Az ügyészek szolgálati jogviszonya csak a törvényben meghatározott okokból **szűnhet meg**.

#### **Szerep és feladatok**

Az ügyész feladata a törvények betartásának felügyelete a büntetőeljárás előtt és az előzetes eljárás során egyaránt. Felügyeleti hatásköre gyakorlása közben az ügyész:

- kötelező erejű utasításokat adhat ki a rendőrség tagjainak a büntetőeljárás kezdete előtt, a bűncselekmények nyomozati és gyorsított nyomozati szakaszában, és határidőket határozhat meg ezen utasítások végrehajtására. Minden ilyen jellegű utasítást csatolni kell az aktához;
- aktákat, dokumentumokat, anyagokat és jelentéseket kérhet be a rendőrségi nyomozás helyzetéről a büntetőeljárás megkezdését követően, annak megállapítására, hogy a rendőrség megfelelő ütemben dolgozik-e;
- részt vehet a rendőrség bármely tevékenységében, különböző tevékenységeket folytathat, személyesen lefolytathatja a teljes nyomozást vagy gyorsított nyomozást, vagy határozatot adhat ki bármely tárgyban. Mindezen tevékenységek során az ügyésznek a törvények szerint kell eljárnia. Az ügyészeknek és a rendőrség tagjainak határozatai ellen lehetőség van panasz benyújtására;
- visszautalhatja az ügyet a rendőrséghez a nyomozás vagy gyorsított nyomozás kiegészítésére vonatkozó utasításokkal, és ezek végrehajtására határidőt határozhat meg; az ügyész mind a vádlottat, mind a sértett felet értesíti arról, hogy az ügyet visszautalta;
- érvénytelenítheti a rendőrség jogszerűtlen vagy megalapozatlan döntéseit, és ezek helyébe saját határozatait léptetheti. Az ügyész dönthet úgy, hogy egy adott büntetőeljárást megszüntet, vagy az ügyet máshová teheti át a kézbesítéstől számított 30 napon belül. Amennyiben az ügyész a rendőrség valamely döntését nem a arra jogosult személy panasztétele alapján váltja fel saját határozatával, panasz nyújtható be az ügyész határozata és a rendőrségi döntés ellen. Az ügyész kötelező erejű utasítást is kiadhat nyomozás vagy gyorsított nyomozás megkezdésére vonatkozóan.

Kizárólag az **ügyész** hatáskörébe tartoznak az alábbiak:

- vádemelés;
- vádalku (a bűnösségről és a büntetésről szóló megállapodás) kötése a vádlottal és a tervezet benyújtása jóváhagyásra a bírósághoz;
- büntetőeljárás felfüggesztése;
- büntetőeljárás megszüntetése feltétellel vagy anélkül;
- békéltetés vagy tárgyalás előtti megegyezés jóváhagyása és a büntetőeljárás megszüntetése;
- a gyanúsított tulajdonának lefoglalására vonatkozó utasítás kiadása és annak meghatározása, mely tulajdont nem kell lefoglalni, illetve az ilyen lefoglalás visszavonása;
- a sértett személy követelésének biztosítása, annak (akár részleges) visszavonása, vagy abból bizonyos részek kizárása;
- holttest exhumálására vonatkozó utasítás kiadása;



- a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa, a Szlovák Köztársaság Bírósági Tanácsa, az Alkotmánybíróság vagy az Európai Parlament jóváhagyásának kérelmezése olyan személy elleni büntetőeljárás megindításához vagy az adott személy előzetes letartóztatásba helyezéséhez, akinek esetében e cselekményekhez ilyen jóváhagyás szükséges;
- előterjesztés benyújtása a bírósághoz a vádlott őrizetbe vételére vagy az előzetes letartóztatás meghosszabbítására;
- előterjesztés benyújtása a vádlott külföldről való hazatérésének kérelmezésére;
- előzetes nyomozás lefolytatása a kiadatási eljáráshoz, amennyiben a törvény másképpen nem rendelkezik;
- illetékes külföldi hatóság megkeresésére előterjesztés benyújtása a bírósághoz külföldön büntetőeljárás alanyaként szereplő személy tulajdonának ideiglenes előzetes lefoglalása tárgyában, amennyiben ezen tulajdon részben a Szlovák Köztársaság területén található.

Az ügyésznek a **személyes szabadságuktól megfosztott** vagy szabadságukban korlátozott **személyeket fogva tartó létesítmények tekintetében a törvények betartásával kapcsolatos felügyeleti hatásköre** gyakorlása közben biztosítania kell, hogy:

a szóban forgó személyeket csak bírósági határozat vagy egyéb erre felhatalmazással rendelkező állami szerv határozata alapján tartják fogva rendőrségi cellában vagy olyan létesítményben, amely az őrizet, szabadságvesztés büntetés, kényszergyógykezelés, fiatalokú bűnelkövetők javítóintézeti nevelése, bentlakásos kezelés vagy nevelés végrehajtására szolgál;

e létesítményekben betartják a törvényeket és egyéb kötelező erejű rendeleteket.

**Polgári eljárások** esetében az ügyész jogosult:

**1. előterjesztés benyújtására polgári eljárás indítására az alábbi célokból:**

- fiatalokú bűnelkövető javító-nevelő intézetben való elhelyezésének előírása, ha az adott személy 12 évesnél idősebb, de 14 évesnél fiatalabb és olyan bűncselekményt követett el, amely a büntető törvénykönyv szerint életfogytiglani szabadságvesztés büntetéssel sújtható;
- sztrájk vagy elbocsátások törvénytelenységének megállapítása;
- az állami tulajdonnak a pénzügyi eszközök eredetének a privatizáció során történő megállapításáról szóló törvény, az állami tulajdon egyéb személyekre történő átruházásának feltételeiről szóló törvény, valamint az állami vagyon kezeléséről szóló törvény értelmében végrehajtott átruházása érvénytelenségének megállapítása;
- valamely közigazgatási hatóság által hozott határozat jogszerűségének felülvizsgálata, olyan esetekben, ahol az ügyész által benyújtott tiltakozásnak nem adtak helyt;
- helyi önkormányzat által elfogadott törvénytelen határozat hatályon kívül helyezése, amennyiben az önkormányzat a határozatot az ügyész kérése ellenére nem helyezte hatályon kívül;

**2. csatlakozni folyamatban lévő polgári eljárásokhoz, amelyek az alábbi tárgyakban folynak:**

- jogképesség
- haltnak nyilvánítás
- kiskorúak nevelése
- gyámság
- bejegyzés a Kereskedelmi Nyilvántartásba
- csőd- és kényszerezegyzség a hitelezőkkel/átszervezés

Miközben felügyeli a törvények és a közigazgatási hatóságok egyéb jogilag kötelező erejű rendeleteinek betartását, az ügyész jogosult **ellenőrizni az alábbiak jogszerűségét:**

- a közigazgatási hatóságok által kiadott, általános érvényű jogilag kötelező erejű rendeletek;
- a közigazgatási hatóságok által kiadott belső igazgatási szabályok, amelyek célja a közigazgatási terület feladatai végrehajtásának biztosítása;
- a közigazgatásban különböző tárgyakban hozott határozatok;
- a közigazgatási hatóságok által belső igazgatási szabályok és a közigazgatási területre vonatkozó határozatok kiadása során követett eljárások.

**Bírák**

## Szervezet

### Bírósági tisztviselők

1. Főtanácsos - asszisztens
2. Bírósági titkár
3. Vezető bírósági tisztviselő
4. A Legfelsőbb Bíróság bírójának asszisztense

### Ügyvédek

#### Jogi adatbázisok

További információért látogasson el a Szlovák Ügyvédi Kamara [honlapjára](#).

### Ügyvédek / jogi tanácsadók

#### Jogi adatbázisok

További információért látogasson el a szlovák jogi segítségnyújtási központ [honlapjára](#).

### Közjegyzők

A Szlovák Köztársaságban a közjegyzőknek **felsőfokú jogi diplomával** kell rendelkezniük.

**A közjegyző feladata megelőző igazságügyi feladatok végrehajtása és hitelesített hivatalos okiratok kiadása.**

A közjegyzők felügyeletére az Igazságügyi Minisztérium jogosult.

A közjegyzőknek a Szlovák Köztársaság **Közjegyzői Kamarája** tagjainak kell lenniük.

#### Jogi adatbázisok

A **Közjegyzői Kamara** [honlapja](#) csak a közjegyzők számára elérhető, intranetes rendszert támogat. Az URL-cím szabadon hozzáférhető, de az információk lekérése korlátozott. Az URL-cím **szabadon** hozzáférhető, de az információk lekérése korlátozott.

Az adatbázis az alábbiakhoz biztosít hozzáférést:

- nyilvántartások,
- közjegyzők listája (elérhetőségek, nyelvtudás, nyitva tartás),
- törvények.

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 18/03/2019

### Jogászai hivatások - Finnország



Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [fi](#).

---

Ez az oldal a finnországi jogi szakmákról ad áttekintést.

---



## Jogi szakmák – bevezetés

Finnországban a jogi szakmák gyakorlóinak körébe a bíróságokon dolgozó bírák, az ügyészek, a kirendelt ügyvédek, az ügyvédek, a közjegyzők és a végrehajtó tisztviselők (végrehajtók) tartoznak.

## Az ügyészek

### Szerkezet

Finnország Alkotmánya értelmében a **főügyész** a legfőbb ügyész, és ő az ügyészség vezetője.

Az ügyészség kétszintű. A főügyész hivatalából, amely az ügyészség központi szerve, és 15 helyi ügyészségből áll, 50 szolgálati irodával. A finn ügyészség 581 főt alkalmaz, akik közül 381 ügyész.

A helyi ügyészségeket a **kerületi főügyészek** vezetik. Vannak kerületi főügyész-helyettesek és kerületi ügyészek is. Néhány ügyészosztályon ügyészjelöltek is dolgoznak, akik az ügyészi feladatokkal kapcsolatos képzésben részesülnek.

A fentiekben említett valamennyi ügyész a **vádhatóság általános képviselője**, és – néhány ritka kivételtől eltekintve – hatásköre arra terjed ki, hogy az illetékességi területén elkövetett összes bűncselekménnyel kapcsolatban vádat emeljen. A vádhatóság különleges képviselőinek – mint például a parlamenti ombudsmannak és az igazságügyi tanácsosnak – csak arra van hatáskörük, hogy bizonyos, egyértelműen meghatározott ügyekben emeljenek vádat.

### Szerep és feladatok

A törvény értelmében az ügyész feladata a büntetőjogi felelősség megállapítása büntetőügyekben, a felek jogbiztonságát és a közérdeket biztosító módon. Az ügyésznek a feladatait pártatlanul, késedelem nélkül és hatékony módon kell ellátnia.

Az ügyészségnek valamennyi tevékenységi területen figyelembe kell vennie a tisztességesség, a szakértelem és a jóllét együttesen meghatározott értékeit.

Az államügyészi cím az ügyészek közsolgálati feladatára utal: a büntetőügyben részt vevő egyéb felektől eltérően az ügyész nem a saját érdekében, hanem a társadalom nevében, annak érdekeit védve jár el. Az ügyész **állami tisztviselő**, akinek feladata gondoskodni arról, hogy egy adott bűncselekményhez a **törvényben előírt megfelelő szankció** társuljon. Az ügyészek a finn igazságszolgáltatás **független** részét képezik.

A legtöbb büntetőüggyel (évente mintegy 80 000 üggyel) a helyi ügyészségek foglalkoznak. A főügyészi hivatal főként a társadalom egészére nézve nagyobb horderejű ügyekkel foglalkozik, amelyekből évente mintegy pár tucat fordul elő.

A bűncselekmények kivizsgálása – a tárgyalásokat megelőző nyomozás – a **rendőrség** feladata. A nyomozás lezárását követően az összeállított anyagot megküldik az ügyésznek, aki értékeli az ügyben a vádat. Ez azt jelenti, hogy minden egyes gyanúsított és állítólagos cselekmény tekintetében az ügyész felméri, hogy bűncselekmény történt-e, és hogy elégséges bizonyíték áll-e rendelkezésre a vádemeléshez.

Vádat kell emelni, ha a gyanúsítottal szemben az ügy első ránézésre (prima facie) kézenfekvő. Ha nincs elegendő bizonyíték, vagy ha más ok miatt nem lehet vádat emelni (pl. elévülés), az ügyész úgy dönt, hogy nem emel vádat.

## Jogi adatbázisok

További információk a főügyész hivatalának és a finn [Igazságügyi Minisztérium](#)nak a honlapján található.

## Bírák

## Szervezet

Finnországban a legtöbb ítéletet hivatásos bíró hozza. A körzeti bíróságoknál vannak ülnökök is. A bírák a független bírói kar tagjai. Hivatalukat a Legfelsőbb Bíróságnál, fellebbviteli bíróságoknál és körzeti bíróságoknál, a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságnál és a közigazgatási bíróságoknál, valamint a Biztosítási Ügyekkel Foglalkozó Bíróságnál, a Munkaügyi Bíróságnál és a Piaci Ügyekkel Foglalkozó Bíróságnál látják el. A bírák állami tisztviselők, és hivatalukból nem mozdíthatók el. A bírók csak bírósági ítélettel függeszthetők fel. Ezen túlmenően bíró beleegyezése nélkül nem helyezhető át.

A **köztisztviselőkről szóló törvény** 12. fejezete külön jogi rendelkezéseket tartalmaz a bírákra mint köztisztviselőkre vonatkozóan. A törvény értelmében a szabadságra, a fegyelmi kérdésekre, a jogviszony megszűnésére, valamint az ideiglenes felmentésre vonatkozó, a többi köztisztviselőre irányadó rendelkezések a bírákra nem alkalmazandók. A köztisztviselőkről szóló törvény értelmében egy bíró köteles hivataláról lemondani, ha eléri a törvényben meghatározott nyugdíjkorhatárt (a bírák esetében ez a 68. életév), vagy ha hivatalának ellátásában állandó jelleggel akadályoztatva van.

## Szerepük és kötelezettségük

### Bírák

Aki bíró szeretne lenni, annak **egyetemi szintű jogi diplomával** kell rendelkeznie, és **egyéves képzésben** kell részt vennie egy elsőfokú bíróságnál. A bírói szakmához vezető szokásos út első lépcsőfoka a fellebbviteli bíróságoknál betöltött **elődó** (vezető titkári) beosztás, amelyet egy körzeti bíróságon vagy fellebbviteli bíróságon történő bírói kinevezés követ. A jövőben a jelöltek képzésben részesülnek majd. Az üresedéseket a fellebbviteli bíróság teszi közzé, a jelöltek alkalmasságát pedig az Bírói Kinevezési Tanács értékeli. A bírákat a köztársasági elnök nevezi ki.

### Ülnökök

A **körzeti bíróságoknak** ülnök tagjai is vannak (bírói ülnökök), akik bizonyos ügyekben részt vesznek a döntéshozatalban. A bírósági ülnököket főként **büntetőügyekben** veszik igénybe, de **polgári ügyekben és bérleti jogvitákban** is eljárhatnak. A körzeti bíróságnál az ügyeket a tanács elnökeként eljáró rendes bíró és három ülnök tárgyalja. A bírósági ülnökök önálló felhatalmazással rendelkeznek, és – szükség esetén – szavazás útján hoznak döntést; a többség véleménye dönt az ítéletről. Szavazategyenlőség esetén büntetőügyekben a vádlottra nézve legelőnyösebb véleményt fogadják el; polgári ügyekben az elnök szavazata döntő.

A bírósági ülnököket az önkormányzati képviselőtestület nevezi ki négy évre. Minden önkormányzatnál legalább két-két ülnöknek kell működni; a nagyobb önkormányzatoknál viszont ennél sokkal több van. Az ülnökök kiválasztásakor a lehető legteljesebb mértékben érvényesülnie kell az adott település életkori, nemi, nyelvi és foglalkoztatási összetételének.

Az ülnöknek **finn állampolgárnak** kell lennie. 25 év alatti és 63 évnél idősebb személyeket nem lehet ülnöknek kinevezni. A bíróságoknál vagy büntetés-végrehajtási intézményeknél dolgozó személyek nem lehetnek ülnökök, ugyanúgy, ahogy az ügyészek, az ügyvédek, illetve a rendőrök sem. Az ülnök bírói esküt, vagy ünnepélyes fogadalmat tesz hivatalának elfoglalása előtt.

A cél az, hogy minden egyes ülnök havonta legalább egyszer, illetve évente legalább tizenkétszer részt vegyen egy tárgyaláson. A körzeti bíróság tárgyalási díjat fizet az ülnököknek, és megtéríti jövedelemkiesésüket.

## Állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek

### Szervezet

Az állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek az állami jogsegélyirodák alkalmazásában álló jogászok vagy ügyvédek. Az állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek az igazságügy-miniszter által kinevezett állami tisztviselők. Az állami jogsegélyirodákat az Igazságügyi Minisztérium irányítja.

Az állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek esetében az alkalmazhatóság feltétele a jogi diploma (oikeustieteen kandidaatti) és az ügyvédi vagy bírói pályán szerzett megfelelő tapasztalat. Sok állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvéd a „varatuomari” tiszteletbeli címmel is rendelkezik (jogi végzettség bírósági képzéssel).

Az állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédeket a bíróságok előtt történő eljárás céljából alkalmazzák; tevékenységeik során kötelesek betartani az ügyvédekre vonatkozó, megfelelő szakmai magatartás szabályait. E tekintetben a finn Ügyvédi Kamara fegyelmi jogköre alá tartoznak. A finnországi állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek több mint fele tagja az Ügyvédi Kamarának. Az állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek megbízataik ellátása során mindenkitől függetlenek.

## A jogi szakma szervezete: az ügyvédek

### Ügyvédek

Az „asianajaja” vagy „advokat” szakmai cím viselésére csak az Ügyvédi Kamara tagjai jogosultak. Az **Ügyvédi Kamarába** való felvételét kérő személynek többek között az alábbi feltételeknek kell megfelelnie:

- **jogi diplomával** (LL.M.) rendelkezik, amely feljogosítja az igazságszolgáltatás területén ellátott tisztség betöltésére
- feddhetetlen személyként ismert
- a jogi szakmában és az igazságszolgáltatás terén ellátott más tevékenységek terén több év tapasztalattal kell rendelkeznie
- külön vizsgát kell letennie, amely a jogi szakma és a szakmai etika alapvető elemeire terjed ki
- független és a kormány, valamint – ügyfelei kivételével – egyéb körök befolyásától mentes
- különböző egyéb képesítésekkel rendelkezik.

#### **Az ügyvédek feladatai és tevékenységük felügyelete**

Büntetőjogi vagy kártérítési felelősségi szempontból az ügyvéd felelőssége elméletileg nem tér el más állampolgárok felelősségétől. Minden ügyvédnek felelősségbiztosítást kell azonban kötnie a szándékosságon vagy a súlyos gondatlanságon kívüli okból felmerülő károk fedezésére. Az Ügyvédi Kamara kártérítési alapot hozott létre az ügyvédek büntetőjog hatálya alá tartozó magatartásából felmerülő károk fedezésére.

Az ügyvédet továbbá szakmai felelősség is terheli. Az Ügyvédi Kamara elnöksége biztosítja, hogy az ügyvédek feladataikat a szakmai etika szabályainak megfelelően lássák el. Amennyiben e szabályokat megsértik, az Ügyvédi Kamara fegyelmi eljárást indít. Az ilyen eljárások általában írásbeli panasszal indulnak. Az igazságügyi kancellárt értesítik az Ügyvédi Kamara határozatairól, és ő e határozatokat a Helsinki Fellebbviteli Bíróságnál megfellebbezheti.

A **Finn Ügyvédi Kamara** a közjog hatálya alá tartozó szervezet, amelyre az ügyvédekről szóló 1958. évi törvény az irányadó. E szervezet elődje az ugyanilyen nevet viselő, bejegyzett szövetség volt. Mindkét szervezet kizárólag ügyvédeket vesz (vett) fel tagjai közé.

Az Ügyvédi Kamarának körülbelül 1850 ügyvédnek (finnül: asianajaja; svédül: advokat) nevezett tagja van. Az ügyvédi irodák körülbelül 600 partnert alkalmaznak, akik közül körülbelül 120 állami jogtanácsos. A jogsegélyirodák szintén több mint 100 jogtanácsost alkalmaznak, akik nem tagjai az Ügyvédi Kamarának.

Az Ügyvédi Kamarából fegyelmi intézkedések következtéből kizárt ügyvéd más szakmai címet viselve tovább gyakorolhatja hivatását; ez esetben azonban az ügyvédeket terhelő kötelezettségek nélkül és az Ügyvédi Kamara felügyeleti körén kívül jár el.

Finnország vagy az Európai Gazdasági Térség bármely más országának 25. életévét betöltött polgára lehet ügyvéd, ha köztudottan tisztességes, valamint más jellemvonásai és életvitelének tekintetében alkalmas az ügyvédi hivatás betöltésére. Az ügyvédnek a Finnországban az igazságszolgáltatás területén ellátott tisztség betöltéséhez előírt, a végzettségre vonatkozó követelményeket kell teljesítenie, meg kell szereznie az ügyvédi szakma gyakorlásához szükséges jártasságot, és az ügyvédi feladatok ellátása terén szerzett munkatapasztalattal kell rendelkeznie. Nem lehet fizetésektelen, és teljes cselekvőképességgel kell rendelkeznie.

A Finnországban hatályba lépett nemzetközi kötelezettségvállalásokkal összhangban az a személy, aki nem teljesítette az előírt, a végzettségre vonatkozó feltételeket, és nem szerezte meg a Finnországban előírt munkatapasztalatot de az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában ügyvédi szakmai képesítéssel rendelkezik, ügyvédként a névjegyzékbe felvehető. Ez esetben a kérelmezőnek az Ügyvédi Kamara által szervezett vizsga keretében bizonyítania kell, hogy megfelelő ismeretekkel rendelkezik a finn jogszabályokra és a finnországi joggyakorlatra vonatkozóan.

Ezen túlmenően az, aki az Európai Unió valamely tagállamában ügyvédi szakmai képesítéssel rendelkezik, ügyvédként vizsga nélkül a névjegyzékbe felvehető. A vizsga nélküli felvételhez az szükséges, hogy a kérelmező legalább három éve szerepeljen az Ügyvédi Kamara által vezetett névjegyzékben, a származási tagállama szerinti megfelelő szakmai címet használja, és az ügyvédi szakma másik tagállamban történő gyakorlására képesítést szerzett (uniós névjegyzék). Ezenfelül az érintettnek bizonyítania kell, hogy legalább az említett időszak tartama alatt Finnországban rendszeresen gyakorolta az ügyvédi szakmát.

#### **Jogi adatbázisok**

További információk a [finn Ügyvédi Kamara](#) honlapján található.

#### **Jogtanácsosok**

Finnországban gyakorlatilag bárki adhat tanácsot és nyújthat segítséget jogi ügyekben, akár hivatásszerűen is. Azonban csak igen kevés olyan jogtanácsos van, aki nem rendelkezik jogi diplomával.

Azok a gyakorló jogászok, akik nem tagjai az Ügyvédi Kamarának, adott esetben nem felelnek meg az ügyvédekre vonatkozó követelményeknek, vagy az is elképzelhető, hogy nem kívánják magukat az e szakmára vonatkozó követelményeknek alávetni. Az egyetemet csak nemrég elvégzett vagy a praktizálást épp csak elkezdő vagy korábban más jogterületen dolgozó jogászok – a részmunkaidős jogászokhoz hasonlóan – nem felelnek meg a követelményeknek.

## Közjegyzők

Finnországban a közjegyzők feladatait törvény szabályozza. Közjegyzőket a helyi anyakönyvi hivatalok és az igazságügyi kerületi irodák alkalmaznak. A közjegyzői hivatal betöltésének feltétele a jogi diploma (oikeustieteen kandidaatti).

A sok hasonlóság ellenére a közjegyzők feladatai Finnországban nagyban eltérnek az Európa többi részén és az Egyesült Államokban működő közjegyzőkéitől. Finnországban a közjegyző mindig állami tisztviselő. A közjegyzők azonban nem dolgoznak teljes munkaidejükben közjegyzőként; a közjegyzői feladatokat ellátó tisztviselők többsége a helyi anyakönyvi hivataloknál dolgozó körzeti anyakönyvvezető. A polgári ügyekben a szerződéskötési módok szabadsága miatt Finnországban a szerződések érvényességének nem előfeltétele a közjegyzői hitelesítés. Finnországban az ingatlan-átruházás az egyetlen olyan polgári jogi szerződés, amelyhez közjegyzői hitelesítés szükséges.

A közjegyzők – többek között – az aláírások és a bizonyítványmásolatok, valamint az önéletrajzok hitelesítését végzik. A közjegyzők ún. apostille tanúsítványokat is kiállíthatnak, amely megerősíti, hogy egy adott okiratot aláíró személy valóban az azon feltüntetett beosztással rendelkezik és jogosult az adott okirat átadására.

## Más jogi szakmák

### Végrehajtók

#### Szervezet

A végrehajtási feladatokat a helyi végrehajtók, azaz a körzeti végrehajtók, a vidéki rendőrkapitányok és az ålandi tartományi végrehajtó látják el. Ezeket a tisztviselőket a végrehajtó-helyettesek segítik, akiknek a feladatkörébe gyakorlatilag a legtöbb egyéni végrehajtási feladat tartozik. A végrehajtói irodáknál igazgatási személyzet is működik. A végrehajtók köztisztviselők.

A végrehajtási szolgálat általános igazgatása, ellenőrzése és felügyelete az Igazságügyi Minisztérium feladata. Végrehajtással kapcsolatos ellenőrzési és felügyeleti feladatokat az állami tartományi hivataloknál működő igazságügyi igazgatási vezetők is ellátnak. Ők foglalkoznak például a végrehajtók magatartásával kapcsolatos panaszokkal. Azonban sem az Igazságügyi Minisztérium, sem az igazságügyi igazgatás vezetők nem jogosultak egyedi végrehajtás vagy más intézkedés megsemmisítésére vagy megváltoztatására.

Finnországban a végrehajtás leggyakrabban az ítéletekben megállapított tartozások behajtására vonatkozik, így szorosan kapcsolódik a bírósági eljárásokhoz. Az eljárás során a hitelezői követelés érvényességét vizsgálják, és az adóssal szemben fizetési kötelezettséget rendelnek el. Ha az ítéletnek az érintett önként nem tesz eleget, azt végrehajtás útján kényszerítik ki. Néhány kintlévőség – mint például az adók és egyes biztosítási díjak – akár ítélet nélkül is végrehajthatók.

A végrehajtók a hitelezők és az adósok érdekeit egyaránt védik. A cél az, hogy az érintett a behajtási felszólítás kiküldését követően önként fizessen. Amennyiben nem történik fizetés, úgy béreket, fizetéseket, nyugdíjakat vagy vállalkozásból származó bevételt tiltanak le, illetve ingóságokat zárolnak (foglalnak le). A zárolt ingóságokat végrehajtási árverésen értékesíthetik.

---

**E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.**

Utolsó frissítés: 08/02/2018

## Jogászai hivatások - Svédország

Ez a szakasz a svédországi jogi szakmákról nyújt áttekintést

[Ügyészek](#)

[Bírák](#)

[Ügyvédek](#)

[Közjegyzők](#)

[Egyéb jogi hivatások](#)



## A jogász hivatások – bevezetés

### Ügyészek

#### Szervezet

Az ügyészi szervezet a [svéd ügyészségből](#) (*Åklagarmyndigheten*) és a [Gazdasági Bűnözés Elleni Küzdelem Hivatalából](#) (*Eko brottsmyndigheten*) áll. Mindkét hatóság közvetlenül a kormány (igazságügyi minisztérium) alá rendelt. A svéd ügyészség vezetője a legfőbb ügyész, a Gazdasági Bűnözés Elleni Küzdelem Hivatalának élén pedig főigazgató áll. A **legfőbb ügyész** (*Riksåklagare*) az ország legmagasabb beosztású ügyésze, aki felelős az ügyészségi szervezetért és irányítja azt.

A legfőbb ügyész felel a jogfejlődésért, a [Legfelsőbb Bíróság](#) működéséért, továbbá igazgatási feladatokat lát el. **Vezető ügyészek** felelnek az ügyészségi munka meghatározott területeiért. A legfőbb ügyész nevezi ki az ügyészeket, akik a **körzeti ügyészekkel működő** ügyészségi körzetekben tevékenykednek. Egyes körzeti ügyészek meghatározott szakterületekre szakosodnak. Svédországban 32 körzeti ügyészség működik. Van három nemzetközi és négy országos ügyekkel foglalkozó ügyészi hivatal is, amelyek különleges típusú ügyeket kezelnek. A körzeti ügyészségek élén a **főügyészek** állnak.

Az ügyészségen belül minden ügyész teljes mértékben függetlenül hozza meg a döntéseit, ami azt jelenti, hogy a felettes ügyész nem határozhatja meg, hogy a beosztott ügyész milyen döntéseket hozhat az ügyben, amelyben eljár. Csak svéd állampolgár lehet ügyész. Az ügyészi tevékenység előfeltétele a svéd jogi diploma, és az azt követő, körzeti vagy közigazgatási bíróságon töltött, kétéves tisztviselői szakmai gyakorlat. Bizonyos körülmények között a más skandináv országban elvégzett jogi képzés is elismerhető jogi diplomával egyenértékűnek. Az ügyészek pályájukat **ügyészségi fogalmazóként** kezdik kilenc hónapon át, amely idő alatt mentor segíti őket munkájukban. Ezt követően az ügyész kétéves képzésben vesz részt, miközben ügyészként dolgozik, ezután nevezik ki körzeti ügyésznek.

Svédországban három ügyészségi **fejlesztőközpont** működik, ezek Stockholmban, Göteborgban és Malmöben találhatóak, élükön vezető ügyész áll. A központok feladata az egyes büntetőjogi területeken a módszertani és jogi ismertek fejlesztése, valamint tudásközpontként működnek a hatáskörükbe tartozó szakterületeken. Végeznek jogi nyomon követést és felülvizsgálatot is; erre példa, hogy az ügyészek határozatai elleni összes jogorvoslati kérelmet a fejlesztőközpontok kezelik.

#### Szerepük és kötelezettségeik

Az ügyész **három legfontosabb kötelezettsége** a következő:

- irányítja a büntetőügyekben folytatott nyomozást,
- határoz a vádemelésről,
- eljár a bíróság előtt.

Az ügyész vezeti az előzetes nyomozást a kisebb súlyúnak nem tekinthető bűncselekmények esetén, ha egy adott személy megalapozottan gyanúsítható a bűncselekmény elkövetésével. Vezetheti ügyész a nyomozást más esetekben is, ha ezt különleges okok indokolják. Az előzetes nyomozás vezetőjeként az ügyésznek kell biztosítania a bűncselekmény optimális felderítését. Kisebbsúlyú bűncselekmények esetén a nyomozást teljes egészében rendőrtisztek végzik.



Ha ügyész vezeti az előzetes nyomozást, őt a rendőrség segíti a nyomozásban. Az ügyész folyamatosan figyelemmel kíséri a nyomozást, és annak minden szakaszában dönt a szükséges nyomozati cselekményekről és meghozza a szükséges határozatokat. Az előzetes nyomozás befejezését követően az ügyész dönt a bírósági eljárás megindításáról. (Ez azokra az előzetes nyomozásokra is igaz, amelyeket a rendőrség végez.)

Az ügyészi munka másik fontos területe az ügyek előkészítése és a bíróság előtti megjelenés. A vádemelésre vonatkozó határozat és a bűncselekmény minősítése útján az ügyész meghatározza a bíróság előtt zajló büntetőeljárás kereteit. A legtöbb ügyész hetente legalább egy-két napot a bíróságon tölt.

Kizárólag a legfőbb ügyész jogosult a Legfelsőbb Bíróságon eljárást indítani vagy lefolytatni. A legfőbb ügyész ugyanakkor a Legfelsőbb Bíróságon való képviselése céljából kijelölhet egy, a Legfőbb Ügyészségen dolgozó helyettes ügyészt vagy egy másik ügyészt.

Jogi adatbázisok

Az ügyészekről további tájékoztatás található a [svéd ügyészség](#) honlapján.

## Bírák

### Szervezet

Az **állandó bírakat** (*ordinarie domare*) a kormány nevezi ki egy független állami tanácsadó szerv, a bírói ajánló testület (*Domarnämnd*) javaslatára. A bírák főszabály szerint kizárólag csak a Kormányzati Okirat (*regeringsformen*) elnevezésű alkotmányos dokumentumban meghatározott körülmények között mozdíthatók el.

Csak svéd állampolgár lehet bíró. A bírói tisztség betöltésének előfeltétele, hogy a jelölt rendelkezzen svéd jogi diplomával. Bizonyos körülmények között a más skandináv országban elvégzett jogi képzés is elismerhető jogi diplomával egyenértékűnek. A legtöbb állandó bíró körzeti vagy közigazgatási bírósági bíróként dolgozik, esetleg a fellebbviteli vagy közigazgatási fellebbviteli bíróságok bírójaként. A fellebbviteli vagy közigazgatási fellebbviteli bíróság elnökének megnevezése *president*, a körzeti bíróság vagy a közigazgatási bíróság elnökének megnevezése *lagman*. A Legfelsőbb Bíróság és a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság **bírái** **nak** svéd megnevezése *justitieråd*.

Az állandó bírónak kinevezettek közül sokan hagyományos szakmai pályát futottak be, vagyis két évet **tisztviselőként** **tevékenykedtek körzeti** vagy **közigazgatási bíróságon**, majd ezután titkári (*fiskal*) pozícióra pályáztak egy fellebbviteli vagy közigazgatási fellebbviteli bíróságra. Legalább egy ilyen bíróságon eltöltött év után a **bírósági fogalmazónak** legalább két évig körzeti vagy közigazgatási bíróságon kell bírósági titkárként dolgoznia. Ezt legalább egy évi szolgálat követi megbízott helyettes bíróként fellebbviteli vagy közigazgatási fellebbviteli bíróságon. A bírói képzés sikeres lezárását követően a bírósági fogalmazót helyettes fellebbviteli bírónak nevezik ki fellebbviteli vagy közigazgatási fellebbviteli bíróságra. A bírósági titkárok vagy helyettes bírák olyan **véglegesítés nélküli bírák**, akikkel a bíróságon találkozhatunk. A bíróság továbbá számos **szövegezésért felelős jogászt** és **előadót** alkalmaz.

Minden körzeti bíróságon, fellebbviteli bíróságon, közigazgatási bíróságon és közigazgatási fellebbviteli bíróságon működnek **ülők** (*nämndemän*). Az ülnököket négy évre nevezi ki

- a körzeti bíróság illetékességébe tartozó önkormányzatok esetén az önkormányzat képviselőtestülete;
- a közigazgatási bíróság, közigazgatási fellebbviteli bíróság vagy a fellebbviteli bíróság illetékességébe tartozó megyék esetén a megye közgyűlése.

A bíróság tanácskozása során minden ülnök egy szavazattal rendelkezik.

Jogi adatbázisok

A bírásokról és ülnökökről bővebb információt a [svéd bíróságok honlapján](#) talál. A bírák vonatkozásában pedig a [svéd bírósövetség](#) honlapja nyújt további információkat.

## Az ügyvédi kar szervezete

### Ügyvédek

A svéd jogszabályok szerint az **advokat** („ügyvéd”) megnevezést csak a [svéd ügyvédi kamara](#) (Sveriges Advokatsamfund) tagjai jogosultak használni. A **kamarai tagság** feltételei a következők:

- lakóhely Svédországban vagy másik európai uniós tagállamban, az Európai Gazdasági Térség valamely államában vagy Svájcban;

- a bírói tisztség betöltéséhez szükséges vizsgák letétele – Svédországban az LL.M. fokozat megszerzése;
  - hároméves szakmai gyakorlat jogi végzettséghez kötött munkakörben, és a jogi munkakör aktív gyakorlása a jelentkezéskor;
  - az ügyvédi kamara által szervezett képzés elvégzése és az azt követő vizsga letétele;
  - jó hírnév és egyéb kritériumok szerinti alkalmasság az ügyvédi hivatásra.
  - Külön szabályok vonatkoznak a más európai uniós tagállamokból, EGT-államokból vagy Svájcból érkező jelentkezőkre, akik a saját országukban teljesítik az ügyvédi hivatáshoz előírt képzési követelményeket.
  - Az új tagok felvételéről az ügyvédi kamara tanácsa dönt.
  - A svéd ügyvédi kamarát 1887-ben alapították egy magánkezdeményezés nyomán, majd a bírósági eljárásról szóló jelenlegi törvénykönyv 1948. évi hatálybalépésével kapott hivatalos státuszt. A kamarának jelenleg több mint 4 700 tagja van.
  - A kamara a bírósági eljárásról szóló törvénykönyv rendelkezései, valamint saját, a kormány által jóváhagyott alapszabálya szerint működik. A kamara magánjogi szervezet, céljai a következők:
    - magas erkölcsi és szakmai színvonal fenntartása az ügyvédi karban;
    - a jogfejlődés figyelemmel kísérése, és annak biztosítása, hogy a kamara által megtestesített szakértelem pozitívan befolyásolja a jogfejlődést;
    - tagjai általános szakmai érdekeinek védelme, a tagok közötti együttműködés és egyetértés előmozdítása.
- A kamara ellát bizonyos közfeladatokat is. A bírósági eljárásról szóló törvénykönyv igazgatási feladatokat ruház rá, ezért – elsődlegesen fegyelmi ügyekben – hatóságként is működhet.
- A kamarára vonatkozó szabályozás annak biztosítását célozza, hogy a jogi tanácsadót és tanácsokat keresők szakszerű segítségnyújtásban részesüljenek. A bírósági eljárásról szóló törvénykönyv értelmében a tagoknak be kell tartaniuk a szakmai etikai kódexet, és az ügyvédi kamara és az igazságügyi kancellár szabályozó és ellenőrző fennhatósága alá tartoznak. Az ügyvédek a kamara fegyelmi bizottságának felügyelete alatt állnak. Ha a fegyelmi bizottság úgy találja, hogy egy ügyvéd megszegte a kamara etikai kódexét, a bizottság az érintett tagra fegyelmi szankciót róhat ki.

#### Jogi adatbázisok

További információ található a [svéd ügyvédi kamara](#) honlapján.

#### Jogtanácsosok

Aki nem ügyvéd, az is eljárhat **jogi képviselőként** a bírósági eljárásokban, amennyiben a bíróság erre alkalmasnak találja. Főszabály szerint azonban csak ügyvéd jelölhető ki kirendelt védőnek.

#### Közjegyzők

##### Szervezet

A **közjegyzőkön** (lásd alább) kívül Svédországban nincsenek speciális közjegyzői hivatások.

A közjegyzőket a **megyei közigazgatási testület (länsstyrelsen)** nevezi ki. A közjegyzőnek jogi képzettséggel kell rendelkeznie, beszélnie kell svédül, és egyéb tekintetben is alkalmasnak kell lennie hivatására.

##### Szerepük és kötelezettségeik

#### Jogi adatbázisok

Erre a hivatásra vonatkozóan nincs a nyilvánosság számára elérhető nyilvántartás és/vagy honlap.

Egyes megyei közigazgatási testületek honlapjain azonban további információk találhatóak a közjegyzőkről.

A közjegyző feladata különböző ügyekben segítséget nyújtani az állampolgároknak, így például:

- aláírásokat, másolatokat, fordításokat és dokumentumok tartalmára vonatkozó más információkat hitelesíteni;
- bizonyos esetekben a bíróságon tanúskodni;
- felügyeli a lottósorsolásokat;
- egyéb ellenőrzéseket vagy vizsgálatokat követően beszámolni a megállapításaikról;
- jogi vagy gazdasági körülményekre vonatkozó nyilatkozatokat átvenni és azokat harmadik személy részére kézbesíteni;
- hatóságok vagy személyek bizonyos intézkedések végrehajtására való jogosultságát igazolni;

- igazolásokat kibocsátani a külföldön felhasználásra kerülő közokiratok diplomáciai vagy konzuli hitelesítésének (felülhitelesítésének) mellőzéséről szóló, 1961. október 5-i hágai egyezmény (apostille-egyezmény) értelmében.

#### Jogi adatbázisok

Erre a hivatásra vonatkozóan nincs a nyilvánosság számára elérhető nyilvántartás és/vagy honlap.

Egyes megyei közigazgatási testületek honlapjain azonban további információk találhatóak a közjegyzőkről.

#### Egyéb jogi hivatások

A [végrehajtó hatóság](#) (*Kronofogdemyndigheten*) feladata az adósságok megfizetésének és az egyéb kötelezettségek teljesítésének kikényszerítése. A végrehajtó hatóság **végrehajtókat** (*kronofogde*) alkalmaz, akik felelnek a végrehajtás törvényességének biztosításáért. Van lehetőség Svédországban végrehajtói képzésben részesülni. A képzésben való részvétel feltétele a svéd állampolgárság, a jogi diploma vagy egyenértékű képesítés megléte, és a bírósági titkári (*notarie*) státusz. A bírósági titkári státusz kiváltható meghatározott idejű szolgálati képzésben való részvétellel vagy mentesítési eljárással.

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 20/02/2017

#### Jogászai hivatások - Anglia és Wales

Ez az oldal az Egyesült Királyság Anglia és Wales joghatósága alá tartozó területén gyakorolt főbb jogi hivatásokról nyújt áttekintést. Az oldalon a bírákra, az ügyészekre és az ügyvédek különböző típusaira vonatkozó információk szerepelnek.



#### Bírák

Anglia és Wales bírósági rendszerében különféle bírói tisztségeket betöltő – teljes vagy részmunkaidőben foglalkoztatott – bírák ítélik meg Anglia és Wales különböző bíróságain (courts) és közigazgatási döntőbíróságain (tribunals). Az angliai és walesi bírákra vonatkozóan [Anglia és Wales bírói karának](#) weboldalán található információk.

#### Teljes munkaidőben foglalkoztatott bírák

- **Az igazságszolgáltatás főbírója** (Lord Chief Justice) – az igazságszolgáltatás főbírója egyben Anglia és Wales bírói karának vezetője és bíróságainak elnöke is. Az utóbbi feladatkört 2006. április 3-a óta tölti be, amikor az alkotmányjogi reformról szóló 2005. évi törvény a lordkancellár igazságszolgáltatási funkcióit az igazságszolgáltatás főbírójára ruházta át. Az igazságszolgáltatás főbírója egyben a büntető igazságszolgáltatás feje.
- **Kollégiumvezetők** (heads of division) – a további ügyszakokat négy rangidős bíró vezeti: a Master of the Roles (Polgári Kollégium – Civil Division); a Királynői Kollégium (Queen’s Bench Division) elnöke; a Családjogi Kollégium (Family Division) elnöke, valamint a felsőbbbírósági kancellár (Chancellor of the High Court, Kancelláriai Kollégium – Chancery Division). További információk [Anglia és Wales bírói karának](#) weboldalán található.
- A **fellebbviteli főbírák** (Lords Justices of Appeal) a büntető- és polgári ügyeket egyaránt tárgyaló Fellebbviteli Bíróságon (Court of Appeal) ítéleznek.
- A **felsőbírósági bírák** (High Court judges) a legösszetettebb polgári ügyeket tárgyaló Felsőbíróságon (High Court) ítéleznek. Ők bírálják el a Koronabíróság elé kerülő legsúlyosabb és legérzékenyebb (például emberölési) ügyeket is.
- A **körzeti bírák** (circuit judges) rendszerint büntető-, polgári és családjogi ügyeket tárgyalnak.
- A **kerületi bírák** (district judges) polgári ügyekkel foglalkoznak. Munkájuk zömét tanácsülésen (nem nyilvános tárgyaláson) végzik. Emellett jogosultak a megyei bírósági hatáskörbe tartozó keresetek tárgyalására, ha a kiszabott szankció egy meghatározott (rendszeresen felülvizsgált) pénzügyi határérték alatt marad; a határérték feletti ügyeket általában körzeti bíró (circuit judge) tárgyalja. Angliában és Walesben az összes polgári jogi jogvita több mint 80%-ában kerületi bírák ítéleznek.
- A **kerületi bírák** (District Judges) a békebíróságokon (magistrates’ courts) ítéleznek, és a békebírók (magistrates) által tárgyalt ügýtípusokat bírálják el (lásd lent). Ezzel együtt elsősorban a hosszadalmasabb és összetettebb ügyekben segítkeznek.
- A **felsőbírósági eljárási bírák és hivatalvezetők** (High Court masters and registrars) olyan eljárásjogi kérdésekkel foglalkozó bírák, akik a Felsőbíróság (High Court) Kancelláriai Kollégiuma (Chancery Division) és Királynői Kollégiuma (Queen’s Bench Division) polgári ügyforgalmának többségét kezelik.

#### Részmunkaidőben foglalkoztatott bírák

A részmunkaidőben dolgozó bírákat általában legalább öt évre nevezik ki – a vonatkozó felső korhatár betartása mellett. A részmunkaidős bírák főbb típusai a következők:

- A **helyettes felsőbbbírósági bírák** (deputy high court judges), akik a Felsőbíróság (High Court) egy vagy több kollégiumában ítéleznek.
- **Recorderek** (Recorders), akik a körzeti bírákhoz (circuit judges) hasonló hatáskörrel bírnak, ők azonban rendszerint a bíróság elé került kevésbé összetett, illetve kevésbé súlyos ügyeket tárgyalják.
- **Helyettes kerületi bírák** (deputy district judges), akik a megyei bíróságokon és a Felsőbíróság kerületi hivatalaiban ítéleznek, és a kerületi bírák hatáskörébe tartozó, kevésbé összetett ügyeket tárgyalják.
- A **békebírósági helyettes kerületi bírák** (deputy district judges of magistrates’ courts) a teljes munkaidőben foglalkoztatott kollégáikhoz hasonló ügyeket tárgyalnak.
- A **felsőbírósági helyettes eljárási bírák és hivatalvezetők** (deputy high court masters and registrars) munkája a Felsőbíróságon teljes munkaidőben foglalkoztatott kollégáikéhoz hasonló.

#### Közigazgatási döntőbírósági bírák (tribunal judges)

A közigazgatási döntőbíróságok évente mintegy 800 000 ügyben járnak el számos ügykörben – például adózási, nyugdíjjal kapcsolatos vagy bevándorlási jogvitákban.

A közigazgatási döntőbíróságok általában tanácsban járnak el, amelynek tagja egy jogi képesítéssel rendelkező közigazgatási döntőbírósági elnök vagy bíró, akit a tanács sajátos szakértelemmel rendelkező laikus tagjai segítenek. Esküdtszék nincs, és a közigazgatási döntőbírósági bíró nem jogosult a vádlottal szemben szabadságvesztés-büntetés kiszabására. E bírák elsősorban a problémák sikeres rendezésének elősegítésére törekednek, egyes esetekben pedig döntést hoznak a pernyertesnek járó kártérítés vagy jóvátétel mértékéről.

#### Békebírák (magistrates)


Angliában és Walesben a büntetőügyek mintegy 95%-át a békebírák (magistrate, justice of the peace, JP) tárgyalják. A helyi körzetekben 30 000-nél több békebíró végzi feladatát, rendszerint évente legalább 26 félnapos tárgyalási napon. A békebírók számára nem előírás a jogi végzettség, és munkájukat díjazás nélkül végzik.

Rendszerint hármas tanácsban járnak el; egyikük elnöki képzésben részesül, hogy irányítani tudja a tanács tevékenységét, és a nevében nyilatkozni tudjon. A tanácsot anyagi és eljárásjogi kérdésekben minden esetben jogvégzett bírósági titkár segíti.

A békebírák a viszonylag kisebb súlyú büntetőügyekkel foglalkoznak. Ide tartozik a kisebb értékre elkövetett lopás, a bűncselekménnyel okozott kár megtérítése, a közrend megzavarása és a közlekedési szabálysértések. Számos családjogi és gyermekekkel kapcsolatos ügyet, valamint engedélykérelmet is tárgyalnak.

## Ügyészek

### Szervezet

A  **Koronaügyészi Szolgálat** (Crown Prosecution Service, CPS) Anglia és Wales független hatósága; feladata a vádhatósági feladatok ellátása azon büntetőügyekben, amelyekben a rendőrség már lefolytatta a nyomozást. A szervezet a legfőbb ügyész (attorney general) irányítása alatt áll, aki a CPS munkája tekintetében a Parlamentnek tartozik felelősséggel. Anglia és Wales 42 ügyészségi körzetre oszlik, amelyek mindegyike élén vezető koronaügyész (chief crown prosecutor) áll. Emellett négy szakosodott országos ügyészségi szolgálat is létezik: a szervezett bűnözéssel, a különleges bűnözéssel, a terrorizmusellenes tevékenységgel és a csalások üldözésével foglalkozó szolgálat. A hivatali órákon kívül Anglia és Wales rendőrei számára a CPS Direct elnevezésű telefonos szolgálat nyújt tanácsadást, illetve segíti a döntéshozatalt.

A CPS vezetője az Államügyészség igazgatója (Director of Public Prosecutions, DPP), aki a legösszetettebb és a legérzékenyebb ügyekben határoz, és tanácsot ad a rendőrségnek büntetőügyekben. A DPP általános felelősséggel bír a CPS vádemelési és bűnüldözési tevékenységéért, felettese a legfőbb ügyész.

A CPS ügyészeket (prosecutors) és ügyészhelyetteseket (associate prosecutors), valamint ügyvizsgálókat (caseworkers) és ügyintézőket (administrators) alkalmaz. A koronaügyészek tapasztalt ügyvédek vagy jogtanácsosok, feladatuk büntetőügyekben a Korona nevében a vád képviselése. Az ügyészhelyettesek a békebíráóságokon járnak el, korlátozott ügykörben.

### Szerepük és kötelezettségeik

A CPS munkatársai:


- tanácsot adnak a rendőrségnek, és áttekintik az esetleges vádemeléshez szükséges bizonyítékokat;
- döntenek a vádról (a kisebb súlyú ügyek kivételével), amennyiben vádemelésre kerül sor;
- előkészítik az ügyeket, és a vádat képviselik a bíróság előtt.

A koronaügyészek köztisztviselők, felvételük nyílt versenyvizsga útján történik. A munkaköri alkalmassághoz a pályázónak az alábbi feltételeket kell teljesítenie:

- solicitorként teljes körű működési engedéllyel kell rendelkeznie Anglia és Wales területére;
- a gyakorlati idejét letöltött és az angol Tárgyalóügyvédi Kamarába (English Bar) felvett barristernek kell lennie;
- az Európai Gazdasági Térség vagy a Nemzetközösség polgárának kell lennie. Az Anglián és Walesen kívül képesítést szerzett ügyvédeknek az állás betöltése előtt ügyvédi különbözeti vizsgát kell tenniük.

## A jogi szakma szervezetei: jogászok

### Tárgyalóügyvédek, védőügyvédek (barristers, advocates)

A  **Tárgyalóügyvédi Kamara** (Bar Council) Anglia és Wales összes tárgyalóügyvédének irányító testülete. A kamarát a szakma érdekképviselője, fontos szakpolitikai kezdeményezések megfogalmazása és végrehajtása, valamint a szakma normáinak, megbecsülésének és függetlenségének megőrzése érdekében hozták létre. A jogi szolgáltatásokról szóló, 2007. évi törvény (Legal Services Act 2007) szerint a kamara a szakmai szabályozási feladatot a tárgyalóügyvédi kamara szakmai normáival foglalkozó testületre (Bar Standards Board) ruházta, mely független, önálló szerv. A tárgyalóügyvédek önálló, szakosodott jogi tanácsadók és bírósági védőügyvédek lehetnek. Általában önfoglalkoztatók, és „chamber” elnevezésű irodák tagjaiként („tenants” – bérlők) dolgoznak. A tárgyalóügyvédek képzése főként a védőügyvédi feladatokra, azaz az ügyfelek magasabb szintű bíróságok előtti képviselésére terjed ki. A tárgyalóügyvédek emellett sok időt fordítanak az ügyfeleiknek nyújtott tanácsadásra és az ügyekhez kapcsolódó kutatásra, valamint a szakterületükön folytatott kutatásokra. A gyakorló tárgyalóügyvédek mintegy 10%-a királyi jogtanácsosi (Queen’s Counsel, QC) címmel rendelkezik; ők foglalkoznak a legjelentősebb és legösszetettebb ügyekkel.

### Jogtanácsosok (solicitors, legal advisers)



A solicitor feladata, hogy szakértő jogi tanácsot nyújtson az ügyfeleknek (magánszemélyek, vállalkozások, önkéntes szervezetek, jótékonsági szervezetek stb.), és ellássa képviselőket, ideértve a bíróság előtti képviseletet is. Munkájuk rendkívül változatos. A legtöbb jogtanácsos magánpraxist folytat, amely az ügyfeleknek szolgáltatásokat kínáló jogtanácsosok társulása. Lehetséges, hogy számos jogterületet felölel általános praxist folytatnak, de az is előfordulhat, hogy egy bizonyos területre szakosodnak. Mások a központi kormányzatnál vagy helyi önkormányzatoknál, a Koronaügyési Szolgálatnál, a békebíróknál, kereskedelmi vagy ipari szervezeteknél, illetőleg más testületeknél állnak alkalmazásban jogtanácsosként. A jogtanácsosok megválaszthatják a számukra legmegfelelőbb munkakörnyezetet.

A solicitor általában jogi tanácsot nyújt az ügyfelek részére. Ha az ügyfél ezt követően Anglia és Wales magasabb szintű bíróságai előtti képviseletet igényel, a jogtanácsos az ügyben rendszerint egy tárgyalóügyvédet bíz meg a bírósági képviselettel. A tárgyalóügyvéd igénybevétele azonban nem minden esetben kötelező, mivel a megfelelő képzettségű jogtanácsosok a magasabb szintű bíróságok előtt is eljárhatnak (azaz jogosultak ügyfelek képviseletére).

A [Jogászegylet](#) (Law Society) Anglia és Wales jogtanácsosait képviseli. Feladatai a szakmai szabályozókkal, a kormányzattal és másokkal való tárgyalástól és a lobbitevékenységtől kezdve a képzések megszervezésén át a tanácsadásig terjednek. A Jogászegylet célja, hogy segítséget, védelmet és támogatást nyújtson Anglia és Wales jogtanácsosai számára.

A [Jogtanácsosok Szabályozó Hatósága](#) (Solicitors Regulation Authority, SRA) a szabályozási és fegyelmi ügyekkel foglalkozik, és megállapítja, figyelemmel kíséri és érvényesíti a jogtanácsosokra vonatkozó előírásokat Anglia és Wales területén. A korábban a Jogászegylet Szabályozó Tanácsának (Law Society Regulation Board) nevezett szervezet kizárólag közérdekből jár el.

A [Jogi Panaszok Hivatala](#) (Office for Legal Complaints) azon magánszemélyeket segíti, akik jogtanácsosok ellen kívánnak panaszt emelni. A korábban Jogi Panaszok Szolgálatának (Legal Complaints Service) nevezett testület független és pártatlan, célja az ügyek gyors és hatékony megoldása.

## **Közjegyzők**

A közjegyzői kar az angliai és a walesi jogi hivatások harmadik, egyben legrégebbi ágát képviseli. A közjegyzők működési engedélyét a [Közjegyzői Kamarai Hivatal](#) (The Faculty Office) adja ki (első alkalommal ezt a canterburyi érsek tette meg, 1279-ben), szabályozó szervük pedig a Közjegyzői Kamarai Bíróság (Court of Faculties). A közjegyzők összekapcsolják a polgári jog és a szokásjog (common law) területét.

Valamennyi közjegyző jogi végzettségű, és bár legtöbbjük jogtanácsos is lehet, a közjegyzői képesítést külön vizsgákon kell megszerezniük. A szakképesítés megszerzéséhez minden közjegyzőnek ugyanazon alapképzésben kell részesülnie: a [University of London](#) közjegyzői gyakorlati képzését kell sikeresen elvégezniük. A képesítés megszerzését követően a közjegyzők Angliában és Walesben bárhol gyakorolhatják hivatásukat, és azonos jogkörökkel rendelkeznek. A közjegyzői okiratok elkészítése és kibocsátása mellett a közjegyzők végrendelet készítésével, öröklési ügyekkel és hagyatéki vagyonezeléssel is adhatnak tanácsot, és lebonyolíthatják a hagyatékátadást.

A közjegyzői tevékenységet évszázadok óta világszerte elismerik, ami lehetővé teszi a polgárok és a vállalkozások szabad mozgását. Ily módon a közjegyzők elősegítik a kereskedelmet és a polgárok életét, észszerű költséggel és indokolatlan késedelem nélkül biztosítva számukra a mindennapi életvitelt és tevékenységük szabad folytatását.

A közjegyző hivatalos pecséttel rendelkezik, a közjegyzői okiratok Angliában és Walesben bizonyító erejűek. A közjegyzői okiratok magánokirati és közokirati formában készülhetnek; utóbbiak hiteles közjegyzői okiratként (notarial acts in authentic form) is ismertek. A közjegyző aláírásával és pecsétjével ellátott közjegyzői okiratokat a világ minden országában felelős jogi tisztviselőtől származó bizonyítékként ismerik el.

A közjegyzőkre a jogtanácsosokhoz hasonló szakmai szabályok vonatkoznak. Működési tanúsítványukat évente meg kell újítaniuk, emellett szakmai felelősségbiztosítással és kezesi biztosítással kell rendelkezniük. Az engedély megújításának feltétele a szabályok betartása. A közjegyzői kinevezés személyre szól. A [Közjegyzői Egyesület](#) (The Notaries Society) megközelítőleg 800 közjegyzőt képviselő szervezet. A [Főfoglalkozású Közjegyzők Egyesülete](#) mintegy 30 főfoglalkozású, elsősorban London központjában működő közjegyzőt tömörít, akiket a [Scriveners Company](#) nevű régi céh nevez ki.

## **Szabadalmi és védjegyügyvivők**

A szabadalmi és védjegyügyvivők a szellemi tulajdonnal kapcsolatos kérdésekben adnak szaktanácsot. Jogi tanácsot adnak ügyfeleknek ezen a téren, különösen a szabadalmakkal, a védjegyekkel, a formatervezési mintákkal és a szerzői jogokkal kapcsolatban. Emellett képviselik ügyfeleiket a szellemi tulajdonjogi ügyekben eljáró különös hatáskörű bíróságok előtt (némelyek pedig a perbeli képviseletre jogosító további képesítés megszerzését követően további jogokkal rendelkeznek). A legtöbb szabadalmi és védjegyügyvivő magánpraxist folytat. Sokuk irodája specializálódott, de némelyek jogtanácsosokkal

együttműködésben is dolgoznak. Emellett sokan dolgoznak ipari vállalatoknál. A szabadalmi és védjegyperekben eljáró ügyvivők a jogtanácsosokkal azonos módon képviselhetik ügyfeleiket a bíróságon a szellemi tulajdonjogi ügyekben. Ennek keretében tárgyalóügyvédet is megbízhatnak az ügy ellátásával. A [Szabadalmi Ügyvivők Hivatalos Intézete](#) (Chartered Institute of Patent Attorneys – CIPA) az egész Egyesült Királyságban képviseli a szabadalmi ügyvivőket. Feladatai közé tartozik a Kormánnyal való együttműködés a szellemi tulajdonra vonatkozó jogalkotással kapcsolatban, a szabadalmi ügyvivők és a gyakornokok számára nyújtott oktatás és képzés, valamint a szakma szabályozóival való együttműködés. A CIPA célja a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogszabályok és szakmák támogatása. A [Védjegyügyvivők Intézete](#) (Institute of Trade Mark Attorneys – ITMA) az egész Egyesült Királyságban képviseli a védjegyügyvivőket és a szakmát. Feladatai közé tartozik a Kormánnyal, annak független szabályozói ágával (IPReg) és az egyéb érintett szervezetekkel való tárgyalás és a lobbitevékenység. A védjegyügyvivők hivatásához kapcsolódó oktatást, képzést és tanácsadást nyújt, és felelős a szakma és a szellemi tulajdon támogatásáért. A [Szelemi Tulajdon Szabályozó Testülete](#) (Intellectual Property Regulation Board – IPReg) foglalkozik valamennyi szabályozási és fegyelmi üggyel, továbbá megállapítja a szabadalmi és védjegyügyvivőkre az egész Egyesült Királyságban vonatkozó szabályokat, valamint nyomon követi és biztosítja e szabályok végrehajtását. Közérdekből jár el, és működteti a szabadalmi és védjegyügyvivők törvényes nyilvántartását (mind az egyéni ügyvivők, mind az irodák tekintetében).

### Egyéb jogász hivatások

A titkárok és más bírósági személyzet számára Anglia és Wales legtöbb bíróságán – a békebíróságok munkatársai kivételével – nem előírás a jogi szakképesítés. Ezek a munkavállalók köztisztviselők, akik adminisztratív feladatokat látnak el és a bírák munkáját segítik, ám jogi tanácsot nem adhatnak. Köztisztviselőként valamennyi bírósági alkalmazott [Őfelsége Bírósági és Közigazgatási Döntőbírósági Szolgálatának](#) (Her Majesty's Court Service) alkalmazásában áll.

A bírósági alkalmazottak kategóriáira vonatkozó bővebb információ [itt](#) található.

A békebíróságon foglalkoztatott titkárok szerepe eltérő. A laikus békebírák nem rendelkeznek jogi szakképzettséggel, és ezért jogvégezett titkárok tanácsára hagyatkoznak. Az ilyen titkároknak két típusa létezik: **bírói titkár** (justices' clerk) és **jogi tanácsadó** (legal adviser) (vagy **bírósági titkár** – court clerk).

- A bírói titkár (justices' clerk) a békebíró (magistrate) fő jogi tanácsadója. A bírói titkár legalább ötéves szakirányú képzettséggel rendelkező ügyvéd (barrister vagy solicitor). Jogi és eljárási kérdésekben tanácsot ad a békebíróknak, a bíróságon és azon kívül is. Feladatuk emellett a jogi tanácsadók (legal advisers) irányítása és képzése, a nyújtott jogi szolgáltatások minőségének felügyelete, és igazgatási területükön belül egységes jogi tanácsok nyújtásának biztosítása.
- A jogi tanácsadók (legal advisers) részt vesznek a bírósági tárgyalásokon, és tanácsot adnak a békebírák részére a jogszabályokkal, a joggyakorlattal és az eljárási kérdésekkel kapcsolatban. Ők is jogvégezettek (rendszerint solicitorok vagy barristerek).

A felsőbbbírósági (High Court) bírói végzéseket jelenleg a lordkancellár (Lord Chancellor) vagy megbízottja által kinevezett és az egyes kerületekhez rendelt **felsőbírósági végrehajtók** (high court enforcement officers) juttatják érvényre. Feladatuk a bírósági határozatok érvényre juttatása a felsőbbbírósági ítélet, illetőleg a Felsőbíróság elé utalt megyei bírósági ítélet alapján fennálló pénztartozás behajtása útján. Jogosultak a tartozás összegét fedező értékű dolgok lefoglalására és értékesítésére. Emellett érvényesítik és felügyelik az ingatlanok birtokbaadását és dolgok visszaszolgáltatását is.

A **megyei bírósági végrehajtók** (county court bailiffs) Őfelsége Bírósági és Közigazgatási Döntőbírósági Szolgálatának alkalmazásában álló köztisztviselők, akiknek feladata a megyei bíróságon hozott és nyilvántartott ítéletek és/vagy végzések végrehajtása. E köztisztviselők feladata a végrehajtási parancsok érvényre juttatása, az ingatlanok birtokviszonyainak helyreállítása, valamint dolgok visszavétele. A parancsokat érvényre juttató végrehajtókra vonatkozó szabályokat a megyei bíróságokról szóló 1984. évi törvény (County Courts Act 1984) 85–111. szakasza tartalmazza. A végrehajtási eljárást a polgári perrendtartás (civil procedure rules) szabályozza. A megyei bírósági végrehajtók emellett más feladatokat is ellátnak, ideértve az iratok és az őrizetbe vételről szóló végzések személyes kézbesítését. Az őrizetbe vételre vonatkozó szabályokat a megyei bíróságokról szóló törvény 118–122. szakasza tartalmazza.

Az **okleveles végrehajtók** (certified bailiffs) magánvégrehajtók, akik oklevelüket a bérbeadó törvényes zálogjogára vonatkozó szabályok alapján szerzik meg, és a megyei bíróság (county court) egyik körzeti bírója (circuit judge) jogosítja fel őket a tevékenység folytatására. A bérbeadó törvényes zálogjoga a bérbeadónak a bérlet dolgaira fennálló, a bérletdíj-hátralékok megfizetésének bírósági beavatkozás nélküli biztosítását célzó foglalási jogára utal. Az okleveles végrehajtók számos más törvény alapján is jogosultak egyéb tartozásfajták, úgymint az önkormányzati és a helyi adók behajtására.

### Kapcsolódó linkek



- ☞ Koronaügyészi Szolgálat,
- ☞ Közjegyzői Kamarai Hivatal,
- ☞ Közjegyzői Egyesület,
- ☞ Anglia és Wales bírói kara,
- ☞ Jogászegylet,
- ☞ Jogtanácsosok Szabályozó Hatósága,
- ☞ Jogi Panaszok Hivatala,
- ☞ Jogi Szolgáltatások Bizottsága,
- ☞ Szabadalmi Ügyvivők Hivatalos Intézete;
- ☞ Védjegyügyvivők Intézete,
- ☞ Szellemi Tulajdon Szabályozó Testülete,
- ☞ Őfelsége Bírósági és Közigazgatási Döntőbírósági Szolgálat.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 25/07/2017

### Jogászai hivatások - Észak-Írország



Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.  
Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#).

Ez az oldal az Egyesült Királyság Észak-Írország joghatósága szerinti területén ad áttekintést.



### Jogi szakmák – bevezetés

Észak-Írországban a következő jogi szakmák találhatók:

- Bírák
- Ügyészek
- Ügyvédek (barristerek)
- Jogtanácsosok (solicitorok)

A jogi szakma szervezete: Bírák

Észak-Írország joghatóságán belül a következő bírósági pozíciók találhatóak:

- Az igazságszolgáltatás főbírája (Lord Chief Justice) – az igazságszolgáltatás vezetője
- fellebbviteli bírák (Lord Justices of Appeal)
- felsőbbbírósági bírák (High Court Judges)
- A Legfelsőbb Bíróság tisztviselői (Masters of the Supreme Court)
- megyei bírák (county court judges)
- kerületi bírák a megyei bíróságon
- kerületi bírák a békebíróságon
- bírósági ülnökök
- halottképek

## A jogi szakma szervezete: ügyészek

### Szervezet

Az észak-ír ügyészség az elsődleges vádhatóság Észak-Írországban. Az észak-ír rendőrség által nyomozott ügyekben történő vádemelésről való döntések mellett más hatóságok (például a Királyi Adó- és Vámhivatal – HM Revenue and Customs) által végzett nyomozások ügyében is eljár.

Az ügyészséget az észak-ír Államügyészség igazgatója (Director of Public Prosecutions) vezeti, aki mellett egy igazgatóhelyettes is tevékenykedik. Az igazgatóhelyettes az igazgató valamennyi hatáskörével rendelkezik, de ezeket az igazgató irányítása és ellenőrzése alatt gyakorolja. Mindkét pozícióra Észak-Írország legfőbb ügyésze (Attorney General for Northern Ireland) teszi meg a kinevezéseket.

Az Államügyészség nem minisztériumi kormányzati szerv. A 2002. évi igazságügyi törvénnyel (Észak-Írország) összhangban az igazgató funkcióit bármely más személytől függetlenül látja el. A 2002. évi törvény előírja az igazgató és az igazgatóhelyettes számára, hogy bármely olyan ügyről konzultáljanak egymással, amivel kapcsolatban a legfőbb ügyészt az Észak-ír Nemzetgyűlés számon kérheti. Jelenleg egy sor ügyészégi kérdés a westminsteri Parlament számára van fenntartva. E kérdésekben a felelősséget az Észak-Írorszáért felelős jogi főtanácsos (Advocate General for Northern Ireland) viseli.

### Szerepük és kötelezettségeik

Az ügyészség elsődleges feladata a bűncselekmények elkövetéséért történő vádemelésről szóló döntés meghozatala, továbbá a pontos vád meghatározása.

Az ügyészség a bíróság előtti vádképviselőt is ellátja. Az ügyész a Korona nevében ismerteti a bíróságon a bizonyítékokat. Az ügyészek a Korona tanúit hívják be és hallgatják ki, valamint kérdéseket tesznek fel a védelem tanúinak. Az ügy lezárásaként a Korona nevében összegzik a bizonyítékokat a bíróság számára.

## A jogi szakma szervezete: Ügyvédek

### Barristerek

Észak-Írországban a barristerek között beosztott jogtanácsosokat és rangidős ügyvédeket (másként: királyi jogtanácsosokat – Queen's Counsel) különböztetnek meg. A kamara a tárgyalási gyakorlattal rendelkező ügyvédek testülete, amelyhez a nyilvánosság solicitorokon – és korlátozott körülmények között – közvetlen szakmai hozzáféréseken keresztül jut el.

Az [Észak-írországi Kamara](#) (Bar of Northern Ireland) a belfasti Bar Library független barristereinek szövetsége. 2012. szeptember 1-jén közel 600 barrister dolgozott magánpraxisban.

### Jogtanácsosok (solicitorok)

Észak-Írországban a [Jogászegylet](#) (Law Society) az a szabályozó hatóság, amely a jogtanácsosok képzését, könyvelését, szabálykövetését és szakmai magatartását irányítja. Feladata a függetlenség, az etikai követelmények, a szakmai kompetencia és a nyilvánosság számára kínált szolgáltatások minőségének megőrzése. A solicitorok szakosodhatnak egy adott területre, vagy általános jogi tevékenységet folytathatnak.

### Közjegyzők

Észak-Írországból minden jogtanácsos esketőbiztos (commissioner for oaths). Ez azt jelenti, hogy hivatalos okiratokat hitelesíthetnek (a saját maguk által vagy egy ügyben ellenfelek által készített kivételével).

Ezen túlmenően egyes jogtanácsosok közjegyzők is egyben, ami azt jelenti, hogy külföldi felhasználásra is hitelesíthetnek okiratokat. Erről az [Észak-Ír Jogászegylet](#) honlapján található információ.

### **Szabadalmi és védjegyügyekkel foglalkozó ügyvédek**

A szabadalmi és védjegyügyekkel foglalkozó ügyvédek a szellemi tulajdonjogok területén adnak szaktanácsot. Jogi tanácsot adnak ügyfeleknek ezen a téren, különösen a szabadalmakkal, a védjegyekkel, a formatervezési mintákkal és a szerzői jogokkal kapcsolatban. Emellett képviselik ügyfeleiket a szellemi tulajdonjogi ügyekben eljáró különös hatáskörű bíróságok előtt (néhányuk pedig a perbeli képviseletre jogosító további képesítés megszerzését követően további jogokkal rendelkeznek).

A legtöbb szabadalmi és védjegyügyekkel foglalkozó ügyvéd magánpraxisban dolgozik. Sokuk irodája specializálódott, de néhányuk solicitorokkal együttműködésben is dolgoznak. Emellett sokan dolgoznak ipari vállalatoknál.

A szabadalmi és védjegyügyekben eljáró ügyvédek a solicitorokkal azonos módon képviselhetik ügyfeleiket a bíróságon a szellemi tulajdonjogi ügyekben. Ennek keretében egy barristert is megbízhatnak az ügy ellátásával.

A [Szabadalmi Ügyvivők Hivatalos Intézete](#) (Chartered Institute of Patent Attorneys) (CIPA) az egész Egyesült Királyságban képviseli a szabadalmi ügyvivőket. Feladatai közé tartozik a kormánnyal való együttműködés a szellemi tulajdonjogokra vonatkozó szabályozással kapcsolatban, a szabadalmi ügyvivők és a gyakornokok számára nyújtott oktatás és képzés, valamint a szakma szabályozóival való együttműködés. A CIPA célja a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogszabályok és hivatások támogatása.

A [Védjegyügyekkel foglalkozó ügyvédek intézete](#) (Institute of Trade Mark Attorneys) (ITMA) az egész Egyesült Királyságban képviseli a védjegyügyekkel foglalkozó ügyvédeket és a szakmát. Feladatai közé tartozik a kormánnyal, annak független szabályozói ágával (IPReg) és az egyéb érintett szervezetekkel való tárgyalás és a lobbitevékenység. A védjegyügyekkel foglalkozó ügyvédek hivatásához kapcsolódó oktatást, képzést és tanácsadást nyújt, és felelős a szakma és a szellemi tulajdonjogok támogatásáért.

A [Szellemi Tulajdon Szabályozó Testülete](#) (Intellectual Property Regulation Board) (IPReg) foglalkozik valamennyi szabályozási és fegyelmi ügygel, továbbá megállapítja a szabadalmi és védjegyügyekkel foglalkozó ügyvédekre az egész Egyesült Királyságban vonatkozó szabályokat, figyelemmel kíséri ezek nyomon követését, és gondoskodik végrehajtásukról. Közérdekből jár el, és működteti a szabadalmi és védjegyügyekkel foglalkozó ügyvédek törvényes nyilvántartását, mind az egyéni ügyvédek, mind az irodák tekintetében.

### **Más jogi szakmák**

#### **Bírósági ügyintézők**

Az észak-írországi bíróságij ügyintézői és más alkalmazottai képzett közalkalmazottak, akik adminisztratív ügyeket intéznek.

A **bírósági ügyintézők** biztosítják, hogy a bírák rendelkezésére állnak a tárgyalás levezetéséhez szükséges iratok; jegyzőkönyvet készítenek a bíró ügyben hozott határozatáról és a bíró számára szükséges egyéb adminisztratív támogatást is nyújtanak. Bár a bírósági alkalmazottak tanácsot adhatnak a bírósági eljárásokról, nem nyújthatnak jogi tanácsot és arra sem tehetnek javaslatot, hogy a peres felek milyen lépéseket tegyenek. Minden bírósági alkalmazottat az [Észak-ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat](#) (Northern Ireland Courts and Tribunals Service) alkalmaz közalkalmazottként, amely szervezet az észak-ír igazságügyi minisztérium egyik hivatala.

#### **Bírósági végrehajtó**

A bírósági végrehajtók az Észak-ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat által alkalmazott közalkalmazottak, akik a polgári jogi ítéletek végrehajtásával foglalkoznak az Ítélet-végrehajtó Hivatalon (Enforcement of Judgements Office) keresztül. Ez a hivatal biztosítja, hogy a békebíróságok és a megyei bíróságok (ideértve a kis értékű követelések bíróságait is), valamint a Felsőbíróság polgári jogi ítéleteit végrehajtsák. A végrehajtásról szóló jogszabályok a következők: az ítélet-végrehajtásról (Észak-Írország) szóló 1981. évi rendelet és az ítélet-végrehajtás szabályairól szóló 1981. évi módosított rendelet.

### **Kapcsolódó linkek**

[Ügyészség](#)


[Észak-írországi Kamara](#)

[Jogászegylet](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 03/10/2018

## Jogászai hivatások - Skócia

 Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [en](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Ez az oldal a jogi hivatásnak az Egyesült Királyság Skócia joghatósága alá tartozó területén gyakorolt főbb formáiról nyújt áttekintést. Az oldalon a bírákra, ügyészekre és az ügyvédek különböző típusaira vonatkozó információk szerepelnek.



## Bírák

Skóciában nincs külön bírói hivatás. Bíróvá kizárólag **gyakorlott jogtanácsosok** (solicitor) és **ügyvédek** (advocate) válhatnak. Skócia joghatósági területén a bírói tisztségek közé tartoznak a következők:

- a Legfelsőbb Polgári Bíróság (Court of Session) elnöke
- a Legfelsőbb Polgári Bíróság alelnöke (Lord Justice Clerk)
- főrendőrbírók (Sheriff Principals), akik Skócia hat rendőrbírói körzete közül vezetnek egyet-egyét
- a Legfelsőbb Polgári Bíróság bírái a bírói kollégium szenátora (Senators of the College of Justice) címet viselik
- a Legfelsőbb Büntetőbíróság (High Court of Justiciary) bírái a legfelsőbb bírói kar tagja (Lords Commissioners of Justiciary) címet viselik
- rendőrbírók (Sheriffs)
- részmunkaidőben foglalkoztatott rendőrbírók, akik a főállású rendőrbírókat segítik
- békebírák (Justices of the Peace), vagyis olyan ülnökök, akik a békebíróóságokon egyedül vagy háromtagú tanácsban, jogvégezett titkárral (clerk) vagy jogvégezett ülnökkel (legal assessor) együtt járnak el.

## Ügyészek

### Szervezet

Skóciában minden bünvádi eljárás a [Koronahivatal és Államügyész Szolgálat](#) (Crown Office and Procurator Fiscal Service) hatáskörébe tartozik. A Szolgálat vezetője a **főügyész** (Lord Advocate), aki egyúttal a skót kormány minisztere is, valamint helyettese, a főügyész-helyettes (Solicitor General).

A Koronahivatal és Államügyési Szolgálat kizárólagos hatáskörébe tartozik bűncselekmények esetében a **vádemelés**, hirtelen vagy gyanús körülmények között bekövetkezett halálesetknél a **nyomozás** lefolytatása, valamint a rendőrséggel szemben benyújtott **panaszok** kivizsgálása.

A Skóciáról szóló, 1998. évi törvény (Scotland Act 1998) 48. szakasza értelmében a főügyész a bűnvádi rendszer, valamint a Skóciában bekövetkezett halálesetek ügyében folytatott nyomozások vezetőjeként minden más személytől függetlenül, egyedül hozza határozatait.

Ügyészek csak képzett jogászok vagy ügyvédek lehetnek.

### **Szerepük és kötelezettségeik**

A rendőrség (vagy más különös hatáskörű jelentéstételi jogkörrel rendelkező hatóság, mint például a Királyi Adó- és Vámhivatal [HM Revenue and Customs]) előzetes nyomozást folytat a bűncselekménnyel kapcsolatban, és jelentést nyújt be a helyi államügyésznek (Procurator Fiscal). Az államügyész megvizsgálja a jelentést, és dönt arról, hogy a közérdekre tekintettel szükséges-e intézkednie. Döntése meghozatalakor az államügyész figyelembe veszi, hogy elegendő bizonyíték áll-e rendelkezésre, és amennyiben igen, milyen intézkedés lenne megfelelő: vádemelés, közvetlen intézkedés (például bírság kiszabása), vagy nincs szükség intézkedésre. Azokban az ügyekben, amelyekben esküdtszék jár el, az államügyész a vádemelés tárgyában történő döntéshozatal előtt tanukat hallgat meg, valamint összegyűjti és áttekinti a bírósági és egyéb bizonyítékokat. Ezt követően jelentést tesz a koronaképviselőnek (Crown Counsel), aki dönt a vádemelés szükségességéről.

### **A jogi szakemberek szervezetei: jogászok**

#### **Tárgyalóügyvédek (barristerek)**

Az ügyvédek a **Skót Tárgyalóügyvédi Kamara** (Scottish Bar) tagjai. Jogosultak valamennyi skót bíróság előtt eljárni, jöllehet munkájuk nagy részében a magasabb bírói fórumok (a Legfelsőbb Polgári Bíróság és a Legfelsőbb Büntetőbíróság) előtt járnak el, valamint szakvéleményt adnak jogi kérdésekben. A rangidős ügyvédeket királyi jogtanácsosnak (Queen's Counsel) is nevezik. Valamennyi ügyvéd az [Ügyvédi Kamara](#) (Faculty of Advocates) tagja.

#### **Jogtanácsosok (solicitorok)**

A jogi szakemberek legnagyobb része **jogtanácsos** (solicitor). Ők valamennyi jogi ügyben adhatnak tanácsot és képviselhetik ügyfeleiket bíróságok előtt. A jogtanácsosok a [Skóciai Jogászegylet](#) tagjai, amelynek feladata a jogtanácsosi hivatás érdekeinek, valamint a hivatással kapcsolatos közérdeknek a képviselése.

Vannak jogtanácsos-ügyvédek is, akik szintén tagjai a **Skóciai Jogászegyletnek**. Ők az ügyvédekhez (advocates) hasonlóan (lásd fentebb) eljárhatnak a Legfelsőbb Polgári Bíróság és a Legfelsőbb Büntetőbíróság előtt.

#### **Közjegyzők**

A közjegyzők olyan jogtanácsosok, akik bizonyos ügyleteket nyilvántartásba vesznek, illetve meghatározott jogi dokumentumokat ellenjegyeznek. A közjegyzőség nem tekinthető a jogi hivatás önálló formájának.

#### **Szabadalmi és védjegyügyvivők**

A szabadalmi és védjegyügyvivők a szellemi tulajdonnal kapcsolatos kérdésekben adnak szaktanácsot. Jogi tanácsot adnak ügyfeleiknek ezen a téren, különösen a szabadalmak, a védjegyek és a formatervezési minták nyilvántartásba vételével és érvényesítésével, valamint a szellemi tulajdon egyéb vonatkozásaival – például a szerzői jogi védelemmel – kapcsolatban. Az általánosabb jellegű polgári jogtól és büntetőjogtól eltérően a szellemi alkotások joga az Egyesült Királyság egész területén alkalmazandó. Skóciában a szellemi tulajdon-jogokkal kapcsolatos pereket általában a Legfelsőbb Polgári Bíróság előtt kell lefolytatni, mivel ez a bíróság rendelkezik kizárólagos hatáskörrel a szabadalmak és a nyilvántartásba vett egyéb szellemi tulajdon-jogok (különösen a közösségi védjegyek és a lajstromozott közösségi formatervezési minták) legtöbbje ügyében. A bíróságon számos bíró foglalkozik kizárólag szellemi tulajdonnal kapcsolatos ügyekkel, amelyekre külön ügykezelési szabályok vonatkoznak. A szabadalmi és védjegyügyvivők közvetlenül képviselhetik ügyfeleiket a megyei szabadalmi bíróság (Patents County Court) előtt, valamint az Egyesült Királyság Szellemi Tulajdoni Hivatalának (UK Intellectual Property Office) határozata ellen az Anglia és Wales felsőbbbíróságán belül működő szabadalmi bírósághoz (Patents Court of the High Court in England and Wales) benyújtott fellebbezések ügyében. A bíróság előtt eljárni jogosult szabadalmi ügyvivők a londoni felsőbbbíróság előtt is jogosultak perré, azonban a skóciai bíróságok által elbírált, szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos perekben a szabadalmi és védjegyügyvivők jelenleg nem jogosultak ügyfeleik képviselésére. Így Skóciában a szellemi tulajdon-jogokkal kapcsolatos pereket jelenleg szellemi tulajdonra specializálódott ügyvédek viszik, gyakran szabadalmi és védjegyügyvivőkkel együttműködve.

A legtöbb skóciai szabadalmi és védjegyügyvivő magánpraxisban, specializálódott irodáknál, némelyikük pedig ipari vállalatoknál dolgozik.

A [Szabadalmi Ügyvivők Hivatalos Intézete](#) (Chartered Institute of Patent Attorneys – CIPA) az egész Egyesült Királyságban képviseli a szabadalmi ügyvivőket. Feladatai közé tartozik a Kormánnyal való együttműködés a szellemi tulajdonra vonatkozó jogalkotással kapcsolatban, a szabadalmi ügyvivők és a gyakornokok számára nyújtott oktatás és képzés, valamint a szakma szabályozóival való együttműködés. A CIPA célja a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogszabályok és hivatások támogatása.

A [Védjegyügyvivők Intézete](#) (Institute of Trade Mark Attorneys – ITMA) az egész Egyesült Királyságban képviseli a védjegyügyvivőket és a szakmát. Feladatai közé tartozik a Kormánnyal, annak független szabályozói ágával (IPReg) és az egyéb érintett szervezetekkel való tárgyalás és a lobbitevékenység. A védjegyügyvivők hivatásához kapcsolódó oktatást, képzést és tanácsadást nyújt, és felelős a szakma és a szellemi tulajdon támogatásáért.

A [Szellemi Tulajdon Szabályozó Testülete](#) (Intellectual Property Regulation Board – IPReg) foglalkozik valamennyi szabályozási és fegyelmi üggyel, továbbá megállapítja a szabadalmi és védjegyügyvivőkre az egész Egyesült Királyságban vonatkozó szabályokat, valamint nyomon követi és biztosítja e szabályok végrehajtását. Közérdekből jár el, és működteti a szabadalmi és védjegyügyvivők törvényes nyilvántartását (mind az egyéni ügyvivők, mind az irodák tekintetében).

## Egyéb jogász hivatások

A **rendőrbíró hivatalnokai** (sheriff officers) és a **bírósági kézbesítők** (messengers-at-arms) olyan bírósági tisztviselők, akik Skóciában a dokumentumok kézbesítéséért és a bírósági határozatok végrehajtásáért felelősek. A bírósági kézbesítők és a rendőrbíró hivatalnokai is magánvállalkozások alkalmazottai, díjazásukat jogszabály állapítja meg.

A csődeljárásról és a végrehajtási eljárásról szóló, 2007. évi skóciai törvény (Bankruptcy and Diligence [Scotland] Act 2007) 60. szakasza megszünteti a bírósági kézbesítők és a rendőrbíró hivatalnokának tisztségét, és helyettük létrehozza a **bírósági tisztviselő** (judicial officer) új tisztségét. A bírósági tisztviselőket a Legfelsőbb Polgári Bíróság elnöke fogja kinevezni az új Skót Polgári Végrehajtási Bizottság (Scottish Civil Enforcement Commission) ajánlása alapján.

### Kapcsolódó linkek

[Koronahivatal és Államügyészi Szolgálat](#), [Ügyvédi Kamara](#), [Skóciai Jogászegylet](#), [Jogi Központok Skót Egyesülete](#); [Szabadalmi Ügyvivők Hivatalos Intézete](#), [Védjegyügyvivők Intézete](#), [Szellemi Tulajdon Szabályozó Testülete](#)

---

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 10/11/2014